Orkneyinga saga

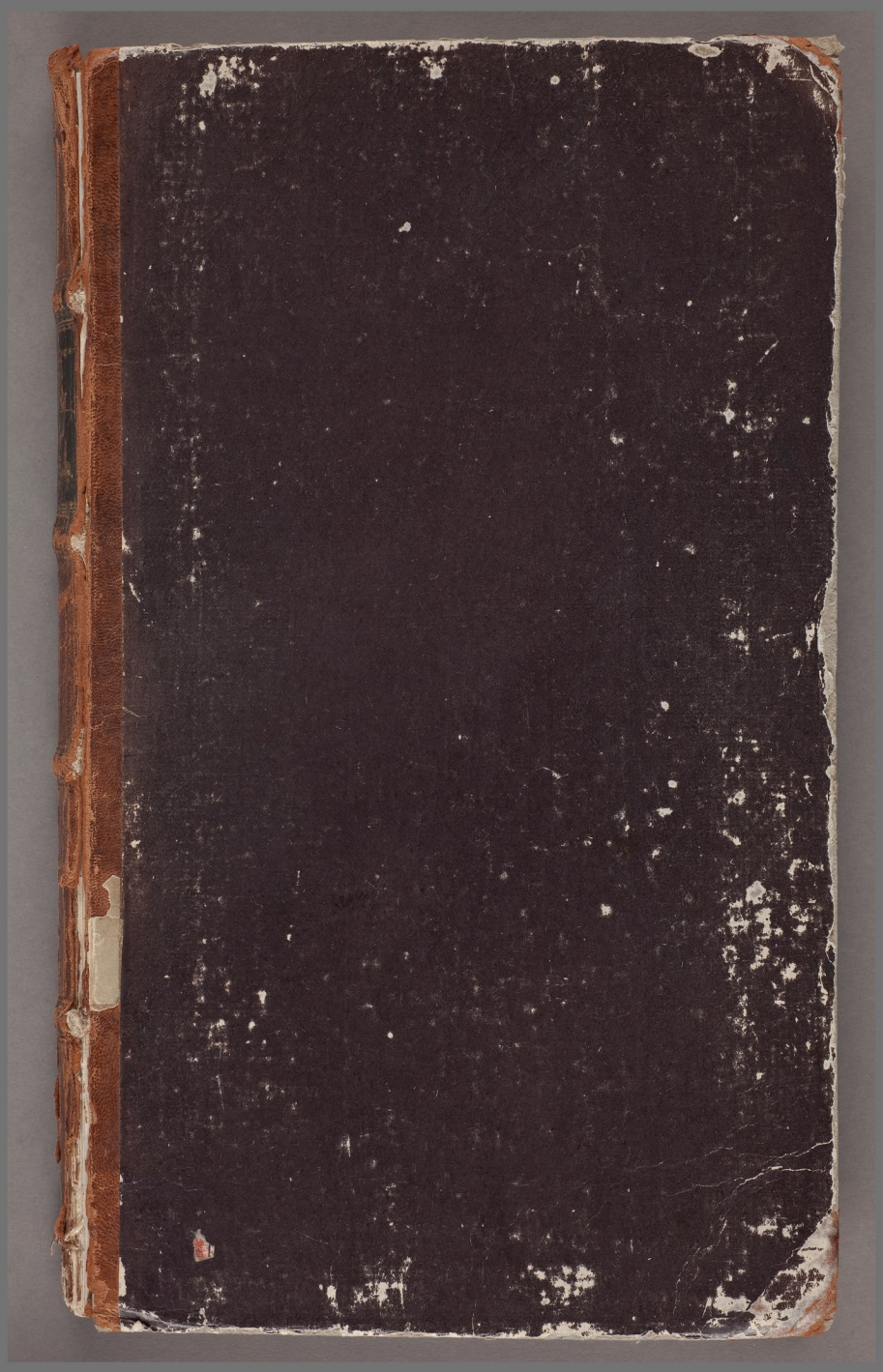

Handskrift Isl. Papp. Fol. 39

Tillkomstår 1615

Digitaliserad år 2015

KUNGL. BIBLIOTEKET
National Library of Sweden

Isl. Papp. Fol. 39

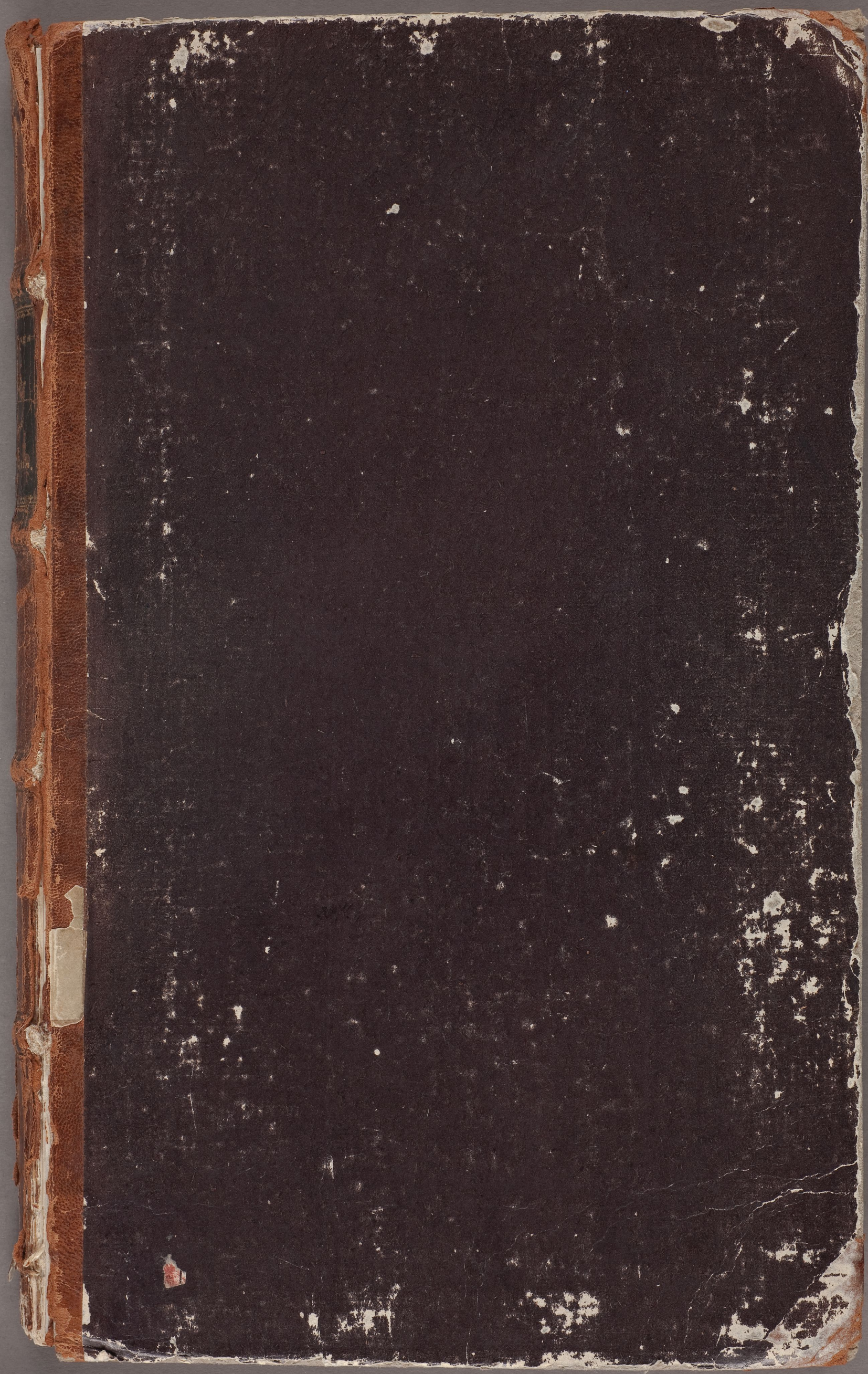

Isl. Papp. Fol. 39

Kongl. Bibliotheket i Stockholm

Cod. Isl. Papper Fol. Nr 39.

Isl. Papp. Fol. 39

Stockholm

Island. Chart. in fol. № 39.

Inbunden år 1843.
G.O.H.Cs.

Se Storm, Snorre Sturlassöns historieskrifning, Kbhvn 1873,
sid. 61–64, 261, 262.

Isl. Papp. Fol. 39

Isl. Papp. Fol. 39

Isl. Papp. Fol. 39

Isl. Papp. Fol. 39

En Kort fortale

Om disse 4ere første Indbygere, oc huad dersis slegt
oc sæder saaviit været i mange aar for Christi fødsels-
tid, ind til at denne Historie begynder Anno 850.

Isl. Papp. Fol. 39

Dyctenner:

det er

En kaarst sandferdig Historie, om fire oc tredine Herler oc Høffdinger, som ere aff Norske Konger ind-satte, offuer Orckenøer saa vel som Shetland oc Wand at regiere fra Aar 850 indtil Aar 1170 &c, tilsam-men skreffuen aff en Norsk Klerck fast for de 400 Aar for-leden, oc nu først vdsat paa vort danske Sprog.

Met en nyttig Fortale, om disse Øer først indbyg-gere, oc huad dersis Sprog oc Sæder Gaffuer vexet inan-ge Aar for Christi Fødzelstid indtil at denne Historie begyn-der Aar 850.

Noch en endelig Historiske beslutning paa denne Krønike, hvor vdi beregnes, hver sig begiffuet haffuer fra den tid af denne Krønike tager Ende Aar 1170 oc saa fremdelis indtil denne Nærwerendis dag Aar 1615.

Isl. Papp. Fol. 39

En kaarst sandferdig historie, om fire oc tredine
Jerler oc høffdinger, som ere aff Norske kon=
ger indsetne offuer Ørkenøer saa vel som Vndaa
oc Mandø at regere fra Ao 850 indtil
Ao 1170 &c, tilsammen-skreffuen aff
en Norsk klerck fast for de 400 aar
forleden, oc nu først vdsatt
paa vort daanske sprog.

Forniotter Kong regierede vdi de Lande som
un Kaldis Findland or Quindland, som ligge Østen fra Kaffebaden,
fuldkit strecker sig Norden ox til Wandmerk, oc Kaldis ocsaa Kelsin-
geland. Denne Kong forniotter hafde tre Sønner, den ene hede
Hlær or Kaldis ocsaa Ege, den andan hede Logi, tredie hede Kare,
hand vaar [frostad fader, frosta vaar] Vnier sin gamle fader, Vni
Thorri aatte to Dønner, Nor or Eor, or en Daatter hedr Voi.
oc Døn vaar Thorri. Thorri hafde megit at skaffe mot Blodoffer
huert aar mit om Vinteren til. Hvor vdaff ocsaa Maaneden first
sit Kaffn aff samme Thorriblod. Det sende sig en gang der Thorri giorde
Blodoffer om Vinteren, at hand Daatter Voi blef borte, or blef kast
effter sande or sin sande ikke. Der denne Maaned vaar vde, giorde
Thorri Blodoffer paa ny, at hand maatte faaet Kundskab huort hun
Daatter Vaar sinkommen: Dr dette Offer kaldis Voi blod. Men
de finge dog ingen visse Kundskab om sende saa mange som ledte effter
sende. Men der tre Vintere vaare gangne forbi effter Voi forsvan-
delse, da giorde sendis Brødre it strengt Lefte, at de vilde ogsaa sende,
or blefne saa tilsinds at Nor skulde reise or lede til Lands, men Eor
skulde fare til Skibs or søge paa Øerne or Østerne effter sende.
Begge hafde it stort Selskab mit sig. Eor drog ved nat sin Skib
omkring Kaffebaden sen ind i Lillandtz kast, oc grandskede alle de Vnem-
melige skiere oc Øer som ligge i Østerkastet. Siden drog hand i Vauta-
skar, oc derfra til Dannemerk oc forfarede alle Øer. Der fandt hand

/ sin

Kornjotter
1 Hlér
Øgr
2 Logi
3 Kari.

1
Frosta
1
Vnir sin
gamle.
1
Thorri

1 Nor
2 Eor
3 Voi.

Nor or Eor
dragr bort at
leede effter de
vil østre.

sin frende / som vaar kommen fra Klesin gamle i Klesche oc foer
endda frem j vadra / fordi at sand synde intet til sin Lyster.

Nordr Rijsr at erndr effter sin lyster.

Men Nor sand Broder sand forstoffnede met sin Kaust saa lange at
de falt paa fieldan / saa sand kunde gaa paa skiderne / da drog sand forst
vdaff Lindland / oc vendte inden for Bassebodan / som Lappanne bor / det
er bag finkmarcken. Lappanne vilde sammen kommene mit sit folck at dra,
ga gennom derid land oc begynte at stride imod sammen. Men de bleffue
forskrechede aff Nor or sand folckis vaab oc Vaaben / at derid Troldom
intet kunde skielpe dennem / saa de maatte giffue sig paa flugt. Vidan drog
Nor deffra sen i Vesten saa lenge at de kunde intet folck for sig / oc skiodt
Diur oc fugle til derid skad / saa at oc Landet som falt for ned i Osten
det falt nu ned i Vesten for dennem: Der vaar mange fiorde som Bassebodan. Der vaar dogt Huser oc Dalor bode fiordan / oc nogit folck forsamler / oc tassede sig til strid imod Nor / oc det gick som tilforne at Lands folcket falt oc flyde. De Nor met sit folck gick offuer fiendarne / oc foer offuer alle fiorde oc lagde alle mand vnder sig / oc bleff en Konge offuer alle de Herreder som laa inden denne fiord. Der stoffnede sand om Vaaren oc kommaan. Der sare Nom atter paa fieldan / da vende sand sig
sen og at Dalene vdi Dyndan at fiordan som streckter sig langst sen
imod den egn vdi Kalde Trondhem. Noget aff sit folck lod sand stue
om Mosena / oc lagde alt vnder sig siden sand foer frem / oc der sand kom
Dsnden offuer fieldet som er offuan for dalr Botnana / satte sand sin
Raad stunden effter Dalenum indtil sand kom til det inget Vand som Valders
Miord. Miord / da vende sand sig Vester paa fieldet / fordi det bleff sammen sagt
at sand folck sulde faaet segen aff den Konning som sede Dalene: Da
Dorkur Koning. kom sand forst vdi det Bered som de kalde Valders / derfra drog sand
Valders. til Dsnden / oc kom til en lang fiord / oc inget snesser eller smal som
mand nu Valder Vogn: Der mette sand Dalene Kong oc bleff der en
grum Slactning: Dsi Nor vasede ikke megit paa deris Troldom. Nor gick

inget

meget fast frem / oc slogs met Dolline / oc gaar det sidste slog fammen ifiel:
Dereffter drog Nor vdi den skiold som strøtter sig mod Nør vd fra Dogne
der sasse Dolline regeret / dersom nu kaldis Dollind aller: Der kom
Nor lange / fuorvdaff det Kalder endnu Norefiord: Der kom til sammen
fand Broder Wor / oc sasse ingen aff dennem sport eller spurt noget
om deris Dyster Woj. Wor sasse oc saa taget landet vnder sig met
strandsiden den tid fand drog sønden omkring. Vidun skiffede disse to
Brødre landet mellem sig / saa at Nor skulde sasse det øste land / oc
Wor skulde sasse alle Øyer som laa saa Nøt fra land / at mand
kunde løbe met styrefast Wib imellem (det er de som styret eller rod
ret sider ikke fast fer / oc mand kunde ikke altid optage). Dereffter
drog Nor op igen fra til Oplande / oc kom der som nu kaldis Heid
marck / der regierede den Konning som sted Kalff aff Biarge / fand
vnge Dnade Jrtrid sin norden aff Dosre. Denne Konning sasse
tagen bort aff Hindland Woj Thoris daatter. Hand drog strax
imod Nor oc bød sammen Kamp. De slogis længe met sin anden
oc blesse nitet saare. Dereffter blesse de forligte / oc fick Nor
Kolfis Døster. Dereffter vende Nor tilbage igen Nor fenat til det
rige som fand sasse taget vnder sig / det kalde hand Norrig. Dsfuer
dette Rige regierede fand saa længe fand lesuede / men efter sins dss
siste sons Dsmer trøget mellem sig / oc blesse Rigerne diss mindre
som Kongerne blesse flere / oc deelte at vdi Lyskter eller Herreder.

Nor or Wor ertr Landr nr.

Wor saugrr Drrnr.

Kolff Hedmarcks Konning.

Norge unde.

Om Wors Dsmer.

Wor befalt Dsrne / dersaare kalde de sammen Dsrønge: Hand
sasse de Dsmer Heisi oc Deisi: de vaare megit Bosserdige / oc vaare
Dsrønger. De ginge megit ind paa Nord Dsmer / oc slog mange Kiæm
per met dennem: stundom sick den ene Seyer / stundom den anden. Deisi

Gor
1 Hrisi
2 Brisi.

Brit.

dwg ind vdi Trondheim / oc stærde der Krig: fand kom der som mand
ind Valder Reist oc Veitstede / der lod fand drage sit Volk fra Reist /
stede inden omkring offuer Ødeeid / der gaar Kiemsk Norden imod / fand
satte sig vnder forteldet / oc solt om sin sielin / oc sidst fand alt det land
som laa om Dagbord / sinderlet vaare saare stort oc mange Herr. Heiti
Brit. Vord dør fiell en dør ved nassin Hueidi Dølonge fand dør sed
Halfdan dan gamle: Fand dør vaar Iffuer Oglendige Jarl /
fand dør sed Hyestein glumre / fand dsin Rangualder Jarl dan
rige oc spurde / det er den forstandige eller forsitige.

Liuriger Oklomning
Halfdan hin gamle.
Iffuer Oplendisk Jarl.
Hyestein glumer.
Ragnalder Jarl hin rige.

Om Rognvald Jarl.

Rognualder Jarl gick til Lands met Harald den Haarfagre / men
fand gaff samsem laen offuer begge de Mørerne oc Raumedal. Fand
vinde vaar Rognfelder daatter Rolfs Nese. Derfra dør Rolf som
vant Normandiem: Fand maan saa saare for at ingen Kest vinde bru
Rolf Vaugr. vr Ragnalds søn.
samrm: der saare Kallede mand samsem gange Rolf gaff samsem re
komne Vidfarler oc Engelske Konge. Derfra dømer vaare oc Iffuer
oc Hoier / den mand Kallede Trendir. Ragnalder sufft ofrogen Vlig
fred dømer sin sede Haralder oc Drolloger oc Einar / den vaarsyn /
gest aff dennem. Harald den Haarfagre drog engang omkring ved
Vesterssen at straffe Vikingerne / den tid fand ikke længer kunde forbrage
1 Harald Haarfagre Krig paa Orkner.
at de Krigede paa Nore / ikke fand i Øden om Sommeren / men om
Hetland Orkenøer Mand.
Vinteren ved Hetland eller Orknøer. Fand lagde vnder sig Hetland
oc Orknøer oc Syndersøer: fand drog alt Vesten til Mandø / oc sidden
lagde dennem sin der bode: Fand førde en sin Krig der henne oc sidst
N. Ergo prius Norvagi tributarunge Lande fra langst Vesten / at nigen Norgis Konge sasser saael
Lande længer Vesten end fand. Ved den ene Vlactning blef slagen Iffuer
Iffuer Rognalds søn Orknøer-Jarl. Rognvald Jarls søn / oc den tid Harald seilede fra Vesten igen. Da
gaff fand Rognvald Jarl Hetland oc Orknøer til sønnebod: Men
II. Rognvald Jarl Orknøer Hetland offuer Hetland oc Orknøer Rognvold gaff Sigurd sin Broder bygge disse Lande: Fand Konig

III.
Viuard Ragnualds Brodr faugre Jrell nassu aff Kong Harald.

Haralds stassiboe. Kongen gaff sannem Jarls nassu, den tid sand dog sin Hesten, oc bleff sand den tilbage ved Hiemme.

Begyndelsen om Siward Jarl.

Siward Jarle bleff en Weldig Høffding, sand slog sig ved Mallet slab mett Thorsten Rand Sluss Guiders Søn oc sand Quindis som sted Nuder den Dybandgi det er sda megit som grimdrige, de to wandt saatenes altsamens oc meget andet wdaff Skotland Merkesi oc Ros, sand lod giøre Vorrig synden paa Merkesi Siward, oc en Jarl ved Skotland ved nassu Melbricta sand, satte sin anden steffue suon de wilde impdes paa et wiss sted sinn met to sner folck oc tuhr om deris forfegdtmaal, oc den tid dagen paar kommen teuckte Siward at Dotter Maar Mehrfolck, den for tog sand met sig Jreesindt tiffue mend wel benebnede oc 24 Hesse wilde sner to mand vdi paa sner Hest oc den tid Melbricta saa dennem, sagde sand til sit folck, ieg formr mer at Vi ere forrnadde aff Siward, thi ieg kand see to Mandebenne paa sner Hesters side, derfor teucker ieg at Folckene ere to gang saa mange som Hestene ere, luder oss derfore Jaffne fridle mod, oc sige derefter at sner mand skand skira en Mand for sig forend sand Døer oc strax derefter lod de dennem til, oc den tid Siward saa deris An, slag, da sagde sand til sine Mend, nu skal Halffparten aff fol, ket stige aff Hesten oc komme paa dennem, naar Vi begynder at skiaes, men Vi skulle vende ind paa dennem oc skrede dennem deris Hoo, ender, oc paa samme stund begynt de en stor Klatning skiulkret der varede vdi lenge, thi Melbricta oc alle sins Mend blesse vdi ijelslagne. Siward lod tage deris Hesse oc sange dennem vend Klagrennene paa deres Hester for lyst skyld, derefter rede de siem

Catanes.
Mercia.
Rossia.

Melbrigt Wattrlong berss seagru.

Astus & Stratagema.

Pugna inter Siuardum & Melbrichtum.

at oc wofede affden Bygr de faffde fanct / men tid de werare
gaa Regen fiem at / da wild Siward ſlaa Heſten gaa ſidem met ſin
Fod oc ſtøtte ſin Bren gaa den tand der ſtod vdaff Munden gaa ſtre
Occaſio mortis Siuardj. labnede Hoffuet / Rom der ſaa ſtor en ve oc Smerte vdi det ſaar / ſom
ſand ſirkt demeſt oc giorde Dem tyrſte gaa ſammen / ſaa ſand vraatte
ld der aff / oc er ſand begraffuet vdi en ſo gaa Aeckualsbacka / Di
IIII. Vötſorm Siuords ſön. wonds Bön feed Vötſorm ſand wagaved Landene vdi et Skar / oc dpd
veden Bön / den tid Ragnvalder vnder faſt / ſyvnde at de waare
V. Halladers Grel. begge to dödt / da ſende ſand did igen ſin Bön ved naffn Hallader
oc ſörend ſand drog ſin / da gaff Haralder Konger ſammen Hirdt
naffn / oc den tid ſan Rom Veſter vdi Norne / da giorde ſand ſit ſede
vdi Broſtp / den ſammen tid giuge der nogle ſkibygtter offuer Grun /
oc offuer gaa neſet ſloge ſolild iſiel oc voffnade ſaare / de den tid Bön
Halladers dr. gr met ſpot fimtie Norgr. drune tilagede ſig ſaare for ſammen tyrſtis ſammen at ſand ikke mel
vide infra o*o kunde ſtaffue den Slade / da bedis ved at ſtaffue det Hoff dinge
naffne / oc gaff ſig derſom til Konge igen / oc tyrſtis alle Mend
at ſand veiſe noe ſyot vorit / to Vanſke ſkibygtter ſatte dennem
Lunder dan ſke Vorøffur nr. mod vdi Landene igen / den ene fed Horik ſmeſteg / den Tuidne
1 Thorr Ereſbg. 2 Kalff Vlurffr. Kalffuen ſkuffe / men den tid Ragnvalder fiik dette at vide beſaged
det ſamme nogit ilde oc lod til ſig kalde ſine to ſtegfred Thorirs /
Horik oc Hrollog / Kolff vaar den tid i Kongen / Ragnvolder
ſyvnde dennem ſkibbren den ville drage ſen vdi Norne / Horik
Ragnualds ſ Bönner 1 Thorr. bad ſamme at ſand ſkulde made draber / det giffuer mig Tenke Ver
mig ſiger Ragnvallder at dit Manddom / skal ſer mer ſkiffue
drepor falder dit Sverd intet ſer fra / da ſyvnde Hrollauger ſamme
at om ſand vilde at ſand ſkulde drage ſamme veyſe / da ſagde Jarlen

til sammen / ielle troer ieg at du skalt bliffue farl, din fyrste will
sin til Island / der monne du fyge det Skat / oc monne det leuge
bliffue ygyrulige vdi samme Land / da gick Eyuar strem som vor
forud ygiesse dyn / oc sagde / Skilt du at ieg skal drage til Skirne
da veil ieg giøre det lysse som dig skal allerbest behage / som er at
ieg vil aldrig komme mere for diue Oyen / saasnar ieg fer saadan
lidet gerat at skilies fra / oc uepgeligen kand ieg bo at min Mand
dom skal anden steds vinigere bliffue / end som sand er sagt / Da
sagde Kongevalder farl til sammen / meget vilig est du til en
Høfdinge mesthor din Moders skyld / sondi sin er fraelboren vdi
begge sendis Sleder / men vel er det sanden at ieg bliffuer diss gladere
som du dragest for sin oc kommer sidder igen / skilt sand sammen
strax et skib som saar bliffue bederom lang ellers mat diue daner
paa sines side all skuld aff folck oc Verier

2 Drotninger dragor tic Island.

VI.

3. Eiuar farl vdi Orknøyar.

Einers Reise til Orknøyer

Einer seglede Vester til Hetland oc derefter synder til Orknøyer
oc drog strax mod de Høfdinger oc slog dennem vode to isiel vdi
en Skiærming / siden sagde sand Landene Vnder sig oc bleff en mectig
Høfdinge / sand saadt først paa at skere tønne til at brende
vd aff sonden paa Sommeren vdi Hetland / thi der voxer icke
meget til brende vdi Skerne. Einer seiler en skiær stor Kreand,
grum / emper / oc Kunde dog see skarpere end nogen anden.

Dr 2 danske Høfdinger sagdo.

Einar saadt først paa at skiære Torff.

Om Einar Farl.

Den tid Haralds den Harfagris Sønner voxne mandelige
voxene / da bleffue de meget Høffmodige oc saare strenge vdi Landet

Harald Haarfagers Sønner Tyranni.

Rognualder Mørs Frer seaars.

de sloge Kongens Fanler vsiel, somme dreffne de fra derris Egen, dom Vnefridis Spinner Halfdan Halegger oc Andrander Lions Komme til Reguvalder nidre Fare oc toge dem nem affliffue, oc tog vnder dennem det Rige som sand sasde sasst / oc der Kong Ha veld fiist det at vide bleff sand offuermade ved vaa dennem, oc drog strax der fra / Halfdan løb i Vlis a seglede i Ssester spon, Gud vander gass sig vdi sin Fadrer Vold / Harald Kong gass sønn til sa derbod sin Dautter, Alofs aarbod Farld nassu oc sit Fedrene igen, Halfdan Hallegr drager ind i Orkn. fyr. vide supra o * o

Halfdan Hallegr Halfdan Halleger kom vdi Orknøyer / oc den tid forbrende sich det at vide at Harald Kongis Hus vor Kommen bleffue der mange forfrosne oc gasse sig til sammen / men Einer stryde vort vaa Vestland Halfdan lod sig høre en Konge ossuer Høre / Einer kom igen dat same, Vdfinder sig Konge vassu.

Halfdan victus ab Einero.

ome Aar / oc imøtte de Halfdan Kong oc sand tabte Halfdan Kong Vaatningen / oc løb vd for Vord om Assteuen sulde i Mørcke / om Morgen esster strax det bleff hiist sløyte vaa Høre at leide om nogen sasde slippet fra dennem om Assteuen / da sagde Einer / ieg kand see noget vdre sig vaa Himmelss / det er enten Mennisse eller fugle / Vi ville forsøge sand det er / der sandt de Halfdan Halleg oc lod Einer vysse eller vdstere som en Ørn met sierd vaa Hans Bag / oc skere alle Ryggbenene fra Ryggen / oc drage Lungen bag ved / oc offrede saa sig til en seir vinding / oc dereffter lod sand giøre sø offuer sam men / den disse Tidinge kom til Norge til Hans Brødre / da truede de at de vilde drage til Orknøyer / oc hesse deris Broders Død / men Kong Harald Haar svarsag til at det forsandlede sig / men nogle tid dereffter drog Harald Kong Vesser til Orknøyer / men Einer flyde sen offuer vaa Katenes / dereffter ginge Mund mellem dennem

Mors Halfdans.

Haraes Haar fagrr drager til Orknøyer at hesse sin sønd død.

oc bleffue de forligte / Harald Konge lagde stor gield paa Øerne
af de skulde giffue sammen 50 Mercker Guld / Einer sagde at sand
vilde ene stoa for gielden / oc tage derist Gaarde til sig / oc det bes-
gede Indbyggerne / thi de tenckte at løse deris goeds igen / men de
stottige sadde ingen Pending / da befalede Einer Gielden / oc lenge
derefter befalde saalene somme Gaarde til Einard Jarl / gaff den
nem løse / Harald Konge drog til Norge igen / men Einer Jarl
regerede Øerne længe siden oc dode aff Sygdom / lasse oc hans Sön
ner den ene sedd Arnkell / den anden Asleender / den tredie Thorfin
ner Pausa Kinser / den tid Harald den sagre dode / da kom Erich blod
øxe ved sans sted oc vaar Konge ved de dage / da kom Da Kon
ge Adelsteinds Fostre søn aff Engeland / mon Erich maatte vgnne / sand
seglede i Vesterhauen oc førde Krig paa Skotland oc Norden paa Enge-
land / oc den tid Adelstein Kong sikt det at vide / da sende sand mend
til Erich / oc bod at faa sammen noget land / oc lod at sand sadde vered
Kong Haralds gode Ven / oc det vilde sand lade Wende paa sans Sön /
dertil sagde sand at sand vilde forlige sammen met Kong Dagen sin
Fostersön. Det besvgede Erich Kong / oc sick sand Nordumbreland
at raade for det er femte parten aff Engeland / men sordi at Kong
Erich sadde lidet land oc megit folck / da sattedis sammen Pending
derfor vaar sand vede om Sommeren oc Vngede / men om Vinteren
vaar sand ved sit Vnge / besolt sand det saa lenge Kong Adelstein lesse-
de / sand dode den tid sand sadde vered Kong i 14. Aar / effter
sammen tog sat mindre sans Broder Regimentet / sand vaar icke
de Mænd saa gode Ven som Kong Adelstein / Kunde sand ilde

Hand forligis met Einard.

Mors et soste-ritas Eginbardj

VII Einars Dönner. infra

Erich Blodøx / Hagen Adre. stren sand so. ster søn.

Adelstheims R. Angliæ.

Kong Erichs dræt i Nor. thumber land.

Saa mindre Kong Erichs Broder Rex Northum briæ.

Anno hide at Kong Erich regerede Northumberland / oc et foraar drog
Forte Ericus habuit vicariu Athelsteen & postea fratrem. Erich Kong Norden fra Skotland oc dereffter ved Orknøder / oc tog mes
sig Farlene vdaff Orknøper / som nøre Hone Hiarb Hymer, som held
Farlene aff Orknøer supra oc Irland / dereffra drog hand til Hyndersøe oc fick der oc en god sørle /
dereffter drog hand oc til Irland oc førde der Krig vaa / dissligest ved
Skotland / dereffter drog hand til Engeland oc krigede der / saa vel som
andensteds / den Kong som Fortunnader sadde sig ihiel til at regere det
Land seed Olaff men effter som Erich sadde en stoer tal folck /
da gich hand vaa Landet fra sine Vnder / Olaff samlede oc en stoer
hob folck oc drog imod hannem / der bleff en stor Slactning / oc bleffue
mange slagne aff de Engelske først om dagen / men der som en bleff
slagen der kommer altid tre igien / men effter middagen begynte de
Norske at falde oc vaa det sidste bleff Kong Erich slagen oc 6 Kon-
ger mit hannem en aff dennem hed Mattforner / der bleffue oc slagne
Erich Segersøn faeder i Engeland mit fem Kongre. Farlene Arnbiel oc Erlender Torre Hiarb Hymer / men den tid Hun-
felder oc Jendis Hymer singe det at vide at Kong Erich vaar slagen
oc sadde tilforn først Krig vaa Engeland Vinde de vel kende at
det vaar dennem intet gaffuligt at tøffne longer ved Engeland / da
skiltes de dennem fra ved Orknøper / der vaar den tid Thorfinner
Dunnfield feyrr mit fire sønner. Jarl som Kalledis Hausekiæffer / Dunfeldis Hymer toge Herne vnder
dennem / oc vaare derom vinterne / men om Sommer løbe de fra
ved Krig / den tid Hunfelder oc Jendis Hymer vaare ved Orknøer
førde de at der vaar Krig mellem Kongen aff Dannemarck / oc Kong
Hic Haquinus educatus est a Rege Anglie Athalsteno: unde nomen Adelstreus sostre accepit. Hagen Adelsteins søstre søn / da vaare de ved nogen forhandling at
de skulle faa nogen Vstand aff Harald Garnis søn / giorde de da deris
Reise fra til Kongen aff Dannemarck / oc førend de droge aff Orknøer

giffte de Ragnilde Long Krieffs oc Gunfildis Daatter / dennem
Thorfinds Farlis Sön / oc bleff Thorfinner da end beſiddendis vdj
Øerne / fand Vaar en Weldig Høffding oc en god Krigs Høfde / fand dóde
aff Sygdom / oc bleff iordet vdi Reynvalds oc yøa Hauge ſeide / Thor
finner hafde ſyn Sönner den förſte ſede dennem. 2. Havarder
oc den ſom haffuer
eyrlr tic goder
aar.
Thorſteli. 3. Glaudvir. 4. Arnliotur. 5. Vdi / Ragnfilden Krieffs
Daatter gaff mand derfil at ſendis Høfbond oc ſelf mand bleff ſkielſlagen
ſom vaar Thorr Arnfind fand bleff ſkielſlagen yøa Kattenes vdi Mør /
Holl / men ſyn bleff ſeden giffter Havard den derſelſ ſendis Broder / Ha /
vardere tog Farſdommer effter ſammem / oc Vaar en god Farl / fand
haffde oc ſtor lycke til gaat aar vdi ſin tid. Einar Kining ſeed
en mand ſom Vaar Havarders böſter dön / fand Vaar en weldig mög
Mand / oc fölt meget folck / oc förde Krig ſnar Sommer / fand nor
gang til geſt hoſs Havard / oc vdi ſamme Beſeßnid ſnackede fand oc
Ragnvalder meget tilſobe / ſyn ſagde en Mand ſom vaar ſaadan ſom
and vaar / Vaar vel god til en Høffdinge / oc fand vaar megit ſtille
ſigere til Riget end ſyns frende Havard oc ſagde at den Qinde
vaar vel giffte ſom haffde ſaadan en Mand ſom fand vaar / Einer
bad ſyn ſkulde icke ſnacke ſaadanne Ord / ſagde at ſyn vaar vel
giffte / oc Havard vaar den ypperligſte mand vdi Øerne / Ragn /
filder ſagde icke bliffue Havarder oc ieg lenge tilſobe i ſnor vel
gierne / oc vel ere ſer de mend vdi Øerne ſom icke förgete ſor
ſammen om du vilt icke ſelff vende dig den Ogntet / oc ſor ſaa /
dan ſendes ſnacke bleff ſons ſit vend til gerlſted oc ſnig mod ſin
frende / oc loffuede at fand vilde ſtaa Farlen iſiel / oc tage ſenderx

VIII.
Arnfind or Thorfind.

IX.
Havard Frel.

Einar Klining, Havards ſöſterſon.

Ragnieds mala mulier (Uxor Havardi)

Einar ladrer ſig offuertaler at ſlaa Havard ſin Morbroder iſiel.

sidan til ete, oc nogen tid derefftes at dette Gestebud skaar
offuerstanden giorde Einar sig gerdig til denne Reise, da sagde en sinna
mand til hannem, ikke idag seller i morgen, ellers vil der lenge
bliffue slact mord ved eders slact, men Einar lod som hand horde det
ikke. Hauard Jarl var sammen tid vden Nauns ved Hvosbe
Exitus Hauardj. der mødte Einar hannem, der bleff en haard Skadning mel dennem
men ikke lenger forend Hauarder Jarl bleff slagen. Den plats
kaldis nu Hauardis marck eller Hauardis Eng, oc der folck
fick disse tidinger at vide bleff Einar derfor megit forsmedet oc holden
for en Kiding for denne Gierning. Ragnhilder vilde ikke seller
holde sin Ord, oc sagde, at det skaar løgn at hun hafde loffuet hannem
Einar Haard- noget derom, sende hun da bud til Einar Bordskiffte som skaar and-
kiffter kommer til Ragnild. Hauardis Søster søn, oc der hand kom til Sneder, sagde hun at det skaar
for, kom for Hauardis frender, at de ikke skulde hefne Hauardis
Einar Kei- død paa Einar Kleining, hun sagde at hun vilde ligge all mind paa
ning. at hun saa den Hefne frem, den bliffuer oc vidskigen sagde hun holdes
ved stort act oc eer aff alle folck som Jessmer Hauard Jarl, den hefn
ner oc best fortient Riget efter hans død, da sagde Einar der er mang
Einar Snarer mand, hun som seger at der er ikke altsammens skuld eller vanden
som i siger, men hun som dette giør hand vil hefne riget oc det andet
dermed som ikke ligger vinduer maat paa, oc efter at de hafde drucken
Einar Haard- kiffter seagre- Snack for handlet drog Einar Bordskiffte til sin frende Einar Kleining
Einar kleining ifiel. oc slog hannem ihiel, Ragnhilder sende strax bud til Liot som skaar
X Thorfinds oc Hauardis Broder, oc bleff gifftet sammen, tog Liotte da
Liotte Hauards brodere. hauldommet oc bleff en meldig Høfding, oc der Einar Bordskiffte hafde

Thorfind Hauskliüfre Konnen.

Vlüer Liotrud Brodrr tagerr Frelr Konnrr aff Kongen aff Vlotland.

Vlüer affsea-gen.

Morgbiodrr Frue.

2 Vlüer bleff-ürr seagru.

...ar ret sin Krende ifal / vaar sand ikke nær til Faarldommet end til sorne, vaar sand da megit ilde til fredz / ville sand da samle folck oc saa Kerm met Krigsmact / men sand kunde ikke vel Kommen folck, thi alle Dalkuærd Sud-leggerr ville gerne kiene Thorfinn Hausskliüfs sonnerr / oc lidet derefter lod Liotrr Farl staa Kinn Hardkieffe ifiel oc befalt saa Faarldommet en ved Vlüe Liotrs Broder drog paa Vlotland / oc fick der Farls nassn aff Kongen udi Vlotland / derefter drog sand ned paa Kattnes / oc fick der megit folck / oc drog derfra til Kerne oc ketthe om Riget met sin Broder Liot men Liotrr samlede folck oc drog imod Vlüe oc hasde megit flerr mend / oc der de mødte sinn ander vilde Vlüe ikke vandet end slaaes met sammen, bleff der en stor Blactning oc mandt Liotrr segr / men Vlüe flyde offrr / paa insen / oc oc vdi Vlotland / men Liotrr drog efterr sammen / oc hasde megit folck met sig / oc tøffnede der en tid lang / oc der Vlüe fick det at vide / drog sand ned paa Reset met megit Krigsfolck / som Kongen aff Vlotland hasde saaet sammen / oc Morgbioders Farl / oc mødte de sin vandre vdi Daalum paa Kattnes / der bleff en stor Blactning / oc vaare Vlotterne megit slaarge met det første / men Liotrr bad sine mend staa fast oc skiüle sig snarlig som de kunde / oc der Vlotterne kunde ingen Bucht faa paa dennem / manede Liotrr sine mend til at sloes oc gick selff frem / oc der det hasde saa gaaet en tidlang bleff Vlotterne Blactonden affsred oc flyde dan / men Vlüe vilde holde Blactningen ved mact / oc bleff sand slagen paa det sidste / men Liotrr tog Kattnes sonder sig / oc bleff da vsred en tid lang met sammen / oc Kongen aff Vlotland / thi de vaare alle tilfredz met deris skade / oc den Liotrr Farl / vaar paa Kattnes ikke met meget folck Kom Morgbioders

Morgbiodrr fore aff Skotland offuerwin-dis aff Liotrr.

fare aff Notland mat megit Krigs folck / oc møtte de fuer andre paa Nyda nygre paa Kattenes / oc fassde Liotrr ikke mer saa megit folck som sin anden / men dog gick fand saa frem at Skotterne maatte vige for Jamm / oc maatte ikke langt til / at de flyde. som kunde lygsled af lessin / men mange bleffue ihiel slagne / men Liotrr vende tilbage igen mit stor Seyr vinding / all fans folck vaare bleffne megit saare / oisliegest oc fand fuer aff fand dode / oc bleff megit begraeden. Skalandvir Thorfinds søn tog Fardommet efftrr Liot / oc bleff en mectig Høffding / fand sick til Lehn Edvii Kiærvabldaattrr / oc affladr mat fandr en søn / som feed Dixond Digre Skalandvir dede aff Kiøgdom oc rr begraffuen vdi en Kyrckie vdi Bassn paa Kattenes. Da tog Dixond Skalandvirs søn Fardommet oc bleff oc en mectig Høffding / oc fassde megit Land vnder sig / fand solt Kattenes for Nøtterne / oc fassde fuer Sommerr Saalong stibbe vde oc sporde Krig paa Ygnderspeer Nøtland oc Fsland / det vaare en Sommr at Linderker en Nøtsk-Lerk død Dixond en Skatting paa Nyda nygre / oc satte en Dags dag vaare de skulde møde men Dixond Bar sine vaaben tet sin Mo-der / thi hun vaare megit Konstig / fand sagde at der vor ikke mindre Vilsbniss paa deris folck end sine mod en / hun sagde / ing lesse vel fode dig længer op vdi min vellyst / den som ing vidste at du skulde fasse lessne saa megit østlænger / oc gaar Kemnstens Liss efftrr lychten / men ikke dereffter snor mand en Kommen / det er fast bedre at du nøt dreu end lessne met storm / tag for din Kemnicke som ing fassner giorr dig met en stor Konst / oc tenckter ieg at det skal gerne giffue den Seyers vinding som sinn Kiæreste fød for men den Døden som den førre / Kemnicke vaare giord met synderlig Konst / oc ligesom nu Rassus hiemkom

Linderker Skotske Fare Kiøber Di-nard Krig til.

Dinard raader mot sin Moder.

Liotrj Exci-tus.

XI. Skalandvar Thorfinds søn tager Fredom mot efftrr sin Broder.

XII. Dixards Skalandvars søn.

Proverb.

Kemnicke vdj en Rassus Lig-nelse.

der vdi oc der vnd slog fennichen vd / vaar det luge som Kassinn giorde sig til at sliue / Divord Jarl bliff megit vred vd sine Modert ord / oc gaff Orknøyinger sin fordegods / paa det de skulde giør hannum bistand / dereffter mødte hand strax Jarl paa Vlfydamyre de ordinerede derbigge to deris folck vdi Vlfarfiorden / oc strax de slogs tilsobs / bliff Divord Jarlis fennichedrager skiøt ihiel / da befalede hand en anden at tage fennichen og / oc der de hafde slaaet noget tilsobs kest den ocsaa ihielslagen / der bleff tre Divordis fennichedragere slagne / men hand befalt dog Mænden / oc finge de Orknøyske mend deris fordegods.

Divard offuer-vinder fiendtlig Jarl.

Orkneyinger mend fanger deris fordegods.

Divord Jarl bliffuer dødt.

Oluff Tryggesøn vaar giue aar vdi Kiøg i Vesterlandene / effterat hand kom fra Vindland førend hand lod dennem døbe vdi Dyflingom derfra drog hand til Engeland oc fich der Byde Kaarans Irlandis Kongis Daatter / Dereffter tog hand en tid lang i Vinter hos Dagen Hagen Jarl sende Vester Houe Knutte at bede hannum der fra / Oluff kom Vesten met hem skibbe oc kom først til Orknøyer der sitte hand Divord Jarl vdi Osmunder vage vdi Kagnvalldøf met fire skibbe oc vilde hand den tid ledi Kiøg / Oluff lod Valdi Jarlen vaar sit skib / oc sagde at hand vilde tale met hannum / oc der de kom vd tilsobs / Da sagde Oluff til hannum / det er min vilge at du skalt lade dig døbe oc det gandske folck som dig tiener eller skalt du dø strax der / men ieg vil siden drage offuer alle Oerne met ild oc brand / oc der Jarlen saa hendis hand vaar kommen saa hand all denne sag i Oluffs vold / lod hand da døbe hannum oc tog til hant hans søn som sed hiælp eller hiemd / Men Kongen lod døbe hannum

Vlff Tryggr søn kommer til Engelland.

Hogen Jarl lader Oluff Tryggeson fra sig.

Divard Jarl bliffuer Christnet met sit folck.

Hürlef Vinard mit Flandris nassu / da bleffue oc alle Herne eschruede / men Kong
Vinard fangen
Heandred nassu. Sluff drog ester til Norge / oc drog Flandrar mit sammen oc leffde
Flandr dörr. en kort tid / oc dereffter bewüste Sirord Jarl Kong Sluff ingen Under,
Vinard tagr dannged / sand sien til ecte Malkolmi Kongens aff Skotland daa
Malkolmi kon. gnd daatter orter / denn Son kaar Thorfinner Jarl, Sirord Jarl sasse tilforen
affen mit sender Thorfinn Jarl. ere Sönner som den tid vaare vdi liffue / den ene sede Vnwarlid,
anden Brüse / tredie Kruar Kongmünder / sem daa effter Sluff
Sigfryg Ko- ning. Sryggue Sons dod drog Sirord Jarl til Irland oc gionde Kong Sigfryg
vide Chronica Norwagica. Vsland / men lode sine elste aff sine Sönner til bage at forvare
Thorfinn Fi vard Herls Son. oc forsuare Riget / men Thorfin loed sand sen til Kongen aff Skotland
at sand skulde opfode sammen / thi sand vaar sands Moder Fader,
oc der Sigfryggers Konning kom til Irland drog sand mit Kriges
Brian Kongen aff Irland. folck oc Sirord Jarl mit sammen mod Brian Kongen aff Ir-
land / oc mötte de sier andre Langfredag / da vilde ingen vare Sirord
Skaffn. Jarls Merche eller skennick som Kalledis Kaffuen / marette sand derfore
Sigfryg Kand or Vinard slagen. fore den selff oc bleff sand slagen Sigfryggers Konges vaapn gruus
der bleff Kong Brian oc slagen oc sick gaffn deraff.

Om Sirord Jarlis Sönner

Vinard Jarls Sönner fred- lis om Landet. Efterat Sirord Jarl vaar slagen / toge sins Sönner riget vnder
Deres 3 parter i fier. sennem / oc skiffte det vdi tre parter / sier aff dennem skulde hasse
en part Vnwarlide / Brüse oc Kruar. Thorfinner vor dem
daa gammel nok Kongen aff Skotland / den tid Sirord sins Herre
Thorfinn kom unge fra sin bleff slagen / Kongen aff Skotland gaff sin Daatter Sön Thorfin
Morfader paa Kattenes mit folck. Kattenes oc Sydderland oc der til Jarl naffn / oc skaffede sammen
nogle mend som skulde regere Landet met hannem / Thorfinner
Jarl voxte brat oc megit vor sand större oc sterckere end andre
mend sidst paa Jarnet met skarp Kunskit oc Manner sand vaar

megit grum til at see / oc der fand wopte oc Rimde mand det wel
see at fand wor gerig oc Ufredsom. De to Brødre Liner oc Bruse
woare megit Ulige tilsindt / Linar waar styff oc ung wdi sit sind gerig
oc en wældig Krigsmand / Bruse woare meget sagtmodig oc Rimde wel
stille sig ydmyg oc ferlige talendis mand. Dinmarlide waar fanum
megit lig tilsindt / fand waar oc elst aff dem oc lesste steckest fand
dede aff singdom / oc efterat fand waar død Klagede Thorfinner
ferre efter Riget wdi Orknøer / Linar sagde at Thorfinner sasse
Kattenes oc sønderlands / ligesom sans Fader sasse sasst tilsorne / oc
sagde det waare mere end fredie Farten aff Skerne / oc wilde derfor
icke at fand skulde were deelactige wdi det skisse efter Dinmarlide /
men Bruse gaff sannem det oc for sin Part oc sagde at fand wilde
icke begere wden den Part som fand sasse selff tilsorne met rette / da tog
Liner de to Parter aff Skerne wnder sig / bleff sand der meget rig
oc solt meget folck / fand waar tiit om Sommeren wdi Kring / or
sasse sor Odbód / Landet / men sand sick icke altid meget bytte wdi
Krigen / begynte Bønderne da at hede wed den Wnage / men Farten
solt fast wed sit forsat / saa ingen turde sige imod fand som fand
sagde paa / Liner waar megit offwerdadig / bleff der da en stoor Dyr
tid wdi sans Rige aff den Wnage som fand sagde solcket paa / mon
wdi den part aff Landene som Bruse sasse waar megit god tid oc
Roligsed iblant Bønderne / Bruse waar dennem oc megit Kier.

Virtutes et vitia filiorum Linardi.

Kir Jrolver tilligr paa Kattenes or Berkenøer.

XIII. Dinmarlidr
XIV. Bruse
XV. Linar
XVI. Thorfinn.

Dinmarlidr dørr.

Thorfinn klagher. Linar siuer sannum.

Bruse viger for Thorfinn.

Linar giør Vorsiurij.

Dyrtid.

Om Liner Jarl.

Der waar en Mand som sedt dannede fand waar megit Kig oc
rede wdi Dangwig i Brosk paa Flawlandanse / fand sasse en Dot
som sedt tertell den waar megit mandelig / Det waar ock for
waaret at Liner Jarl sasse stor Odsed som fand yttede at giøre

Annmodning.

Thorfinn sandsøn.

/ men

Isl. Papp. Fol. 39 - 9v

Bönderne klager sig for Amtmd.

men Bønderne lod ilde oc klagede det for Amtmd, oc begerede at fand wilde nogenlund forskåre dennem, eller tale dennem til beste hos Jørken, fand sagde at Jørken wilde ickke gerne lyde nogen, oc sagde at det nor forgeffuit at bede om noget, men Jørken oc ieg ere nu dem gode Venner, men dersom Mi blifue Wendt, da er det farligt for bygge Mend sind, derfor wil ieg intet tassne mot at giøre (siger fand) derefftre talede de

Dr siden for fand som ofver-lied.

Jerom for Terchel, oc wilde fand skare nogit sage sig dennem say fell, men yaa det sidste loffuede fand at skeer dennem fiendelig wdi denne Dag, fordi mange vaarde sammen derfor men Amtmd fyldt at wide at de sassde sorgt dennem tale met fuor Jørken, Terchel bad fand at Jørken wilde noget forskaane Folcket oc tale for sammen om deris forfald, Jørken suarede sammen vel oc sagde, at

Jørken suarer Thorfind vre første gang.

fand wilde magit giøre for Jons Død, oc inn sassde ieg fencht at kasse 6 Mend aff Landet, men nu wil ieg icke tassne Mend tre, men du Terchel bed mig aldrig mere derom, Bønderne foruldte Terchil for sin Distand, drog Jørken ned yaa Kattnes oc Ram igen om Kosten oc wdi Jomraret derefftre sassde fand nedbud igen, oc holt ting met

Dinar drog suarer Thorfinds ire wel anden gang.

Bønderne, da talede Terchel yaa Bøndernes Vegne, oc bad Jørken wilde forskaane dennem, Jørken blef megit vred oc sagde: at Bønderne nu vilhaue skulde blifue saa megit diss weere, oc stor sastig oc gal blef fand at fand sagde, at de skulde icke bade to seile weere it andet Sar yaa det ting, oc met det samme sassde tinget ende, Da Thorfinds

Thorfinds drager til Thorfind.

Jmtmd fyldt at wide at de sassde kasse dennem tale met fuor Jørken, Terchel, bad fand at Terchel skulde drage bort aff Øerne, drog fand da offuer yaa Kattnes til Thorfinn Jarl, oc bleues der lenge siden oc vaare Jørkens Medstandere oc fostrede sammen og

Imadne

meden fand vaar dug / oc bliff derfor Valdet Torkel Knutson / oc Vaar fand magit skrom mand / der vaare oc mange andre rüge mend som flyd. aff Drontheim fra deris Gaarde for Einer Jarlis Offmarsvold flyed, flyde de meste parte til Thorfin Jarl / men somme til af Hellig Land, stiab / oc der Thorfinnes bliff noget gammel / sende fand bud til sin Broder Einer Jarl / at begerede det rüge som sammem tyrkstis af vare fand vesj Drontheim / som vaar den tredie part / men Einer tog det Bud skab icke vel oc vilde icke formindske sit Rige / oc der Thorfinner Jarl skiek det at for / giorde fand vdbud vpa Kattenes / oc drog met magit Krigsfolck offuer til Orcum / oc der Einer Jarl det forn[a]m forsamlede fand oc folck / oc vilde forsvare Landene / Drusse Jarl sam[m]ler oc folck / oc drager imod dennem oc vil forlüge dennem / oc bliff dan forligelse giort vdi saa maade at Thorfinner Jarl skulde sassin tredie part aff Orcum / men Einer oc Drusse lagde deris Jarler tilsamb[e]r / men Einer skulde vrade for dennem bagge / oc forsvare Landene / men dersom den ene döde forend den anden / da skulle dan som igenlefvede / bygsla bagge deris Jarler / men den Vilkor tyrkstis icke vere ioffuelig / th[i] Drusse hafde en dön som hed Kognvallder / men Einer hafde ingen Dön / satte Thorfinner nogle aff sin mend som skulde sassin dan Deel som sammen fiellald vdi forlening oc vdi forwaring / men fand vaar gerne selff paa Kattenes / Einer Jarl förde Krig om Sommeren paa Ireland / Nordland oc Dretland / Dit vaar et Sommer at Einer Jarl förde Krig paa Ireland / at fand stoed met Comitang Kongen aff Ireland vdi Vlfrechs fiord oc skiek der en stor Vdsegn oc mist magit folck / det nest Sommer derefter drog Eyvinder marsom Westen aff Ireland oc hielde

Hil

Torkiel Knutstor.

Bönderne drager fra Einar.

Thorfind begierer sin part aff Orklandene efftere sin Broders Einarlider.

Einar verdis der ved.

Drusse forliger sig met Einar oc Thorfind.

Rognuald Drusis sön.

Orkneyar.

Comitang. Comitatus.

Einar tabrer seiger mod Irelands Kong.

Eyvinder drager tic Norge.

til Norge / men skede det meer storm Vnder Eywinder til Asmunder veg
oc laa der nogen tid / oc der Einar Jarl spirde det at vide / drog sand did
Eywind ifiel. mygit folck oc slog Eywinder ifael / men lod mesti Part aff sand folck
sagen aff Einar. saar i fred / oc droge de ofter til Norge det samme efftercommenderis fost
Oluff K. sörer oc kom til Kong Oluff oc sagde sammen disse Tidinger / Kongen talede
Tidender om Ey- ikke mygit derom / dog kunde mand det befinde at sammen forlystis der stor
vinder. mand / skede oc giorde sammen meget til vanartighed vdlog sand talede ikke
meget om nogen ting de som sammen sochtis at sammen vaare giorde imod.
Thorfinn Jarl sendte Thorkell fosters vdi Orknø at indkreffue sand skat
Thorkell fosters sendis vdj Orknø or Einar vrey- Einar Jarl skyldede Thorkell derfor / oc sand sassde det voldet at Thor /
dis der ved. finner klagede paa tredie parten aff Orknøyer / drog Thorkell der fastheen
effter paa vrost oc sagde til Thorfinn Jarl at Einar vilde sette
skaet sammen ofiel / dersom sand skrender oc kommer ikke sassde vaart sammen
at / derfor vil ieg nu (siger sand) at vi kunde saa sittis Jarlen oc ieg
at der kunde bliffue nogen skifte imellem sammen oc mig eller ieg vilde
drage langer sen did som sand sassdes ikke maat offuer mig Thorfinnes
Jarl raade sammen til at sand skulde drage ofter til Norge til Kong
Thorkils raa- Oluff oc sagde at sand der kunde bliffue vel actet / dersom sand kam
ger til Norge efftere Thorfinds Raad. iblant gyperlige mend / ssi ieg vred (siger sand) baade det sind oc Jarlund
at / skulle ikke beraade eder sraad / ville giöre. Da giorde Thorkell sig
kendig oc drog om Høst ofter til Norge til Kong Oluff oc vaar der
offuer om Vinteren vdi stor Dignitet oc ære / sassde Kongen sammen
mygit vdi Raad met sig / oc tyktis sammen som vdi Vandzed vaare /
at Thorkell vaar en vijs mand / oc forstandig vdi alle stycker / kunde
Kongen det bemercke aff sammen at sand giorde stor Vskyldnis imellem
Jarlene / oc at sand vaar Thorfinds Jarlis gode Ven / men talede
noget saa ilde om Einer / sidigen vdi forraaret derefter sende Kongen

Vlfr.

Kong Øeüff sender Vlib til Thorfind.

Vlibbe Vester offuer Hafuet til Thorfin Jarl / oc der met det Budskab at sand skulde komme øster offuer Hafuet til Norge / oc tale met Kongen / men Jarlen forstemmede imod den Reise / thi sand sich vogen Wendskabs Breffue aller Wendskabs Ord met samme Budskab, Thorfinn Jarl drog øster til Norge til Kong Olluff / oc bleff sammem vel vnd fangen / oc tjeffnede der lenge om Sommeret / oc der sand vilde siem gen / gaff Kong Olluff sammen it lang Vlib som vaar meget stort oc vaabenligt met all sin Redskab / Terkel drog oc met Jarlen / oc gaff Jarlen sammem det Vlib / som sand saffde Westen om Sommeret / thi dich de Kongen oc Jarlen met stor Kierlighed / Thorfinner Jarl kom om Høsten til Orkuper / oc der Einer Jarl fich det at vide saffde sand meent skulde sosse sig oc lade paa Vlibbe / Druse drog til sine Brøder oc vilde forliige dennem / oc kom det da end schr at de bleffue forliigte oc stadfestede det met eide / Terkel sesore bleff oc saa samme tid for liigt met Einer Jarl / oc vaar det saa / thi det at sner skulde giøre and Besebud / oc skulde Jarlen først komme til Terkel ved Sandwig / men den tid Jarlen vaar der til gest / da bleff der ingen trig skaret / men Jarlen vaar dog megit vlyckstig / der vaar en stor Skoffue oc Vor paa begge Ender / den samme dag som Jarlen skulde sendrage / skulde Terkel met sammem til Besebud / Terkel sende nogle sine Sendebrue for paa Veyen / dersom de skulle drage frem om Dagen / oc der igenkomme igen / sagde de til Terkel at de saae tre sober sobsk sidde ved Veyen oc vaare alle bevebnede mend / oc mente de at der vaar vist nogen skiig forhanden / oc der Terkel fich det at vide / sastede sand ulle megit at giøre sig ferdig / oc samlede sit sobsk tilsobe. Jarlen bad sammem giøre sig ferdig oc sagde at det vaar da tid til at vide

Thorfind drager til Norge.

Thorfind kommer hiem igen.

Druse forliger Thorfind oc Einar.

Brystebud skal giørs aff dem.

Thorfinn giør forstr gestebud.

Proditio struëta Torchillo ab Einaro.

men

men Terchel sagde at sand forsøde megit at bestille sand stundom
gich mad / stundom ind / der maar ild paa Vulffuut ved Ovnen,
da gich Terchel ind aff den anden Dør oc en mand ved nassn Kal,
Kalnar der fis- | sarde sand vaar tyd i ofsyone paa Island sand sig Owrec:
landet. | efter dennem / Terchel gich ind imellem Ilden oc dersom Farlen sad,
Farlen skiurde om sand vaar icke endda ferdig / Terchel sagde / nu er
Incidit in fornicij ferdig / oc sig met det samme ved Hofuedet paa Farlen det sand
am quem fecit. | styrte frem paa Vulffuut / da sagde Islendiren altdrig saasnar ing
sect saa vanvittige mend / at de ville icke drage Farlen vdaff Ilden,
Torfins sla- | sand hoftil oc nyelste ved Nackebeinet paa Farlen / oc skiød sammen
ger Einar | ong til Dunsten / dereffter gich Terchel ved oc den som sulde sammen
ifiel. | saastegen aff den anden Dør / der sode Terchels mend ved mit Skraben
oc Skrier men Farlens folck toge deris Hosbond ong / oc vaar sand da
dod / men ingen aff dennem vtrde sin Haand til at sesne for sammen
thi det kom saastegen paa / oc alle mente at det vaar Vensthab
imellem dennem effersom de sasde sagt tilsomme / oc wende nigen
effer den giersning aff Terchel mest parte aff dennem som der vaare
inde sasde nigen Iern / oc mange andre Terchels Venner gich ded
oc effter den lycke som Terchel sasde / at sand skulde lesne længer / oc
der Torsil kom ved sasde sand icke mindre folck end Farlens vaare /
Torfins dra- | Ong Torsil da tid skiød / men Farlens folck derist stark seglede
ger tid Kong | Terchel samme Dag sor oc alt ester tid Konge til Kong Olus / oc
Oluff i Norge | blesse der wel vndfangen / besagede denne Giersning Kongen vel oc
or sasnet vel. | vaar Torsil sosse samnem om Vinteren dereffter.

Om Thorfin oc Bruse.

Lo Farler | Efterat Einar Farl vaar i feel slagen tog Bruse den Farl
paa Orknøer. | aff Iernе vnder sig / som Einar sasde sasst tilsorne / thi det vaar

mange Mend wiltertigt / fuorledis de sassde giort Contract met sider
andre / men Thorfinn tocktis det vere rettigst at fuer aff dennem stulle
sassue sosspparten aff Perne / dogligvel besolt Druse den Vinter to sorte
aff Landeke efter dette vdi forraaret klaget Thorfinner sara Perne
oc sagde at sand wilde sassue Halffparten aff Perne / men Druse wilde
icke det samtycke / solt de ting oc stessnur met suer andre / derris Mennes
oc Irender wilde sassne dennem forligt vdi denne Dag / oc wilde Thor-
finder icke lade sig anderledis forlige / end at sand skulle sassue Halffpar-
ten aff Perne / oc sagde det tilmet at Druse sassde icke besoss mere
end Tredieparten aff Perne / met det siud som sand sassde / Druse Thorfinn oc
sorgde ieg vaar tilforne vel tilfreds met tredie parten aff Landene Druse icke forligis.
som ieg arssnede efter min sader klagede oc ingen derpaa / men nu
sassuer ieg taget den anden tredie part til dess efter min Broder /
efter en ret Contract som vm sassue giort / oc endog Druder at ieg
er vanmectig til at tractte i Kiøy met dig / da monne ieg sige Druse truer.
noget andet mad end sige Regel fra mig sara suarligen / oc dermed
skildis de at / oc der Druse sara at sand sassde icke synche til at
sand kunde stora Thorfinn sorl imod / tss Thorfinner sassde megit
store rige oc bistand aff Kongen vdi Skotland sin Moder sader / da
tog Druse det mad at dnge aff landet efter til Kong Olluff / oc tog Druse sorl drager til Kong
sin Søn Kongvald met sig sand nor den tid x aar gammel / oc Oluff i Norge.
der sorlen kom til Kongen tog sand vel imod sammen / men der
sorlen sagde Kongen sin ærinde oc suorledis all Dagen sassde sig
met sammen oc sand Druder / oc begierede bistand aff Kongen / at
sand kunde holde sit Rige / oc bad Kongen derimod sin skyldkommen
Venskab / Kongen suarede sammen oc begynte der først at Harald Harelur vdj
den Harfagre sassde sanit alle grunde oc sigendom vdi Orknøer vn-
der Norge.

/ oc at

oc at Jarlene sasse alltid siden sasse Dennem vdj forlening, men icke
til Kiendom, oc er det til bemisning, derom at Kong Blodoxe or
sons Dsmer den tid de vaare vdi Drkniper vaare jarlene Dennem
vnderdanige, men den tid Olluff Tryggeson sende Rom der bleff
Erword Jarl din fader sins mand, nu sassnes ig taget all ærff efftes
Kong Olluff, oc vil ig sette dig den Villaar frare, at du skalt bliffue min
Mand, oc monne ig da saa dig Derue vdi forlening, skalle vi da forsøge
om ig giør dig nogen bistand, om det kommer dig saa vel som din Broder
dorsinn Kongens aff Skotland bistand, men dersom du icke vilt dette, da
monne ig sige dig Vester efter din Kiendom som mor forskrefue sassin sasse der,
Saa disse Ord tenkte Jarlen, oc obenbarede det for sinn Mend, sogendis
gode Raad saad sand skulde snare sortil eller om sand skulde giøre sait
mit Kongen sorom, oc bleffue sins mand, oc sagde ig vred icke vdi
suor morade ig skyggre sra hannem, dersom ig nogen sinnem vilde
tki sand sassnes nu obenbarligen skallet til Drum, at sand tøchtis vm
. vet drissning til Dnnem, men for sand Dsmechtigheds skyld, oc sordi
at ig er sor kommen, monne sand suart kunde giøre det aff mig som
sinnem behager, oc endog at Jarlen tøchtis at sand sasse skrinde ode
Laar, forsaunden, da vaade sand det aff at giffue bode sig oc sit
Dige vdi Kongens vold, tog Kong Olluff da all mact oc vold aff
Jarlen, som sand sasse offnes sin Drssulande, bleff Jarlen da sins
Mand oc stadfeste det met sin eid. Dorsinner sabl sich at vide
at sins Broder Bisse vaar dragen ester til Kong Olluff, at søge
hoss sinnem nogen Bistand, men sordi at Dorsinner sasse selff
varet hoss Kong Olluff oc saaet Venskab aff sinnem, da vaidste
da sand at sins Dag vaar vel bered for hannem, oc mange skulle sore

sand.

Verba Olai Regis.

[Hic desunt quidam.]

Bisse Jarl vlandis om godr raad.

Bisse Jarl giffuer sig vnder kongen.

Thorfind frue drager til Kong Oeuff.

Thorfind fauger ingen god erfarenn affK. Oeuff.

Proverbium.

Frelen begynder frist at bekiender sig.

Kongen

Kongens Dag til det beste / men dog mente sand at de skulde vere sterr om
sand Kam selff / tog sand derfor det raad at sand skynder sig til Konge /
te kendte at Druide skulde ikke mugit komme sker til Kongen end sand /
oc ikke skulde sand sassin kunet sin Dag klar skrend Thorfinnr kam
til Kongen / men det gik anderledis end Thorfinner sassde kendt / thi den
sid sand kam til Kong Oluff waar all den Fart klar imellem Druide
r Kong Oluff / Thorfinnr wiste ikke at Druide sassde oygiffuet Kongen
t Liige skrend sand kam til Kong Oluff / oc der de mødte sinde kinder
a talede Kongen vara Herre for Thorfinn lige som tilforen for Druide
c begerede at Thorfinner skilde tilsige sammen den Fart ass landene som
sand sassde tilforen. Jarlen stoode ved sin Ord / oc sagde at sammen
kochte at Kongens Menskab waare mugit verd / oc derfom j Beere sassin
mi Distand besoff mod fremmede Kiøbinger / da sassin j det kunge
siden forbrut / men ig kand ikke gange eder til sraand / thi ig er tilforne
Kongend ass Skotland sand Jarl oc sammen Underdanig / man der Kongen
for unyttede at Jarlen skilde forsage denne forbund ved sammen Borg /
da sagde sand / om du Jarell vilt ikke blisse min Mand / da vil Jeg
sette dan Mand ossner Herren som ig vil / men ig ved at du / skalt
swerre mig eed derpaa / at du / skalt ikke klage paa de Lande / oc lade
dennem vere ved sred / som ig setter dennem / man vilt du forbeden
ass disse Vilkor / da monne dennem tycke som vrede for Landene / at
der er nogen Vkyred forstandendis ass dig / skalt du ikke lade dig det
vnderlig tycke / at Kiøgen kommer imod Daler / Jarlen begerede nogen
tid at sand maatte betenke denne sag / Kongen gass sammen sand oc
oc loff til at bryde imod sorom sess sin gode Mennir / Jarlen Begerede at

Kongen vild ofsolde dette til andet Dommen / at sand maatte forst
drage sinen / thi alle mue Raadgiffue ver sinem sagde sand / men ey er
selff icke forstandig for mit Ungdoms skyld / Kongen bad sammen skic
sadvelge det ene. Daget doster vaar sammen tid hos Kongen / sand sende
Torkild to- en mand Lonligen til Thorfinn oc bad sammen at sand skulde icke
ster sender sinnerlig bud sta stillede sin Kongen / at de icke skulde stye forligelse / efftersom sand
til Thorfinn. vaar saa kommen indi Kongens vold / da toctede Jarlen Rinde sin at
sand Rinde intet andet aff sted komme end lade Kongen vaande alene /
thi thi sammen da sauve sinart at sassin ingen sand til at sina sit
Lovedrue befoldne / oc sinne ede dertil nut / at sand skulde lade dennem
1. befolde Rigit mot Ro / som der vaare icke vel tilkomne / oc for det andet
2. at sand vilde aldrig sinerlides sand Rinde kommer sin / da tog sand det
Raad at sand skulle Kongens mand / ligesom Drusse / Kongen Rinde
vel befinde at Thorfinnes vaare meget store vedi sin sind oc Ri
Kong Oeffue end Drusse / thoder oc Kongen meget haerue / Rinde Kongen oc vel
Meening om see paa sammen / at sand forvendede sig nogen Bistand aff Kongen paa
Thorfind. Rostland / endog at sand icke skeff waraffdig vedi denne forligelse / oc fat
Rinde Kongen det forsaa aff sin egen Wisdom at Drusse gick meget
trengd til denne forligelse / oc lossinde det ene derom som sand kendte
Thorfind. at solde / men Thorfinnes der sand sasse betenkt sig / gick sand glodeligen
til alt det som Kongen lagde sammen for / oc dog der intet aff / men
Det kendte Kongen at saadan / skulde icke skeffue stadig vedi sit loffte /
Kong Oeffue oc der Kongen sasse betenkt denne sag / lod sand skeffte stiffue ellers sing
foldre steffue at de skulde mange mend komme tilsode / oc lod skalde saadan lid /
or obenbarer sin Meening Kongen sagde / den tale som ing sassinnes sasse mot de Orknoeyske saa
Om Orknøer- lenge ing nu obenbare skione / de sassin giffuet vel mit Rosd Orknoer oc
or Hetland.

Hetland / oc wil ieg mi giffue dennem for[n] land vdi skatteming / skal Biørn 1.
saffue den ene Tredie Part / oc Thorsteinn den anden / den Tredie / skader 2.
ieg selff wnder min Eyendom / oc det er den Part som Einar Jal saffde 3.
til skorne for det Land slog Eyvind Vranskorn ifal som vaar en aff mine
Mend oc Einarr pe Rier Skalbroder / wil ieg vngern den Part efftersom mig
selff bisager / det wil ieg oc saffue aff aders mine Jorde at j skulle tage dehel Lorkiel Annunderson vdj Vanskaff.
Annunds Søn vdi Vanskab igen / endog Land saffuer ifielslagit aders Broder /
oc wil ieg dømme derom / om j wille det saa saffue / men det vaar som alt
andet at Jarlen sagde den ia til som Kongen sagde / giek Skiald da
fram oc gaff Kongen dennem vdi Haand om dennem sang / oc giek kuget
dermed ende / Kong Olluff dømte Bod for Einar / ligesom for ander Bønder Bod for Einar
Karle / oc fordj Land saffde det wel fortient / da skulde Tredie Part aff
Landbodum falde ned / Thorsteinn Jarl begerede Loff aff Kongen / at Land Thorstind bra-
maette Drage Bort / da Land saffde Eyrect Loff dertil / giorde Land sig fast ger fra Norge
hiemme ferdig / oc der Land vaare slet ferdig / drack Land endog paa sit Rid /
Einar der Skiemmerendis til Hannum Tereskil Annundesøn / oc sagde sit Lorkiel fal-
Hoffuet vdi Hans Skiød / oc bad Hannum giøre aff det som Land wilde / der til føyer
Jarlen skulde / hvorfor Land giorde det / oc sagde at de vaare tilforne mer Gerelen.
forligte effter Kongens Dom / oc bad Hannum staa op / Land giorde oc saa
oc sagde den forligelse som Kongen saffuer giort wil ieg ingen inod
Biørn / man det som forn[e] sagt er / ieg anrørendis / da skalt du alene vaare
dræbt / endog at Kongen saffuer skiencket mig min Eyendom igien vdi Oste-
rer / oc at ieg maa bliffue met fred vdi Landet / tør ieg wed vel dit
Sind at det er mig icke mueligt at bliffue vdi Drontheim / vden dit
mynde / oc wil ieg loffue dig at ieg wil aldrig komme vdj Norge / Land

som Kongen siger der om / Jarlens kiæ̊r oc swarede Hemmen saadt o
Thorfinn Jarl 13 swarer. sagde / Vilt du Torkel fallet at ieg skal dømme vdi dinne sag eud nyde
Kongens dom / da skal det vere først vdi vor forligelse at du skalt vere
sess mig ved Orknøyer / oc skalt intet fra mig vden ieg giffuer dig Lass
Jarlsl / oc vere der med pligtig til at forsuare mit Land oc Rige / oc giøre
andet stand som ieg dig befaler vnden vm hessin Gaard tilsiger / Torkel
sagde / det skal vdi alle Vold stande / hig som alt andet ieg Vand mand for
oc hessinde Jarlen Torkel det alt samme som stand begerede aff Jar-
Torkel giffuer sig vnder Thorfinn. -len / Jarlen sagde at stand vil siden tale om stand megit ydet stand stulde
giffue Hemmen til Prodebod / tog Jarlen da eid aff Hemmen / oc / stuld
stand strax dage sin mot Jarlen / drog Jarlen da strax bort der stand vare
Brusse bliffuer ferdig / oc skar Kong Olluff Hemmen aldeig mere / Brusse stod vnder
tilbage. sid tilbage / oc gaff sig mere strider at giøre sig ferdig / forend stand drog bort
stefnede Kong Olluff til ting oc sagde til Brusse / det tyckes mig best at
Kongen tie Brusse. Vere Jarl / at ieg fæstner dig til min tro mand / dersom Vesten fæstnet
vil ieg det saa stille at du skalt sidde to Parter aff Landet at vnder
der hig som du fæstner Gaff tilsiunne / oc vil ieg icke at du skalt Vere
mindre mand eller fortiener for det at du fæstner giuer mig til Pande.
Men dermed vil ieg stadfeste din Troskab / at ieg vil at din Høy
Rognvalder skal kiesse for tilbage / Ved ieg vist om du fæstner to
Brusse Jarl drager hiem or Land Døn Rognvalder kiesser tilbage Parter aff Throne / oc dertil min Bistand / da standst du vel forsuarer
dine Lande for Thorfinn Jarl / Brusse tog det til tackes / at stand skulde
Rognvalder Brusse vnde Brysse D Brytfr Scotj nobiles e Dan. fæstne to Parterne aff Landene / oc tilstode vell hinge stoend stand drog bort
oc kom om Østen Vesten til Orknøyer / Rognvalder Brusse Døn
Vaar egen sess Kong Olluff / stand Vaar meget smuck oc Vellig / sasse

Laus Rogn-
valdi.

ergik Haar oc Vilk sour sierk, sand Olff stax vdi sin Alder
stor oc sterk, sand vaar den mandeligste mand baade for sin Visdom
sin Høffmodighed, sand Vaar lange hos Kong Olaff, der taler Ottar
Svarte om vdi de Ærinder som sand giorde om Kong Olaff. Den tid de
Brødre Thorfinner oc Brusi Rommen Vester til Orknøyer, toge Brusi
to Parter aff Landen vdi Forening, men Thorfinner den tredie sand
vrom sinne vaar Kattenes oc Skottland, men satte sit Sæte offuer
Byrne, skiønde Brusi da alting forsuarer Herren, men der Rom til Kong
vaar samen tid thi Danske oc Danske røffuede magt vdi Vesterlanderne
Rommer tiit til Herren naar de dyge Vester eller Østen igen, er
der sand de sadde besatt Brusi Vagabl. der vaar at Thorfinners sott
igen skiels tid at forsuare Herren vdi Holland, men tog skat oc skyldes
der vdi aff sin Fart, Da satte Thorfinner Brusi den Villkor for at sand
Skulde sadde sin tredie parten aff Landen men Thorfinner to oc forsuare
landen alene, men endog det skiede icke saadanlige, da gik den Lydske fremm
na det sidste at Brusi sadde tredie parten, men Thorfinner to parter,
Imme tid sadde Kund Rige vdi Norge men Olaff blef landflygtig.
Thorfinner Jarl blef en Meldig Høffding sand vaar meget store oc stercke
ud andre mend, grim i Ansigtet, oc maadelig mat stor Næs oc snart
vaar, oc noget Kulbrun sand vaar tredagtig oc gerig baade efter Rig-
dom oc Dignitet, sand sadde god Lycke vdi Krig, oc vaar meget smilder
ic modig, sand vaar dem Alle gammel den tid Kong Wilhelm aff
Skotland sand Moder Ieder gaff sammen Jarl maadn oc Kattenes vdi
Forening som forskreffuit staar, men sand vaar 14 aar gammel
den tid sand sadde vdbrød for sit land oc skede Krig paa andre Høsterd

Kauss Rogn-
valdi.

Danske oc
Danske røffuer
paa Herren.

Brusi Jarl
vil ikke for-
suare Herren.

Kunds Konge
i Norge
Olaff landflygtig

Thorfinds
Høff.

Kong Thorfinner forfalde sin bistand ass sin frende Kongen vdj
Skotland, oc spurde det ingat frem fornd krige vdj Orknøer, thi den
sidy vaar saa nær Kongen ass Skotland dyde den tid de Brødre
Brusi oc Thorfinner vaare forligte, tog den tid riget vdi Skotland, Ka
Hindesyn fand tolkid oc at ey Kattenes, ligsom de andre Kongen
vdi Skotland tilforen, oc vilde forsøge sin magt ass det Krig
som anden stedz ass sit Land, men Thorfinner fant tydelig vilie at
forsøge fanck formerket dertt effter sin Modersfader, endog at fand
maatte bysolde Kattenes, sagde fand at det rige vaar sammen sissid
oc vilde ingen Skat giffue dennem, ass det ypmadid en stor fiind skab
oc forde sinn Krig paa en anden Krige, Kong Karl vilde sette
en Høffding offuer Kattenes som seed Mittetaan eller Muddan fand
vaar Kongens Søster Søn, oc gass fand sammen fant nasse, reed
Muddan da ned paa Kattenes oc fick megit folck paa Sydderland
kam da vaasel til Thorfin Jarl, samlede fand da Krigsfolck paa
Kattenes, kom oc samme tid vden ass Orknøer Torfel Fostre mit for
tal folck at giøre Jarlen bistand, drog Thorfinner da imod Muddan
oc fandt flere folck, oc der de Skotske finge det at vide, at de fandt
vninore folck, vilde de icke slaaes oc rede ey igen paa Skotland,
Thorfinner Jarl drog effter dennem oc lagde vnder sig Sydderland oc
Ross oc strøde mangensteds paa Skotland, dereffter vende fand tilbage
igen paa Kattenes, oc Torfel Fostre vd til Orknøer, all andet
Krigsfolck drog oc siem, Jarlen sad paa Kattenes vdj Dingalsby oc
sandt der sem lang stibbe, oc saa megit folck at Stibbene vaare vel
besatte met. Muddan kom til Karl Kong vdi Berøvig, oc sagde

Karl Kongs bydsmand til Skotland vic sress sattur Kattenes.

Muddan Forfalningsmand paa Kattenes.

Thorfinn affslager Muddan met Forskiels folck.

Muddan kommer til K. Karl

Jarlen

sannem aff sin verse / sundelen vaar ikke god i alle maader / da bleff
Kong Karl megit vred / den tid sand vidste at ingen sasse saget krig
vaar sans Lande / gik sand da strax til skib oc sasse elsse lang skibbe
oc megit folck / seglede sand da Nor for Skotland / sand sende Mundan
tilbage igen vaa Kattenes met megit Krigsfolck / oc vide sand den
ostenste Ney offuer Skotland / sasse de saa tenckt at Thorfinner skulde
bliffue vet imellem dennem / Nu ville wi tale om Kong Karl at
sand kosfede ikke forend sand kom vaa Kattenes / oc vaar da ikke
langt imellem sannem oc Thorfin. Leg Thorfin det Land / at sand
dreg ved vaa Skotlands fiord / oc wilde til Orknøer vaar den tid saa
stacket imellem dennem at Kong Karl oc sans folck kunde see
Thorfinds segle / den tid sand seglede ester vaa Skorden / oc seglede strax
esser sannem / men Thorfinner oc sans folck sasse ikke seet de
andres segle / seglede de da ester met skerne oc wilde til Sandwig / de
lagde met deris skibbe esten under Dyrnes / oc sende Thorfinner
strax bud til Torkel at sand skulde samle Krigsfolck / Brune sasse
den Nordeste part aff skerne oc vaar sand der Thorfinner kra under
Dyrnes / som forscreffuet staar / oc kom der megit silding / men om
Morgenen tuelig dereffter den tid det vaar bleffuen noget lyst widste
sand ikke skorendsess Karl kom der wendis vaa sannem met elsse
skibbe / vaare da tuende Vilkaar forsanden / den ene at løbe fra
skibene vaa Landet / oc giffue dennem ingen skrender vold / mek
all deris godis / den anden at vende imod oc lade Lycken raade /
Thorfinner talede da vaa sine Mend oc bad at de skulde ogsaa deris

Kong Karl
vyster sig imod
Thorfind.

Kong Karl or
Thorfind seagrer
or K. Karl maa
fly.

Thraban

Isl. Papp. Fol. 39 - 16v

Haaben oc Nerier / oc sagde at sand inen vilde giffue slict / oc bad dem
nem so mandelige imod dennem / oc strax dereffter belagde de byggen to
derid Skibbe tilsøbe / Thorfinner manede sit Folck til at de skulde gaa
fast frem oc giøre den første drebning saa oc sagde at Skioter skulde
ingensinde kunde taale mange saarde støder / den Skarmning vaar baade
stærck oc lang / oc vaar det en lang tid at ingen kunde see hinum der
skulde vinde / Thorfinner rebte magit til sin Strend oc satte strøm i dem
nem / oc drog nat sit Skib imod Kong Karls skibbe oc blef der megit
stærck Skarmning / kunde Skotterne der icke magit staa for ved magen
gaa Kongens Skib / da løb Thorfinner vdaff Forrecket frem paa
Skibbet oc sloeb mandelige / oc der fandt sted at Folckene blefue slaa
gen Karls Skib / bad sand sine mend at de skulle gaa op / oc der
Kong Karl bad sine mend slugge det som Skibbene vare belagde tilsø
be met oc drage bort fra dennem / da fich Thorfinner kastet met
nogle Kroge paa Kongens Skib / at de icke kunde komme bort bad
sand at sand Folck skulde fremdere sand Lemmede / Der fulde sand
K. Karl løb over den tid mestparten vaar slagen paa Kongens Skib, løb Kongen selff
ber aff sit egit. over nogle mend met sammen
Skib. selff met / oc meget Folck met hannem paa andet Skib / oc bad sine
Mend ve sin / flyde da alle Skotterne / men Thorfinner jagede dennem
Kong Karl drog sin vaar synder til Dredefiord / gich der paa Land
oc samlede ny Krigsfolck igen / Thorfinner drog tilbage igen efftet
denne Skarmning / da kom Torfil Fosbre imod hinnem / oc hafde
Forfiel Fosbre kommer til Thor megit Folck met sig / seglede da synder til Dredefiord efftet Karl
finn or der dra gr ind ved Skot Kong / oc strax de komme til Skotland / begynte de at øve Krig der
land. paa allesteds / da blef det sagt for dennem at Kulden vaar stor

/ paa

gen Kattenes ved Thorbiørn met megit Krigsfolck / sand sagde oc
end Bud til Island efter Krigsfolck / tji sand sagde der mange grender
de Kenner / oc tosinde sand derefter den Krigsfolck / da giorde de det
vorad at Terchel sostre skulde drage Nor yan Kattenes met som fær
ten ast dris Krigsfolck / men Thorsinnur kan efter ved Skotland
met en anden fart oc side yan Skotland. Terchel drog megit lön
ligen / all Landsfolcken vaar sannem oc tro oc trygge yan Kattenes /
oc kam der ingen Varsel for sannem / førend sand kam til Thorsaa
om Nat / oc satte ild yan det Huss som Mudden vor inde met sit
folck. Mudden sord ud en lysse sal oc den tid sand lyb ned for lysse
sinkinur sig Terchel efter hannem oc kam semme Sig yan Salsen
sam at Hoffuedet skj fra hannem / derefter gass de andre ass sins
folck sig fangne / men somme komme sen / men det vaer den
storste fart som bad om Nade. Effterdi Terchel der en kort tid
oc drog tilbage til Breidefiord / oc tog met sig all det Krigsfolck som
sand kunde fra yan Kattenes oc Hynderland oc Nes / oc mødte Thor
sind Skalk Skyder ved Skerasi / oc sagde sannem alt lig som det
sasse. tilgaack yan sine veise / bad de Skalken sannem for sin
vænage / drage de da bygge tilsobe oc stride allevegne yan / hvorsom
de komme. Nu ville vi tale om Kong Karl der sand drog
sin yan Skotland efter at sand sasse skaed met Thorfin / samlede
sand da folck yan ny igen / oc samlede synden offuer yan ske Skotland
bande østen oc vesten alt synden fra Dalyre / da kam oc sil sannem
det Krigsfolck ass Island som Mudden sasse sendt Bud efter.

Dorbiørn fo
ster sin sosfur
dert fra Mud dan
or sand folck
flyrer.

Karl Kongr
vyster sig mod
Thorfinn.

Satyre.

Krig

Og dreg sand mit all den Krigsmact mod Thorfin Jarl / oc mødte
de sin ander gang Thorfnesfiord sønden Dreidefiord / der bleff en hard
Slactning oc faldt Kongen meget mere folck / end Thorfinner selff fremen
ved sin Slactorden / dog fick sand oc en forgylt Hielm gaa Bossunde oc
Thorfinn vandt Viden / et for skind ved Standen / oc flog mit samme skind
mit to Hender / hvorfor sand kom til det er sagt / at sand vaar
fremmist all sit folck / sand sattde der først ind gaa som den forbe-
dste Krigs her vaar forsatte / sand so fastelige ind gaa Dennem
mit sin Orden at de maatte strax vige oc Kunde aldrig rette den
sum / derefter lod Kong Karl da fremberre sin Hemick mod Thorfin
bleff der da en hard Drabning oc stick ende derimit / at Kong Karl
gaff sig gaa flugt / mens somme sige at sand bleff slagen / Thorfinners
Jarl iagede dennem langt sin gaa Skotland / oc dreg ester mangestedz
omkring ved Landet oc vandt Landet vnder sig / bleff da folck nu sammen
Vndergiffuen / huor som sand dreg fram / oc den tid sand kiffuede gaa sig
sandt sand Tarfel Loftue sin sig mit somme skarban affKrigsfolcket
oc det ginge Skotterne at vide / skiendede de sammen imod sammen som
tilforne skede giffuet dennem vnder sammen / oc der saaden sommen
dreb skedesad oc Dingrej stallede sand sin Krigsher tilgode oc dreg imod
dennem / fiendt de da icke giffue dennem imod sammen / den tid de
vidste at sand vaar bleffuen dreb Skotskesad vaar / Thorfinner Jarl
slo strax gaa dennem der sand nogle dennem / men de fiendt
ing nu Skotta giorde / man gaffue skudtau oc skyde sin gaa skou or
march / oc dreb de skede vaget dennem saa langt som de Kunde
/ Valbr.

Thorfinn Mandom i drunr Vagting.

Forlenderne fly.

K. Karl flyr.

Thorkiel Forstur dragerr ind i Skotland.

Thorfinn seaur Skotterne paa fleur.

Malladi Jarlenn sit folck til sob oc sagde at sand wilde brende det
Huset som de waare sammen tid udi / oc betalde Skotterne sin derfor
smig oc undslab / drog da Jarlens folck omkring til byen oc skoy oc
brende alt om / saa at ikke blef en Dyrtz igen / de slogo oc alt Karlfolck
ihiel / men Qwinder oc gamle mend sagde sin ware skoen oc wendte met
skrig oc skarm / de skiulde oc megit folck oc bunde oc dreffue dennem
for sig Derefter drog Thorfinnus Jarl nord at Skotland til sin
Skibbe / oc lagde Landet wnder sig sior som sand drog skem. Jarl
drog Nor paa Kattenes / oc blef derofftere om Vinteren / oc sior som
mer dreffter drog sand ud met Krigsfolck oc stride paa Vesterlandene
man sad gemme stelle om Vinteren. Thorfinnus gierde den Manddom
Bierning at sand solt alt sit folck oc mange andre kiøge mend bode
Mad oc Øl alt Vinteren igiennem / saa at ingen kasde behoff at gaa
ud, noget nudet Kre eller Behsleb som andre Konge eller Jarle
ellers at giøre udi andre lande / at holde sit folck eller gieste om sin time.
Udi denne tiid dode Brusi Jarl / tog Thorfinnus da alt sit rige
under sig / men det stode udi sig om Regnvald Brusi Søn / at sand
waar ud den Slachtning paa Stikelarstadenne den tid Konge Olluff
Konge Øffslagen Kom Regnvalder sin met andre de som skyde sand
skulde bort met sig affsamme Slachtning Harild Viaardsøn sand waar
da megit saar, som Regnvalder sammen sin til Konde som skulde
drage sammen, Harild waar saa sammen Konde / dertil sand waar
til kaste / skiuld Kondene sammen da sin Søn som skulde følge sammen
oc drage de østen til Jamptland / oc derfra til Sverige / oc drage

de

Hr Brunt aff. brudis yn. nerligen.

Thorfinds Krig.

Thorfind dør. sit folck ved.

Brusi Jarls Dør.

Regnuals Brusi saar nær paa Stirkerstad Øffr S. Olluffs Øffslagen.

Harals Viardsøn Øffslagen.

Harald Vinander maget kongligen Harald skadt Ragnvald Brusi søn ved Bæreviger
søn finder Ragn
vald i Bæreig. oc drogr de da bygg to øster til Gardariige oc megit andet folck med dennem
som tilsamen sattis mæret mot Kong Olluff, de høfdu icke stræmd de kom
Friesaff. øster til Holmgaard til Kong Jarizleiff, tog skatt ved imod dennem for
den salligi Kong Olluffs skyld, gaffue de dennem da ved at forsuare
Eilifuer Ragn. Land oc Rige allesammen, oc met dennem Eilifuer Ragnvald Jarler Wlf
vald Jarls Wlfssønnis søn. stennit søn.

Om Ragnvald Brusi Søn

Ragnvalder Brusi søn vaar tilbage ved Gardariige, der vi fik Ra
vald Ginrodsøn brød ved til Nogardgaard vaar Ragnvalde da ved om
kommen at forsuare landit, oc fri det for Kong, men om Vinter
tiden vaar skatt ved Holmgaard Kong Jarizleiff sattis sammen ved
Ragnvald Brusi søn aff oc aer, oc dertilmed det gantske landskabet oc alle Rag
ser i stor ære hos Friesaff. valder vaar megit stoer oc strectes ind ander mend som forskrefuit
staar skatt vaar oc megit dryg oc mandelig saa at ingen Rudsittere
Einar Tam- hans lige den tid Einar Tambarskelmir oc Kalffuer dennem sandt
barskelmir for- Mogens Olluffsøn østen fra Gardariige mødte de Ragnvald Brusi søn
ter Mogens Wlffsøn. Ragnvald Brusi ved Aldeigio borig, vaar det saa snart nær at skatt sattis skarpt kalff
sir sattes nær slagen kalff ifuel, ferend Einar vared sammen at oc sagde sammen imorgen Kalffuer
ihiel. vaar der kommen oc lod sige at Kalffuer forbød meget den Vdfærdning
at skatt sattis ihielslagit skulde Olluff, oc at skatt vil det bøde med
Mogens skulde Olluffs søn, oc sitte sammen til vinget ved Norge oc sidder
Cæmiti subditos sammen med Luyttelbynger, oc derefter begynte Ragnvalder at giffue
aut milites. sig tilfreds, begerede Einar da at skatt skulde dryge met dennem
til Holmgaard, oc sidder paa denne vay hos Kong Jarizleiff, oc
det lossade Ragnvalder dennem, derefter leide de Wogne ved Aldeigio,

borg

Kong oc age oc til Holmgaard oc sette der Kong Jarizleiff / oc sette
deris Kinder frem for sammen / oc sagde at de kunde saa ilde fordrage
Kuytlingerd vige udi Norge / oc allerverst Alfifid at de skulle aldrig
om finde de skulde lide / kunde de vere det quit / oc begerede at Kong
Jarizleiff skulde faa dennem Wegnus Olufsøn til en Skylding Rognvald
der oc Ingegerder Drotning sialv oc gaa dennem sag oc mange andre ypper
lig mand / Kong vilde saare nødig lade Wegnus komme til de Norske efter
at de hafde saa ilde handlet mod faur fader saunde Olufs men dog blef
deris begering fuldkommet der med at xij aff de ypperste mend matte
sværie sammen eed der paa / at dette vaare altsammen vist oc fast /
men Kong Jarizleiff gaff Rognvald denne ed oc for trej rad skyld
Ralf Arnesøn for Wegnus den eed at hand skulle stoa met sannum
ædru sandh oc indru / oc giør alle de giernings er som Kong Wegnus begierdis
at hans rige maae da mere eller friere fra vrefed / derefter toge de
Norske Wegnus til Konge / oc bleffue samum vnderdanige / tøffnede Ralff
oc de andre der / derfra reiste hand vd igiennem Sialandt oc
kunge den Skibbe / oc kommen østen ved Jomsborg dan tid fast bleff
først øyløsis Rognvalder Brunesøn gaff sig til sammen reise met
Longen / drog de først til Vnnig som der straar ved Kong Wegnusis
sønne / derfra til Jamtelandt oc østen om Kiøl til Herdal / oc
der Kong Wegnus kom til Trondhiem / gick all folchen vnder sannum
oc bleff samum vnderdanig / drog hand da til Nidroos / oc bleff
der Kong tagen paa Eyretinge offuer alt landet / derefter gick
det til met sannum oc Vnnd Kong som der straar serskilt ved Norges

Kuytlingerne er Kong Kunds folck oc tiegiffne mend.

K. Jarizleiff autorder Einar Tambeskelmir Wegnus Olufsøn.

Norske tagge Wegnus tie Kong

Tie Vnnig or Jemtland or Herdal or Trondhiem or Nidaaros Der tagis der tie Kong.

Kongers Liffs Historie. Den tid Regnvalder kam til Norge / spørde sand at sans fader Brune Jarl vaar død / sand sirst oc det at spørge at Thorfinner Jarl hafde taget alle Orknøer under sig / hafde Regnvalder da lyst til at drage til sin Regendom / oc begerede aff Kong Magens at sand vilde giffue sammen forlof dertil / Kong Magens saa at det vaar storligen fornøden. at sand skulde sølge sammen dertil / da gaff Kong Magens Regnvald Brune sin Jarl nassn oc tre lang skibbe alle vel besatte mit folck oc sick sammen med forlening den tredie Jarl aff Orknøer som tilforn hafde veret Kong Olvffs / oc sand hafde faret sans fader Brune Jarl med forlening / hoffuede Kong Magens Regnvald sin Stalbrøder sit skuld kommen Venskab / oc hoffuede sammen sit sølg oc bistand naar som sand hafde behoff / skildis de da at met denne Kierlighed Regnvalder Brunesen seglede vester til Orknøer / oc drog forst sen til sans faders gaarde / oc sende da bud til sin frende Thorfin Jarl oc begerede at hafftue den part aff Øerne som sand fader hafde hafft, sand lod sammen oc det sige at Kong Magens hafde faret sammen med forlening den tredie part aff Øerne som sans fader Kong Olvff tilsørde med Orknøer / Disse to parter begerede sand at hafftue med vold mod sin frende Thorfin Jarl / med denne tid hafde Thorfinner Jarl for trette met Hyndreninger oc Irlendiske / sygtis mycket at hafftue solchis bistand behoff / oc gaff Regnvalder Legater den beskeen at Regnvalder skal vistelig hafftue den part som sand fader hafde hafft met rette / men den tredie part (sagde sand) som Kong Magens siger sig at hafftue veret / hafftue vil mere oc giffuit Kong Olvff for den skyld at ig vaar kommen med sand sender end for den

skyld

Regnuald Brunesøn sørger sørste skaffn or sirly aff K. Magns.

XVII.

Regnualdr Jrle sender bud til Thorfind Jrle om sin part aff Orknøer.

Thorfind Jrle sigrer met god erfarnd.

NB.

skyld at mig tyckte det ret at vere / oc monne Rognvaldr oc min
forligelse da vere best om vij taler icke om den part aff Landene
saasnær den lenge varet tvet om / oc om Rognvalder vil vere mig huld
oc tro frende oc bistandere / da tyckte mig at den part aff mit Rige
er vel kommen som sand saasnær sig til lyst oc / riemt oc oss beggetil
skiely Rand sans bistand vere mig megit bedre end den skat som ieg
tager deraff / dereffter droge Legaterne tilbage oc sagde at Thorfinner
vare saffde opgifvet for hannem to parter aff Landene om sand vil Rognvald
giøre sammem nogen bistand derimod / efftersom sammem burde for giver to parter aff Orkenøer.
deris frendskabs skyld / Rognvalder sagde ieg saasnær icke andet
begieret end det som mig tyckte met ret rimde begere oc mit eget vaar /
men forend at Thorfinner vilde saar venligen opgifvit Landene vil
ieg visselugen giøre sammem bistand oc vere sans huldkomlig Ven /
efftersom vores frendskab vedkreffter. Tog Rognvalder da vinder
sig to parter aff Øerne / oc sod det saa offner om Vinteren /
men strax vaar forraadt sende Thorfinner bud til Rognvald / oc bad
sammem drage vaar Krig met sammem met saa megit folck som sand
rimde vaar / oc der dette bud kom til Rognvalder samlede sand saar Rognvald drager til Thorfind
megit folck oc mange skibe som sand rimde vaar / oc der sand vaar met sit folck.
ferdig met sit Krigsfolck / drog sand strax til Thorfin / sand vaar
da ocsaa ferdig met sin Krigsher / tog sand vel imod Rognvald / or
gaffne vemmen vaar skaberskab met sner andre. De frender Thor
finner oc Rognvalder stride det sammer mangensteds om Syder
øer / Irkland oc Mangensteds vdi Skotlands siorde / oc lagde alt
sander dennem dersom de droge frem / de sloge en sor Skadning En stor Slagting vrd Walsfiord.

der som seder Vatzfiord eller Vandfiord / der bleff nogit folck slagen
thi samme Vlactning begynder aarle om Dagen oc stick ganske ved seyr.
Om den Vlactning taler Normer saa skald ved de Riim som fand
giorde om Thorfin Jarl / oc kaldis Thorfinds Drape / fand naar der
somme tid met Jarlen / effter denne Vlactning vende de tilbage til
Orkuper igen / oc vaare stille om Vinteren / gick det saa hen otte
Aar at Regnvalder befolt to Jarler aff Landene / saa at Thorfinner
talede ikke derom / men hun Sommer vaar fand ved Krüg / stundem
met Thorfin / stundem drog hun aff dennem for sig selff / De fremder
vaare altid gode Venner / naar de Romme tilsobe / men der som unde
folck Romme imellem dennem / Romme der oc mange falske Jour-vlant
Under Jörr imellom Jrr. som giörde vssamdrectighed imellem dennem. Thorfinner Jarl vaar
gerne vore Kallenich / men Regnvalder vor Herre det vaar det
end Sommer at Thorfinner Jarl förde Krüg vore Sysnderöyer /
Der som England oc Vlotland modis. oc westen vore Vlotland / fand laa der som Kaldis Vaardgedaar der
modis Engeland oc Vlotland / da hafde fand sendt nogen aff sin
Krigsfolck hen vore Engeland som skulde sende Hoen / Laar oc andet
Thorfind hafde fiord Krigsfolcken hafde bisoff / men dersom fand laa met sit folck
Der ind i England. vaar all folcket sundraget / oc dreff derid Krig hen met dennem /
oc der de Engelske bleffue det Krigsfolck war / for samlede de dem
nem oc Romme imod Thorfinnis Krigsfolck / toge folcket oc sloge
sig / oc det Krig som de hafde toge de oc / men de som vaare inted
ad endis Romme löse / dennem sende de igen til Thorfin Jarl at
de skulle sige hannem hvorledis de brede Rossnöre til at skiele oc rosse
hen dennem / oc talede mange andre stottelige Ord / Droge da for
mend til Thorfin oc sagde hannem aff dette onde weyse at fand lod
saare ilde derom at hans folck vaare ihielslagen oc sagde at fand Kunde

Der

der vilde ved giøre / men det sagde sand at sand skulde betale de Engelsker
det skot / men sagde at sand vilde dog skillich aff met dennem den gang
oc sagde / om sand vaar selbred andet Sommer / da sagde sand at sand
vilde geste dennem / i dette tid vaar Haarde Knud Kong vdi Engeland
oc Dannemarck / efftter dette drog Thorfinner Jarl sin til Orknøer / oc
Bleff der offuer om Vinteren Vinteren oc tidligen vdi foraaret samlede
sand Krigsfolck aff alt sit rige / sand sende oc da bud til sin frende Regn
vald Jarl oc bad sand skulde drage met sammen. Regnvalder drog
til sammen met all det folck sand kunde faa vdi sans Rige / Thorfinn /
nu samlede Krigsfolck aff Orknøer oc Kattenes / sand fich oc megit
folck aff Skotland / Juland oc alle Sønderøer / drog sand siden met
det Krigsfolck til Engeland / som sand sammen om Høsten
tilsomme / oc denne time vaar Haarde Knud vdi Dannemarck / oc
strøg Jarlene Ramme til Engeland / begynte de at stride / men de Høstin /
gaf som der vaare til at forsvare Landene / droge met Krigsfolck mod
dennem. Bleff deraff en stor Slactning / vdi hvilcken Jarlene fluge
Seyer / Derefftter droge de mangestedt om Engeland / slog folcket ihiel
oc brende Baardene oc Øyrene aff / hvorsom de droge frem / der om
taler Arnor vdj Thorfinn Drape / Thorfinner holt to Slactninger
vdj Engeland / men ingit andet Mandstet giorde sand denforreden / hvil
sand der saa offuer alt Sommeren igennem / men om Høsten drog sand
til Orknøer igen / Bleff Kalff Arnesøn landflygtig for Kong Magns /
drog sand da vester offuer Hafvet til Thorfin Jarl sin Svoger / Thor /
finner hafde den tid til ede Ingeborge Jarle Moder som vaar Lind
Arnesønds Moder Daatter. Vaar Kalff da vdj stor Kierlighed met
Thorfin Jarl / sand hafde mange mend at holde vedaff sit eget vaar
det stor Vkostning for Jarlen / da vaare der mange som sagde at sand

/ skulde

Thorfinn. fører Engel. land.

Haardr Knud Kong i Engel. land.

Thorfinn gra grer ihiel i En. gelland met Roguvalde.

Haardr Knuds K. i Dannemark

Jarlenr fangr Øxir or Øyja. vor Engeland.

Kalff Arnes. søn landfly. ctig dragr tie sin Svogr Thorfinns.

Lind Arnesøn

Ingeborg Jarl Arnesøn

skulde icke lenger tilstede at Regnvalder skulde hafue to Fruer aff Ø-
erne saa megen Omkostning som Jarlen hafde selff, oc dereffter sende
Thorfinner Jarl mend ud til Orknøer, oc begerede den tredie part aff
Thorfinn begrer tredie part aff Orkn. Orknøer som hiner Rangmünder hafde hafft tilforne, men der Regn.
der fra Regn. vald erfich dette Vidskab, vrødslog sand derom med sine frender oc
vald. Rogdgifuer, dereffter lod sand til sig kalde Thorfinds Legater oc sagde
at den Part aff Øerne som Thorfinner Brudfærde vaar sammen fraa
ud Leen aff Kong Magnus oc sagde at Kongen solt det for sin Faders
Arff oc sagde at Kong Magnus maatte raade derfor, smilede aff dennem
Regnvald gør ny. si. skulde hafue samme Part oc sagde at sand vilde ingenlunde skiøde den saa
lenge som sand vidste at det vaar Kongens Vilie at sand maatte den
beholde. Droge Legaterne tilbage ud det samme oc sagde at de meente
vißeligen at Thorfinner skulde icke bekomme samme Part uden for
Thorfinn oc skiffuer Vrd. Mage, oc der Thorfinner Jarl spurde det at vide, bleff sand meget
vred oc sagde at det vaar icke sanden at sans Broder arff, skulde
vere Kong Magnus egen, oc sagde at det hafde veret for Kong Olufs
offuervolde, Vyld, oc for den Vyld at Brøde sand oc Bruse Jarl vore
komne ved sans Fender, at de hafde iettet sammen alt det som sand
vilde, men icke derfor at det hafde veret ret skifftet imellem dem,
nem oc sagde at Regnvalder loute sammen ilde sin gode Vilie at
sand lod sammen hafue for Rige saa lenge med Ro, nun und
skulde sand icke bekomme sans Broders arff igen, vden sand skulde
søge den ud med Krigsmact, bleff Thorfinner Jarl saa vred for-
dedt at sand samlede Krigsfolck strax dereffter aff Skotland oc
Thorfinn vil fejde paa Regn. Yndenøer, oc giorde det obenbart at sand vild drage imod Regn-
vald Jarl oc søge riget aff sammen vden all naade, det som sand

icke

Jslette Rinde saa / den tid sand begerede det met fred / oc der Rogn-
ualdes sidst at vide / at Thorfinner samlede Krigsfolck imod sammem stadt
nær sand sine Venner oc Frender til sig oc beklager sig herom for den
nem at sans frende Thorfinner farl vil drage imod sammem met vold
fred / oc spurde dennem om de vilde giøre sammem nogen bistand / or
sagde at sand vil icke miste sit rige uden sand seer tilsomme / huorledis
det vil tilgaa / oc der sand dette begerede / da gaffue sans Venner sam-
men at spillige Raad som talede ligesom sarlen oc sagde at det vaar 1.
icke vnderligt at sand vilde icke formindske sit Rige / som me sagde
at det vaar icke vnderligt at Thorfinner vild sassin Riget efterdj 2.
nt Rognualder sassde sast det saa lenge tilsorne / de sagde oc at det vaar
icke got raad at sand skulde staaed mit Thorfin icke uden met det 3.
Folck som sand Rinde saa ass de to Farter sedi Orknøyer dess som Thor
finner sassde folck ass den tredie del Katenes oc en stor hob ass Skot-
land / dertilmit alle Vynderper / som me mente det skulde vere best 4.
at sende nogle mend hen til Thorfin oc see om de icke Rinde forlige den
nem / oc sagde det Rinde vel / dee at de bleffue endda gode Venner / oc
der Rognualder farl. forde at de icke komme offuerens met deris raad
oc de vorde sammen alle derfra at sand skulde sette sig op imod
Thorfin farl / da giorde sand obenbart at sand vilde icke giffue sans
Rige for noget forligelsemaal / icke heller holde Kring met Thorfinn
farl / efterdj sand vidste at Thorfinner sassde megit mere folck or
sagde at sand vilde heller den gang offuergiffue alt riget oc stige hen
til Kong Magnus sin Stalbroder / oc see om sand vil icke giøre sammen
nogen bistand at sand kand holde sit rige / oc strax dereffter giorer
sand sig ferdig oc drager ostlex til Norge / oc kommer icke forend sand
kommer til Kong Magnus oc siger sammen altsammens huorledis det er

Rognuald Orkn. farl beklager sig for sine Venner er re deris raad eelige.

Rognuald drager til K. Magnus

tilgaaet met sannem, Kong Mogens tog saare wel imod sannem
oc bød sønnem at Verre fosz sig saa lenge som sannem Verbsagede oc toge
Kong Mogns giør Rognual. ver sirky. lun ass sig saa megit som sand kunde wel forde sig ass oc sit folck mete Rogn,
walder Jarl begerede nogen sielv ass Kongen at sand kunde søge sit rige igen
Kong Mogens sagde at sand wilde wisseligen giøre sønnem bistand drette
ssaas som sand begerede / tessinder Rognwalder wrde lenge sammer tid wdi
Norge førend deg tiel Orknøer igen sasde sand megit folck oc walbr,
ynstet oc ass det synderligste oc sterkeste Krigsfolck / smilchet sin folck
Kong Mogens sasde saaet samen. Kong Mogens sende oc bind tiel Kalff
Kalff Arnesøn. Arnesøn at sand skulde bliffue wdi Norge oc besolde sit godz om sand wilde
wore Rognwald Jarl megit bestandig wdi denne handel imod Thorfin.
Rognwalder Jarl seglede fra Norge Vesten til Orknøer oc kom fra
Rognuald sterker sig. til Bitland wdass Caffnes oc samlede strax folck oc drog derefter
til Orknøer oc stefnede sine Kunner tel sig / oc blef megit mandstarck
Thorfinner Jarl waar offuer war Kattnes samen tid sine sand brat
at wide at Rognwalder waar kommen / samlede sand da strax Krigsfolck
Thorfinn samler krigs folck. ass Vestland oc Orknøer, Rognwalder lod Kalff Arnesøn fra at
Kalff Arnesøn. wide sand Kong Mogens hasde bodet sammen tiel strax den tid sand
kom Vesten / oc Kalffer det bind wel / oc hallede det wer wellkommen
frelig som Kongen hasde sagt / der Rognwalder hasde samlet sit Krigs,
folck wdi Orknøer / oc acted offuer war Kattnes / oc der sand kom
war Jetlands fiord / hasde sand xxx Skibbe alle storre oc wel besatte /
der kom Thorfinner Jarl imod sammen mit lx Skibbe / oc mest varet
Slagting imellom Thorfinn or Rognuald. smaa / de mødte snart ander for Kyckliper oc begynte strax at slaas
der waar oc kommen Kalff Arnesøn sand hasde xij Skibbe store /
oc wilde sand icke slaaes / oc der slagtningen begyndtis waar sin megit
sorsed

saard / bygge to Jarlene mynder dem̃ folck til at staa mandelagen
bi / oc der de hafde nogen tid slaet / da begynte derosf Thorfinn magit at
falder / vaar det mest for den skyld at Rognvalder hafde stor Skibb
som vaar magit høyt paa Bordene ellor Skorbommen. Thorfinner hafde
leff it stort Skib / oc vel besat mett folck / dog fand farm mett det magit
dristeligen / men der folcket blef slaget aff de smaa Skibbe / dog Rogn-
valdis folck farm mett de stor Skibbe oc lagde allevegne om Bord mett
Thorfin Jarl / vaar fand da magit ilde kommen / bleff da en stor fob
slagen paa fand Skib / men mange bleffue oc magit saare oc skeamferede /
Rognvalder Jarl bad sit folck gaa ey paa Jarlens Skib / oc der Thorfin
vaar saa snard ilde fand vaar kommen lod fand skygge sit Skib løs fra
de ander / oc drog ey paa Landet / fand lod ligge aff sit Skib Lxxx dode
mends kroppe / de mend som inted Aarde gjorde for saar skyld giny-
de paa Land. Jarlen bad dennom Jarle skal gaa ey mett / thi fand
saamm tid løs Jarlen vedi stor Kirkegaard fand gick oc ey mett
de andre. Thorfinner Jarl besatte da sit Skib igen aff det beste folck
fand kunde faa. Dereffter drog fand til Kalff Arnesøn / oc bygrede
sielv aff samme / oc sagde ikke monne du nu kunde kiøbe Kong Magnusis
Vengskab / efterat fand hafferr gjort dig landflygtig tilforne / oc du
ikke kunde giøre gommen til maade noget du skulde vaar vedi største Ven-
skab mett gommen / maatt du det oc tencke / om Rognvalder skaar affuen
saand dømm gang / oc fand oc Kong Magnus paa Riget her for Westen
hafferr at da blifferr du ikke for velkommen / men kand ieg vinde
da skal dig ikke fattis det / som ieg hafferr nogen Raad affuer / kand
du oc ingen giøre os skade om vei heller vaar tilfode her for Westen

hafferr

Thorfinn mar rømmer for Rognvald.

Arnor Jarle

Thorfinds tale vid Kalff Arnesøn.

Kalff Arnfinn
son giør Eor
sind bistand.

Slagting.

Rogualdrr
maa fly.

Rogualdrr dra
grr tie Nor
gr.

Dassnet / troer ing itke at du wilt fassne den skam at ligge foss som en
Kat wdi sit bolig / der som ing skaard gior min oc din sneed. Alli ere oc saa
bebundne met sinr andre / at det skammer sig beder at alli skulle sinr sielv
andre / der som de ere ikke bebundne met dig som innod osbarn / oc der Kalf
fer dette skride bad sand sinn mund drage til Slactningen met Thorsin
som Biarnr Bulbiar skald siger / rode de da saare fastrligen til igen.
Thorsinnerr Jarl oc Kalfer oc der de kommer tid Slactningen wilde Thor
sins Krigsfolck giffue flucht / men en stor fob maar slagen. Thorsinnerr
drog met sit mod Rognuald Jarlis skib / skeff der da en saard slac
tning. Kalfer Arnesson drog fuem mit sinn skibbe / oc lagde sin bord
mot di smaa ass Rognuald Jarlis skibbe slog sand strax all folcket ass
dannem / thi sans skibbe waare mugit høyre saa bordet / men der det
Krigsfolck som Rognualderr hafde leyet vdass Norge saa at skibbene
waare komme fosd dannem / oc folcket maar alt derass slaget / giorde
dr deris skibbe lyse oc gassinn fluchten / saa at saa ass skibbene lag
ester fosd Jarlens skib / begynte da Slactningen at felde paa dr sid
side / oc der mesta Part ass Krigsfolcket sasde flyd lagde baade Thorsin
nerr oc Kalfer om bord / men Rognuald Jarl blessin mange da ass
sans folck slagen / oc der Rognualderr det sea at sand icke kunde vinde
da lod sand sigge skibbene lyse oc gass sig paa flucht / maar det seldig
om dagen oc begynte strax at blessin mycket. Jarlen seglede strax tid
dass om Kattan / oc saa ester til Norge oc tosnede icke forend sand
kam tid Kong Magens / tog Kongen vel imod sammen som tid gorde /
oc bod sammen at vere fosd sig tosnede Rognuald der nogen tid.
Nu vill Alli tale om Thorsin Jarl at sand lod ue vm Morgonen
ester

Thorfind indtagrr Drr. nr.

ffter tił alle Dyr oc sege efftter dannum som sagffnn sløyd / bløffne der mange
stelslagne men somme vagnede Knade / lagde da Thorsinnur alle Dyr sønder
sig oc led all Folchet gange sig tił sande som tilforne hafde vanet. Regn
wald Jarlis Skiormænd sørtte sand sig da til Ostlønder met megit Folch
oc led dem tił sig Knud sand hafde bosset aff Kattenes / oc sende Kalff Arne
søn tił Sønderøer at sand der skulde vare samnum tił sielp / oc dra Regn
walder hafde tilsagt megen tid fos Kong Mogens / sagde sand tił Kongen
at sand vilde blestre til Dyrne igen / oc dra Kongen det sønde / sagde sand
at det vaar icke raad at dunge sørend Vinteren gick aff oc Hafsins
blesse mild oc veden ius / oc sagde at sand vilde da sørre samnum sra megit
Krigsfolch som sand hafde bosset oc Skibbe mange nock, Regnvalder sagde
at sand vilde icke stilde mere aff Kong Mogensis Krigsfolch / oc sagde
det vaar icke andet end at spille folch / at samle Krigsfar imod Thor
finn oc Kalff / efftersi de hafde saa megit Folch der Vester / vil ig mæ sigen
sand drage Vestrer met it Skib vel brønstet oc velbesat met folch /
feurdter ig at de skal da icke vide migit aff snor vi drage frem /
mon det da enten vere at naar ig kommer vesr Dyrne at vi komme
vforvarendis oc vforvrentede / oc vi kunde da giøre met Duarsed /
sand vi kunde oc det som vi icke skulle vilde saa giøre met sor Krigs
mact / men blesse de os noget vare / da kunde vi lade Hafsins sor vare
os. Kong Mogens bad samrum drage efftter som samrum best behagede / oc
kom tił sig igen naar samrum lystede. Derefftter giorde Regnvalder sig
sendig oc hafde et Skib / oc drog da migit sønderlig folch / nogle aff Kong
Mogensis egne Dofftsinder droge met samrum / oc hafde sand vel vel nold
folch paa samme Skib / oc dre de vare sendige / seglede de vd paa Hafsins /
det vaar først om Vinterens begyndelse. Regnvalder kom vdaff Hafsins

Regnualdrr bygrrr at dra gr til Dyrkn dre mrt it Skib.

Vnderlig An. seag.

Regnualdrr dragrr igen til Orkenøer.

/ vad

wed Hetland / ſiche ſand da at vide at Thorſtinum ſatt vaar vdi vnder / oc haffde da icke ſaa offuer maadt mygit folck ſom ſand yfrieder / thi ſand ſpyctede ſor ingen Vfred ſaa nitt om Vnteren / ſegſtad Rognvalder ſtrax ſen der tiil Orknøyer / Thorſtinum vaar vdi Orcøyg oc ſpyctede ſor ingen Vfred / oc der Rognvalder kom tiil Orknøyer / drog ſand dett ſan ſom ſand ſkulle at Thorſtinum vaare / oc kom dem ſaa at ingen vidſte aff ſannum at ſige ſig vend ſand nitt ſit folck haffde beſatt allen bilagt alle Dør yaa den gaard ſom Thorſtinum oc ſans folck vaar inde / det vaar om Kattentide / or myſt parrt aff folcket i Voffn / men ſarlen ſad endda oc drucke / ſatte Rognvalder or ſans folck ſtrax ild yaa Baarden / oc der Thorſtinum dette ſornam / ſende ſand en Mand tiil Dyren ſom ſkulde ſpørge ſinem der vaar Kommen mit denne Vfred / da bleff det ſannum ſagt at Rognvalder ſatt mand ſor ſamme Vfred oc at ſand vaar der Kommen / ſaa lob da tiil Baarden mand Mænd dog ingen Vene giøre / thi de mende ſammen at de maatte Kommen ved / begynte Huſene da ſaſt at brende / da ſagde Thorſtinum at de mend ſkulle begere loff tiil at gaa ved ſom naade ſkulde ſaffne / oc der de det begrerede gaff Rognvalder Grimſolck oc andet vaabenfolck loff tiil at gaa ved / men ſagde at alle Thorſtinds Beſtemænd oc Krigsfolck ſkaarne icke vdtre leffuendis end dode / ſkiøtte de da det folck ved ſom liff ſkulde ſaffne / begynte Baarden endda ſaſtere at brende. Thorſtinum ſatt bryd da en Vey ved ſom vaar giort mit ſtaller oc ſtandsler / oc løb det ved mit ſin Grimme ſkiøtte gieborg vdi ſaffnen / det vaar mygit mørckt / oc kom ſand ſaa ſin nitt / vogn at ingen aff ſarlend folck bleff ſammen vaar / vaede ſand da alene yaa it Bod om Kattens yaar Vfred / Rognvalder ſatt brende Baarden ſlet ney oc de mend der vdi / ſom ſand vilde icke lade vdgaa / nogen teenckte oc andet end at Thorſtinum ſatt haffde der myſtet ſit liff

oc

Rognvald ſætter ild paa Byſtet ſom Thorfinn er inde.

Thorfinn vnd kommer nitt ſin Forſtinder er dræber tiil Kattenud.

dreffter drog Rognvalder offuer alle Øerne oc lagde dennem vnder
sig / fand sende oc bud offuer paa Nes oc til Syndercper / at fand wilde
bispeligen sidde alt det rige som Thorfinner hafde hafft tilforne / wagar der
da ingen som sagde fornem imod / men Thorfinner Jarl waar konlig hos
sine Venner offuer paa Kattenes.

Rognuald drr indtager Øre: nr paa vø.

Rognvalder Jarl bliffuer ihielslagen.

Rognvalder Jarl waar vdi Kiøbenhaffn oc samlede did alt fnad
fand hand kunde bekomme til Winteren / oc holt der magit folck / oc stor Mester
Thorfinner drog did / men lidet stor Fuld / drog Jarlen met mange mend til Skarp den lille
Sund / hun nogit malt som byggid skulde aff til Fuld / oc om efftermen sadt
dem der wasser noget malt som byggid skulde aff til Fuld / oc om efftermen sadt
Jarlen red ild vdi Øen oc warmede dennem / da sagde den som stastede paa
da til Klarkelden for dennem at dennem skilde det de skulde brende / da talede Jar
mandte Rognvald noget assnet oc sagde / Vil ere da fuld ganle naar disse ilde ere
der nu skulle brende / men fand vilde hassin saa sagt / da ere wi fuld warmede naar
det begynder disse ilde ere afbrende / oc der fand fornam det selff sagde fand vilde
saa vel, mig assnet / assnet wg fortalet mig so assnet det wg kand komme ijsse / kendter
ikke bedre ig nu fnad Kong Olluff min Fostre sagde til mig paa stickklar stochm
Nutritius
hassin / begyndte tid ig merckede sammen aff at fand talede assnet / at om det
en Veg wsaa vaar at ig talede nogit assnet / da skulde ig dengang forlade mig
Kong Oluffs Lerdom oc paa dom.
Præsagium.
Kiende for nuur Liffsdage ikke skulle bliffue lange dereffter / kand det oc wel vere
Thorfinner min fiende er endnu vdi liffue / oc i det samme fordi
de fand dog at Baarden vaar belagd aff Folck / der vaare Thorfinner
Thorfinn sætter sig paa den gaard som Rognuald er inde.
Jarl brendt kommen / oc lod strax sette ild paa Baarden / oc ydre fand
rende vdgaa Folck en stor Kast for Dørene / de gaffue all kost til at gøre wel
det hun fedes Jarlens Folck / oc der de hafde lat meste vart aff det andet Folck
oc
Rognuald forfalder sig.
Nutritius

gick en mand til Sören, oc bad Thorchimer skylde rechte sande ind
efften Deignen, men Jomme somme mand stack met sendernne paa Kasten
oc sprang ud mit det samme, oc løb saa sin vei imellem. Thorchimer
bad sin mand løbe efter samom, oc sagde at det vaar Jarlin der løb saa
løb de da strax sin vei oc søgte efter samom, de fonde at en hund giorde ilde
Rognuald Jarl flyer. Ekyppernne vend sammen, Jarlen forsøgte sagte en liden stund mit sig som han
ynskede at forsøge under sin Kappe, oc den somme løbte samom, slog de
Rognuald Jarl bliffuer slagen aff Everleid Forstør samom ihiel der strax iblant Ekyppernne, oc sige det somme at Everleid
Foster slog samom ihiel, thi det vilde ingen anden giøre oc sand sagde det
sin Sören Thorchin at sand skulle giøre alle de ytterninger som sand vilde
oc samom tyrkede at sans Rige vaar da frie for Vasred end Ufreme,
Thorchimer oc sand sobrik tosinde vedj Huus om Natten bliff da ast
det sobrik ihielslaget som did sagde skuld Rognvald Jarl, men om Morgen
nen efter toge de hyndingen oc kastede den aff Malk oc satte de ihielsk
paa Staffnum som Regnvalder oc sans Folck sagde sagt, de lode ikke
sallen flere Folck tilsinne med Regnvalder oc sins Folck sagde sagt
Kirkevog. oc rode siden til Kirkevog, oc der Regnvald Jarlis mand de spurte
den maare saare det mente de at det vaar Regnvalders Jarl, gingo
de imod Hammen oc mest parat vdi Vaaben oc Klæder. Thorchimer Jarl
lod den sage magit mere end xx mand oc slaa alle ihiel, vaare det mest
parat aff Kong Magnus Bessinder oc Krigsfolck oc sans Vænner. Jarl
Dorfinn Jarlerbun gaff an aff Kong Magnus mand hiff, oc bad samom drage østen til
an aff K. Magn. sin mand til Norge oc sige Kong Magnud disse Tidinger. Regnvald Jarlis lig
samom spotter. eigen. bleff sidt til den store Krop oc bleff den begrafvet, oc er det all sol
kis sprack at sand saffnes saffe best yndisl hos Folck, oc sand saffnes

/ Døde.

Rognualds Loffor Bgraffuelser.

wered den mandeligste wdi alle stycker aff alle de Farte som sidstnr
wered wdi Dalekper / mange mend stygede oc megit fans dyd efftter
dette lagde Thorfinner Jarl alle Dalekper wnder sig oc talede
der nigen imod. Tidingen wdi forraadet komme disse tidinger østen til
Norge til Kong Mogens oc tyrkede samen det stor skade om sand Olafs
Broder Rognuald Jarl / oc sagde at det skulde sand sidstnr det skerste
sand kunde faa nogen tid dertil / men sand sadde samme tid stor vegred
mot Vmad Alfes søn som sadde landet sig til Konge tage wdi Danmarck
wdi den tiime kom til Norge Kong Harald Giualdsøn Kong Mogens
fonder / oc gaff Kong Mogens samen halff Norge / de maare baade
tilsode Konge wdi Norge en Vinter / da giorde de Vdbud offuer all Nor-
ge / oc aftede siden til sønder Konge Danmarck / oc der de lage wdi selder wode
den to lange Vibbe til dannen wdi Haffnen oc til Kongens Skib
den gick en mand aff det ene Skib mit nu sniid sidste oc affter gaa
Kongens Skib / oc ind wnder Portichet Kongen sad offuer Maltid
dannen Mand sidste Kongen oc neigede for samen tog til et Rod
som laa paa Landet / oc ad aff / Kongen tog sand til sin Vel oc rebede
samen it Skib for dj sand saa at sand aard aff Landet / Dennr mand
tog Skibet oc sagde / nande begyne dj dysgerne alle Disiebroder / saa
Kongen da sin til samen / oc sagde / suem est du / ieg er Thorfinner
Vinodsøn sagde sand / Kongen sagde est du Thorfinner Jarl / sand
sagde / saa kalde dr mig den Vester sø / men nu er ieg sidkommen mot
to sørster sø Kom Kong oc Velbeuilstede ssttensom dj sidste Slag
det best / oc tael ieg nu drage wdi dennr Krig mit raad som / wille sidstnr
min bistand / men all min Vag skal staa dej Vinds vold oc rends Lycke

Kong Mogens fortrijder Jarl. Lund 609.

Kong Harals Giualdsøn K. i Norge mot Kong Mogns.

Thorfinn kommer til Kong Mogns.

Da

Da gnige der ſtorr mend til at ſorde yaa ſuad de ſuar Hedr / Kong
Kong Mogns ſnarer. tiedt ſtille oc ſagde ſaa yaa det ſidſte / Vandru er dat Thorſinnur / at
om ieg kunde ſitte dig ſom mit ſaffuer ieg / da ſaffde ieg tencht / at
du ſkulde icke kunde ſige / ſaa vidt du ſkilder fra mig igiaar / men nu
er det ſaa kommet at det icke ſkimrer mit Dignitet oc Verdigheed
at kunde ſlaa dig ihiel / oc ſkalt du nu drage met mig / men vor
higelſe veil ieg en anden gang ſige dig / naar mig tyrkiet dem er tid til
Thorſinnur hilſede Kongen oc gick til ſine Skibe. Kongen lag langt
ved Helſyre ſamledis da ſtraks til ſammen vdaff Wigen / fand actede
at ſegle derfra ſynder til Jydland / naar ſom fand kunde fra Byen
Thorſinnur Jarl naar tit i ſnack met Kongen / oc naar Kongen
Thorfinds ſoss Kongen. da kun met ſammen / oc ſaffde ſammen mygit ved Raad met ſig / det
naar en dag at Jarlen gick yaa Kongens Skib oc aſſter ved Lor-
ſeilet. Kongen bad ſammen ſidde hoss ſig / Jarlen ſatte ſig ned or
dnirk met Kongen naare de da hyſtige / en mand gick ved Lor-
ſeilet ved en aabd Kiortel / denne naar en ſtor mand oc ſtarck / ſand
hilſede Kongen / Kongen tog ſammen ved / det naar en aff Kongens
En aff Kong Mogens Hoff-ſinder Erff-ver mandbod aff Thorfind Jarl. Hoffmend / denn Mand ſagde / ieg er kommen hid at tale met dig Thor-
ſinnur Jarl / Jarlen ſuarde / ſuad vilt du met mig tale / ſammen mand
ſagde / ieg vil høre / ſiunlidis du vilt bode mig min Broder ſom du
loeded ihielſlaa weſter ved Kirckeveg met andre aff Kong Mogens
Folck / Jarlen ſagde. Haffuer du icke det hørt / at ieg igiaar icke at bød
for de mand ſom ieg lader ihielſlaa / oc er det denſor at mig tyrkiet
ieg haffuer haffd erſagen derfor / naar ieg haffuer ladet ſlaa nogen ihiel

Klaudrer

Mouden sagde ickke skatter ieg skad du giör ved andre mand om
du böder denne som mig bör at bressne bod for / ieg miste der oc megit
Godz / oc blesk selff skotteligen mißfaret / staar det mig nest at klage
for mig oc min Broder / oc begierer ieg nogen ere derfor / men Kongen
Raad det ogsaa som fornemer er giort imod / om sand siger det
sandet / at sandt. Saadan vaar vdsiud / oc slagtet som saar / Jarlen sagde Jarlen svarer
det er det beste for / for mig at du saasnder ingen vold offuer mig /
men sig mig det est du icke den Mand som ieg gaff der liff sammetid
da sagde sand / ved Gud / ieg saasne slaget mig ihiel ligesom de andre /
Jarlen sagde det er sandelig mand yderst at lige / at Mangen sender Prouerb.
det som sand tencker mindst paa / ieg meente ieg skulde icke nogensteds
den komme som ieg kunde nyde det ont af / at ieg vaar formegit
fredsom mod min Wiender / men nu skal ieg for nyde det ont af /
at ieg saasner giffuet dig liff / icke skulde du saasd skaatet mig for
for Høfdinger / om ieg saasde ladet slaa dig ihiel / som andre dine
Stalbrødre / Kongen saa til Jarlen oc sagde / der kommer du end Kong Magnus
Thorsinner / at du tackede icke for saa saasne vedi saal slaget offuer mine Vredis ved
mund / oc bad intet derfor / bleff Kongen da saa vred som blod / Jarlen Jarlens svar
sprang op oc gick ved aff forteltet til sit egit Skib / vaagne de da
stille om aftenen / om Morgenen da saadan vaagnede op vaar kommen
god Wind / rede de da ved aff Haffnene. Kongen seglede da sønder til Kong Magnus
Sudland met all den flode / Jarlens Skib drog megit vester vora sigler at sø-
først om dagen / men imod aften vende sand ret vester vora saasnet / land.
saasnde vel intet om sammen at tale førend sand kom til Orknøer.

Kong Mogens døde.

Kong Mogens oc Kong Harald seglede til Dannemarck oc tøffnede der længe om Sommeren, Kong Vnud vilde ikke drage imod dennem oc vaar med sit Krigsfolck paa Skaanøre. Dette Sommer blef

Kong Mogens Dør.

Kong Mogens sing oc døde, men förend hand döde giorde hand det obenbart for menige Mand at hand gaff sin frelen Broder Kong

K. Harald Kong i Norge efter sin Bro. Der søn.

Harald all Norgis Rige men Kong Vnud gaff hand Dannemarck hand sende oc sin Broder Thori oc mange andre sine Mænner til Kong Vnud dennem som hand vilde at vel skulde vere hannem

Vil lade sig tage til Dannemarkis Konge paa Viborg Ting.

vel, men efterat Kong Mogens vaar død giorde Kong Harald det obenbart at hand vild drage til Webiarfting oc lade sig der til Konge tage offuer all Dannemarck oc sagde at da skulle de

Wie skaffer de Norske offuer de danske.

Norske altid vere offuer de Danske oc talede en lang Orat derom, Einer Thombaskelmir svarede dennem oc sagde, det er mig

Einar Tambskelmir drager fra K. Harald.

Einar Tambskelmere i sind oc det er ieg mere pligtig til at føre Kong Mogens Søn til Norge til den salige Kong Olluff hans Fader end at

staaer met Kong Harald til andre Kongers vnge oc giorde dermet ende paa sin tale at dennem tøchte bedre at følge Kong Mogens død end nogen anden Kong leffuendis, oc gick Einer ind met det samme til sit Skib oc der hand gick ind, ginge met dennem alle de Høffdinger som hoffde hemme Norden for Staden udi Norge, saa Kong Harald da ingen anden vaard end drage strax til Norge, oc tage først det vnge vnder sig, Kong Vnud vaar paa Skaanøre den tid at hand hørde at Kong Mogens vaar død, hoffde hand da i sine

/at

at nide øster vdi Sverige oc offuergiffue det Kongenaffn som fand
Kong Diurd i Dannmark.
faffde taget / oc der fand naar frødig Kom der nu maud til samm som
sagde samme at Kong Mogens naar død / oc all den Mogste Krigsfar
naar vdaff Dannmark / da sior Kong Diurd vm Sind / at aldrig dersster
skulde fand oggiffue Dannmark for nogen sin kruge som fand naar i bissin
vende fand da offuer til Sialand / oc lagde Riget vnder sig fuor som fand
dog giorde / der vdøffuer fand Thore oc mange andre aff Kong Mogensis
mend som fand faffde send til samme / tog fand skarre tal mod dennem
oc naar Thoren sos sammen kruge siden.

Thorfinus Jarlis Rigis begyndelse.

Thorfinus Jarl vaade saar Drabuger oc andet sit rige / Kalsten
Thorfinus Jarl Rigis begyndelse.
Arnessen naar oc gruna sos sammen / stundom naar fand vdi Krig
oc strider vden Skotland oc Irland / fand naar oc vdi Engeland / oc naar
der en stund Kessling offuer Engr nam solck / der Thorfinner førde
Kong Mogens naar død / sende fand Legater øster til Norge til
Kong Harild mat nogne Vensskabs ord / oc lod sige at fand vilde bliffue
fands Ven / oc der det Vndskab Kom til Kongen / tog fand det vel / oc inttede
Kong Harald tager ret imod Thorfinn.
Jarlen sin Vensskab / oc der samme Vnd Kom tilbage / giorde Jarlen sig
ferdig met to Skibe fuld xx vom lang oc mere en Crmend oc alle
vel skaffnede / drog fand øster til Norge / oc sitte Kong Harild vden Dan-
delond / tog fand skarre tal imod sammen / oc skiendede sammen ferdige gaffuen
den tid de skildis at / drog Jarlen da synder met Landet oc til Dan-
Thorfinn drager til Dannemarck or vil til Rom.
mork sitte fand Kong Diurd vdi Skalborg / bød fand Jarlen tå sig or
giorde sammen et ferdig Vensskab / da giorde Jarlen det vbrubarct / at
fand vilde drage synder til Rom / oc der fand Kom synder vdj Byzan-

Kinder Keyser
Henrich i Bayern

Kant fand der Keiser Henrich, tog form oc vel imod sammen oc vaff
sammen mange stor gresser fand dick sammen mange frest. Dog
Bager affløs- Farlen da til Rom oc tog forløsning aff Pauen for alle sin Misgierninger
ning aff Pauen | drog fand da tilbage igen | oc vaar den reyse den yngeste.

Farlen sætter sig da vel Rolig fod | oc giorde fand offuer sit rige | oc lod
aff alle Kriger reiser | oc sætter sin fri til at fand kunde regere vel sit
Rige met lous oc rett | fand vaar gerne vel Byrgid sinnet | oc lod den
Christ Kirker bygge Krist Kircke met frelig bygning | den Christ først sett Biscops stol
Ingeborg Farls moder, Thor finds Søstre
vel Orknøyer. Thorsimmer Farl sadde til sin Ingeborg som Farl Thorfinds
moder | fan vaar fand Farlen Diur | sønd Daatter | de affall de
Dauid Born i Wall
Sommer til sobe de som kommer noget til | slig affall | den ene fød Farl
2 Erlander den anden Rolander | de vaare fær oc stricke oc dryge | oc vaare liger
sit modert skick | de vaare wise | forstandige oc sagtmodige. Farlen sadde
sammen saare kiere | oc dertilmet den menige Almue.

Thorfinds Rigdom oc Arder.

Thorsimmer brugte alt sit rige ind til sin død | oc er det vorden sagt
at fand sadde vered rigest aff alle Farle vel Orknøyer | fand sadde saa
9 Farldommer. til sin dom 9 Farldømmer vaar Skotland alle Øyerne mægt rige
vaa Irland. Thorsimmer vaar saa stor ynnet hos til Stockholmer
5 Aars Farl. Kongen aff Skotland saa vel Modersfader gaff sammen Farl naffn, man
Thorfinds dø- dreffter vaar fand Farl nu lxxx aar | fand død saa got som vel
der der fand vaar fen ved 80 Aar gammel.
Kong Dauids Siwerd sønn sidst til | fand bleff inden til Christkirke
Christ Kirke i Byrgid berrit. vel Byrgid berret den som fand sadde stoff kostelig bygge | saa vel alle
mægt fand død der vel Øren oc vel de lande som fand sadde sammen
til vnst met stormer Hand | saa stiig mange det stor vnder at ligge vnder
sons rige | kommer da mange riigen sen som fand sadde sammen met Krigs mact

Sagre

XVIII.
Paule Jarle or
XIX
Erlandr.

Sigrborg giftt
met E. aff Shet-
land Merleholm

Vngadrer
1
Wilhelm Jarle
1
Wilhelm Kolinger
Paul or Hogne
Jarle Thorssons
Daattter
1 Hogen
2 Thora
3 Ingridrer
4 Herborg.
1
Sigridrer
5 Ragnildrer
1
Benedict.

Genealogica.

Skatte Jarlerett da sidst sadt d. Hoffdinger som der waare fødd, thi som
nu Riger, kiende det da vaa at Thorfinner Jarl vaar dyd.
Thorfinnd Jarlis Sønner toge riget efter sin fader. Paul vaar
eldst aff dennem, fand vaar oc for dennem vedi alle vaard vitt prisset.
I Landem, oc forligtis d. dog vel lenge derom. Ingerborg Jarle modder
blef gifft efter Thorfinn Jarlis død Melholm Kongen aff Shetland,
som vaar kaldet langhals, deris Søn vaar Vngadrer Kong vedi Shetland,
fand Søn fød Wilhelm Jarl den fromeste mand, fand fans Søn fød
Wilhelm Kolinger som alle Skotter vilde hafftn thi konge. Paul Jarle Thor-
finnd Søn gift Hagen Jarle Assurs fød Daattter, de fingr mange børn
tilhobe, deris Søn fød Hagen de hafde oc en Daattter som fød Thora
vedi Norge vaar fin gifft, Haldor som vaar Dryniolfs gamle Kæmpe,
dis Søn, deris Søn fød Dryniolfer, fans Søn fød Haldor som hafde
Ingrid dags daattter, den anden Paulis daattter fød Ingrider som
Eyvind Norske gift til ecte, den tredie Paulis Daattter fød Herborg
Fendis daattter fød Ingeborg den Sigrid som blef gifftn Viborg Jarl
Vestmand, deris børn vaar Hagen gift oc Dryniolfer, Herborgis Dat-
ter vaar Sigrüder, fendis børn vaare Hagen barn oc Herborg, som
Kolbein Unge gift til ecte, den fiende Paulis daattter fød Ragnfridr,
fendis Søn fød Benedict, fans daattter Ingeborg, fendis Søn Lrenigen
Archidiakn, Ragnfridis daattter fød Dagfinn, finder gift til ecte Havard
Sunnefødr, deris børn vaare Magnus oc Hagen klo, Vigfusson or
Thorsen, dette ere Jarle slect oc Hoffdingerd vedi Orknøer, oc komm
dette mand siden til Historie, Erlender Jarl Thorfinnd Søn gift til
ecte, den Sinde som fød Thora sin vaar sønnerlidis daattter, fans
fadrer fød Osgaster, Osgaste moder fød Thordis fendis fadrer vaar

Isl. Papp. Fol. 39 - 29v

Haller yra sid, / deriß Schnur vaare [1] Arbinger oc [2] Magnud, / nu[m]
[3] Winsilder vaar deris Daatter oc [4] Cecilia som 3 skaer giske til ete,
deriß Schnur vaare [1] Guidride oc [2] Kolter,

Om Kong Mogens Barfod.

De brödre Paul or Erlend sasse tagit rigit vdi Orknöyer / or sasse ibsle Vaar der lange förend der kom tijden aff Norge / Kong Harald Vinedsön mit mycket Krigsfolck. Hand kom först til Hetland / or drog derefter synder til Orknöyer / or drog der til bage Elisabet Dronning mit sin bygge Dötter mariam oc inge gerde. Kong Harald sasse mycket Krigsfolck mit sig vdaff Orknöyer bygge ialtsom droge or mit sammen / drog sand derefter til Engeland / or kom der til Land som kaldis Kentland / oc strede der strax paa sand Paul oc Wardeborg / derefter drog sand til Hallorund / solt der en Slactning sammen sand oc saa vandt / Om morgen Onsdag for Matthie Messe solt Kong Harald en stor Slactning mit sammen valdsiat oc mange Kare girsk sand der Dyger oc mange Kare blesse slagen / Om Tondagen efter Fredirichen / blesse den Konning som stoar vad Staffansönder bygger ogsiffnan for Kong Harald / Mondagen derefter girsk sand paa Land or skulde sette alting tils Rette vdi Staden / da lod sand tilbage sin Dön sosse Wibeun Olsse, Fareins / Paul or Erlend oc Cysten Orre sin Dyger / Thorberg Arnesönd Dön / or der Longan voar opgangen paa Landet / kom der imod sammen Kong Harald Gudmundsön mit en Vthallig sob folck, blesse der strax en stor Slactning / vdi sammen Kong Harald Vinedsön blesse slagen / efter at sand vaar slagen kom Cysten Orre fra Wibeun oc giorde en grim stor Slactning / oc blesse den Slactning kaldet Orreel eller orre Hryd / der blesse Cysten Orre slagen / oc all

¶ Orre Hriid J Metaphora est. Norvagi enim Hiersed eller Hagresed vocant Ee eller Hriid, inde Prouerb. cum qd violenter et acriter agitur, dicunt, det vaar en Orra Hriid eller Orre &c.

Kong Harald aff Norge kom. mer til Orkenöer.

N. Dronning Elizabets.

Kong Harald til Engeland or bygge Fredrer mit sammen.

Onsdag.

Tondag.

Mandagen.

Harald Vinard sön bliffuer slagen.

Cysten Orre bliffuer slagen.

det Norske Krigsfolck met sammen / ester Natiungen gaff Kong Ha-
rald Gudinson / Olúff Haralds son lof til at drage bort ass Engeland
Dislegest oc saa det andet Krigsfolck som ikke Olúff skaget i Krigen /
seglede Olúff vdaff Fraskud yer om Vommeret ar Rom til Dorthud
maane der da de Tidinge forfandan / at dan samme dag oc samme
stund som Kong Harald Olúff slagen / da fød sand Daatter Maria
met en Brød Hyd / oc sige det alle mend at de Enge saasom saff en
Mands Liff. Olúff vaar om Vinteren vdi Dorthuen oc vaar jar-
lene sine Klúinger meget Kier / Thora Olúffs Moder oc Ingeborg Jarls
nid Moder vaare to Brodris Døttre / Olúff drog om Sommeret
Olúff Kong i Norge met Kong Mogund. dersaffter Øster til Norge / oc Olúff der til Kong tagen / met Kong
Mogund sin Broder / men Paul oc Erlend regered vdi Hemer ar
Paul or Erland Forlerr. saasdt lang tid god forligelse / men der dereis Hsmer begynde at vex
1. Hogrn 2. Erling 3. Mogund. Olúff de meget soffredige Kagen oc Erlingen / men Mogund vaare
meget stille oc saatmodig / men alle vaare de stom oc stærcke / oc syn-
Hogen Paul sonderlig Lerde vdi alle Konster Kagen Paul són vilde vere sine Fren-
vil vere offrer der ander. der Osmermand / Mogunsis oc Erlingis / tsi sammen tigelig at
sand vaar vdaff Kongen Hsmme mod de / tsi sand vaar Jarls Ulfs
nes sónd Daatter Dón oc Ragnildred / som vaar Kong Mogunsis
den godis Daatter / vilde sand derfor at sand Hemer skulde altid
sasse nogen Dignitet for dennem som vaare Mogunsis aller Erlingis
Erling Ver- sit ved Hogrn. Hemer / Erlingen Kunde det ilde fordrage at sand Hemer skulde vere
nedtrygket for de andre vdi Hsmme / oc naa det sidste Kunde de ikke
bliffue tilfrede / tsi det vaar ikke vden fare / da ginge dereis Hemer
imellem oc bade dennem at de skulle forligis / bleff der da sat en

Vdsiur vaar de skulde mode / men der de Bröder Paul oc Erlender
mette or begynte derid Dale / da Rómde mand det bryde / at fiær affd
dannem vilde fælde met sin Von derfor bleffue de ir Re forligte / drogo de
saa giæ fiær ander met stor Vnadvaat oc Venighed. Da andan gong
bagverds derid Vennir at de skulde forliges / bleff da igen en forligelse
stiftet sat vdi saa maade vdi fordis paa den samstund bleffue de
forligte vdi saa maade at de skiffte Herre vdi to Parter ligesom
tilforne sadde Verot mit Thorsund or Vrúse or bleff det saa stillet
en tid lang. Hagen vaar megit i Krig effter sand vaar mogit voxen /
sand vilde megit fór sig ind paa de mund som tient Erlend oc sand
Vonner / thi Hagen vaar skuld aff Oskundadigsed / bleffue de enda ved
satte met sin andon / oc drogo mod sin andan met en stor fob saberk
Hanander Thómesón oc ander aff de synderlig giste mend vdi Ø-
rene ginge en dag mellem oc vilde sadde dennem forligte / men Erlen-
der oc sand Vonner vilde ikke lade dennem forlige met det skiel at
Hagen skulde vere vdi Herne / men fordi at derid Vonner frygted,
megit for sand der vilde komme aff derid Trætte / da gionde de alle
en Rón til Hagen / at sand ikke skulde derfore lade forligelsen bliffue
til intet / men drage bort aff Herne / oc sagde det vaar it got Raad
at sand skulde drage Øster offuer Vadsnet / thi sand sadde der saa
megit gyngerlige Vlatinger baade vdi Vngs oc Dúrrig / oc for dennem
Dale skyld oc det andet / at sand Rómde ikke fordrage sand fiender
som bode vdi Herne / oc vilde gerne drage til de ander som vaare
vdi Vngs oc Dúrrig at beser ander Høffdingers skiek / da vidste
sand dennem denne Rón oc drog bort aff Herne / bleff da forligelsen

Vaal or Erlen der módes

Hogen or Erling forligte.

Hogen vil fór sig ind paa Erlands Tienner.

Venighed

Forligesmaal.

Hogen drager Øster paa til Vngr or Dúrrig.

fuldkommen mit gode mends Raad / Hagnu drog Øster til Norge til
Kong Olúff Harre det vaar nær i fand i sidste dage / tóffnde fand
der en tid lang oc drog sidan til Dúrig til unge Kong Ytrebrekts són,
Kongen tog vel imod sammen / der sitte Hagen mange Nauner / oc fand
nogit ad nyde den Vanskab som Hagen Jarl / fand Moder sadrew
Hogen Jarls Moder Fadrr Bliffuer ved antagen i Dúrig. fattde aff sýer mand / fand fatte it Rige ved forkrining aff Steinkel
Kong / ester at fand vaar landflyctig fra Kong Harald Dilloedz
són / oc fattde fand faait der den stórste yndeste baade aff Kongen oc
Landz folcket / anden Hagen Jarlz Daatter són fød oc Hagen som
nuud Kalldis Norrane fand Dóu vaar Kong Eyrik den unge ved
NB. Dannemarck som Rom nest ester Kong Erigs Emúne / Hagen Paals són
som vaar en tid lang ind i Dúrig / oc fattde got yndist aff Kongen
oc Landz folcket / yora det sidste gierk fand i sinde at vilde drage Vester
til Orkenoer igen / samme tid fattde Christendommen ikke lenge varet
ved. vaare der endda mange som brúgte Troldom / oc tyrkkiet / at de
kúnde dersaff bliffue vise om det som tilkommende / oc ikke vaar enda
fremkommet / Kenning Jngo vaar vel en Christen mand oc kúnde
Kong Jngo en Christen K. for. giórer Troldom ilde fordrage dennem som brúgede Troldom / fand lagde stor vind paa
at afskaffue oc afskaffe de onde Sedvaner som fattde varet ved
Sedenskabet / men Høffdingerne ved Landet bisagde det ilde at drifue
Vaaden skulde saa slet afstagen. Derfore toge samme Høffdinge oc
nogle Bónder dennem en anden Kenning som holt blod allen blod
Dúrnd Kong. offer ved mact fand fød Dúrnd / oc vaar Vrottningaus Broder
fand blodt derfor kaldet blod Dúrnd / for dennem maatte Jngo
Blod Dúrnd brendis inder aff Jngo. Kong ofre paa ved Nester Gotland / men paa det sidste satte Jngo
Kong fild paa it Hús som Dúrnd vaar inde oc brendte dennem ved

Hvilket / tog siden Landet under sig or forgde de Hedenske Vaner or-
Ceremonier dan tid Hagan Paulsen vaar udi Dyrings førdte sand at
der vaar en mand udi Landet som kaffde magen skaadom met at skaf-
anten kand kaffde dertil Tvoldom eller brugte der noget andet til, Hagan
kaffde stor begering at tale met samme mand or forspg. huad kand kunde
bliffue vnds om kans skabn eller huad kamum skulde vederfaris / oc der
effter leite kand effter kammum or sitte kammum udi en marck lyd vaar
kand der til gest kos en Bonde / oc sagde kammum / hvordan vaar der Aaret
forvantendis or andet mere / Der Hagan nu kom til denne mand / spurde
kand kammum at hvordan det skulde gaa kammum om Rige eller anden Lyche /
Hogen Wanesson
fogre Hyaamund.

Hyaamanden spurde hvorfra kand vaar kommen / Hagan sagde kammum
alt Lilighed / derom oc at kand vaar Hagan kerlig Hsmundsons Daatter
Hyn / Hyaamanden sagde / hvorfor nemer du ville spørge mig om noget /
vaadst du velle at dine kjære Vætinger kaffue lidet actet det slags kobelt
som ieg er vdaff / oc nemm det vare dig det beste raad at du spøger
effter kvem hvordan din skabn skal vere aff Gud den tyrkiske Kongis
Kenning som er din Væting oc ether tyrkiske / kaffue alt kielp oc bistand
aff / men ieg kenckter at kand kaffuer icke ydmygged til at sige dig det
kuad somhelst du begierer at vide / eller at kand er icke saa mectig som
de siger / da sagde Hagan icke vil ieg straffe kammum / men det kaffuer
ieg kenckter at ieg skulde icke vere verdig at spørge kammum om noget,
oc icke det at kand skulde icke vere mectig nock til at vnderwise mig
vdi det som ieg begierede at vide / men derfaare kaffuer ieg besøgt
dig at vide / thi mig tyrkisk at kvervken du eller ieg skulde kaffue
beskaff at forvandle sin anden for vores Dignitet eller troe skyld.

Hogen svarer

Dpaamandrn sıaavr.

Dpaamanden sagde det bsagrer mig vel at ig Rand formercke aff dig at du ickke troer alt det som dine frender saffne met at fare ere de vist vinderlige folck de faste oc vaage oc meene at de skulle dermet faa det at vide som de begere / men bliffue dog lügevel ickke diss Viser paa nogen ting / thi vi tage oss ingen saadan stor Sine paa eller slage vor eget Legome / oc Rinde dog altid vide det som vore Venner begere at ickke skal dølges for dennem / nu skalt du nyde det at / at du tych ells heller Rinde faa Vandsed at vide aff mig end aff Kong Ingis Præster oc Lærdemend dennem som sand slaar all sin trost oc liid til / skalt du komme til mig naar try Netter ere forlobne oc forsöge om ig Rand vnderviise dig noget om det som du begerer at vide / derefter skildis de fra sin Luden. Hagen bleff try Netter offner paa samme Landbey oc kom der efter til Dpaamanden / sitte sand sammen allene vexendis vdi et Huss sand ystede ieget oc bleste som

Hogen kommer efter tre Nat. tre igen til Dpaamanden.

Dpaamanden sand sasse lobet / Der Hagen gick ind / strög Dpaamanden met Handen paa Panden oc sagde megit saffner det Raaset mig at vide

Hogen. sand dig skal vederfaris. Hagen sagde at sand vil lyde oc skye

Dpaamanden sand sand siger / Dpaamanden begynte oc sagde / dersom du vill vide din Meden / da er det megit om at tale oc aff dig oc aff dit forset skulle

1. komme mange store Tidinger / saa oc tencker ieg at du skalt bliffue

Hio Hogen skal bliffue allerne Regenter offner Dpaa Dom. 2. alene Regenter offuer Pierne Dalunger paa det sidste / men det Rand vel vere at dig tychis langt at tosse derefter / oc der monne dit Riffkom lenge siden regnere / men aff den vexse som du dragerst mu nest til Dreckenger monne komme store Tidinger naar det er all / sammens fremkommet oc fuldkommet som der monne offkomme / du monne oc engang i dine dage giore saa stem sund / at du Rondst anten

3. nerpeligen Rinde komme til at bode dem ellerr ickke / men dine skodsgor

Hogrn hosspor vijsr i Verden.

oc Verge ligge saa langt sin vdi Verden at ieg kand det ikke see / dog ligevel tencker ieg at du skalt ligge dine Deene fer vdi Norderlandene / nu sagde ieg dig saa megit som ieg kand giøre denne gang / kandst du nu selfver vnde fordan dig besager dette. Hagen sagde en for talle sagde du sagt for mig om den skal vere alsamen sand / men det besa- gede mig beder / som ieg oc tencker at du sagde ikke seet dette vdi Vand / sed som du sagde sagt: Dgraamanden bad sannem tro saa megit deraff som sand selff lyste / Derefter drog Hagen til Suge Konning oc blef en kort tid hos sannem / strend sand fick i sinde at drage i Vesterlandene oc begerede forloff af Kongen. Hagen drog først til Norge til Kong Magens sin frende oc bleff af sannem vel indfangen / da skiff Hagen de tidinge fra Orckneyer at Erlender oc sand Donner sadde stor Regiment vdi Herne oc sadde god synder hos alle folck / mun sans fader Paul sadde noget mindre del af Riget / det skiff sand oc vide af de mend som komme Vesten fra Orckneyer oc sagde sannem all leilighed vdi Troskab / at all ovelsindinger lengtis inted efter sannem at sand skulde komme Vester til dennem / tsi de sadde fred oc Ro tilsorne / mun mente saa megit at dersom sand kom der Vester fen / da skulde af sannem ygges Krig oc Vemgsed / oc der Hagen fenckte sersaa meente sand at det kunde vel vere / at sans frender skulde ville for- solde sannem sans Rige / oc lade sannem ikke vere vden sare om sand kom der sen met nogen saa folck / derfor tog sand det Raad at sand begerede ass sin frende Kong Magens / at sand skulde sette sannem til rygge i Orckner / dette vaar efter at Kong Magens sadde taget ass kinsfue Dreiger Hover oc Rigit oc sriet saa sit Rige ass all vefred / Hagen vaar en forstandig Mand / oc tvckttis sannem at sand kunde det formercke ass Kongens Ord vaar sand talede met sannem at sand skulde vere en modig mand oc meget gerig efter en vnderd

33.

Hogrn snarrr

Graamanden.

Hogrn tie Norgr.

Eidrndr fra Orckndr at dr erugid efter sannm.

Hogrn.

Hogrn bgrnrr eff Kong Magnd Kirly.

Kongis Krige / derfore begynte sand at tale for Kongen at det
woer et forstelight stycke at drage wd met Krigsmact oc winde sønders
per / ligesom tilforne sagde giort Kong Harald hagre / oc sagde om
sand Ründe sin Synderper / at da sadde sand got wed at stride saa
Hogen vaadrr Kong Mogns til Krig. Ysland oc Rotland oc dersom sand Ründe faa winder sig Vesterlandene,
da Ründe sand oc met de Norstis sielp oc det folck sand Ründe faa aff
de lande fore Krig saa Engeland oc sessne Kong Harild Kongis
sin stoldefaders dpd / oc der sand talede herom Ründe mand det befinde
Kong Mogns til Hogen. at dette behagede Kongen saare wel / sagde Kongen at sand saffnér mundel-
lige oc forstelige talet / oc det woer ner esster sans sind / men det skalt
dv wide Hagen (sagde sand) at dersom ieg giór dette for din Embede
oc dv saffuer kommet mig dertil at ieg skal drage met Krigsmact Vester
offuer saffuet / at det skal ikke komme dig Vesterhafendis saa / at
ieg trenger braat allenegne ind saa de rigers som der ligge wd i
Vesterssen oc giór der ingen skilnis saa / oc der Hagen dette forde
Hogen tirr stiller. bleff sand noget sonderlig derwed / thi sannem tyckte sand wiste wel
hwad Kongen meente der met / oc lod derfor aff at tale saadanne
mere for Kongen sadde sand ikke seller dette behoff / thi Kongen
Kong Mogns Vdbüd. sende bud strax esster denne tale offuer alt sit Rige / at folck
skulle drage met hannem i Krig / oc giorde obenbart for alle / at
sand wilde drage met det Krigsfolck vester offuer haffuet / hwad der
Ründe siden aff bliffne wdi sans reyse / da giorde folcket dennem
strax ferdig til samme reyse offuer gantske Norgis Land / Kong
Vinard Kong Mogns søn drager met sin fadrr. Mogens tog oc sin søn met sig i denne reyse wed nafn Vicerord
sand waar samme tid ikke wden Otte dar gammel.

Om Kong Mogensis Krigsreise.

Kong Mogns oc Den tid de Brødre Paul oc Eylender regerede Orknøer / kom
Denn. Kyrres søn ind i Orne. der ofen aff Norge Kong Mogens Kong Olluff Kyrris søn oc sadde

stor sob Krigsfolck met sig / der waare oc mange Welmend met
nnem / der waar samme tid met hannem Widkummer / Joans søn 1.
iswerd Kanasøn / Gerkker aff Vogne Vager Kiisse Søn oc Thnner 2.
3.
Klopte aff Cirkka Augmunder sinner oc 4.
Sonder Knuinder Olbogi 5.
om waar samme tid Kongens stallere / der waar oc Kali aff Augdum 6.
7.
Fuchs fader at vor Knuinbiorn Thorleiffs søn som mand kallede den sparke 8. 9. Knuinbiorn.
Kar Vüss som Kalfreder fassde saargiort oc sans Søn Koler / Kali vor 10. Kaly aff Augdum
en Vüss mand oc Kongen megit klier sand Kunde oc wel giøre Kiim. Koler.
Der Kong Mogens Kom til Orkuper tog sand larlene oc sende Larlene sendis
dennem ester til Norge / men satte ossner Herne sin Søn Digrwand fra Orknøer
oc sick sammen vaad som Kulde wegere met sannem / dereffter droge til Norge.
met sannem til Sunderøer larlenis Sønner / Mogens oc Erlinger XX.
Erlends Sønner oc Kagen Kalfson / De der Kong Mogens Kom til Sinard Jarl
Sunderøer / begynte sand strax at stride der waa / oc forst wdi kiøl 1. ossner Herne.
2.
siøsom oc wandt dennem oc samme reyse wandt sand alle Sun- 3.
derøer oc sangede Logmand gudrandis Sunderøe Kongis Søn / derfra
drog sand synder sonder Skotland oc solt en stor Skatning wdi Hungus Logmand Kiis
Her sund met to Jarle aff Skotland / den ene wed nasn Hugiden vandis Kon..
:: frommer gnid Søn fan-
Frucki / den anden Hugi den Digre / de waare Brødre costnama :: tyrker gis.
som den tid wor Kong wdi Island waa Sadkiri / oc der andre Strid sonder
toge ox deris Waaben oc Verger / da satte Mogens Erlends søn sig Engelland met
ned igen oc wilde ikke tage sin Verge / Kongen skiende sannem to Jarler.
snorsor sand sad saa / Mogens sagde der waar ingen aff dennem
som sand sasde noget at sesne waa / oc at sand wil dersor icke Mogens Islandsfar
slaes met dennem / Kongen sagde gack da ned sonder Lugerne wil ikke stride met.
oc lig ikke ser sor solckis sodder om du tor icke selff slaes / thi
sig ikke tror at du giør det sor gudligsed skyld / Mogens tog en K. Mogens.

Psalters or læste der vdi imeden de andre sloes oc skiød sig ikke aff Vegen
Den Natning vaar baade saard oc lang / gick det saa en lang tid at
ingen vmde see fyor det vnde gaa / Kong Mogens stod lenge met
en Handbue oc en anden Mand aff Galogeland som stod hos Kong
Hugr den Pict. num, Bøge den fynde stridde mandelige fand fattede en Bremie eller
er skiffuer skiødt
seel Kaarnyst saa at intet vaar bpart vaar kommen soden Dnene
Kongen bad den mand aff Galogeland at de skulle skyde baade do
til sammen at gangen det gionde de oc Kam den fyle saa vmod
styrket eller det Kiern som sengde ned for Næsen oc den anden: Det
oc sagde de at det vaar Kongens. Efterat fand vaar død skiøde de
Kong Mogens Bretlendiske / Kong Mogens skiød der en stor Dyer / men dog fattede
drager bort met
blodig Vinding. fand mist der mangen en god mand oc en fuld fod vaarre skiønne
Vdi denne Natning fattede Kali Gnebiarner sin fuit mange Vaar,
men dog icke dødelige / derefter vende Kong Mogens tilbage igen
synden om Kring mod Skotland / fattede fand da vinndet alle Dyn-
ger oc ongulske som er fredie fuart aff Bretland / Kong Mogens
fattede giort Mogens Erlends Søn til sin smaasuend som skulle bære
mad for sammen oc tiente fand idelig for Kongens bord / oc efter
Kong Mogns fortrøster Mogns Erlandsøn. Natningen vdi ongulsker sind fattede Kongen en Vnd Ville til
sammen / fand vaar blessuen saare vdi samme Natning fond fand
fattede intet forvaret sig / det vaar en Nat der Kong Mogns
laa vonder Skotland at Mogns Erlends Søn skeg sig vdaff sin
Mogns Erlandsøn vommer fra Kong Mogns. Seng oc drog til Land om Natten oc redde Vengen saa at der
sinntis som der skulle ligge en mand vdi Vengen / Mogns fattede
alene Linklæder paa / fand løb strax til Skouen oc støtte sin
Fod ilde / fand skeff sig i Tøyen saa it stort oc sørgt saar oc
forbant sit Saar / om Morgenen efter der solede tog mand sig

paa Kongens Vilie, skynde Kongen sinor Mogens vaar, det
vleff fannem sagt at sand laa vdi sin Deng, Kongen bad de skulle
vecke sannem op, oc sagde, at der vaar visselig noget Dndet for
sanden end skiffn allene, oc der de komme til Dengen vaar sand borte,
Kongen bad de skulle skge effter sannem oc vise nogen Dtoffnum ellr
Dyor sund effter hannem, Der Kmdene bleffn lyse, lobr dr sen til det
+ træ som Mogens sad op vdi, en af dennem lob omkring træet oc
gode, Mogens saffde it stycke + træ vdi sanden, dermed slog sand
Kmden paa siden, slog smden da sin sale mellom sinr Dagben oc lob
ud til Vilibene igen, Kmde Kongens folck da intet sitte Mogens, Mogus
bleff en tidlang paa Moren oc kom paa det sidste til Melkolm Skotte
Konning oc bleff der en tid lang, stundom vaar sand paa Iretland hoss
Biscop oc paa vdi Lugeland oc kam aldrig til Orknuger saa lenge
som Kong Mogens lesde. Der Kong Mogus nu drog synden met Skot-
land komme der til sammen Kong Melkolms Legater som vilde giøre
pact met sannem, oc sagde at Kong Melkolm vill giffue vdi sans
Vold alle de Oer som ligge Nordost for Skotland (d.e. Vinderøer oc Wan)
or sand kunde drage met vroder kast, Rib imellem Landet selff
oc dennem, Derefftr lyb Kong Mogens synden vnder Satiri oc lod skue
en Kmde offnes det vand som mand kalder Satiris end sand solt
introderet oc sisk der met til Lyendom al. Satire, Det er beste end
den beste vdi Vinderøer veden Mon Satire gaar vester fra Skot-
land ps en smalsig kors offnen oc vpleie folck gerne at skue skibbe
der igennem. Kong mogens segler derfra til Vinderøer mun sende
sit folck ind vdi Skotlands strand som skulle se ind ved det ene
Land oc se ved det andet, oc tog vnder sig alle Oer for
Vesten Skotland, da giorde sand det obenbart at sand vilde

Kong Mogens
Fader Frder rff.
for Mogens Fr.
Landsøn.

NB.
Venatus
mirabilis.

Mogens Erlands-
søn kommer til
K. Melkolm i
Skotland.

NB.

Part imellom
Kong Mogens oc
K. Melkolm.

*

NBene.

cc
cc
cc
cc

1 Vinderøer
2 Mon
3 Satire.

Kong Mogns vic ligge Vinter. erjr paa Vonderv=ord.

vere om Vinteren vdi Synderiyer, dr gaff sand dennem forloff
drage frem som sand visse det sadde best besiff, oc der soloken sick da
at vide lod de ilde derfor at de skulle vere derom Vinteren, Kongen
talede da met sit Raad sand gick oc om oc saa Soloklis svar, sand
talede met Kale oc spurde huor det vaar met sans Vaare, sand
sagde de vilde icke graa fil, oc sagde sand visse aldrig sinlokken rnde
det vilde sage, Kongen spurde sannem om nogen gode raad, sand
sagde monne det icke kunde skee at eders Venner sniger dennem sra

Kongen talede met Kale om sand Vaar.

Kale tic Kongen.

Kongen sagde at sand kunde icke det 'tenche, Kuli bad at Kongen
skulle mouske oc se huor mange sand sadde, Det gjorde Kongen
oc kunde see at der vaare mange sen ass dennem. Vereffter lod Kong
sage vaare vaa at icke skulle lebe sen ass dennem. Vereffter lod Kong

Kong Mogns giffter sin søn Vinard met Biadmomo Kongens vaatter ass Irland.

giffte Mogens vaar vdi Synderiyer sick sand sin Von Vigisvord
fil ecte Biadmomo myre Kalle Kongens ass Irland vaatter Jon
Kong vaar søn Thalfa ass Conactum. Ven tid vaar Vigisvord x
vaar gammel end somsrnen. Den samme Vinter bleff Kali vdi

forte 9 Aar rejrr rnd Jomfrun Kalr dorr.

ass de vaar som sand sadde, men vdi augusteper sund vaar sa
gen filsorne Vinord sneis som vaar Kalis srende. Vnder vdi for
aaret dereffter drog Kong Mogens ass Dynderiyer oc sorst til

Vinard Vuids søn Kalis srender.

Erlendry Jarl dorr tic Nidrorss

Vn Ruder. Ver spurde sand Erlender Jarl sadde dod vm Vinteren
vdi nideros oc vaar der begrafven oc Paul Jarl vdi Bergen

or Paul tic Bergen.

om vaaret vdi Vn Ruder gisste Kongen gimmelilde sine vaar
Erlends Jarls vaatter Kol Kale Von til en sadersbod, oc sick
sin oc megit gods oc Egendom vdi Vn Ruder oc en gaard i

Kol Kalr søn sanger Vinied Erlands vaatter til erfr.

Papuli, somme sige at Slinger Erlends Jarls søn bleff slagen vdi

Erlingr Erlands søn dorr.

angulsper sund, men Snorre siger at sand bleff slagen vaa Landzti

met Kong Mogens oc der fand giorde Dryllery blieff fand gioed til Herremand oc drog met Kongen til Norge oc fiem til Agder met sin Hustro, denn Kong fed Kali en Datter kongender de waare begge smucke oc fødded oc met stor Kierlighed.

Kong Mogns dra. ger til Norge.
Kolis Børn
1. Kalj.
2. Ingrier.

Kong Mogns bliffuer slagen paa Irland.

Der Kong Mogns hafde vaaret Konge offuer Norge i IX Aar drog fand Vester offuer Hafvet oc stridde paa Irland oc vaar om Vinteren oc paa Conactum, men om Sommeren dreffter blieff fand slagen paa Lazirii paa Bartholomæi dag, oc der Kong Dinord vedi Ordhuder fyrde fand at fand fader vaar død, drog fand østen til Norge oc blieff til Kong tagen met sine Brødre Kysteni oc Bliff, fand lod Kongens Døatter aff Irland bliffue tilbage for Vestan Hafvet en Winter eller to efterat Kong Mogns vor død, kom Vestan offuer Hafvet Hagen Paulsen, hafde Kongerne sammen Lavs nafn oc so megit rige som fammen kunde at hafve. Drog fand da Vester igen oc tog det rige ind ordinger sonder sig. Hagen hafde altid hafd Kong Mogens minden fand lefde oc vaaret vedi Krig met fammen østen i Gotland som der siger vedi de Riim som ere giord om hannem. Der Hagen hafde en Kone fik hafft nogle vedi Ordlugher kom ned aff Gotland Mogns Erlends søn oc begierede at tage sit fadernes, det behagede Bønderne vel, thi fand land hafde der mange Gode Venner pa Thetinger oc Dvøger som gierne vilde hafve fammen til Riget, da hafde fand Moder thora faaet en gygtyrelig mand som hed Sivord, denne Bon vor Hagen Kare, der hafde denne Vædergaard paa Rapuli. Der Hagen Paulsen fiorde at vide at Mogens vor kommen vedi Herre sanckede fand megit folck til sig oc vilde ville opgifve Herre eller det Rige som fand der hafde, da ginge begge deres Venner mellem oc forligte dennem, gaff Hagen fammen og Halfparten aff Riget om Kongen aff Norge vilde det tilstede oc

Kong Mogns drager aftter aff Norge Vester paa oc bliffuer slagen paa Lazirij.

Sinard Kong i Norge met sine brødre Hyfstren oc Deuff.

Kongens Døatter aff Irland bliffue 1 Aar tilbage.

XXI

Hagen Paulsen fanger Irels nafn.

Mogns Erlands søn bygger part vedj Orkn. oer.

Hans Moder Thora ved Sivord

Hagen Kare.

Paule oc Mogns Irsk forliges.

Jeruur bleff denne Vsund stillet, deriffter drog Mogens Søster til Norge til Kong Øystein, thi Kong Sigurd vaar den tid dragen vdi Jerusalem.

XXII. Kong Øystein giffuer Mogens Jarls Navn.

Kong Øystein tog vaar vel imod sannum oc gaff sannum oc sit fadrum saldsin Orknøer oc der til Jarls navn, deriffter drog sand vestan offuer Hafuet til sit Rige, oc bleffue alle sand Vanner oc Venner glade derved oc all andet folck bleff dennis Venskab trygg, Magnus oc Mogensis sønner Jens Venner stadfestede den Venskab imellem dennem, oc saa længe der fuldt Venskab vaar der et got Aar oc god fred vdi Orknøyer.

Om Mogens Jarl.

Mogens Jarl vaar en ypperlig mand vdi sin Veldigshed sand hasfærdig, lod holde gode sæder oc god skickelse i alle maader, sand hasfærdig god Lyrik vdi Kuig, sand vaar den vij mand oc Veltalendis mæst i klerkelige Vind oc hasfærdig Loff oc Tiuss af sinn mand, vænd af gode oc Vending forstandig vdi Raad frimodig i Krig oc trygg vdi sine Vanner, sand straffede meget Tiffuerij, Røffuerij oc mange andre slemme Lasther, sand lod staa ifiel Røffuere oc Tiffue, sand gaff sine Venner store gaffuer, de som vaar noget attendis, men de fattige gaff sand tydt Almisse for Guds skyld oc trøste dennem oc vdi alle maade holt sand vel Guds bud oc tiungede megit sit egit Legome vdj mange maader. Det sigis om sannum at sand hasde IX Aar mæst sine Vinde Jomfruer Selskabelse, oc naar somhelst sand for nam at der kom nogen Kristelse paa sannum, da badede sand vdi kalt vand oc bad Gud om Naade oc Hielp.

Flere Mogens Jarls Dyder.

Mogens Jarl oc Hagen Jarl bleffue anden gong forligte.

De Mectuger Mogens oc Hagnus vngerede Orknøer vn tid lang saa at de Vinde vel forligis som der sigis vdi de Rimm som ere giorde

Dussmae seagru.

Torbrun seagru.

Aqua frigida suffunditur inter Haguinum & Magnum per N. N.

1 Vinard.
2 Digfiater sorkj.

Krig imellom Frenur.

Krig optagen imellom Frenur.

Jemmum at de saffue slaens mes en Karre ellre Kossinge ved nassue Dussmael sand noget en Led langer vdi sluetat end deris Broderssju sigis det vdi sammue Kiste at de saffue slaaet sammen ifiel / Tou-
Kioms seed en Valdig mand simbrekun de oc tog ass sissue vdi Borgesiend
nna Hetland / er det mange mends tale / at de saffue sat ild sqau et
Huss oc brent sammen der inde / den nue oc mange andre Tidinge som fa-
es om i disse Kiue / som de saffue baade Karet om at giøre nudog end
ille Kunde dennem saa Klarligen for ogsagne ellre Crscreisse / oc den de
saffde icke nat lenge nagaret sjene giorde det ligesaa til som det sjeleer
at skeue / at den mest vogte vnde mund som Vilde sjendesue deris sjenne-
slab oc Knapslab oc tog Dagen saul de stemme Kalede til sig / esi sand
sogen Dssmind sed at sans siende Mogens saul saffde saa mange
Vanner oc megit Dignitet sos solck / to en vssnde ass dennem som
skuer met Dagen oc allernest Kom det Klammeri at sted mellem
Jemmem / dan en sad Vinard den andre Digsiater sockti / dennes
sjogen som de gionde dennem imellem Kan saa langt paa det sidste met
vnde oc stemme Mends Tale / at de siender sanckede endda magit
Krigsolck bagge to oc droge mod sin andre / de droge bagge til
Hans sp / den Vaar sammen til Onkuingers Tingsted. Oc den de
Konnne den satte de bagge deris solck vdi slouterdnu oc gionde dennem
sendig til at skaade / den Vaar samen sid met dennem nær alle de sjen-
derligste mend sine vaaue vdi Skeue / oc mange ass bagge deris Skue-
uer de som gierne Vilde saffue dennem forligte oc ginge mellem det
beste de Kunde met stor Alvorlighed oc god Villie / dennes samsund vaar
vdi Kaste lit sen Palme dag / oc esterdi at mange gromme mend

stodr mod at de skulde giöre en Vgierning saa sin anden / mau Vi
nodeligau kassne dennem forligte / da kassnade dr at de skulde lade dem
forlige oc skulle de wiisse mand domme mellem dennem / skulde de
me tilgiör sidi Gilds-k ressen paa Vrrege skulle giöre af dennem kommer
did met to Vibber oc lige mange mend / oc siuer der baade saa at d
vilde holde den saligeste som de domte dennem til som wiisse Vaar af
bigge deris Lotter / oc de kassde den tilskikket at skulle domme om.

Om Magus Jarls reise.

Der Paaske Høytiden vaar forlobin giorde de dennem bigge ferdig
til denne Reyse / oc sigiø der at Magnus skessnade til sig alle de beste mend
som sand kassde i sit Rige / oc sammen tyktis at vere mest god høilige /
mest skulle stande ressten Lund oc Roligked. Band kassde to Vibber
oc saa mange mand som de kassde tilskikket / oc den sand wor ferdig dog
sand til Gilds-k / de wode wet i sen stille Vejr saa at Dem wor all
slet / den syvende en Bolge oy wed det / skib som Jarlen vaar paa
oc kalt bag ind i Vibet dersom sand sad / all sandnet Lotter
vendrede dersom / at nu Bolge skulde kalde i stille Veyr / dersom
ingen wiste at sun kassde kaldet tilsomme / oc dersom det wanner sig
dogt under / da sagde sandnet det nu ikke vonderligt at j vonder
paa denne Miracel eller Vandsel som alldrig nu skeet tilsomme / men
det giffuer min Tancker mig at det betyder min død eller Rand
sod skee at det kommer nu fremmi som tilsomme nu synes at Jarl
Jarls sin skulle giöre den sidste Vgierning / skulle alle det fromme
som sod Rand Were at nime Grunde Bagen sensl menner ikke kassne
det alle at sare met som Troskap tilsomme paa denne sidste sam-
sun

Magnus tager gode Mend met sig.

Prodigium in Nauicula Magnj.

Magnus spaar om sig selff

Vaar Frelser Gon.

fund Mogens Jarls mand bliffue megit forrigfuldr aff denne Jarls tale at fand sagde at fand skuldr saa suarligen dg som dennem / de bad sannem at fand skuldr vocte sit egit liff or tro ikke Hagen Jarl formegit, Mogens sagde wi wille dog ligr wel drage oc fuldkomme wor Reise / Wnd maa raade for wor Reise effter sin guddommelig Wilge.

Jarlens mand bliffue forrig. fuldr.

Mogens suarer.

Nu wille wi noget tale om Hagen Jarl der fand skuldr reise sin / stede fand en stor sob skolck oc fassede Otte Ottesons skibe wel bruestede ligesom fand skuldr til Krig / oc der de waare forsamlede giorde Hagen Jarl det obenbart for dem / at fand wilde gaa denne Dan / mark det saa bestille met sin frende / at de skulle ikke baade to raade for Oxekuger dereffter mange aff hans skolck besagede det Raad saare wel / oc lagde der ocsaa derid Ord til / men de waare met allerwenste raad at wdgiffue Vigfuater Vocki oc Dinord dereffter begynte de at wre saare fast Hasarder Wnnesson waar paa Jarseurs skib fand waar begge Jarlenis swogex oc god Wen oc altid Hagens Raad-giffuer / endog Hagen hafde det dylget for hannem men der fand wiste at Hagen hafde denne Vgiernning i sinde at wilde den endelige fuldkomme oc Hasard wilde den ingenlund, samtycke / da sprang fand ned aff skibbet oc swommede sin til en liden ø som waar vbygget. Mogens Jarl kam først til Egels ø met sit folck / oc der de saae Hagen kam met Otte skibe / tychtis dennem at de wiste wisseligen at den Haar nogen striguri forfanden / gick Mogens Jarl da paa øen met all sit folck ong til en Kircke oc waar der offuer om Natten / fands folck sagde de wilde forsuare hannem det beste de kunde / men fand sagde ikke

Hogen Jrels Reise. contra factum

Mogens wre. dr forsat.

Vigvater Vorki or Vinard.

Hasard Vnnisun vil ikke samtycke met Hogen.

Mogens Jrel kommer først til Egelsø.

/ wil

Mogns fød Kristig. fød imod Sødrub til Commerser.

ig sette dem Liff i fare for mig / or Hand der ilde gierne fred millem os da lader det altsammen gaa efftes som Gud skaffer det tilstiller / den tolkste sans forstk at det var sanden som sand sagde den tid Bolgen faldt ind paa sammen / de fordi sand vidste vel sans Endelikt for uden det Maar vdaff nogen indgiffnau. Visdom / eller synderlig Guds aftnar selse eller aftvarsel, ikke vilde sand derfor flye eller drage laugt fra sine gaarder / sand gick ikke for nogen Krasag til Kirchen end at sand vilde forvare sit Liff / der gierde sand sin Bøn inderlig til Gud / de befalede sig sammen i sand / aarle om Morgen dereffter gik sand vdaff Kirchen oc de andre met sammen for en anden Vey ned til Stranden vdi en semmelig sted or gierde da sin Bøn igen til Gud

Mogns Jarl slagen.

Hagen Jarl or sans forstk gik aarle paa Ting om Morgnen gik først til Kirchen or vansagede om sand vaar der inde / de Munke ikke sitte sammen / dereffter søgte de efter sammen andensteds paa Ting / det saa Mogens Jarl oc Kallede at dennem oc sagde huor sand vaar af de skulle ikke andensteds søge efftes sammen / oc der Hagen førde sammen oc saa da løb sand did or sans forstk met it stor raab oc Kabau oc Verge, Mogens Jarl laa da paa sengen oc gierde sin Bøn / oc der sand saffde endet sin Bøn / stod sand op gierde Kors for sig oc sagde til Hagen ikke gierde du vel frende i det du saffuer brøt din Ed / men det tror ig visselig at du gior dette mere aff onde forstks Indskab end din egen / men nu vil ig sette dig for frende Vilkaar / at du tager seller en aff dennem end at du skalt giøre denne Vgierning at staa mig vskyldig ifsel. Hagens forstk spurde snart det vaar for Vilkaar / som sand Bød Jarlen / sagde det er den første at ig vil gaa til Rom eller oc alt til Jerusalem oc gaa til de sellige steder oc saffue met mig

Hogen Jarl søger effter Mogns.

Mogns giffuer Ere Vilkaar saare

Reise til Rom.

Tc Vilde aff Landet oc derfra noget gaaet oc andet det vi forsøge
derfor vil ieg saa bede for begge vore synder / derfuinet vil ieg det dig
sværge at komme aldrig til Orknøer medn ieg lefuer / det nectede de
Hagen oc hans Mend / da sagde Mogens Jarl nu skordi mit Liff er vel
eders Vold / oc ieg veed mig vel mange maader at fasse forbrunet min
Vind oc Maader oc fasser derfor bør at giøre Penitentz derfor / oc ieg seer
oc at det er Vtilbørligt at du skalt staa mig ifiel som er din Frende /
derfor send mig fra til Skotland til begge vore Venner oc Konninger / 2. Mogens begiærer at sendis til Skotland.
oc at ieg blifuer der forvaret / oc Tc mend mig til nogen tid Skatning
oc ser til at ieg icke skyngger derfra uden dit minde / de nectede de prax
oc sagde mange Vrarsager / fuor for det ingenlund kunde vere / da sagde
Mogens megit trenger nu vore vor deil. Det tredie som ieg vil binde 3.
oc Vind veed at meer er Gden til ære oc Velfart end mit Liff / men
dog er det bedre end du lader mig aldelis ifielsla / lad fugge de Lemmer
aff mig som dig behager eller tage min Hue vd oc sette mig derefter vdi
et morsk fengsel / denne Vilkor vil ieg fasse sagde Hagen Jarl or
vntet andet begærer ieg / Herrerne svarge oy oc sagde en aff eder Tc Raadsag om Mogensis drab.
wille vi slaa ifiel / icke skulle i baade efter denne dag vrade for
Landene / Hagen sagde / dersom i ere saa strenge vdi denne Vilkor
oc sag da vil ieg meget heller lifue oc fasse Liget end do saa suart /
det er sagt om dem somtale aff en sandru oc forstandige mand ved
nafn Hallbodi en Bonde aff Dyrafiorder fand vaar den anden Brebodr en Bondr aff Dyrafiorr.
som samme tid vaar met Mogens Jarl der de fangede sammen /
fand sagde at Mogens Jarl vaar met saa frisken mod oc stadig sind
den tid hans Modstander talede dette som tilforne forefuet staar / da
talede fand icke aff nogen fast eller vrede / derefter falt Mogens

Jarl ned giorde sin Bøn oc udgaff mange taar for Gud allermectigste / oc der de kaffde Gut til Døden / da sagde Hagen til sin Kemmerdrager at kand skulle staa kannem ifiel / men kand nægtede det mit for Vrede / kamme Kemmerdrager feed Ofeiger / da nødde kand dertil en aff sin Rocke som sede Lifolker / men kand begynte strax at græde oc skrige som et Barn / Mogens Jarl sagde til kannem ikke skalt du græde kerfor / thi det er en stor Mandom at giøre saadant, vær du met stadig oc priisk mod / thi du skalt kaffne min Kleder effter, som Retten formelder / oc skiøt kaffner mexet kos de gamle / at den skal kaffne ens Baaben oc Kleder som kannem staar ifiel / ikke skalt du forsendes for den skyld / thi den som nøder dig til at giøre denne gierning kand synder mere end du / derefter drog kand aff sig Kiortelen oc kaff Lifolk den / derefter begerede kand Loff til at giøre sin Bøn / oc det vilde de kannem / kand kastede sig ned til Jorden / oc kaff sig Gud til et Offer / kand giorde ikke alene bøn for sig eller sine Mænner / men endoc for sine fiender oc Manddrabere / oc gaff dennem det alt til som de giorde imod kannem / kand bekiende sine Synder for Gud oc bad at de skulle koes aff sig i sin Blods vdgydelse / oc befale, de Gud sin Siel oc bad Guds Engle skulle komme oc føre den ind i Paradisit fryd oc glæde / det sige somme / at kand lod sige Messe for sig oc annammede Sacramentet førend kand gik fra Kircken / Da der denne Guds Mænn Mogens kaffde giort sin Bøn / bleff kand spurd kerfom kand skulde vndkiffnis / da sagde kand til Lifolk vær mit priisk mod du arme Mand / thi ieg ieg kaffner bed et Gud at kand skal være dig miskundig oc barmhiertig / stoa nu ikke for mig oc sug mig et stor Baar vdi Bosmedet / thi det er icke tilbørligt at man skal

Høgnud kan nu ikke drage vel ikke slaa Mogens ifiel.

Høgnu erfarer sin Kork Lifolk for at slaa I. Mogens ifiel.

Mogens I. tröster Korken or vr fri modig.

Mogens bön förste, andra tredie or fire gang: supra.

skal sygge Herrer eller Høffdinger som andre eiffue / dereffter giorde
sand Lors for sig oc bückede vnder sygget / sand bleff syggen en stor
Vaar vdi Hoffuedet / oc sloss met den samme stra denne Verden vdi Vnde
hender / dersom sand bleff ifiel slagen vaar skuld nut steen oc Meser / men
strax dereffter bekiende Vnd sin Kierligsed mod Mogend at der bleff et
smucket grønt splatz samme sted som sand bleff ifiel slagen / hvormet Vnd
vilde giffue til kende at sand bleff ifiel slagen for Retferdigsedz skyld / oc
fick et grøn oc deyligt Plats vdi Paradis / som mand kalder lysende mandz
Jord. Hagen Jarl vilde icke at sand skulde førit til Kircke / det sige wise
mend at vdi Norgewit effter at de skulde hafftue werit forligte / hafftde
thora Mogensis Moder bedet dennem begge til gest / oc de skulle komme
strax til sinder naar de vaare forligte / oc komme tilbage igen stra
Egilsø. Hagen Jarl kom til samme gestebud / efterat sand hafftde slaaet
Mogend ifiel thora gick selff for borde oc skenckede for hannem oc hans
folck som hafftde veret met hannem at slaa sendis Vfn Mogend ifiel /
oc der Hagen begynte at blisue noget drøckken gick sun vet for sannem
at staa / oc sagde: Herre nu ere i alene sidkommen / der som ieg tenckte
i skulde begge sid vere klomne / wonne du nu wille mig troste / at Vnds
oc gode mendz vidne / wer mig nu i Vfnz sted / men ieg wil vere dig
i Modersted / ieg hafftuer nu storligen din Vaade beskyld / at du giffuer
mig skarloss at føre min Søn til Kirken / veed mig stra denne Søn
som du vilde at Vnd skulde bonføre dig paa Dommedag / sand tryde
lenge stille oc tenckede paa denne Dag / oc vndrede storligen at sun
begerede saa ydmygeligen oc grædendis at sand skulle giffue sinden loff
til at sun maatte føre sendis Vfn til Kircken eller Begraffnelse

oc paa

Mogn Vnd. eiffuet.

Miraculum.

Hogen vnder Mogn Kir. kan.

Thorr Mogn sid modder ta. ger Hogen til Gest.

Thorr begraver sin Søns Lig at føris til Kirken.

Hogni bryar sig or graderv

oc paa det sidste saa sand til sinder oc sagde: begraff din Dan fuor dú Lysser / ocsamme tid falt der saare aff sand øyen / dereffter bleff Mø-
Mogud begraff nrd.
gens sørt til Herstø / oc iordet til Christkirche den som for saffde ladet bygge Thorfinder Jarl / dereffter om Vinteren Kunde mand tit see
Linss offuer Mogusse graff Helligdom.
Himmelske Liuss offuer saus Braff / derfore begynte folck at ielte til samem om de saare i nogen fare oc bleffue de strax frelste dersom de paakalde sammem / oc bleffue de strax frelste dersom de paakalde sammem / folck Kunde oc fornemme nogen himmelske lucht aff saus graff oc singe mange deraff bode for derris Vngdomme / der kommer or mange aff Hetland oc Orknøer de som vaar noget sørdelige or voraged offuer saus Braff / oc bleffue dermed aff med derris Vngdomme, men ikke forde folck giøre det for alle obenbaart for Hagen Jarls styld saa lenge sand leffde. Det er oc sagt at alle de som vaare om at forraade sammem singe alle en vdød ellers stem dessgang / samme

Biscop Vilhelm vigi 66 Aar første Biscop.
tid vor der en Biscop vdi Orknøer ved nauffn Vilhelm som der vaar allerførst Biscop / den tid vaar Biscopgaarden ved Christkirch vdi Dyrgiøtherret / sand vaar Biscop vdi 66 Aar / sand tuffled en lang tid paa Mogens Jarlis Helgedom at den skulde ikke sand vere

Om Hagen Jarl.

Efterat Mogns Jarl vaar ifielslagen tog Hagen Jarlsøn det gandske Rige vdi Orknøer vnder sig / oc lod alle folck suerre sig Hyldskab oc Troskab dennem som for saffde tient Mogens Jarle / oc bleff en veldig Biskding / oc lagde stor Tynge paa dennem som saffde

Hogen Jarl forfølger Mogn. frd Vænner.
veret Mogensis Vænner oc mist saffde saaret sammen imod sig som
Drager til Jerusalem.
oc nogle Aar dereffter drog Hagen Jarl synder til Rom oc dennes alt til Jerusalem oc sentede der Helligdommene oc toede sig vdi sordans

flod ligesom andre Pillegrima de ydleie at gidse, sidan wende sand til
borge til sine Lndomme or rige, sand regerade wal riget oc frelste det ass
all vofred, sand stifftade or saa det long wdi Dallunger, som Dønderne
magit bedre befugede end de gammel, der wdaff blef sand ypderste oc Wan
skab storre fogs folckset, oc paa det sidste hafde folckstu sammen saa stor
at de actede intet andet end hafsin sammen oc sand dafftom til dend Herr
oc Regenter, dru tid Hagen Jarl hafde riget wdi Dallunger, baade
der wdi Dali paa Lattaurd en wældig mand wad nafn Moddan sand
vaar Kng oc megit actrudich, sand Dødne vaare disse, 1 Helga, Fra
Kaut, oc 3 Thorleif, Helga Moddans Daatter vaar Hagen Jarlis Bol
skab dend Dom vaar Harild, som de kalde skatmaal oc Jngebarg
som Olus Pitlingus Dyndrech Koming gifft til ate, dru tredie fød
Margret, Frakaut Moddans dru andre Daatter blef gifft en Mand som
fød Liofer Redinger wdi Dyndrelandum dru Daatter Dnar Dtin vaar
dru Digre som blef giftum Thorliot wdi Rechreving, dend Dommer
vaar 1 Oculvir, 2 Kulvir, 3 Rosta, 4 Mogens, 5 Ormer, 6 Muddan, 7 Kimidi, oc
dend Daatter fød 8 Audfilder, anden Faukautis Daatter fød 9 Gudrin,
sinder sidst Thorstein Faulder fratans mnder, dend Dsn vaar Thor
biorn Klerker, Tholef Moddans Daatter sidst oc nu Daatter som
fød Cimbilder, Hagen Paulsson hafde oc nu Dsn wed nafn Paul
oc vaar dru kaldet Paul Umalgi, sand vaar megit forsindet, dog
hafde sand god gudest fos folck, de Brødre Harald oc Paul forligis
ofte sonderlig wel i dend ogreyst, Hagen Jarl dødde aff Pingdom der
wdi Heim, det skyrede alle mend, thi wdi sand sidste dag, vaar
god fred, men alle mend frygtede for at de Brødre Paul oc Harald
skulle ofte forligis.

Dior nu nÿ Low.

Helga Moddans Daatter Hogens Borckaff.

Frakaut.

Dend Daatter Thrinnar fin Eigen.

Dend Børn

Thorbiorn Klerker.

Sine Logneld

Mane er da.. rald wend i dend Pug.. dom.

Disse vaar Paull Frels sønner.

Hagen Jarls Sønners Begyndelse.

Efterat Hagan Jarl waar død, toge hand Sønner Riget efter hannem
Wmyndig, de ville langt forlinge oc skiffte Riget efter sammen at mellem dannem
Brødrene wend wet sin wdi to lige Parter, oc strax bleffuen der Wenighed mellem Brødrene oc
andre. de stor wdi Herne oc dieltis at wdi to Parter. Harald Jarl fassde Kall.
Harald Jarl taa Kastrud wed wdi forliming aff Skotte Kongen, oc waar der megit liit oc stridum
og paa Skotland, tsi hand fassde der mange fiender oc Wenner, den tid
Harald Jarl waar wdi Pyndarland, kom der til sammen en Mand
Sinard Ærle wed nassn Sigurd som kalded at wære Adelbrittis Førstis Søn, hand
Brittis førstis søn. waar kalded stemde Viallne, hand kom den tid ned aff Skotland
fra Dauid Skottekonning, oc fassde Kongen fasste sammen wdi stor act,
Harald Jarl tog wel imod sammen, oc drog Sigurd wed til Orknøer
Harald dra mat sammen den drog oc sammen tid til Orknøer mit Harald Jarl fra
gre wed til Or- Kaul Moddans Daatter, tsi skudit Mand waar da død som stod Kloster
knøer. Nidrøgn fassde sine da oc fandes Søster Helga mest waad offuen Landom
Magnus Ba- mat Harald Jarl, Sigurd Slembidiakn waar oc wdi stor Kierlighed
conus. hos hannem alle, Audfinden hans moder at Thorleif Skiddans Daatter,
Sinard Borefaff. waar den tid Sigurds Børnfød, deris Daatter baar siige gresen som
sidem bleff giffuen Hagan Le, Audfinden fassde til sønn fasste en Mand
som stod Kors Skreuda, oc skiltes an Søn mit hannem som stod Kors
stagbrelsen, oc den de kommer wdi Orknøer, Sigurd oc Fra Kaul, skuldes
Helchin megit i sød, tsi bygge Jarlene samled deris Wenner til dennem,
Wanes Wen- Disse waare Kaul Jarlis beste Wenner Sigurd yon Vestnes som fassde
ner 1 Sinard Sugborg den tiene Jarlens Frenche, oc Thorfinn sommerlide søn, som
2 Torried Søster. alltid waar hos Kaul oc waar Kalded Faster, hand baar megit ware wdi
Slact mat samth Magens fassde best Wenskab wdaff alle mend den wdi Orne

Harald

Harald Jarls sønner tenkte at Torkel skulde giøre noget Vnderhaab imellem de Brødrene for den Sarm som Hagen Jarl deris Fader hafde giort sammen tilsøruet / oc naar det sidste kom det saa langt at Harald Jarl og Sigurd Hundedagskonge drog sin oc slog Torkel Fostre ihiel / men den Paul Jarl efterlod det at vinde / lod sand sig tykkes at det vor en stor Fiendskab oc samblede strax Krigsfolk. Der kommer oc strax nogle Tydinger imellem so at Harald Jarl samlede oc en stor Hob Folck / oc der deris Venner kinge det at vide ginge de imellem oc vilde alle gierne hafve dennem forligt / Paul Jarl maatte saa vred at sand ingensinde vilde lade sig forlige / om de skulle ikke vere Vorkonstre som hafde slagen Torkel i ihiel / oc fandt alle Vanskelige sagerne for deris Mangfod / da begierede de at de skulde forliges / oc naar det sidste blef Sigurd giord vedkiender ass dennem oc de andre met samme som Paul Jarl tykkes at der hafde mist skyld ass denne gierning / Harald Jarl gaff Boder for Torkel / det naar oc vilkaaret vedi dennem forligelsemaal at deris Venskab skulle dereffter blifve stadfestet mellem de to Brøder / oc skulle de altid vere tilhobe som en stor Høyfid / Sigurd Hundedagskonge drog fra Orknøer ofr til Skotland til Kiellekon Skottekong / oc blef nu tid lang hos dennem i stor Dignitet oc ære / tykkis sand at vere den skyldigste mand vedi alle mandelige Konster / sand tofflende noget longe vedi Skotland fornemt sand drog vel til Jerusalems Lande.

Brødrene forligte.

Sigurd drog til Skotland oc Jerusalem.

Harild Jarl døde.

Det naar engang vedi disse Brødris tid at de skulle til Vesterhaf til Jomsborg paa en ass Harilds Gaarde oc skulde sand bestaa ass alting paa dagen deris Vogne i de ihielaasser / sand tilreed mange kiøn / de Døtre Fraukatle oc Helga Jarlens Moder / de sade vedi en liden Vogn oc sydde. Harild gick ved i Vognen de sade paa Turebiørkan ellers

Harald vinder til Jylland.

Frokatle oc Helga.

Isl. Papp. Fol. 39 - 42v

Underlig Taar-
sag tic Harald
Lod

Tuer Fallen i Sofftnn / der laa et Linklædt mellem dønnem ar Maar saa
fuit som snee / saa tyk tog Klædt oy oc saa at det vaar mangestæds Huld
spunnet ellær bestirket met Guld / saa sywnde finem dønn Cenodie skulle
" Sassin / Fra Kaut sagde det er actet den Broder Paul Jarl / Haral sagde
" Fuli giør j saa besynderlig Klæder til sammen / j ligge icke saa stor Vind
" vaa at giøre mig nogen synderlig Klæder / saa vaare nysse oystaaret
" samme tid oc sadde en skiorte vaa oc Linbrog / oc sadde klasset en Kiøn
" fel offuer sig / saa klædde Kiørtelen aff sig oc løsede Linklædet oy / saas
" Moder bad sammem at saa icke skulde bere asvind ved saas Broder
" sadde gode Klæder / oc fuldsat i Linklædet met sammem / saa vyklede
det aff sendis Haand / oc wilde sassin dragen det vaa / da klædde Fra
Kaut sit Bassinklæde fra sig oc vesk sig ved Haaret ved Haaret oc sagde
at det klaadde saas Liff om saa drog i det Linklæde / de graade da
begge to / men saa drog ligevel i Klædet / oc strax det løb ned omkring
sammem Rom der en Kulde met Vinden i saas Kroy saa at saa
Harald dør aff forgifft. maatte ~~til~~ seng oc loe icke lenge førend saa døde / det sørgede alle saas
Mænd. Effter saas død tog Paul Jarl det gandske Rige under sig
Paul rømr Jarl paa Ørk-nør. thi Det behagede alle Bønder ved Drontheim. Paul Jarl viste at Fra-
Kaut oc sendis Søster sadde actet sammem denne Cenodie som Harald
sadde draget i, derfaare Rinde saa icke fordrage at de skulde vere
Fra Kaut mist sin Fæstre rømmer Landet. ved Orknøyer / derfor droge de sin met all deris Fæ oc Fæhold offuer
vaa Kattenes oc dereffter vaa sønderland til de Mænde som
Fra Kaut sadde der / der fødis oy sosd sønder / Erlender Harald
/ Slettmaals søn saa lenge saa vaare seng / der fødis oc oy Olivir
2. Kusta, Torliotz aff Helsing sysn oc Øfen vaaris som vaar Fra Kaut

Dauther, Olvir vaar stór end nogen anden mand sand sasse oc
stor offuermaade styrcke, sand vaar megit balstyrig i alle maade
oc slog sygndom sokk ifiel der sódis oc oy Thorbiorn Klercher sc Jon 3.
steins Raulds oc Gudrunis Frakaukis Daatter dóm, der sódis 4.
oy Wergret, Hagen sarlds oc Helgis Moddans Daatters Daatter 5.
oc Erich stagbellur frakaukis frende, disse vaare alle aff stor Ræt
oc vaare oc selff store oc ygrgelige, Jemnem tyckis alle at de Rinde
retteligen Raldis til det rige som Harald derids frende sasse sasse vdi
Orknøer, Frakaukis Brødre vaar disse Lygnis den aunse oc Ockar
sare aff Thorsa sand vaar oc en megit ygrgerlig mand.

† Frakaukis Brødre
1 Lygnis den aunse.
2 Orkar sorl aff Thordaa.

Om Paue Jarl oc de synderligeste strend vdi Orknøer

Paul Jarl regerede Orknøer oc vaar meget elsket aff solck, sand
vaar icke snaclsom eller talendis paa tinge, oc lod andre maade
megit met sig, sand vor oc sact med alle Landzsolcken, sand vaar oc
megit vænd, saa at sand skarede nitet ved sine Venner. Hand vaar
ikke gerne vdi Krig, men sad stille stemme, der vaare mange
somme tid vdi Orknøer som vaare aff Jarls Ræt, oc vaare meget
ygrgerlige, den tid bode paa Vestenes vdi Rolsk en ygrgerlig mand
som sed Tiwod sand sasse til ægte Ingeborg den tigne sendis Moder
mor Herborg Paul Jarls Thorsinds sons Daatter, Dignord oc sendis
Dønner vaare de Bryniolfer oc Hagen sirk de vaare Paul Jar-
ls synderlige gode Venner oc serlige mend, desligeste Hagen Gunne,
sons sønner, Magnus oc Hagen Lo Thorstein, oc Vngmal, derids
Moder vaar Bergliot sendis Moder Ragnfelder Paul Jarls daa-
ter, en mand ved nasse Erling bode paa Langlarenes vdi Kroskp

Encomium Pauli Jerli.

Dinard paa Kroesbo.

Ingeborg dru tigur filia Herborgi gaf fútfi. lia Pauli Jerli.
1 Bryniolfer.
2 Hogen sirk.

Genealogica.

Erling paa Langlaranes vdi Kroesbo.

Isl. Papp. Fol. 39 - 43v

Denne Beck-
son paa Da-
nebrog.

Allerik Denn-
sons Hustru.

1 Vactgiofver
Erik Son
2 Dund
3 Dunni
4 Ingerder
Søster
Sivard Krak
Sønger.

Ragna paa
Rinando.

1 Torstan filius
Huge Bonde
i Vestro.
Holga Bonder
Torbiod feri-
to en andre
Bonder.

Torbiods Søn-
ner
1 Torsten or
2 Hafleidr.

To Bröder.

Dagfinder vej
Friso.

Torsten paa
Skiønderness
hafver 2 Dönner
Gadnar en
Quinde
1
Jendis Søn
Borgard.

Johan Vangum
or
Rikardes
to Bröder.

Einkel paa
Glettenes.

Hand hafde fire Dönner oc waare alle mandelige, Huilk gloyste
sig en anden mand som bode paa garech-ϕ oc hafde en anden Baard
ved Dungalsby paa Kattenes Huilk waar den ypperligste mand
oc waar ved storact oc Dignitet hos Hand Jarl Huilks Quinde sed
Alleif, hun waar aff megit stor Slect oc megit storactig i sig selff dend
Dsn sed Valtgiofer, den anden Dsend, Tredie Dunni alle waare
de mandelige, dend Dester sede Ingegerder, Diword Jarls Dnger
hafde til ecte Thoram samde Mogensis Moder dend Dsn waar Ha-
gen Karl, hand oc hans fader vore store Höfdinger, paa Rinando-ϕ
bode en ypperlig Quinde som sed Ragna hendis Dsn sed Thorsten
en veldig mand oc megit ferd, Huge sede en Bonde ved Vesterø
en rig oc weis mand hand bode paa Breyrgiörder, der boede oc en
from mand ved samme ϕ, ved det Thorp som der waar samme sid
hand sed Helgi, Einkel sleite sed oc en Bonde i Sor[u]ϕ, hand wor
megit storactig oc slette icke megit om hand hand gionde, hand Dsn
ner waare Thorstein oc Hafflide, de hafde ingen god yndisk Hos
folcket, ved Duinuϕ som ligger paa Setlands fiord, boede en Dand
icke megit Rig, hand Dsner waare disse Asbiorn oc Margader
ferlige oc ferckte Mend, ved Friduϕ bode oc en from Mand ved
naffn Dagfinder ved Skiönderness ved Broslö Gods en Mand ved
naffn Thorstein hand Dsner waare Einkel Krogse oc Blan,
de waare alle hallstyrige Konunganer, Jadnar sed en Quinde som
bode paa Jadnars stadum, hun waar Erlend Jarls Hegfred dag-
fer frelboren, hendis Dsn sed Borgardi hafde begge vnd yndisk
aff folcket, Johan Vangum bode ved Bath paa Orkanden, Rikar-
der hans Broder boede paa Brechnu ved Orkneyϕ, de waare
to ferlige mend oc waare i Slect med Huilk Rolffsön Nordmø
re boede paa glettenes, disse alle waare Jarl Jarlis Werner

Biscop Vilhelm sedes Episcopalis.

oc derttil all Menigheden / sammetids vaar Wilhelm Biscop vdi Orck-
nøer / oc Biscop stolen vaar vdi Birgisfiordt ved Christkircke / der
blefue da store Miracler om Mogens Jarls Helligdom / naar nogen
vaade offuer Sund Graff / men det blef ickie almindelig giordt obenbaart
for Paul Jarls Regimentis oc Rigit skyld / Wilhelm Biscop lastede
det saare forsk talede om Mogens Jarlis Helgendom oc Miracler
som der aff Komme / oc holt det for en stor Vantro at tale om saadan
eller benaare sig noget dermed. Bergfinder Skatesøn fød en Mand
som bode vdi Hetland / fand vaar blind / fand sendte sønden til Orck-
nøer to Øyeblinge / den anden fød Thorir den anden Thorbiørn / de
sogte alle offuer Mogens Jarlis graff oc gaff fand dennem derck selbrede /
fuldt Bergfinder først saa maget sinn at fand Kunde see sine Venner
oc all sin Riet vaar dennem / lidet der efftter / for Mogensis Messe dag
vaade der offuer Sund Graff 24 Mend oc sange alle der vt Vnndsø /
klagede da mange for Biscopen at fand / Kalte forsamlede det saa fast
Paul Jarl at Graffuen maatte brydis oc Mogensis Helligdom maatte
optagis / Biscopen blef altid noget saa forbørnet naar fand sagde at
Lolte talede derom / det vaar Sommer at Wilhelm Biscop drog ostten
fil Norge oc der fand kom til Hetland tilbage igen vaar det slet
Høst oc nær Vinteren / thi fand fand saffde blessuen silde sindig vdaff
Norge / komme da vaar stor Modvind met storm oc Vnøyr / Biscop
yen Kunde der ilde vere oc vilde gierne siem at men Vinteren
gick da flux vaa sonden / oc begynte ic mere oc mere at storme /
Der sagde Øyrenianden Biscopen at om fand saalde icke det lossue
ort sige der icke imod at Mogensis Helligdom skulde ic optagis
om de Kunde faa god vind at de Kunde komme siem at / det lossede

Bergfinder Skatesøn paa Hetland.

Miracler hoss Mogens Jarls graff.

Biscop Vilhelm kommer fra Norge til Hetland.

Biscopen Nygrencanden om Vegyet Rimde bliffue saa snart got ät
fand Rimde sige Messe fremme yaa sands egen Baard om Søndagen ne
esterkommendis / oc strax de sadler giort dette Loffter / bleff der saa Kön
verligt oc god Vind som de Rimde ynske oc begere / oc komme saa snart
til Orknøer at Biscopen sagde Messe fremme yaa sin egen Baard
neste Søndag efter som forstaar / men endog at dennem vederfore
saadan Mirackler / da vilde Biscopen det ikke tro at Mogens Jarl
skulde vere salig / Paul Jarl lagde oc skiellingstab yaa dennem alle
som tale vilde noget vdi denne sag.

Hellig Mogens Jarl bleff optagen

Biscop Vic
frem bliffuer
blind.

Det skede engang vdi Christ Kircke i Byrgvs Herred / en dag som Biscopen
var alene vdi Kircken oc gjorde sin Bön / oc den tid sand vilde stoa
op bleff sand blind oc Rimde ikke sitte Kirchedören / sand gick saa
noget lenge oc vilde forsöge om sand Rimde nogenlund bortkomme / da
kom en forskrekkelse yaa sammen / met det samme gick sand til Hellig
Mogensis graff oc gjorde der sin Bön gradeligis oc skiettede at sand
vilde optage Mogens Jarlis Helgendom / sand heller det bekagede Paul
Jarl wel eller ilde oc strax gick sand sin sinn igen deryaa ydermere.

Mogens Jarl
optagis.

Strax derefter lod Biscopen til sig kalde alle de ydyrste Mend vdi
Orknøer oc gjorde det obenbare for dennem at sand vilde bygge
Mogens Jarlis graff / oc der de bygd graffuen / vaars Kisten kommen
op aff Jorden saa gaart / lod Biscopen da to Benene oc vaarve de alle
klare oc sadde smiick forsine / da lod Biscopen tage et Been aff
sans finger til forsögelse oc lagde den vdi veiet ild dog gang men
sand brandt ikke eller bleff saa klar oc som Guld at see / det sige oc
somme at sand nor smeltet oc bleffuet til et Kaars / der bleffue
da mange andre Mirackle aff den Helligdom / bleff sand da lagd vd

Mogni bliffuer
Skrinlagd her
sand kaffder eig.
gt 20 Aar
i Jorden.

Hellig Mogni
gaf til Kirker
nog fra Christ.
kirken fra
Byrgis Øerret.

Hellig Mogni
obenbarid af
Gud i Drøm.

Prouerb.

Hellig Mogni
fejttrd.

sKrinit oc sat offuer Altaret det vaar Lucie messe dag / da kaffde sand
iggat 24 aars tadi Jorde / det vaar da bodet vdi Lowen at mand skulde
ellig holde denne dag som sand Olaff ordagne / den ocsaa som sand Olaff iffet
Jagne vaa / denne Helligdom Olaff nogle aar forundret vdj Byrgis
Øerret / da bleffue de Tidender at en from mand ved nafn Gunni som
Bode vdi Westerø dufnede at fellige Mogens Rom til sammen oc sagde du
skalt sige til Wilhelm Biscop at ieg vil bort affue Byrgis Øerret østen til
Kirkewog / oc troer ieg det wisselig at Gud skal mig det vide vdaff sin
Naade oc Barmhiertighed at de skulle alle bliffue Konger oc sinde affue
Jerus Dingdom som segde til mig met en ret tro / oc denne Drom skalt du
du dristeligen sige / oc der sand wogned op / kom sammen det iffue at sand
ville vilde sige denne Drom / thi sand forgieth der at skulle komme vdj
Vonds farlig vgunst / den neste nat der efftter kom Mogens Øerl
til Gunni vdi Dessum / oc vaar megit lred oc sagde / du skalt drage
der for i denne Verden oc nyget stoene i det andet Liff / drunet wog
nede Gunni op oc vaar nyget forskrecket / sand drog strax til Kross
oc kom vdi Byrgis Øerret om Messe tider / den vaar da sand Øerl or
mange andre mend / der sagde Gunni sin Drom for mange mand strax
Biscopen kaffde sagt Messen / da begerede mange at Biscopen skulde
føre Helligdommen østen til Kirche wog efftter som Øerlen kaffde begyndt
vdi Drommen / Paul Øerl der sand sonde dette / sagde sand som sand
kaffde kaffde Vand i Munden oc bleff saa rød som blod. Derefftter
drog Biscopen østen til Kirkewog oc mange ypperlige mend med
sammen oc førde did Mogens Øerlis Helgendom oc satte den offuer

Kirkebrug nu ringe Klosted.

Dyrdalster.

Cantor Magni Jarls Dyster. i Kolnæs.

Kolr Kalr / Kalr sang sön.

Kalr sang sin Fæder Dalumind giallerer nej Konsberg.

Lattrat vadi den Kirche som der vaax / den vaax da ir[k]e vaden nu
ringe Klosted vadi Kirkevog / oc stoX Helgedommen Kam did ster[k]er
den stoX mange Miraklen / lided dersfore Kam Borgfinder Pfalta sin
andre gang norden aff Fetland at vage offrer Magnus Jarls Helgedom
Dyrdalster. fand sassde samme tid met sig sin Dön som vaax Dyrdalster fa nd fand
Dalsdan. Magnus Jarl Kom til den nye bygge vadi Dossun oc stog nær
sine Kuder paa deris Lygne / bloss Dalsdan stoX ejen oc arin aff all sin
Dingdom / Borgfinder bloss a sina samme tid saa sinnyst aller vel sam-
dis som nogen anden / Cecilia sced Magnus Jarlis Dyster Klosted / som
Cantor Magni Jarls Dyster. i Kolnæs. vaax gifft ofter i Norge oc sassde nu Mend som fed Isalder / Deres
Dön fande Kolnæs.

Om Kolr Kalesön.

Kolr Kalesön sad siemmer paa Angdom paa sine Baarde
Kolr Kalr / Kalr sang sön. oc drog ilde til Orskuger / Kali sand Dön voXte op sos sammen
oc simtlig at skulle bliffue en mandelig mand / sand vaax middel mand
vadi vext oc velvoxen / sand sassde smucke Lemmer / Linsbeyn paa
Kaarit / sand sasde en miget god gnidste sosballe skolsk / sand vaax oc
Sand Riim. smuck Landmand oc besendig vadi mange stycker / sand giorde disse Rim

Konster nij dennem sassner reg lerdt / at lege met tasle det er mig
kient / ieg monne oc ingen Riser glemmer / som sos min Fader ieg
lerdt sassner sinnm / Boglige Konster veed ieg met skeel / ieg sassnter
oc lerdt at smede vel / ieg vist at / sigde sassner lerdt saa vel / paa
sigder at lober / bliffuer ieg eg truet / Snigge oc stikke er min kost / i
Barneleeg sassner ieg ingen brost / i Riim at giore det sigter ieg for
Kalr sos sin Fænder Dalumind giallerer nej Konsberg. sted aldrig nogen min Mester er / Kali vaax tit met sin Fænde Dos
mund som vaax dimod sneisit Dön sand vaax gialkere vadi Konsberg / de
to Fænder vaax naax ligr gamle.

Om Kalis Reise

Den tid Kali waar 15 aar gammel drog sand met nogle Kiøbmend vester til Engeland / oc sasse meget godt met sig / de kom me til den By / som kaldis Bryggebye / der kom megit folck samme tid baade ass Dannemar / Norge / Wotland oc Ingnderøer / der sandt Kali den Mand som lod sig kalde Gillix Fisk / sand spurde megit om Norge / oc talede mest met Kale / oc giordis der brat ingen Broder skab eller Mechersskab mellem dennem. Hand sagde Kale vdi Troeskab at sand sed Harald / oc at sand waar Kong Magensis Barnebarn / oc sans Moders Slect waar somtparten kaar Ingnderøer oc somtparten kaar Island / oc spurde Kale snor de monne toge mod sammen om sand kom til Norge. Kale lod sig tycke at Kong Diwond skulde vel vndfang sammem / om der waar ingen som for derfrede derud Venskab, Gillix oc Kale kendte sin anden sulig Bassnere førend de skildis at oc sitte sin anden sin sald kommen den skab / snorsomhelst de kunde siden komme tilsodis / men ikke obenbare de Gillix derfor ingen anden sans Hemmelighed. Kale kom Besten igen saa det samme skib oc kom til Ryder drunsa seglede Kor til Bergen / oc der de kommer til Byen saa der en stor sob solck samlet baade Norden ass Landet oc Synden oc mange ass andre Lande / som did sasse sørst megit godt / da ynge Mix sperre sed laug eller selskab at sorbinde sig. Kale spurde den tid megit oc sasse synderlig Kleder saa / thi sand waar nyss kommen fra Engeland / solk sand da megit ass sig selff / oc mange andre

Eo Grønnald.

Gillix Fisk.

Kong Magnus Barfods søn

Harald sans arbtr nassn.

Kale drager til Bergen.

Kale pynter.

/ solk

Jon Prers Trerks søn søn.

Kalr or Jon giör Vnskaff.

Antrim Lemm rim.

Kalr gaar ind i it Hr- er i Dnes.

Jolt oc aff Jamnem ith Jand vaar aff stor Vlut oc dertilmut selff Jostmyck oc strom / vdi det samme lag som Kali drunk vaar en gyggerlig vng Mand som feed Jon Jeder Dercketoons søn aff Dogne / Jand vaar den tid Helmand / Jons Moder feed Helga som vaar Datter Jarcks aff Detrom / Jon vaar en megit mandelig Mand / den strommer Lmd, som Dboarden eiged / den de drucke vdi feed Nunnor / den samme tid gionde de Jon oc Kali en stor Brodersckab / mit Jin emdem / oc skulde at mat stor Kunstighed. Jon drog ind i Dogn til sin Boarder / mon Kali drog Østen vaa Agder til sin fader / Kali vaar oc tiit hoss sin Jrende. Jolmund Jand vaar samme tid Bialthar vdi Tonsberg / det gick saa strem nogle dage at Kali gionde Kiøbmandt reiser om Dom mercken / men om Vinteren vaar Jand hiemme hoss Jands fader eller hoss Jolmund sin Jrende.

Om Kale.

Det vaar en Dommer at Kali hassde draget Nordre til Jron hiem at Vinden gick Jammem imod oc lua Jand ved en Ø / som Kaldis dellz eller Doellz Joller / det Jnd vaars meget stort der meente Jolck at skulde Jindis en stor Skat eller meget Rodt / Kiobmendene ynge laugt ind i Jnlen / oc vaar der meget ont at gaa / vaar det sidste Jam det til et Vand / som vaar tvers offuer gulffuet vdi samme Vnde / der tonde ingen giffue sig offuer soden Kali / oc en anden som feed Jasmarder Jand vaar Jolmundis Jcener / de greff dennem til oc slommede offuer Vandet oc hassde en Line mellem dennem / Kali hassde en kogendis Jldebrand vdi den ene Jond Jand hassde oc skiftyg bag vaa sig mellem sin Skuldre / oc der de

Romme

Komme til Land igen den anden side / saaes der store steenklipper
oc mange smaa imellem mit en offuermaade slem sandt oc forgifftige
Lufft / da dinge de sinset ferd / da sagde Kale at de skulde icke gaa
længer / men giøre der store Varder til ihukommelse / derefter vende
de tilbage oc komme sunde oc vlarske til deris Skibe / ginge derpaa
mat ned aff Kiøle / siden er der ingen talet om deris Reise / at der
skeede nogen Tidinger det Sommer førend de komme igen til
Bergen / gick Kale igen til den samme Skibtning som sand igleiede
til Ymer Østrøm der vaar da oc samme tid Jon Pederssøn oc
en aff hans Tienere som feed Bryniolfer / der vaarre oc samme tid
Jon Pederssøn oc mange andre aff hans folck endog de icke der
naffngiffnis / det vaar en dyffuen den tid Kale oc Jon vaare
ferdinge at søffue / men mange saae igen oc druckne / da bleff der
oc megit snacket / der folcket begynte at bliffue druckne / oc vaa
det sidste talede de om hinem der høchst kunde at skulde vere
øyerst aff Adelen ved Norge / Bryniolfer sagde at Jon Pederssøn
vaar best mandet oc aff størst Slect aff alle de vnge Adelsmend som
vaarre i Norge igiennem for landen / men Hasvarder Kales Stor-
broder sagde at hans Slecting Columnder vaar inted mindre ved
alle maader / oc sagde at de ved saadan mande ærlig hinnem nyet
mere end Jon Pederssøn / derfor komme de ved en Tractat / thi
Ehlen talede oc Halffparten for dennem / gick det icke bedre aff
end saa Hasvarder fich et tag oc slog Brimolff i Hoffuedet
det sand dannede ved / løb folcken da til hinnem / men Adils
Hasvard sen aff Heyen til Kale / Kale sende hinnem strax sin
sønder til Alvidra til en Gresk som feed Rikmer der / oc bad hinnem

Kale Sommer til Bergen.

Ymer

Dirdr imel. com Bryniol. fer or Hasvar. der.

Kiff.

Hasvarder fører.

sige til Presten at sand skulde gold sammen hos sig dertil Kal
drog selff sin efter at, Kali tog sammen oc en Baad ve en Mand
som skulde folge sammen, der efter rode de sønder dertil de Komm
sodi Birkenninge stund, der sagde Havarder til den som folgede
sammen, nu ere vi Komne sodan Handelsgd, derfor seilli vi
nu her sule ofs ned at sette, nu wille vi tale om Bryniolff
der sand kom til sin sandt igen, bleff sand sendt til sin ve
sagde sand altsammens forfra fuordom dette sammle til giorde
oc det met at Manden vaar forsvo't, sin gette ret igen,
sinor sand skulde vere sendragen, lod sand strax toge en Hun
som de kunde se igiæn, oc satte der igen 30 Mend, der vor
Bryniolfer offuerste for dennem, de rode dereffter sønder
at e komme ved Birkenninge stund, der bid det vaar noget
kinst af dagen, da sagde Bryniolfer, der ligger Hvid ved
ved Hvandsiden, oc kand vel sees at de kand sige ofs nogit
om Havard finge de da igen landet oc sitte dennem vaar
de da nest opvoxende, Bryniolfer slog dennem bigge de ifiel
dereffter drog sand met sit folck igen til Bergen oc sagde sin
disse tidinger oc strax satte det all byes folcken. Kali gior
de sig meget Vred oc tocktis at de sammle brot meget imod
sammen met disse Manddrab oc derfor dennem skulde forlige
dennem, da sagde Jon sin at sand vil at Kali skal selff dømm
sand sammen tigetis at vere brot imod sammen oc derfor
saden skulde vere Kongens ret oc frendebod, det bud tog
Kali, men icke vaar der sin stor Venskab mellem sammen oc

Jon

Prouerb. Ironia, quasi longissimè absint à cæ. nûm latitatû; sic enim solent Prouerbium cûm quis se in remotissima loca abscondit.

Bryniolfer Birger reffter Havarder or seer sammen ifire.

Jon bøder Havarder.

Jon som tilforne / drog Kali derefftere ofte sen oc siem at
oc der sand kom til sit gadex / oc sagde sammen disse tidinger / oc siun
dan det vaar altsammand affganget / da sagde Kaler vnderlig tyrlig mig
at du sassnex gior / at du giorde nogen forligelse ofte vrend din frende Dolm
munder / tyrlig mig at du ey ilde vel kommen / oc eintet andet kunde
giver end see til at du kandst forlige sammen / oc icke sasse Dolmunder
det giort sasse din tienere Klessnat ihielslagen / som sasse vert paa
Alib met sammen / det er vist sanden / sige sader (sagde Kali) at ig
sassnex icke vel vorit bemadet mig vdi denne dag vaar / i den tid alt
for langt ofte mig at giffue mig gode Raad / mener det oc tienere bedre
at ig er icke saa vise forsichtig eller klog som i er / men ig kender
at Dolmunder vaar icke de nermere sin ven / end dog ig sasse forsuaard
dem som mig vor boden / oc icke fochtet mig at ihielslaa Dolmunder / sassnex
nogen vander deraff / at i fage den forligelse aff den at i mage kommer
frest vdi dagen som i wille paa redres wegne / der som sand bleff / der det
kunde / men ig tuiffler paa at sand / skal det giore / sora tyrlig mig
at der er icke synderlig forligelse stadfestet imellem Jeyniolff oc mig
medan ig sassnex ingen kunding eller bod annammet / der talede de sam
lunge om at giore mennit sin sonlenz mer god / sende de derefftere nogle
mend som skulle sige desse tidinger / der nest kommer de tilsobi Dol
munder / Kali oc Koler / Koler wilde at de skulde sende nogle mend
til Jon oc giore forligelse mellem dennem / men Dolmunder oc Hall
varder Havarder Broder wilde icke andet end mand for mand /
liff for liff / oc sagde at det vaar stor vilkar at begere nogen for
ligelse aff dennem vdi dagen / doglig skal soge de det Raad som Koler

Kaler kommer til sin fader oc fortelder dennem sagen.

Koler er ilde tilfreds der med.

Kaler forsuaer sig.

Dolmünder Kaler oc Koler.

Hallvardes Havards Brodere.

vilde mit det stycke at Koler loffuede at fand ville skyr at stille
fra dannr sag ind Volmunder sagde fraet sin tilbørlig Ær oc skylde
Koler vnde for alting vdi samme sag / mand dre sendemænd komme
igen sagde de at de sagde ingen god Vnär fant vare derid vnnder er
Jon Snares trolzig. det dre mit at Jon vilede mit alle at bøde for den vland / som for
sagde bøt sig selff til vnfred / Volmunder sagde / at det vare ryster
som fand gjorde / at det skylde ikke gaa megit til gessin eller dem
at begere nogen forligelse affJon / oc bad Koler skylde giffue nogen
Koler. gode Raad / dertil Koler sagde / om Halvarder vil sette sig vdi nogen
Halvarder vil hielpe sin Brodre til 609. fare paa det fand skand giffue sin Broder / dog skand det vel skee at
det ikke for sig / Halvarder sagde at fand ikke vilde staa sig selff
vdi fare at sette paa det fand skulde giffue sin Broder / Koler sagde
da skalt du drage Nør vdi Vogn skulingen til den vland som sidder
Vnj i Vognr. Vnj fand boer en stychet vey fra Vognr fand er min gode Vnn / fan /
vnn skalt du bier disse sex marcker vngen som jeg sender sammen /
paa det fand skal giffue dig nogle gode Raad / dertil at du skandst
giffue din Broder paa Brynioff eller nogen andren affJon til gien
den sammen tyckis ikke vingere skade i at skade at maatte / oc om
du skand kommer dertille mit da skal Vnj sky dig fra paa skandtu
Kyrpingr Orm. til Kyrpingr Orm min Frende oc til fand Dønner Drugmund oc
Ketyng tyckis mig at du est da saa got som hiemme kommer vgbed
Vnn det fand selver sin gaard oc drager til mig / Halvarder giord
sig ferdig til dannr vey se / om Smalehn vnn vilde ikke magit tale
Halvarder kommer til Vnj. fore end fand kom vn affsten selde til Vnr oc talede sig ikke mit sit

ærffue nassun / de ssyndr sin anden om tidinger oc om affstanen der schall
sad wed ild ssyrde gesten nogot effter de syndrligste mend wdi Landet
oc allerinest dannun som der waar wdi Vogue oc paa Barnedland / Vni
sagde at dannun syrtelig der waar ingen ringere affn Lodin ned som
oc at sand waar noget Vnetsyrdig / oc ssynde om de idle seste der affn
Synder wdi Landet / gesten blisse noget vnderlig der wed at sand sagde
det / giek da alle skibene sin X sra sted / saa at de waar da tilbage
igen / da sagde Vni / sagde du icke at du seedst Halvarder / nay sagde
Besten oc sagde at sand seeds som sand sasse for sagt om affstanen / Vni
sagde da gaar ing wilt du mer / mand det sasse ing teenkt / at der som ing
seed Bryniolfer / da skulde du wel bekende at du seedst Halvarder / mun
dog skenke wi nu gaa sru at sosse / Besten tog sand Kleder oc sagde
icke wille wi endnu gaa ssik sammen da Tending kasten oc sagde at Koler
synde sammen den oc sin selsyn begerende at sand skulde siebe sammen noget
at sand Vnder gaa skiffue sin Broder / oc sagde sammen alsammende effter
som Koler sassuen raad sammen / Vni sagde nogit got sassuer Koller Vni giffuer Halvarder raad
gaer sigtet affn mig / icke weed ing synderlig det wil gaa met det at du kant
sassue gaa Bryniolf / men / nogen er sand sid gaa vendende ssi sand
santer sin Bolstabr Kleder sorsaa / Vni skulde Halvard wdi en Besse
stald oc sirtede sammen der wdi en Kyebbe / det war lidet sor skellen sted
op / men om Natten sasse sand vent ind i Huse / oc der Halvarder
sorsde en lidan stund went wdi Vsalden / saa sand at der waar Kommen en
synderlig mand til Skraadan / den Kalder at Liuuden / at sin skulde
giør sig ferdig / oc sin tog strax sine Kleder oc bar dennem wdi Vsalen

Isl. Papp. Fol. 39 - 49v

Brynioelfer beffinder i Fiel-segen.

Vnj sender bud tie Jon.

Jr erder ass-ser Halwarder.

Halwarder kom tie Orm or daa hiem til Kolter or Dol-munder.

Jon beffinder sted or drager til sin Mor-fa. Jrn Deuff.

tolchter Halward da at sand wiste wel snad for mand dr̃ vaar / oc gick wd ass Stallen / Brynioelfer sassde lagt sin Haaben oc Hang sin sig wnden sand bandt Quindens Klader til sob / oc stux Halwarder kom til hamm / sig sand sammen all lyd / gick dr̃ esster i Stallen oc skiulde sig / Quinden vaar gangen ind i Buset oc sigr sobtan i gaard dm̃ gaduat oc dr̃ sin klam wd igen saa sin snad dr̃ vaar forsand at oc lyb ind igen wt at stor Rob oc forskrecklig oc grad iammerligen dogligwel kunde sin sigr snarkedis dr̃ vaar fort, Vnj Bonde lob wd oc sagde at Christen sassde wisseligen vaart nu skugomand / det er / dm̃ som dragen omkring oc lader sig klobe til at slaa folck i stel ellen giorr noget ondet ont, Vnj sende stux nu mand til Jon at sigr sammen disse tidin-ger / oc raade sammen til at sand skulde lade steg esster sammen som sassde Brynioelf sael / dersom vaar der ingen som mistrechted. Vnr vel dimr sig. Halwarder vaar vdj Stallen dr̃til dr sassde sadt esster sam-men stux dr̃esster drog sand wt Vnd vaard dr̃ til sand kom vaar Stodle til Orm oc sand Dørrer slugs dr̃ sammen gode mend som skulde folge sammen siem / oc dr̃ sand kam dr̃ / sogr dr̃ Kolter oc Dolmunder vel mod sammen oc bisagde dr̃ det wel som sand sassde giort, Halwarder vaar sass Dolmund / dristigst oc Kald / dr̃ esster syuede mand disse tidin-ger blisser dr̃ da oc wnse sinem dr̃ sassde skaart Brynioelf sael. Besa-gde Jon det storligen ilde, oc gick saa det dags om, andre Vinter sen-mod sank drog Jon sin sin Gaard / oc sagde at sand wilde drage paa Pitter til Oluff sin Modersfader / oc giøre Kundskab wt sammen sand sassde wt sig 30 mend / oc saa giorde sand som sand sassde sagt oc drog til sin Modersfader Oluff / oc blesst ass sammen vndfangen.

oc dereffter talde di mit fuer vnder / sigen Jon at fand vilde dre fra pster
paa steder til Volmund / Olaff sagde det vaar ikke gaat vaard oc sagde
at fand Deel vor ikke minder vudog di lode det saa iessnich oc skillis at
dreiue / Jon sagde at fand kunde det ingelunde vnduere at sidde Dyni
olff / Olaff sagde / at fand ikke magit monde deraff bode / endog fand
vegte dereffter / doghuel tog Jon derfra 30 mend met sig oc drog saa
met 60 mend pster den offuerste Vey / oc tenckte at fand kom paa
Volmund oc Kol vforuarendis / men den tid Jon vaar vgsse dragen
fra sin gaard / drog Vni strax sunder paa Audlo til Oun / oc singe
fand oc Hand Vonder got folck som skulde folge sammen sunder tre
Kol / kom fand dreuen fuel oc sagde at fand tenckte at Jon vaar
paa Veyen oc vilde komme paa denum oc slaa dmum ifiel / Kolb
folck allesammen spreidere vde som skulde tage vare paa sammen naar
fand kam / fand drog oc Jon tik Volmund / oc sagde di skulder mogit
folck fos dennem / Speideren kom oc sagde at Jon vaar vden
forsanden / drog de da vnod sammen oc mgtte sammen ved en stor
vkieff der en Vlatning / Kol oc Volmunde sagde sinr folck / oc bliffue
sammen all for sterck / der mistte Jon mange mend / oc flyde selff Jon
vdi Vlaaen / fand fick et Vaar paa foden / det sammis saar giorde
ilde saa at fand hinkede yrene paa den ene fod / oc bleff dereffter
skadet Jon fod / fand kom siem vdi gastum igien / oc sagde ikke andet
end spot for sin Reise / der Vinteren vaar forgangen / om det vnste
Sommer dereffter / lod Jon vdi Bergen ifiel saa to skib / Kolb
Vlatinger Gimme oc Aslak / bleue dereffter at kong Sirond vaar

Jon vil saffnr sig paa Volmunder oc Kalr.

Vni atuarer Volmunder oc Kolbr.

Jon bliffuer affsagen oc saarr.

Jon fod.

Hand kadrr ifiel slag kolenb verringr.

Kommen til Byen / oc bleff dette klaget for sammen / der efftter sende Kongen bud til dennem / oc stefnede dennem til sig / Komme de da til Kongen met bigge deres Mact oc Venner / vilde de da saffne dennem forligge oc paa det sidste bleff besluttet at Kongen skulde dömme alt udi for[n]r sag / oc ginge sner anden saand derpaa / Kong Sivord giorde denne forligelse met beste mendis kaard / oc vaar det oc stadfestet derudi at Jon skulde faa Jngeriide Kolbs Daatter oc skulde deris Venskab saa stadfestis mut Eneges straban / men Mandsletten vaar giorde lüge / det at Jon vilde saffne sngen sig ind paa Kol oc Volmund / oc slaget dennem ifiel bleff reffnet met det saar fund fassde faaet oc det som mere vaar / bleff alt bödet for de skulde oc giöre sner anden bistand oc hielp baade veden Landet oc

Kalr or Jon eiffür forliger Jon fangrer Jngeriðr Kolbs Daatter til ecte.

XXIIII.

Kalr Kalesön fanger Ingel Staffn aff Kong Sivard or Kelds tod Rognuald.

inden / det skulde oc denne forligelse at Kongen gaff Kole Kolbs Jon saffne Orknöer mod Jarl Jarl Hagenson oc der til Jarl narffn oc Kalled sammen Rognuald efftter Regnuald Brusestu til Cinnsilders sand Moder sagde at sand saffde saffte större ynd ast folcket veb Herne end nogen anden Jarl oc tyckte det dennem vere ligere til nogen lyck oc fremgang den deel aff Orknöer saffde-tilforne saffte salige Magnus Kalis Moder broder / dereffter skildis de at met for Kierligsed som tilforne vaare siender.

Om Skiffen met Kong Magns oc Harald gille.

Om Vinteren efftter / vaar Kong Sivord efter i Osle or

strax i forraaret udi første bleff sand sagt oc dømde en Mart effter Maria Messe samme tid vor herre Aar Mogens dør i Byrum / skolde da ting oc bleff til Konge tagen effuer alt landet effter som skikket hafde sværet Kong Sivard tog Kong Mogens da all Kongens Drøssel eller Hendinge Kister i sin forvaring. Harald Gille vaar i Tønsberg / der fand sagde at Kong Sivard vaare døde / hafde fand da Tale met sine Venner / sende sand da bud effter Karle som den tid Raldis Rognvalder oc fand Fader Kol / thi Rognvalder hafde varet altid fand gode Ven effterat de hafde varet til Sobe udi Engeland / hafde fand oc fand Fader mest derfor skyldig / at forhverve sand Slect hos Kong Sivard / saa at sand bleff annammet for Kong Mogens Borgholds søn / der hafde oc mange andre Velmend tilskyldiget som vaare Ingemar Suends søn oc Arnstolfer Ivesøn

Kong Mogn. oc Harald gie. er dræbt Kan. ort effter K. Sivards død.

Harald giør sønder bud effter Kalf.

gjorde Harald oc de det raad at holde ting der udi Tønsberg / oc bleff Harald derfor til Konge tagen effuer halff Landet / Kalde de sammen at hafue varet med til at skaffe sin Faderne arf fra sig / førend sand skikk gjord for Kloving gaa / at sand vaar Kong Mogensis søn / Komme da mange mend til hannem / oc gaffue dennem i sand Tieniste oc skikk sand vant megit folck til sig / til Komme der mange bud mellem de frender / Harald oc Mogens / men der kiøbe sker vaar førdi førend nogen Kunde faa dennem forligte / met det skeel at Mogens skulle hafue all Kongens store Skibe / Gord / Vaar oc alt andet Gess oc Guld oc all Kongens Hendinge Kiste / men aff Landet skulde de hafue Halffparten sker / vaar Mogens dog vel tilfreds met sin deel sand lagde sundskab paa Kong Haralds mend / Kong Mogens

Harald Gilles tager Kongs Navn.

Sin aarl Ulvings fred.

Forligelsemaal

Kong Mogn. dog ieke tilfreds.

NB.

wilde ikke holde den gaffue / at Kong Dixord hafde giffuet Rognewald
halffiu Orkneyer / oc dertil Jarls nafn fordi at hand sted mist Kong
Mogns dred paa Dalr. Harald vadi alle stager / oc skildis aldrig fra Kong Harald ffreid all
Ey dar bygger Kongur. dand Dætte hafde ende / Mogens oc Harald vaare tre dar Konge vdi
Dlagting. Norge / saa at de holte denne forbund / mon det fierde Sommer sloges de paa
Iuerleff der hafde Mogens nar 4000 Mend met sig oc Harald 3500.
Harald hafde disse Høfdinger met sig Kristrod sin Broder / Rognewald Jarl
Sugemar aff Dsle Thostolff Arnesson oc Dolmund / Kong Mogens feldt seyre
Harald fegrer. Kong Harald flyde / der blef slagen Kristroder oc Ingimar Harald flyde
Hstar i wigen til sin Skibe / oc drog synder til Danmarck til Kong
Harald dragr ric K. Erics Eimunr. Erik Emune / hand skiøt hannem Hallard vdi fodtring oc 8 lang
skibe forudan vedstab / Thostolfsr Arnesson solde sin Gaard for 8 Skib oc
Thostolfser Arnesson hentar Kong Harald sinn fra Norge. Vaaben oc Klæder / oc andan vdstyning oc sendte Kong Harald sidan fra
Danmarck om Høsten. Kong Harald kom om Juletid til Bergen / oc
Kolr fanger Jarl Domnart i Orkenøer. lag offuer om Juden vdi sine wognum / men strax effter Jul løb hand ind
for Lynn / skiøt hand der liden Modstand / blef Kong Mogens fanget paa
sit eget Skib / oc dereffter saargiord / men Kong Harald tog Landet vnder
sig allesammen vdi forgaarit / dereffter gaff Kong Harald Kolr halffart
Orkneyer igen paa ny oc dermed Jarls nafn som Kong Dixard
gaff hannem tilforn.

Om Kolis oc Ragnvalds sons Legater.

Kolr tog det raad strax dereffter at sende mend til Jarl Jarl
oc bede hannem at skulde opgiffue halffue Orkneyer / effterdi Kong
Harald hafde giffuen Ragnvald / skulde da oc begynde met dennem
feel Venskab oc Frendskab / men om Jarl Jarl ikke vilde det giøre /
da skulde Legaterne drage fendt Krakau oc Skiolver vdstr oc bygde dennem

Halffgaarsen aff Øerne / som de vilde sielge Regnvald til at sørge den
aff Paul Jarl met Krigsmact / da der disse mend kommen til Orknøer
oc talede met Paul Jarl oc sagde sammen denne Villebor som Regnvalder
bød sammen / Paul sagde ieg forstaar mig vel herpaa / siønder at Regn
vald tyrkisk sassen ingen part udi Orknøer / eller klager derpaa / er
det giort met Raad oc lang Vndersindighed / sassen de derfor taget Mange
Lunge til sielv at de ville tage Riget fra mig / nu vil ieg icke saa
vitale denem deris Attrosband at giffue den Mand mit rige som ickun
er nær til Kommen en Regnvalder end solde det for min Broder søn eller
sidder Søstersøn / sassen / sett imidt dersom at tale der mere om / thi ieg vil
forsiare Orknøer met Krommit oc frenderk styrcke saa lenge ieg lessner
Vnde. da Legaterne for saad ende deris Ærinde fick / droge de da fra syd
over offuer Pictlands sund til Katteurt oc derefter i Vyndeland til
Frakaut oc Lise sender deris vnder at Koler oc Regnvald Jarl bød
denem falck Orknøer om de vilde vinde denne aff Paul Jarl met
storman Daand Frakaut sagde / det er sanden at Koler er en meget
forstandige Mand oc vispligen sassen / sand det giort at sige sid rette
nogen styrcke / thi vil sassen mange Rustninger oc mange Drogere
ney sassen giffuet Margreth Hagensdatter Maddader Jarl søn er dend
ypperste vdi Skot aff alle Mosse Høfdinger / sand Fader Melmore
er Broder Melcholms Skotte Konnings / sønn Søn David nu er Kon
ning vdi Skotland / thi oc sagde sønn god vel til at holde paa Ork
neyer / oc skulle vere selff vogte god Raadgiffuer / oc noget saa vise
at der kommer oss icke meget Vskyldens neudes paa i Striden /
men dog tyrkisk mig gaat at giøre Mageskab met Regnvald oc sand
Faden for mange dennesagers skyld, skulle / det sige denem effter min

Paue sværer Regnvalds Legater.

Koler er Regnvalds Frels Legater til Frokaut

Frokauts Vorthigter.

Margreta Hogrubsdatter er Maddaders Jarl sand Fadre Melmore er Melcholm bro der.

David sand søn Kong i Skotland.

Anseg paa Orkenøer

Rognuald mot sin fader or Jon dragr at Orkenøer.

Hetland.

Alrsund.

Frakaut rystr sig mot 12 Skibr.

Dul sat ieg oc Alvir vilde komme nyst sommer nu efterkommende
om Midsommer til Orkenøer mit Krigsfolck mod Paul Jarl, da vilde
de Rognvalder oc Jarls sader der komme oc forsøge Lykken mit Jarl
Paul, men ieg vil i Vinter samle nogen styrcke til mig aff Skotland,
Vyndlender fra Leris Slut Vinter oc Vinger, de ester drage Vester
Øster til Norge, oc sad Rognvald oc Jarls sader Losi dette allesammen
den Vinter giorde Rognvalder sig gerdig at drage Vester oc disse Hessel
gav mit Hammer Vosmunder oc Jon efter om Sommeren drog de aff
oc fassde ikke mageit Folck, men dog aff det beste oc velbevæbnet 5 eller 6
Skibe, de kommer til Hetland om Midsommers tide, oc stundt der ikke
om Frakaut, da ginge de stor med Vind oc Søe mit deris Skib ind;
alle-stund mon ginge paa Landet sid oc did til gestebud, oc toge Bønderne
saare vel imod dennem, mon det sassne alle at sige aff Frakaut at hand
drog i Forvaret til Vyndlender oc Alvir vester mit sinden, oc finge
der nogen skilt aff Folck oc Skib, de finge den tolff Skibe or alle
samen mit sellen mange Folck paa sine Skib, om Midsommers tid Søe de
til Orkenøer oc stulde der møde Rognvald Jarl hvilcken de sassde omtalet til
samme de kom noget secent dvem Alvir Roter vor offuer til Paar dan
Krigere, thi sand stulde sassne Jarledom vedi Orkenøer om sand Hans
vinde, der vaar Frakaut mit sammen oc mange aff sendis Skattinge.

Om Paul iarl.

XXV.

Paul iarle vaar vdi Hiosse oc tie gestebud hos Sivard
paa vestvei, den tid gand horde at Rognvallder vaar kom-
men til Hetland, det vaar oc sagt for gammen at der hulde
forsamlid en krigsher fra Swinderø i mod gammen, da sende Paul Frue
iarlen bud til Kuge vdi vesterø oc Terkel fleiter oc mange sender bud til
andre forstandige oc ypperlige Wend, men Kuge oc Ter- Kuge or Dor-
kel vaare de visseste, oc der de komme tilgaabe, sogte farlen vild.
om gode Raad hos demmem, som vaare gand beste venner,
De mente ikke alle lige der om, tgi komme vilde, at gand Raadslag.
skulle giffue noget ey aff Riget, enten for den ene eller
den anden, oc gaffue demmem ikke begge i mod sig, komme
vilde, at gand skulde drage offuer paa vesterhaf til sine venner
oc see om gand kunde faa der nogen giely, da sagde Paul Paul Frue
iarl, ikke vil eg nu byde demmem ut rige, som eg vented suaver.
det vel alle den tid de begerede det venligen, tyskis mig at
det er ikke forstelight, at fly vdaff landen, medens vi gaffue
ikke forsogt huorledis dette vil gaa aff, der faar vil eg sende
Wend i nagt om alle der oc samle folck, oc ville wi drage
med det forste imod Rognvald iarl oc forsoge huorledis det
vil gaa aff met os for end Swinder dinger komme, det vaar
strax giort som farlen sagde, der vaar samme tid hos Paul
iarl sen Wand ved naffn Diurd Brostreip, gand vaar en aff Diurd Brost-
gans krigsmend, oc vaar vdi stor are hos gammen, gand reip.
vaar gierne om sommeren vdi krig, men om vinteren giem-
me hos farlen, gand vaar en stor oc sterck Wand, stork oc
ikke meget lyckselig, gand kunde meget gamme, oc gaffde
megit veret vde om nætter, tgi gand gaffde troldom met
at fare, gand vlaiede at vare vdi staffnen paa gands skib vdi
krigen, disse gotdinger komme om nagen tie Paul iarl
Swinder Wetteriger som gand gaffde et lang skib fuld aff 1.
folck, det andet gaffde Diurd Grolt som aff garedes d, det tridie 2.
gaffde Terkil fleiter, det fierde Sivard, som der bode, det femte 3. 4.
gaffde farlen selff, da droge met alle disse skibe tie Hrod oc 5.

Komme

Komme der den ſemte aff̃en den tid Solen gick ned, kom
der da noget folck til dennem om nagen, men ſibene
kunde da ike bekomme ſlere, de gaffde i ſinde at drage
om dagen, der eff̃ter tie Getland imod Rognvald, om morgen
nen der ſolen vaar nyss opgangen, Komme der nogle Wend
ſom ſagde til Jarlen, at de gaffde ſeet lang ſibe ſegle Inden
Kundeſkaff fra Kraland or Al- aff̃uen Getlands fiord, men ike ſagde de, at de kunde grant
ſee enten de vaar ti eller 12, men ike ſagde de at de vaar
ſlere end 15 i det høgeſte Jarlen oc gans folck kunde vee
tenke af det vras ſkrabantis oc Aulvis Koſters krigsfolck
Jarlen bad dennem drage imod dennem met det allerſnarieſte,
Ulff oc Biarand bade at de ſkulde ike gaſte dennem oc ſagde
at der vaar kuen time oc ſtund forventendis mere folck til
dennem, oc der de rode øſter fra trafarenes ſegled ſibene
øſten omkring mule oc vare tolf tiggaabe, belagde gans da ſin
ſibe til gaabe, da kam tie gannem Erlingers bande aff tra-
Erlingers Søn. farenes oc gans Sønner oc bode at giøre gannem biſtand, da
Kom tie Jarle Folck. gaffde de ſaa mange Wend paa ſibene, at de ike kunde
ſlere faa rom, da bad Jarlen, at erlender ſkulde øre ſteine
ved til dennem, meden gand kunde for vtred kyld, oc der
Jarlen gaffde giort ſig ferdig kam Aulvir del gand vaar
Klagting. paa it ſtort ſib met det ſamme drog gand imod Jarlens ſib
begyndis der ſtrax en grum ſkatning Ulff Groltſsøn drog
met ſit ſib mod de ſinerſte aff Aulvis ſibe var gans ſib
mogit høgere, oc ſlog gand paa en kort tid alle folkene affde
tre ſibe ſom vaare Aulvis oc ſkrabantis. Aulvir ſatte ſig
faſt ind paa Jarlens ſib, at alle de ſom vaare for vd i ſibet
maatte komme tilbage effter for maſted, Aulvir bad ſit folck
Aulvir løber ind i Jarls ſib. gaa paa ſibet oc gick oc ſelff op met, Vnd briøſtreiv vrai
ſtremerſt aff alle Jarlens folck oc ſlog manderlig fra ſig, da
Jarlen ſaa at Aulvir vaar kommen paa gans ſib, kalledc
gand at ſine mend oc bad dennem gaa faſt frem, oc de ſelff

vd

wd aff forterket oc frem paa skibet, oc der Aulvir saa det
tog hand it glavend oc skød tie Gunnem, kam det paa skolden
fall Jarlen om paa offtenskibet, da bleff der en stor bulder oc
vee i det samme tog Diund breostreis en steen op oc kaste
tie Aulvir den kam for brystet paa de hug ha nogot af
hand falt wd for bordet oc ned i soen singe hand Mend da
fat paa Gunnem oc satede Gunnem ind i hand eget skib laa
hand da i en da nelse, saa at de viste ikke anden hand raad
liffs eller dod. Somme aff dennem lobe da tie af hugge vebene
som skibene vaare bundne tielgaabe met oc vilde stray fly
met det samme bleffue alle Aulvir folck drefftue tilbage igen
ned aff Jarlens skib, begynte de da alle at fly, Aulvir kam
da nogel tiesig igen oc bad de skulle ikke fly, men de lodsom
de gorde ikke, Paue Jarl sagde dennem ester for Grosso oc
osten omkring Grosso oc Roguvaldis oc alt gen paa fetland,
fiord drog de da nogit langt fra Gunnem vende Jarlen da
tilbage der gen som de gaffde saens. der toge da tilbage fem aff
Aulvirs skibe som folcket vaar slaget aff, Jarlen saage sit folck paa
dennem, det vaar om fredagen de slagis om nadsen der
effter giorde de skibene ferdige kam da noget folck tie Gunnem
oc to lang skibe om morgenen gaffde hand met sig tolf skib
oc alle vel berostede seglede hand da tie Getland oc kam om
nadsen wdi da sund oc kom uforvarendis paa dennem som
skulle tage vare paa Roguvalds skib, lod Jarlen straxs sla denne
i giel oc tog alt det som vaar paa skibene oc skibene met, Aule om
morgenen fick Roguvalder dette at vide, samlede hand da folck
sammen oc gick ned tie stranden oc maned Paue Jarl tie at
hand skulde gange paa landet oc slais met Gunnem, men
Jarlen trode ikke dennem som bode paa Getland, oc bad
dennem at de skulde tage skib oc slaes saa met sig, men
Roguvalder oc hans folck kunde vel see af de ikke kunde saa
de skibe paa Getland som dennem vare gaffuelige der tie skulde
de af met det samme, drog Paue Jarl igen tie orknoer

men

Jarlen falt.

Aluir beciffuret slagen mit nu storm.

Aluirs folck fly.

Paue Jarl sager dennem effter.

Paue Jarl offuerfalder Roguvalder i Aldsund.

Paue vil ikke slaas tie lands mit Roguvalds.

Rognualder dra ger hiem igen til Norge, or taler mett sin fader Kolrr.

Men Rognualder oc hans folck vaar om Sommeren paa Jetland oc lod sig saa fore oc sit folck mett de skibe som löbe til norg' hiem fra Jetland igen oc tyrstis hans reise at hastue veret den syckeligste, oc der Rognualder kam hiem til sin fader spurde Kolrr om hand vaar noget ille tilfreds om sin reise, Rognualder sagde, at hannem törstis vist at hans reise vaar slem Kolrr sagde mig tyckis icke det mig törkis at du hastuer noget kommet aff sted om, Jetlands indbyggere ere dine venner, oc er det bedre, at skulle hastue dreget denne reise end veret, skille hiemme, Rognualder sagde om du prisser denne reise da maat du see det vdi vaar

Rognuald spiörr.

reise som ieg icke kand begribe, vil ieg gerne at du liggerdine

Kolrr.

raad til oc dragen selff mett ess, Kolrr sagde icke vil ieg det giöre at forsage all din Mandom end giöre selff ingen, mand dog vil ieg giöre alt effter mit Raad, paa det at ieg icke skal forr

Kolrrs raad om Hirly.

holde min egen are, Rognualder sagde gierne ville wi dit Raad aflyde, Kolrr sagde det er mit forste Raad, at du skalt giöre Kong Harald bud oc andre dine venner, at de blifftuer dig behielpelige mett skib oc folck i god tid, at du kant drage vester imen wi ville samle anden hirly den som wi kunde faa i venter, oc ville wi saa drage anden gang did, oc skulle wi da anten vinde öerne eller ligge Voris liff der tilbage Rognualder jarl sagde det hastuer ieg vist wi sind at drage icke saadan mange reiser som ieg nu drog sidste gang, det samme tenker Jeg oc at de meene som nu drage mett sidste reise.

Harald Grenskeiy igiel seagen, Hane jarl drog til orknöer effter at hand hafde taget Rognualds skibe, oc vaar megit aff stor skiersinding, hand giorde da it stort gestebud oc böd der til sine veldeste Wenner, da bleff det raad giort, at skulle bare til hans kyng, tre oc tort paa de höyeste bierge vdi friderö oc giore der aff en lade eller vidkast den kaldede de vite, skulle der stridis ild i om de saa nogen kriigs skode kom-

Hane reiser sig aff dröm.

Vite.

En anden kast.

me aff Jetland da vaar en anden kast giord lige saa paa

Kinanso

Rinaldo oc flere andre saa mange Lande see vogen offuer
alle derne under bleff ild stridelen vdi oc Lande de der aff kiende
om der krom nogen vsæd paa da bleffne nogle mend tilskikkede
som skulde tage vaare paa derne oc forsuare denuem skulle 2 Gerstens Vaalds Brøl. 1 niugt mend.
dannad gunnesons søn saffne Rinaldo Mogens gaus Broder 2.
Vands, Lige vesterø Riuard paa Vestnes kvolsø Oeuff knolt- 3.
bon skulle gaffne forlening vdi dungalsby paa Kagenes val- 4.
kiofer Jaus søn vdi den tid vdi Arnøsø Vaal jarl gaff alle 5.
sine venner mange gode gaffuer oc skiekte de sammen alle dens
skuldkommelig kiendskab oc troskab, Jaud gaffde der samme høst noget
folck gos sig der til Jaud sønde at Rognvalde vaar dragen med
sit folck vest aff Vestland, bleffne da nogen tidender vdi derne oc gik
det saa alt tid ihil Vaal gierde megit gesteud vdi ihil paa sin gaard
som Gerd jonsdatter Jaud bød dit mange vyverlige mend, dit vaar oc Valkiofer
boden valkiofer aff Drønøsø Jaud gaffde 16 Mend med sig ocdrog Drønninge.
med en teinering aff sted oc drukkede alle paa Vestfiord skule Drønning søn
affden dat talthis at vere store tidender, thi valkiofer vaar en vel- vid nøt 10 Aar.
lerd Mand oc moget vnid, Oeuff Jaus fader gaffde moget Oeuff Valkio-
folck gos sig paa Kagenes der vaare gos gammen Jaus Sønner fres fadre.
Vnund oc gunni, oc grimis Sønner vdaff Vnunds Asbiørn oc Marg- Grimb Søn-
rader de vaare moget mandelige de skilde gierne Vnund efter, ner.
de tidender giordis vdi dungalsby tre nætter for ihil, at Vnund Oeuff- Vnund Oeuff
søn vaar voxen til siste oc Asbiorn oc Margader met gammen, men søn.
Oeuff krostru oc gunni, grimis oc Oeuffs søn vaare dragne til Gunni Oeuffs
gestebud ikke langt derfra til nogen aff deris venner, om nætten or Asciffs søn.
efter at de vare bortdragne kom Auerir rosta met det folck som Jaud
satte satt met sig om sommeren til Sørne vdi Kongen, oc sagde vd Aluer falder fa-
det ihus som Oeuff vaar i oc brende gammen inde sieff siette stig ind paa
men somme gaffue de loff til at gaa vd der togde de offuer made Oeuff or ind-
moget løse godz oc drog der met bort derifra, Vnund som siden brendte gammen.
vaar kaldet Asciffis søn kom giem sielle for ihile affden oc
drog strax norden paa Jetlandz fiord oc kom der om midnat Oeuff
til Vnunds til grimis Asbiorns oc Margaders fadres, ihil grimer Vnund or
paa Gunni or
Valkiofre
infra pag. versa
Grim.

Arnkel.

paa skibet met dennem oc forde de gammen Vnund til
Skalpeids paa Snarrer strade. Arnkel gød den mand som
der bode oc gamle Manefer oc Vivard grimmer oc gus
sønner vende derfra tilbage, Vnund gaff grim en Guldring
de brødre Manefer oc Vivard fulde Vnund til forfiore der
blef Vnund vel modtagen blef gamle gud fuld gen til Eyvind
Vnund Mor- Vestbrigde søn sin frende, Eyvinder leidde gammen gen til
brirstrø søn. Vane Farl, Farlen tog vel imod gammen oc lyste gammen
Vane Farl for- om tidende, men Vnund sagde at gamle fader vaar død
gir for Olvff oc alt Guorledis det gaffde sig tildraget, det begyede Farlen
or tager vel meget vel mogit ilde, oc sagde at den død gaffde gamle faet for sin
mod gamle søn Vnund! fryd, bød gamle Vnund at gamle skulde blifue hos gammen
oc sagde, at gamle vilde giøre gammen stor ære, Vnund takkede
Farlen derfor, oc sagde at gamle vilde det samme gaffue aff
gammen der efter ginge Vlfend til aftensang, det vaar
en stor gaard de stede paa, oc vaar gaarden sact i en lille
lisd oc vaar som noget bierg bag ved gaarden oc nogle agere, men
der mand kam paa bierget, kunde mand paa den anden side
strax gaa ned ved Øxnedefiord, paa samme fiord ligger en ø
som kaldis Dammis ø sod den ey vaar et slot, paa Guicket
af tog vare en mand som gedr Glam, som vaar Thorsteins
søn paa Gnupuness, ved iorfiore vas en stor drikke stoffue oc
Fleid vocant saga latentia in marg. vaar dørene ved en øster ende Gnuden paa syden paa samme
stoffue, der stod en stor kirke oc kunde forstoffue døren
oc skulde mand gaa ned af fra stoffuedøren, men naar mand
gick ind i stoffuen vaar der opsatt en stor helle eller flad sten
mellem den oc stoffuen vaare mange oc store klebar, men
kunde offuer fra døren naar mand gick ind vaar en anden
liden stue, der folcken kam ind igen fra affensang, vaar
Vnund Asleifs- Guer sticket til Guor gamle skulde side, bod Farlen Vnund Asleifs
fr søn sidder 2 søn side næst Gos hg, der nest ved fra gammen Vnund Briostreips
nest Farlen 3 der nest søn som vaar Vnund Briostreips
Vnder Eidrun frende, der bordene vare ned tagen, komme de mend som
der om Valtiof- sagde at Valgarder Vlfsson vaar drukket til Farlen
fr Olffs søn.

det

det at vere store tidender, da sagde farlen at ingen skulde klage
paa Vnend Aslefferssøn vdi dj oc sagde, at gand gaffde andetnat
at tenke paa, endog gand gaffde ikke det at sage vare. Dm aff=
nen der folket gaffde drukket, gik farlen tie seng oc neste vast
aff andet folk, men Vnend Briostreiy gik vd oc sad vde om natten
som gand plejede at giore, om natten stod folk op igen oc gik tie
kirken at gore tiderne eller nat messen, der nest høymessen oc
ginge der efftter tie bord. Kyrinder melbrigdesøn vaar kaffferr oc
skulde se til alting paa farlens vegne vdi deste gestebud, oc sad
gand ikke tie bord, kystel smenne oc Linse smenne stode for farlens
bord, Kyrinder skenkede, Vnend Briostreiy oc Vnend Aslefferssøn
søn giver it kar, saaledis Vnend Briostreiy at Kyrinder skenkede
mere i for gammen en for Vnend Aslefferssøn oc tog oc saa for
karet aff gammen, end gand gaffde giort ret, oc sagde at Vnend
drunk ikke ret, sagde men vilde svinge andre met sin drikken,
Vnend Briostreiy oc olluff Kolfsøn gaffde vdi lang tid ikke
weret gode venner, ikke gellex met Vnend Aslefferssøn
efftter at gand vaar noget vorpen. Der de gaffde drukket en tid
lang de gen til noxam, men der de kommer ind igen, bare de
de minder eller i gik ommelser oc giord en orak for giver aff
dennem de vaare drukne vdaff gorn met Vnend Aslefferssøn
tha gammen sagdis at gands gorn vaar mindre, da fik Kyrinde
Vnend Asl. søn et stort gorn i graaden det bod gand Vnend
Briostreiy, da bleff gand vred a sagde, saa sandt dog gorde det
nogle mend, at gorde oc farlen Vnend monne Vnend i gielsla,
Vnend sac Vnend i gielsla, der begynte mange folk at take om
drukke de da tie affensang, oc der farlen gik vd, gik Vnend
Aslefferssøn for vd gammen, men Vnend Briostreiy sad tilbage
oc drunk, oc der de kommer vd aff stuen kam Kyrinder
efftter dennem oc kaldede tie Vnend oc spurde gammen om
gand gorde gnad den anden Vnend sagde, gand sagde nej, da
sagde Kyrinder gammen gnad gand gaffde sagt, oc sagde at
derfelen gaffde viselsen det sagt for gammen om natten,

oc

Vnend Asleri
fer, unde hic
finit, vide su pra.

Vnend Briost=
reiy.

Kyrinder Mel.
brigdesøn vkaffr=
er.

Vnend Briost
reiy skiffuer
vred.

Vnend Briost
reiy or Olluff
Kolfs søn vnen
nes.

Vnend Briost
reiy teiner
Vnend Aslefferr

oc mon Gand ville sla dig igiel (sagde Eyvinder) men du skalt
Eyvinder taar Vnend Aserisfar en Øxe i haanden
vere for oc sla Gannem igiel, sirk Eyvinder Vnend en Øxe oc
bad Gannem staa der ved den Gelle vdi steyggen oc Gngge i mod
Vnend om jon girk for Gannem, men efter Gannem
oc bag paa Gannem om jon girk bag efter, Farlen girk tie
Vnend or Jon Kirken oc actede intet Gnad de Gnarkede, Vnend Vrostreiy
oc jon ginge vd lik der efter, oc Gaffde Vnend it Vnerd vdi Gaar
den det yleiede Gand gierne at Gaffne, endog andre Gaffde
nigen verger jon girk for ved Gannem kun var vdi dørren
Vnend Aserisfar Eggar til Vnend Vrostreip.
Vnend Vrost.. reip Eggar jin egen frend or Jon irkirk.
Vnend Aserisfar vnd Kommer.
Vnend Aserisfar tie Biscop Vilhelm.
Biscopen tagar ve mod Vnend Aserisfar.
Landrouser.
Halbod Hin. Diskon.
hegi det vaar got vden oc stille, oc der Vnend Vriostreiy kom
tie dørene Eig Vnend Aserisfer jon Gannem for i gaarden Gand
knoffede lik der ved oc falt ikke stray, oc der Gand kam paa
fod igen, saa Gand en mand staa for dørren, oc mente at den
Gaffde giort Gannem skade, Eig Gand den stray vdi Goffuedet oc
Kleff Gannem ned tie knæderne der vaar jon Gans egen frende
stodte de der begge to da kam Eyvinder oc bide Vnend ind i den
staffue som vaar tuert offuer fra dørren, der skod Gand Gannem
vd aff it skreier vindue, der vaar mogens Eyvinder jon met
en sadlet Gest oc fuld Vnend bag fra gaarden ned vdi grede skiod
der toge de it fik oc førde Mogens Vnend vd tie Dammis o
oc sirk Gannem ind paa skoget, om Morgenen efter fulde
Gand Gannem tie Ergelis tie vilgelm Biscop, paa Biscop-
pen i Kirken oc lige messe den tid de komme oc der messen
vaar vde kleff Vnend fuld konligen Gen tie Biscopen sagde
Vnend Gannem alle tidender af Gans fader oc Valgiofer
vare døde, oc der met at Gand Gaffde slaget Vnend Vriostreiy
igiel, oc loffnede at Gand vilde der for giøre vlist oc bod kun
det sig byrde, Biscopen takkede Gannem for at Gand Gaffde
slaget Vnend igiel, oc sagde at det vaar Landrousen af Gand
vaar igielslagen, bod Biscopen Vnend vere der om ydmen
men der efter sende Gand Gannem tie Synderis tie en Mand
som sed Golbodi kunde paa, af Gand skulle der blifue samme
Golbode vaar en Goffding vdi perne, Gand tog vel imod

Vnend

Vuend bleff gand der offuer om vinteren i stor vigtighet.

Om Paue Jarl

Der disse Wendsyssel vaare syssede i jomfrue, lob folket fra kirken
oc bleff Vuend boren ind i gruffue, men ikke vaas gand død, kunde
dog ikke finde noget, oc dode efftes om natten Jarlen lod sige
tie folket, at huer mand skulde søge sit sede oc vilde der aff bliffue
vdj huem Mandraberen vaas da saa de at Vuend Asleifsøn
vaar borte tilstis da dennem det vere vist, at gand skulde gaffue
gaffue slaget gannem igiel, da gik Eyvinder tie oc sagde det
kunde vdsee at Vuend Briostreck gaffuer slaget ion igiel, da
sagde Jarlen der skal ingen vere ved det minste aff Vuends gods-
nitgaar, men hyder gand sig fra mig, da er gand sig skeff noget
out med vidende oc kiender sig skyldig, ellers vil hun ikke tro
at gand gaffuer giort dette uden aarsag. Det mente alle mend at
Vuend skulde vere dragen ofter tie Lagmli tie sagenkare Rivals
søn som vaas kiellige Vtegensbroder gand vaas en stor gods-
ding, forsichtig oc fact modis, ikke kunde Jarlen skiønne Vuend og
den vinter, oc lod gand giøre Vuend vdfleger, strax i foraaret
der efter drog Jarlen mangesteds vdi de norder derne at tage
sine Landgilder, gand fik da mange penner aff de skenker
som gand skenkede de store gildinger, thi gand gaff meget rum-
delige. Der gand kom vdi throndsø gaff gand Terkel skatter
den gaard som tilforne Gudde gaffue valgiofter Olufsøn paa det
at gand skulde storge Vuend op, Terkel sagde, det gaar ikke som
mand ynskier at sige, at mange ere Kongens øren, men dogligevel
at du est en Jarl tilstis mig det vnderligt, at du gaffuer ikke
skiuf gannem op der som ieg viste det strax i vinter at Biscop
vilgelm sende gannem tie Vonderøe tie Gellbode Gundesøn oc
Gaffuer gand veret der i vinter, Jarlen sagde, Gnad skal giøre ved
Biscopen for det gand Gaffuer giort saadant. Terkel sagde
ikke er det Raad at du giffuer Biscopen nogen skyld derfor, men
du seer gnad ger ligger ved den ene side, Gaffuer du alle dine
penner vel begaff om Kongsvalder kommer ofter igen, Jarlen

sagde

Paue Jarl sigger om Mand drabrern.

Eyvinder siger

Paue Jarl giører Vuend vdfleger.

Terkel skatter.

Paue Jarl ofsiger Vuend Asleifsøn.

Paue Wendis skrammeligen ved Biscopen.

sagde at det vaar sanden, Paul fare dreg derfra til Kinaus
til gestebud til Ragne oc gerdis søn Thorsten, Ragne vaar en
Ragnr en Viis Kriuds giffuer Paul G. raad.
yngerlig quind oc forstandig, hun gaffue en anden gaard ved
Sagde der tilstedes farlen tre nayer, thi hand sitt ikke vind
af hand kunde ikke komme til Kinge i vestero, farlen oc Ragne
snarkede meget tilgaabe, sagde hun at farlen gaffue en ringe
skade aff at kriemd Kriostrein blef ihielslagen, endog hand
gaffue vexet en sterck kempe, singe i sit venskab for hand
skyld, ex det mit raad efterat iere ved sodden fare, at i giøre
eder mange til venner oc giffner ikke mange mend sager,
vilde ieg at i skulle ikke vere vred paa Biscopen eller andre
kriends frender, men det ville ieg eder raade, at i skulde lade
Raad til fred for kriend.
eders vrede fare ved biscopen, oc lade hannem sende bud til
synderder at kriend skal komme sid a i gistne hannem ofra
eders venskab oc sin egen dom der til, paa det at hand kand
vere eder ved sin faders sted, gaffue det de synderligeste gott-
dinger ydermere at giøre megit for dieris venners skyld, oc saa
der met trost oc venskab, farlen sagde en forstandig quinde est
du Ragne, men ikke skalt du end nu fare ved dette oc
Paul vredis ved Ragnes raad.
ikke skalt du end nu raade for landene, for til saadan fram
at ieg skulde gifftue kriend godtz oc fendring til, at hand skulde
forligis met mig ligesom hand skulle ligge mig nogen sijer
vinding ind, der aff giorde farlen sig vred, oc sagde, hun stifte
met min frende Ragnvald oc mig oc lade det saa gaa huer
Paul om Ragnvald.
aff os som hand gaffuer brøt til, gaffuer ieg giort hannem
noget imod, da er det min tid at ieg boder det, men vil hand
stride paa mit Riige vden ret, da torde mig af den er min
beste ven som hielper mig der til at ieg kunde holde mit Riige
Ieg gaffuer aldrig seet Ragnvald fare dess mindre kunde
Ieg bryde noget imod hannem, det ieg aff ved, men det som
vaare frender gaffue lade det giøre vide alle folck, at ieg er ikke
skyldig vdi det sagde mange af det vaar vidst, at sige saa effter
hans

Gaard sige met storner Vaand, men lenger sen vdi forrasit
saalede der ingen imod lod Paall Fare giöre en kast sonliefarne Paall Fare
sexthuet staar paa friderö som reden skulde sextis i om de saa ladder giör
nogen vofred vere forhaanden, anden lod gaard giöre paa Rÿnaröe kast.
2.
oc Nar paa alle öer saa at den ene Kunde sies fra den anden
der paas en mand ved naffn Dagfinner Hlodrissön som Dagfinder
gaffde en gaard paa friderö en mandelig Mand gaard skulde tage Hlendingsön.
vaare paa den kast som der vaas oc sla ild der vdi om gaard
saa nogen vofred komme aff Vetland.

Om Rognvald varlig reise tie Orkner.

Rognvalder Fare vaar giemme om vinteren öster paa Augdom Rognvald
paa sine oc sine faders gaarde, da sende gaard Hiid tie sine frender vöster sig.
oc Venner, men drog sielffver sen tie komme aff dennem, at de
vilde gielpe sammen met folck oc skibe, vdi Höymaned den er
nest efftter Thormaned, sende Koler to bryninger eller Kiöb-
skib affsted, det ene tie Engeland som skulde Kiöle Hafalia, vaben Kolver sender
oc Vergen met det andet lob Vlenninder sender tie Danmark to Kiöb til
at kiöbe der det som Koler befalede sammen, ti gaard giorde alle 1 Engeland or
vaad om deris reise, skulle disse to skib vere komne igen om 2 Danmark.
Paaske, vilde di da giore dennem ferdige tie for reise straxe
efftter paaske dage, dette allsammend gik forfig, droge da öster
efftter paaske dage hafde Koler et lang skib oc Rognvalder andet 1.
2.
Vlenninder det tridie, de hafde oc en byrding som deris fetalie 3.
vaas vaa oc der de komme tie Bergen var Kong Vasild der 4.
for- gaard skib Rognvald et lang skib vel berösted, jon sod hafde or 5.
et lang skib, det siette hafde Aslaker Erlendtzsön aff Hiernum 6.
Gaard Steigen Thoriddaasersön gaard hafde oc et skib fuldt aff 7.
fetalie de hafde sin store skib oc fem skuder oc trei byrdinger
met fetalie, der de laye i Bergen oc töffnede efftter vind, kom
der et skib vesten offtuer hafftuet syvende de tiden dersra Orkner
oc Vetland, oc saa skulde Paall Fare vilde bruge forvaard om
gaard tenkte noget vaa at Rognvalder Fare skulde komme
vester

fem skibe
tre byrdinger
15 tilsom.

Diderik fra
Paall Fare.

Vesterx did met sit folck efftter om sommeret eller ikke.

Rognvalds Jarels tale.

Rognvalder iarl bod klese tie Gustyng den tid de lage i Hernom
Rognvalds Jarls. oc tallede om alt guordan Hane iarl hafde beskikket allt ting til
om de kunde komme oc guad maatte vret at forkuosinger giorde
sannem, at de vilde formene sannem gaard rette Arff, som
Kongis Konge hafde gifftnet sannem met rette oc tallede der
maatte om, oc sagde at gand vilde da drage til Orknøer met
den vilkaar, at gand vilde endelygen vinde dennem eller
miste der offuer sit liff, den tale begagede alle oc loffuede
at de vilde folge sannom trolygen oc vel, da stod Kolen op oc
Kolens Tale sagde, det torfis mig, at teg hafuer spurt aff Orknøer at
de ville alle staa imod eder oc verge Eders rige met Hane
Jarl, ville de ikke brat lade aff den fiindskab, som de hafue be-
gynt met Eders frender oc eder, men nu er det mit Raad
at du søger dit trøst om nock er for, at den vil vinde dig riget
som det ejer met rette det er Wlogens dom vil teg at du
Loffter tie S. skalt giette paa sannem at gand vil vinde dig din oc sin
Magnus. Arff, oc skalt du giøre det loffte at lade giøre en kirke aff steen
vdi Kirkevog i orknøer oc du skalt ikke komme det rige
den kirke skalt du lade giøre saa stagelige at ingen skal
vere saadan vdi det Land den skalt du dedicere den Wlogens
Jarl dit frende, du skalt oc giffue gods der tie at den stad
skal opbygis oc forbedris oc lad dit sete Biscopstolen met sans
Hellygendom, dette torfdis alle mend at vere it gaat raad, oc bleff
dette loffte stad festet, der efftterfolge da en god bod oc komme
tie Wetland bleffue der begge glade af de saa giver andre, som
de Wetlandske af sige dennem mange tidender vdaff Orknøer
der tolfuede de nogen tid oc giorde dertis Raad.

Om Kole oc Vne

Det vaar en gang at Kolen spurde Vne, hui gand vaar

der

der oc sagde dragel efter det til Kol, at gand sagde gifftuel raad til at saa Krymolg i giel, gnad vilt du Geller sagde Kolen forgiøre den Dvarsels ild vdi frydero eller see saa til, at de ikke kunde tende nogen anden, ieg stor dig derfor der, at ieg ved at du est visere end alle de andre som ger ere, endoge de ere vdi storre alt oc dignitet end du est. Hue sagde ike er sig god Raadgifftuere ike geller vil ieg drag did met Krigsfolk, derfor vil ieg komme siden met min raad om sig gand tenke saa noget vdaffuig silff, det var lit der efter en dag sonder vaar grat vdeder at Kolen lod giøre nogen kna skibe ferdige oc drog met dennem sin imod Orknoer der vaar nigen sagdinger i den reise vden Kolen alene, oc der gand kam saa langt at gand tenkte at de kunde vel see skibene vdaff orknoer lod gand drage seilene mit paa masten paa alle skibene, oc skikede folk til som skulde roe baglange paa skibene oc solde dennem tilbage at vinden skulde ike drage dennem saa gastig frem, oc io lenger de sagde dette bruugt p goggere lod gand sin seilene og, sagde Kolen at det monne kunnis vdaff fridero lige som skibene kam da oc da nar mere efter som de sisede seiglene endog di komme ike moget affsted kand det da vel see (sagde gand) at oc tender vaarse ilden oc lote di da tilgaabe forgeffuis da saa Dagfinder paa fridero siglatzen oc tendte straa ilden oc drog sielff igen tie garden, oc der Kgarsten paa Kinanso saa at ilden vaar tendt paa fridero lod gand oc stray tende en anden paa Kinanso, oc dernest bleff den eine tendt efter sin anden paa alle gerne, men alle Sonderne sogte tie gaard oc vaar det det storste Krigslob, men der Kolen kunde ike at ilden vaar tendt bad gand sine Vrend at de skulle vende tilbage oc sagde at det kunde vel bliffue noget tidsvanigsed, drag gand da met sit folck tie gestland igen, sagde Kolen at vni skal begynde met sit raad, vni drog da affsted oc tog met sig trei vnge Karle som vaare sodde paa Gestlande

de

Kolr atsyd. vor Vir om Raad.

Kolr drager imod Orkenbor.

Kolens Stratagemata.

Vni gand raad.

de toge it fiib met sex Karer oc nogen mad Kleader oc andet
fuad de gaffde begaff der tie nogen fiskere kiøg, der ettter drog
de tie friderø oc siger doni at gand vaar norste mand oc gaff
foret gaus gifter maal paa Island, gand sagde oc at gand
gaffde atlet de tre dønner paa Island oc siger at Rognvald
folk gaffde rømet fra gannem alt det gand gaffde, oc talede
moget ilde om dennem, gand leicde sig der it gur oc røde gaus
dønner tie fiskeri om dagen, men gand seff vaar paa land
oc tog vare paa det de fiskede, gand giorde kundskab met det
folk som der bode oc fik gand god rydeste aff dennem alle.

Vnj fanger ijnd
aff Orknø inger
nr.

Dagfinnes tieldagen.

Der ettter af dagfinner gaffde tendt ilden og drog gand tie
garde som forscreffuet staar der kom oc alle jarlens hoff
dinger, spurde de da alle veigne om Rognvald oc gaus folk oc
forfis det alle vnderligt vare, at gand kom ingensteds frem,
dog holt Jarlen det Krigsfolk tieldaabe vdi tre dage, da begynte
bønderne at knurre oc sagde, at det vaar stor skam at giøre vs
see ild stray om Vland saa nogle fiskere bade, skyllede de derfor
Thorsten Rangnesøn, at gand gaffde giort vforstandelige,
at gand tende varsel ild op paa Kinarø, Thorsten sagde
gand kunde ikke andet end tende den tid gand saa den anden
brende paa friderø og sagde, at Dagfinner gaffde fryed der
aff, Dagfinner sagde migit mere ont mon folk faa af
dig en du kunde mig fryde kunde derfaas Thorsten bad
gand slukke tie oc løb tie gannem oc jug gannem tie døden,
da løb folk tieldaabe oc bleff der en stor skadning aff dette skud
vdi Vrogsø en starket vey fra Kirkevog, vinard aff
vesterned oc gaus dønner, Hagen ko oc Bryniulfsen, stode ned
Kolodre Dagfinne fader, men Thorstens secktninger stode
ned gannem seff, det bleff sagt tie Jarlen, kom gand

Thorsten sla
ger Dagfinder
i fire.

Heedrig dag
finder fader.

Vaul frel fol
der Krigsfol
ket hoss sig 3
dage.

straxs oc vax det lenge forind hand fick fatt dennem ad, der
om giorde Knud aff Vesterø en lang orat oc sagde, giører ikke
Jarlen den vanære af, slaar indbyrdis, thi saa mon iden en
kort tid sattis alle sine kenner begott, vader oss da see til at vi
ikke ere saare vanmectige eller vend met gnier andre, thi dette
sattis visseligen gaaet efter vaaris meniers raad oc vilie,
oc ikke veret anden end denis treiskeed af de vilde forede der
met vansell ilden eller det som de skulde tendis aff, men nu
gratis seg thi natz oc dag at de kommer sid, der thi maa vi
sette vaar eid oc ikke mon dagsinner sattis ikke giort det
for ond vilies skyld endog hand sattis forgaatet sig noget
vaar det oc alt standen som Knud sagde talede hand der
moget visseligen om oc paa det siste kom det saa langt at
de vare tilfreds paa begge sider, at Jarlen skulle domme
mellom dennem, oc paa det sidste skildis de at de droy gnier
giem thi sit eget, der bleff da sirket en vrand som skulde
tage vare paa silden vdi Friderø hand sel Erik, oc der
vnder sattis en kort tid veret vdi Friderø, kom hand thi Erik
oc sagde vilt du ikke at ieg skal tage vare paa vansell ilden
for dig, thi seg giøre dog intet om dagen vden sider alene
Erik besagede det vel, men naar ingen folk vaar gos da
slog vnder hand i laden eller kisten, saa at det vaar ikke muer
ligt at tende der ild i, thi hand giorde den saa meget vaad
det giorde hand tit. Rogn valder oc hans folk loge det raad
at tottane der thi at strom oc osten vind kom, thi da kom
mand ilde komme mellom Vesterø oc Hvroso met osten=
vind kom mand seile fra Hetland thi Vesterø, det nytte
de Rogn valder oc hans folk oc komme fredags aften
thi Vesterø vdi sattuen gos selge som der bode samme tid bleff
der ingen vansel ild tendt, thi den tid de saa deris segla vdi
Friderø giorde Erik sig ferdig at drage thi Pane sase oc

sende

Kongr aff Vr. stro sand ta. er.

forkert bliff. ner stilt.

Erics vnj sand Ewesksrd.

Rognvalder dragr fra Hetland.

Erics dragr til Vane Erl.

Rognuald fangar mot sold i Vestrø.

Mira si vera.

Kirkiu dyr.

Kiøgr falder til føyr.

sende en Mand thil vne af Gand sinde tende ilden, oc
der Gand kom vaar vne alt forsedragen, oc der samme na
thilde tende ilden kunde Gand det ingen kunde, thi kasten v
saa vard af Gand kunde ikke brende, oc der kunde sik det a
thide forthis sammen af Gand visse da alt Gnorledis thi vaa
gaaet, skyndede Gand sig da hen thi Pane ixte alt Gnad Gan
kunde, der Rognvalder fare vaar kommen vdi Vestrø,
komme alle Bønderne thigaade, togede kuge oc kvelge det ra
af begiere naade oc fred aff Gammen paa alle Bønderens vege
oc gik det saa aff at alle de som Bode vdi Vestrø gringe Gam
thi Gaand oc snøre Gammen kunedskab oc troskab, om Søndag
der effter, gorde Rognvalder der messe vdi Gorget Gand stod
met sit folk uden for kirken de saa Gnor seyten Vtlend grim
oc vaare alle i vnderlige klader oc alle vare de kullede in
verger hatte de all folk vndre paa deris vnderlige klad
dragt oc snarkede meget om Gnad for folk det skulle vere,
straks effter Søndagen komme Bønderne aff de neste oc
som der vare omkring oc gaffue dennem alle thi Rognvald
Jarl, det vaar en nat at Rognvaldis Vtlend vare vd pa
speideri der vdi Vesterø, da bleffue de det visse af dem
derne holt et Løndige ting thi at vilde forraade Rognvald Jar
oc der Rognvalder fik det af vide stod Gand op oc gik heny
tinget, oc vaare der de tidender for Gaanden at jarlens folk
hatte flest mange aff Bønderne, oc satt kuge bonde i rem oc
sagde af Gand hatte veret beyndelse thi all denne Vandel
men der Jarlen kom satt kuge for Gand soder oc bad all fi
sag vere vdi Guds vaand oc Gand, oc sagde at Gand vaar
ford willig paa tinget fordi alle Bønderne vilde at Gand
skulle vere deris vdstridsmand vdi denne sag, talede Gand
christelige forthi oc fik mange vidnisbyrd thi sin sag oc tal
Jarlen gaff dennem alle fred som der vare oc gjorde Van
met dennem paa ny.

Om

Her Faure Jarles raadslager,

Den tid disse tidende kom me af Rognvalder jarle var kommen
tie Orknøer oc mange Vlend hafde giffuet sig tie hannem,
da vaar Hane jarle vdi hoffue oc holt der ting oc søgte gode raad
aff sine Vlend, huad hand skulde paafinde vdi denne vanskelige
hed som da vaar paa kommen, de suarede ikke alle lige der tie
thi somme vilde at hand skulde skiffte landene met Rognvald 1.
riden nest vart aff bønderne oc de rige vilde skiøde Rognvald
fra dennem met gendring oc sagde at de vilde alt bekaste der tiel, 2.
samme raadde tie at de skulle slaes endda, oc sagde at det hafde tiel 3.
forne vel lykkist, Rognvalder jarle hafde dem sfeldere paa tinget
oc fiit af vilde alt hvad de beslutede, der efftter sende Rognvalder
Vlend tie Biscopen, oc bad hannem forlyy dennem Biscopen sende
Lud til Thorsten Hangueson oc Thorsten Hafvardson aff hand
af de skulde drage met hannem oc giøre denne forligelse oc hielpe
huerken den ene eller den anden tie at giøre nogen vofred, oc der
disse to kom me til Biscopen, droge de alle tie hoffue tie Hane jarl
a giøre denne forligelse mellom disse to frender kom det da saa
langt at de satte fred mellem dennem i en halff maanet der
tie de kunde giøre lengre forligelse mellom dennem det vaar
oc skiftet til huor huer aff dennem skulde hafftue sin tørring
Drog Rognvalder jarle da tie hoffue en Hane tie Hoolfue i denne
time bleffue disse tidender der vdi øerne af de frender Vnund
Thleiffter hon Jon Vanger aff opland aff Hed oc Rikarder
fra Rikarder Brækum i Verings ø kom me tie Thorkell fleyge
paa den gaard som Valtgiofer hafde hafft tilforne, oc brende hans
mend inde selff mende, der efftter droge de tie Rognvald jarle
oc saatte hannem den vilkor for, at de vilde drage tie Hane jarl
met all deris fleit vden hand vilde annamme dennem vdi sin
beskermelse oc tieniste, iarlen feed dennem ikke fra sig, da
spurdis oc det af hafflede Thorkelsøn drog tie Hane Jarle
den

Hane Jarl raadfild.

Rognvald sender Mend til Biscopen.

Fredd forlandelig.

Vstestand.

1. dis Oprør.
2.

Thorkell Thorkelsøn dis inder.

Rognvalder tager de Mord brender til sig.

Dentid gand gerde at gans fadex vax breid inde, oc af farten
tog gannem tie sig, Vtten Biard oc Jon bunde dennem tie
Regnvald oc fik gand brat megit folk oc god yndeste af dennem
alle dexx vdi dexne.

Solmundr oc de andris hiem reise. Regnvalder jarl
gaff loff tie at drage hiem Jon, Solmund, Aslak oc mange
andre aff sine folk, men de vilde gierne tofne dex tie sagen
vaar aff Klar, Regnvalder sagde, det troer ieg vist om Gud
hafver actet mig Riget her vdi Orknoër, at gand man giffue
mig storre oc gielp, oc vellige Wogens min frende, tie at holde
samme Rige oc forsuare det endog i drage hiem. tie dex
oc efftex det droge de hiem ostex tie Norge huex tie sin gaard.

Paul jarl bliffuex vdi tagex.

Vnund aseri. fir son xra. grr sirm.

Tidelegen om sommeren hafde Vnund Aslefarsson draget
vdaff Vndexoër hen paa Skotland, af falke met sine frender
oc vennex, gand tofnede lenge paa Atrodum hos maddadex
jarl oc Margrette Magensdaagex dex fnarkede de megit lenx
ligen, dex sfunde Vnund af dex vaex vefred vdi Orknoër fik gand
da i sind at dragedid oc tale met sine secktninger, gand drog forst
hen paa Kastenes tie Thorsó dex drog met gannem en vyperlig
Wand ved nafn Biotolfex, Vnund hafde lenge vexet hos sannem
samme sommex, de komme tie Ottax jarl paa Thorsó gand
vaax frakuns broder biotolfex forligte Vnund oc jarlen and det
som frakun hafde lat giore, oc bolte jarlen for sin vare oc
lofnede gannem sin venskab, men Vnund lofned af gand vilde
Hielge Erlend Harald skeg-malex son dex tie at gand kunde fan
gans fadexne vdi Orknoex naax som gand vilde klage dex paa
dex bygde Vnund skibe hafder derfra en bording oc 30 Vkend,
oc seglede derfra met Nordvest vind offuex Vestlands fiord, oc
seglede vesten for Stadó tie Hiesund oc langs af sundet til

Ottar jarl paa Thorsó. Biotolfex fra. kuntis broder forliger Vnund met Paul jarl.

Rolfsó.

Rolffs paa enden paa den vaar et bierg oc neden vnder samme bierg ved stranden mange store steene met huller imellom vdi samme huller ylerigede til at ligge Oder, oc der Vnend rode langs at vnder det sagde sand, der ere Vlend paa gaffnedet eller bierget, der ville vi löbe tiel oc göre tidender aff dennem skulle wi noget forvende vor skuld, wi ville tage vore senger op oc skulle so aff vor folck ligge dennem der ned men jo skulle so, wi skulle oc tage vor segel ind oc drage saatmodeligen frem, oc der de kömme nær tiel den kalde de aff bierget oc robbe tiel dennem, at de skulle drage tiel vestnes oc före Hane jarl det de gaffde paa skibet, dennem tolckis at det vaar nogle kiöbmend, de snackede met Hane jarl gaffde veret om nagen paa vestnes for vinard tilgestebud, sand gaffde staet op tideligen om morgenen, oc gaffde ganget met so Vlend vnder paa bierget for lyst skyld at sange oder som lag vdi for[n]e huller, oc ad[e]te siden af gaa hiem af til dag drifende paa byrdingen rode tiel land oc spurde om tidender, oc gnad de Vlend gede som der vaare forsagde oc huor de vare selff frakomne, oc spurde effter huor saalen vaar de sagde sand vaar der paa bierget for dennem, det förde vnend oc de andre som gaffde lagt dennom ned vdi Kaajotterne, da bad vnend de skulle drage der tiel land som ingen kunde see dennom vdaff bierget, oc sagde at de skulle tage derris vaben oc slaa saalens folck ihiel, stray som de kom tiel dennom dræbede 19 ihiel oc toge Hane jarls fangen oc förde sammen vd paa skibet, oc vende samme vey tilbage igen vesten for Kross mellom Kiaa oc greijnss for osten snelgen, dernest vnder tiel breidfiord oc langs at fiorden tiel skials barke de lod sand sit skib tilbage met so Vlend, men sand drog selff elffte tiel Troele tiel maddet jarl oc Margrete Hane jarlis söster der bleffue de vel vnd fagne, maddaders kone Hane jarl i sit höyseede god sig, oc der de gaffde satt dennem ned kom Margret gaendis ind met en stor graad kunde folck oc gik tiel sin Broder, dernest

Vaar

Hane Jarl.

Vnend Aserij. frænde vrÿsr.

Hane Jarl fangis aff Vnend Aserijssr or fo. vis tiel Madaerr or sin sÿ. ster Margretr.

Vaar fingre ngle Wend, som skulde lege oc skille for dennem

Paul Forl Lycksstig.

Pauel Jarl vaar megit welsyndig som ikke vaar vnder at, thi Jarl gaffde nøie at tenke paa, ikke er noget talet om at Pauel Jarl oc Wend gaffue snarled noget med hin anden saa lenge de reiste tilgaabe Wraddader jarl, oc Margret Gauds Kuinde oc Wend Asleifers søn ginge vdi en stue at snacke tilgaabe, men om aftenen efter at de gaffde drucket, bleff Wend oc Gauds Wend allene fuld sen vdi Kammer at gaffue, oc døren derefter i slagen, det bleff giort Natten saa lenge som de vaarder, det vaar en dag at Margret giorde det obenbaret, at Wend skulle drage til orknøer til Kongevald jarl oc tilbøde sammen, Gud geller Gauld vil gaffue Pauel Jarl til Riget met sig igen

Harald Maddadr søn 3 Aar gammel slaaes ved Forl.

eller Harald Wraddader søn som den tid vaar tre Aar gammel

Pauel J. anslag or Ertenkiender.

det fik Pauel Jarl at gøre oc sage, det siger jeg aff mit Sind at jeg er i saa maade kommen fra mit Rige, at jeg troer at ingen mand gaffner der sort exempel til. Derfor vil jeg aldrig mere komme til orknøer, Gud jeg see at det er straff som Gud gaffner selff giffuet for mine oc mine forældris vretferdigheds skyld, men tykis Gud, at det rige er mit, da vil jeg giffue Harald det om Gud vil unde, men jeg vil at i saa er mig Vending til at jeg Kand komme der vdi noget Vrinde eefftnet, oc skulle i tage der vare paa, at jeg kommer ikke borte, men du Wend, skalt det frie til orknøer at jeg gaffuer Leret giort Kind, oc enda mere saard giord, thi mine Venner beføge mig vist om de vide, at jeg er helbred, Kand da vel see, at jeg ikke Kand vrette dennem af drage med dennem til Riget, thi jeg tenker af dennem tykis det vere større skade, at jeg er gienkommen end det ellers Kunde vere, ikke er der omtalet, at Gauld gaffuer snacket noget andet end dette, der efter drog Wend Asleifers søn til

Pauel Jarl vil giffue sig i Kloster.

NB.

Pauel Jarls Historie at rnder.

orknøer

orknöer oc Hane Jarle vaar tilbage vdi Skotland, Gaffuer dend
sagt alt dette forseerelse om denne Historie, men det sige somme
Vend, huilket dog er vtilbørligere at Margrete Gaffue kommet
dend til at giöre Hane Jarle blind oc sette gannem vdi en mör
fengsel, oc der efter faet en anden som skulde staa gannem igiel
vdi fengselen, men ikke vide mend Gnad sandist ex Ges aff, men
det vide alle Vend, at aldrig siden kom gand til orknöer oc
ingen Rige gaffue gand vdi Skotland.

Alia opinio de obitu Pauli

Diue Viuard paa Vestnes.

De tidende vaare paa Vestnes, der jarle Rane sielde giem, da
lod Viuard bonde sende folk at leide af dennom, oc der de komme
der til som for[me] steene oc gillex vare kunde de see gnor folken
laa slagen, ginge straxs giem oc sagde dette til Viuard, Viuard gik
straxs af bese de døde, fandt gand der 19 aff Jarlens folk oc 5
andre huilke de kende ikke, der efter sende Viuard bud til kirkis
til Biscopen oc sagde gannem disse tidender, drog biscopen straxs
til Viuard, oc talede de meget om dette, oc sagde Viuard at gand
tenkte at det vaar aff Reynvaldis Jarlis raad, Biscopen sagde
at de skulde faa andet at höre end at Reynvalder hafde snegit
sin frende Vagen jarl, vil ieg heller giet sagde gand at dett
gaffuer ingen anden gjort, der vaar en Vland som hede
Borgar gand vaar søn Gadvaser Erlendsdaatters gand bode paa
gesteberge, gand gaffue det byrdingen den tid gand drog hiemen
oc tilbage igen, oc der folk spirt det af vide, mente de at det gaffue
veret aff Drakantis raad oc Aulvis Roste, der disse tidender
spurdis affuer öerne at Hane Jarle vaar borte, oc ingen visste
gnor gand vaar bleffuen, da vaasloge de met gnen andre oc
vaare de folste som drog til Reynvald jarl oc swore gannem
hylden, men Viuard aff vestnes oc gand sönner Brynioluer
oc Vagen 2 klo sade at de vilde ingen Vland suere eide
meden de spurde ikke gnor Hane jarl vaar bleffuen eller
om

Viuard Bonder laadrr sögr rff. tre Paul frie.

Viuard tie Biskroppen.

Folket giffuer sig vnder Reynvald.

Viuard aff Vestnes vil ikke

om Hand vaar forbentendis tie Riget, ellers ikke, der vare
oc mange andre som ikke vilde svære Rognvald, jase, somme
saatte en vistid paa hvilken de vilde sværre om de ikke kyn-
de noget om saken, diss imellom, oc der Rognvalder saa at
hand gaffde mange aff de store tie modstander, lod hand dennem
noget raade efftersom de vilde, oc gik det saa nogen tid lang,
Rognvalder holt tit ting med Sønderen, vegynge altid nogle fanne
tie Haand paa hver ting, En dag der Rognvalder holt ting med
Sønderne vdi Kirkevog, oc der de nu vaare paa tinget, saa de
at y Vtend alle bevebnede ginge fra skalgeid tie tinget, oc
der de komme, kunde mend kiende der Svend Aslefsøn
oc vilde alle gierne høre hvad hand sagde for tidender, Svend
vaar kommen paa skib synden tie Skalgeid oc gaffde lat skibet
der tilbage ogaen saa gen tie Kirkevog, oc der hand kom ginge
tie gannem hans fleck oc venner, oc spurde gannem om tidenden
men hand vilde ingen sige, oc bad kalde Biscopen tie sig, oc der
Biscopen kom tie gannem, tog hand vel mod Svend, hvilke
gaffde længe veret venner, ginge de to da oc talede med hin
anden, oc sagde Svend Biscopen alt sammens hvorledis alting
gaffde tieganget, oc bad gannem hielpe sig med nogen god raad
vdi denne vanskelige handel, biscopen sagde det er store tidender
du siger Svend, oc tenker ieg vist at vi bliffue ikke allene
raadendis vdi denne sag, oc vil ieg at du skalt tolffue mig her,
Vden ieg vil føre din sag det beste ieg kand hos høvdin
oc almuen, gik Biscop da igen tie tinget oc begierede lyd, oc
der hand gaffde det faet, da førde hand Svends sag i rette, oc
sagde hvor for hand gaffde vomt fra Orknøer, oc hvorledis
Paul jase gaffde offuerfaldet gannem for det hand slog Svend
Briorein i giel den verste Vtand der vere kunde, begierede
Biscopen fred aff Rognvald paa hans vegne, dersom hand
saa

Svend Aslefsøn kommer tie Kirkevog tie Biscop.

Biscop Vilhelm fører Svends sag vdt sig for Rognvald.

Saa mange Mand, da sagde Reynvalder jarl, giffue vil jeg
Vnd fred vdi tre nætter for min part, men saa tørfis mig paa
dig biscop som vnd monne kunde af sige noget aff støre tidender
end de som nu er obenbarede, vil jeg at du skalt tage vnd tie dig
oc staar alle fare for gannem, men jeg vil tale met gannem i
morgen, ja ja sagde Biscopen gand vilde gierne tale met Eder
det aller første oc bliffue Eders Mand oc tienere om i ville gannem
tie Eder vnnamne, jarlen sagde ikke tørfis mig, at mine venner
ere for mange vdi dette land, men tale vil jeg met gannem
strend jeg kommer gannem det, der efter gingede fire oc snakkede
tilhaabe, jarlen oc Kolex, gands fader, Biscopen oc vnd, siger
vnd da bede ont oc gaat lige som det gaffde gaaet met gannem
oc Paul jarl giorde de da det Raad at lade det meste folck
drage den aff tinget først jarlen folk end da ting om morgenen
efter oc gaff folken loff til at drage hiem, men der folket vaar
draget aff tingen den største part kallede Biscopen den ene efter
den anden tie sig oc lod dennom alle kommue vnd fred oc
vensthab førende sagde dennem disse tidender, oc om Morgenen
der efter fluge de til Vagen Kare Sancti Ologensis Broder
gand skulde sige Sivard paa Vestnes oc gands sønner huer Paul
jarl vaar affbleffuen, oc der met at gand vaar ikke forvenfendis
til Rejst, thi gand vaar Vindet oc end da meere saare giord
Sivard sagde store tidender tørfis mig oc møgit onde at jarlen
bleff saa bortfagen, men de møget større at gand er saa ilde met
faren, thi gand skulde nøget vere der ved kommen, at jeg ikke
skulde bestyge gannem om gand vaar vældred, oc det gaffde gand
sagt for sine venner at vagen skulde ikke gaffue kommet
vdstanferede fra gannem, om gand gaffde gaffet folck saa at
gand kunde gaffue fact offuer gaand offuer gannem
for det gand sagde gannem disse tidender, saa møget tørfis
gannem det vere.

Eygnualdrer snarrer.

Høyre Kare S. Magnusis Broder.

Sivard bonder fangrer tiender om Paul Jarl.

om

Om Rognvald iarle

Rognvalds ferd vestr i Orkn-dar.

Effter disse tidender ginge alle mend vdi Orknder Rognvald iarle til Brandan, oc bleff hand Orknø regenter offuer alt det rige, oc icke langt der effter bleff grund vollen merket

Rognvalds Kirke byggiø-

tie Wogensis Kirke oc fingne Bygmestere der til oc gick bygningen noget for sig i de tre halff aare men det fierde oc femte ike saa mogit, Kolex vaar der tit oc fie til om Bygningen oc at sige dennem for Giørledis de skulde bygge, men der det gick saa noget lenge hen met bygningen, vilde det bleffue en stoer bekostning, tfi gendingen forddis mogit, da sgnde hand sin fadex Sø om nogle Raad, men Kolex Raade hannem at

Kolexs raad om Bygningen

hand skulde giøre anden Lous om det, at iarlene Gaffde hiem offuet alle gaarde oc offuingene skulde løse dennem igen oc forktis dennem det vexe mogit haart, da lod Rognvalder stemne tie ting, oc bod at Bønderne skulde kiøbe gaardene saa at de ike skulle tiere gaffue begott af løse dennem, oc det

En mark aff hver plogsland til Bygnings

begagede alle vel, oc skulde de gifftue iarlen mark aff hver plogsland offuer alle derne, der effter ferette ikke gods oc pending nork tie kirke bygningen, oc bleff den mogit synderlig.

Om Biscop Jons reise tie Orknder.

Den tid Rognvalder iarl gaffde veret to aar vdi Orknder Gott hand jule gestebud paa sin gaard som kaldis Kuarvarsnder det vaar den sieste jule dag af de saa it skib komme sgnden aff Hetlands fiord, samme tid vaar sunnert venligt iarlen stod vdi oc mange Wend met hannem oc saa paa skibet, der vaar en Wand hos Iarlen ved naffn Kalfer hand vaar

Kalfer Iarlens Hofspræst.

Iarlens Hofspræst, oc der deste skib kom tie land ginge folkene fra skibet, mente Iarls folcken at de vaar nar fenten eller

Sexten

Jon Biscop aff Throlen kommer til Jarlen.

Biscop Jond erindr om Harald Madadrot Jón at tage tie Friedom met sig aff R. J.

Harald fanger Jarls Naffn met R. J.

Þorbiörn Klerk. rber Haralds Fosterfadr bliffuer giffr paa Orkn: ôrr.

Lesten men forest-affdennem gick en mand met en blaa Kappe oc hafde Wefft Haaret tiegaabe og wider Hofftien, oc Hafde raget klegget for aff Ansigen, men wraget om Siebene oc Kindbenene oc sangde dett meget langst ned, alle torktis denne mand at wexe wnderlig wden wreesten, Hwi Hand Kiende sannem, oc sagde at det waar Jon Biscop aff Throlum paa Skotland, da gick Jarlen mod dennem, oc tagen pee imod Biscopen, oc sagde sannem wdi sit sede, men Kiendte selff for bord som en Hyggel Hwend, om mor genen Harle sagde Biscopen messe oc drog des effter nord tie Kirkio til Wilhelm biscop oc töffnede den tie den tiende jnte dag da droge de begge Biscoperne met mange fromme Wend tie Kyn= Jarl jarle, oc sagde sannem derris erinde, oc sagde Gnad. maddaen jarle oc Hwend Thleifersön Hafde talet tiegaabe, at Harald Wradadaen oc Wrangretes Jön skulle drage Nd i orknöer oc forstris og Gotskegn= valden met den wilkor at Harald skulle Hafftie jarls naffn oc Hafftie orknöer mod Rognuald jarl, men begge skulde de Hafftie et samme folck, oc Rognualden skulde raade for dennom baade ligevel naar Harald Norske og oc om de ikke kunde komme offuer ens da skulde Rognualden raade, Hwend waar der Gotz samme tid oc Hialy paa sagen met Biscopen, bleff det beslutted, at de skulde mode drifaste da nest kommendis paa Kirgenes, oc bleffue de der sam om forlige met den Contract som waar stadfestet met begge beste mends eide baade aff Skotland oc orknöer, drog Harald da nd i orknöer met Rognuald jarl, oc bleff sannem da giffuet jarls naffn da drog tie orknöer met sannem, Thorbior Klerker Gaus frende Gand waar Thorsten Haraldsön oc gudrunis som waar Frakaukis Dotter, Gand waar en wis mand oc megit stor actig Gand fosterde Harald jarl og oc raade meget for sannem Thorbiorn bleff giffr nd i orknöer, oc fick ingegerde Skutfodaatter Gaus waar Hwend Thleifersöns fostter, waar Thorbiorn stöndum i orknöer stöndum paa Skotland, Gand waar den begendigste

mand

Vrand ok den vretferdigste vdi alle ſtorkes Vrend Aſleifſon ſon log vnder ſig all den egendom ſom for gaffde gafft Gang fader Vrand Aſleifſon ſtreſſe tager ſine brodres arff or bliffuer nyget mytig.

Veuth ok ſans brodes Valgardſon, bleff Gand da en ſtor Gofding ok folk gierne meget folk hos ſig, Gand vaas en vis Mand ok ſnil ſyaa for om moget, men ikke vaas Gand altid retferdig, ok ikke vigede Gand gierne for nogen, ikke vare da nogen ſom vaas vd, mere dignitet for veſten Gaffuet aff dennom ſom ikke vaas aff høgere ſtam end de to ſnagere Vrend ok Thorbiorn vare, ok ſamme tid gode Venner met huer anden.

Om Vrend Aſleifſon.

Det vaas en gang at Vrend Aſleifſon taled met Roguvald jarl, ok begerede aff ham, at Gand ſkulde fra ham noget Krigs folk or ſkib, at Gand kunde Geffue paa frakant or Aulgr Vrand fader paa frakant or Aulgr. at Gand brende ſans fader Veuth inde i ſnſene, jarlen ſagde, men du ikke det Vrend at de ſkal ingen fade tiue oſs, men fra- ſkant kierling dyger nu tie inted, Vrend ſagde altid gaffuer jeg out aff dennem medan de leffue, jeg mente ok af ſaa andet den tid ieg gierde det for din ſkyld end det at du ſkulde lonne mig iſaa maade, jarlen ſagde, ſnad ſkal ieg geffue dig det dig kand behage, Vrend ſagde to ſkib, jarlen ſagde at Gand ſkulde faa det Vrand fanger 2 ſkibe aff jarlen. Gand begierede, ok ſtrax der effter gierde Vrend ſig ferdig, ok ſeglede ſiden ſyndes tie Breidefiord or fick Nordweſt vind ok kam tie dunfore det er en Kiobſted derfra drog Gand inn for mergaf ok der neſt tie Skialsbarke ok laa der ſom kaldis Elgin der Vrend tie Madr. fra drog Gand tie Strocla tie maddat jarle ok fick Gand Vrend moget folk ok dennom ſom viſte vey offuer alle bierg ok marke der ſom Gand vilde drage. Vrend drog derfra offuer bierge ok ſkoge, offuen for all folkis byer ok bygninger ok kam frem vdi Gialandal nex nit vaa Vgnderland, men Aulvir ok fra- kant gaffde vdſent ſkeider allevegne der ſom de tenkte at nogen vfred kunde komme vdaff orkuden, men at de ſkulle komme

Vrand fanger 2 ſkibe aff jarlen. Hun kommer for Aulvir or frakant ider for Orlygsruning vide ſiger.

den

den vey gaffde aldrig fenkt oc vist ike aff forend Vnend vaar
Kommen met gans Krigsfolk vdi en lyd ved de vgere som lage
lag ved garden, der kam Anevin Roste imod gannom met 60 mend
oc kunde de kit orke bleff Anevin oc gans mend drefne giem
tie gaarden, tgi de kunde ike komme tie skoffnen, bleff der et
stor et stor slag, men Anevin lob tie Gielmundals da oc mønede
offuer sen oc lob vy i Viergene oc kam sen vdi Flotzlands fiord oc
vog der efter til suder oex oc kommer ike mere ved denne Historie
oc der gand vaar loben bort drog Vnend giem tie gaarden, oc vofnede
alt gnad de kunde, oc saage der efter ied paa gaarden oc brende inde
Guerlet mands barn der vaar inde oc moge frakant der sit lift
Vnend grasered moget i Synderland forend gand drog tie sin fibe igen
men der efter lage de vde det ganske sommer oc stride mange steds
paa Skotland droge dex efter om gosten tie orknoer oc tog Rogn-
valder samme vel imod gannem, drog gand da offuer paa nes
vdi Dunalsby oc bleff der om vinteren denne vinter Komme
der bud tie Vnend fra Galbode vdi Synderoer, at Vnend skulde kom-
me gannom tie Giely, tgi did tie Tyrvist gaffde kommet en mand
vdaff Vestland oc dreffnen Golbode fra sine gaarde, oc laget moget
gods fra gannem, samme mand fed Vordbrandter som vaar Vend
tie Vnend oc vaar aff Engelsk slett, Vnend drog straxs affsted som
dette bud kam til gannem, oc drog vdi tie orknoer tie Rognvald
jarl oc bygierede at gand vilde faa gannem folck oc skib, jarlen
gnode gannem gnad vilde da begynde. Vnend siger, at den gaffuer
sendt gannem bud som gand gaffde moget got af tanke, tgi gand gaffuer
Gialven gannem den tid gand gaffde best begott, oc alle andre vaare
gannem paa galsen, der vare gaat (siger jarlen) derfom i
Kunda stiller vanner, men vore ere fleste Synderoniger dog
skalt du benise din mandom derfaare, tgi ieg vil faadig to
skibe berostede, det begagede Vnend megit vel, oc drog der met tie
Sønderoer oc fant ike Golbode forend gand kam vester tie mon

tgi

Vnend or Aluir kom. nr. tilsam. nem.

Vordbodr fan grr sladr or sogrr om hiælp hoss Vnend.

Frelen spaarr Vnend.

Vnend spaarr.

Vnend fangrr 2 Skib or dra. grr til Sønderoen or til Mona.

hri hand gaffde flyed did hen, oc der vnend kom tie Wton bleff
Holbode mødet glad der ved, den Bretlendiske krigs mand eller ro
nere gaffde oc giort stor skade vdi Wton met røffueri oc manddrab
oc mange steds vdi Sydereder, aff hannem bleff slagen i giell der

Andreas kom fornemste mand i Mo. na.

yngerste Wland vdi min ved naffn Andreas hans kunde leff
igen hun ged ingerider oc deris søn som ged Sigmungen øngle
samme kunde gaffde mødet gods oc mange gaarde oc stove, det
vaade Holbode at vnend skulle begiere hender tieneste, men der de
talede der om til hinder, da sagde hun at vnend skulde gesture

Der handlis om gifftermaal imellom vnend or Ingeriderr Andreas søstr.

hendis mand Andream for ind hand sit det gifftermaal, vnend
sagde vel hand ieg giøre de bretlendiske ingen skade, men ikke ved

Sigmundrr Angle.

Ieg huorledis det hand syntis at ska forbiet igiell, der etter droge
de vnend oc Holbode affsted, oc gaffde fem skibe, de stride paa
Bretland oc ginge op der som kaldis jarsnes, oc giorde der for

Holbodr or vnend røffuer paa Bretland

skade det vaar en Morgen, af de ginge op til noget torp oc finge
der ingen modstand der brende de sex gaarde end all folken skyde
hen, men vnend oc Holbode røffnede alt hvad de kunde, der
vaar en islendsk mand hos vnend ved naffn Erick hand
giorde disse ræjse der om, i dag vi gaffue vel røffuet tet, sex
gaarde de ere opbrende flet, bonden vnend det sarke maa, af
gaat skiøb paa kuleane hand hand fra, der etter ginge de til
skibs igen oc vaare vde det gantske sommer a finge negit
byte, men den røffuere som de leste etter kam igen i en s som
kaldis lund d den vaar saa fast af der kunde ingen giøre

Ab aubus ibi nidificantibus quæ vocantur Lundrr.

hannem nogen skade. vnend oc Holbode laae lenge der vden
for oc kunde ikke vinde, oc drøge der met hem om høsten hi

Vrin Bretland, sker røffuer beiff nær opspurd som de erre ffterr.

Mond, denne vinter giorde vnend Brynlin met sine
oc sad met stor herligied, der etter vdi foraaret samlede vnd
folck hand drog oc hen tie Holbode, oc bad hannem om nyet
folck, men hand lod som hand kunde ingen faa, oc sagde at

Xiium.

alle

Hrlbodr vndrr fiñ. viggr.

de folk vaar da i deris kiøbmandz reyser oc fik Vnnd der ingen folk
men det vaar vdi Vangzed at Hollbode gaffde giort kønlig forligelse mel
offueren oc snoret sig i marterskib mel sin anden, oc skenket gner an-
en store gaffne, men Vnnd drog ligevel hen oc gaffde trei skibe oc
fik ikke mogit bytte forstom Sommeren, men hen imod høsten drog
sand ind vnder island oc fog der it kiøbmandz skib som gaffde giort
en lang reyse nogle munke eiede sammen skib, sand stridde oc mangen
tedz. paa island, oc fog der meget godz, drog derefter om høsten giem
til Vten, oc gaffde meget folk, der Vnnd gaffde vered en kortid
giemme, fik sand at høre af Hollbode skulle ikke vere sannem
aldelis tro, men Vnnd trode det nøyeligen, oc en nat om vinte-
ren skeede det saa at Vnnds vechter kom ind a sagde at der
vare nogen vfred for sannem, Vnnd oc sans folk toge deris ver-
ges oc løbe vd, de saa giør meget folk drog tie gaarden mel vd,
Vnnd oc sans folk løbe paa en høy oc soge fra dennem det beste de
kunde, de gaffde oc it sorn oc skeste der i kam der da strøy folk
tie dennom, tgi gaardenne vaare teske sos giør andre, saa at
paa det sidste maatte de vige fra som for gaffde søgt tie dennom, Vnnd
forfulde dennom fast oc slog mange aff dennom i giel, oc mange blesse
saare aff begge parterne forend de skiltes at, men for dette folk gaffde
Hollbode vered offuerste, oc vaar en slugget vdi skuten sand skildte
sin vrise ikke forvind sand kom tie Vnnd oc fog for ve vdsiøre
vel imod sannom bleffue de saa der begge tilgaade, Vnnd drog siem
igen oc folt megit folk oc sterk vaat omkring sig. tgi sand hode
de fynder øringer ikke vel, gaffde de ofsaa god vilkor den tid
Vnnds fatalie minskedis, oc sand folk begynte at lade ride der
offuer solde sand sine gaarde for løse godz, oc drog tidligen vd,
vaaret fyrden tie Liodhuse oc bleffue der en tid lang.

Hrlbodr flyr vr paa Vnnd.

Vnnd dragr fra Vdnbrøder.

Hrlbodr bliffr vrr affslagen.

Vre Rognvald jarle

Den tid Vnnd vaar vdi Vndrøder gaffde Rognvalder jarl dra
get tie gestebud offuer paa Kaugenes sand vaar tie gestebud offuer
gos paa

Hroalder paa Rattenes kaffuer Jarlen til gest.

Hos en Mand som bode i vijs sand Ged Hroalder oc sagde dennem at Gud hafde sendt dem en hoy ok stor Mand, oc der Jarlen vaar tilgestebudet kom Thorbiorn Klerker ned aff Skotland, oc sagde at Thorsten Sandder sand fader vaar dod, oc gaffde en stoye jarl strid paa hannem oc slaet hannem i hiel oc sammen jarl Valtgiofuer, men det formerkede alle mend sig paa, at jarlen ok Thorbiorn snakede saa meget tilgaabe at Jarlen vilde intet andet end det der efter drog Rognvalder jarl vd til orne igen ok

Thorbiorn Klerker lagger sig for Jarlen at sand fader vaar seagen.

Jarlen vdgaer til Orr. nr.

Thorbiorn met hannem oc Gud Hroalds son bleff sand jarlens styrkesmend, Thorbiorn gaffde veret nogen tidlang paa Skotland oc ladet sla nogle dennem i hiel som gaffde veret met at brend Gudz at brende Hrakant inde, oc der Gud kom giem om sommeren drog sand giem tilgaardz paa sin gaard oc kom strax til Rognvald jarl som sand plejede at giore, naar sand kom giem fra krigen, oc der Rognvalders jarl spurde at Gud vaar giemkommen, spurde sand Thorbiorn hvor sand kunde tenke at Gud kom ikke til hannem som sand plejede

Gud A. kommer sirn or vil ikke erf. sog Jarlen.

Gud oc Thorbiorn vens

da sagde Thorbiorn det giorer at sand er noget forterret

or beiffur forligter.

paa mig for det jeg lod nogle aff dennem pla i hiel som vaarenet hannem at brende Hrakant, jarlen sagde, ikke vil jeg at i skulle vere wenner, thi jeg ved aldrig sand der aff kand komme, oc strax der efter drog sand til gaardz oc vilde forlige dennem sand sand kunde vraa vbregte, thi vilde begge to at Jarlen skulle domme mellem dennem, forligte sand dennem da oc bleff den forligelse folden en lang tid, oc der efter sad Jarlen i Roligsed, vdi denne tid kom der if sid til orknoer som hafde veret vdi island paa samme tids vaar en islandisk mand

En Islandsk Mand kommer til Orknoer or bygger Kirke nist hos Jarlen.

ved nafn Gellers son Thorarins Bredmage, sand drog til Okinans oc vaar der at vexe hos Ragne oc sendis son Thorsten men sand kunde ikke vel vere der oc begierede at Thorsten skulle fly hannem tilniste hos Jarlen oc drog de begge to sen

til

til Ragnvald jarl oc vilde gand ikke tage hall vdi tienisten, oc derue
komme sinn synde Ragne dennom gaverleis det vaar gaet vdaller
sagde Ragne seg gaffuer sendt din son, at fly mig tienisse, oc der
til lön, men den som derne monne vgiere, sagde det ikke sin vilie
vere, lit der efftes drog Ragne sentie jarlen om sin erinder
sinn gaffde rörg hoffuet skeede paa hoffuedet det vaar giort aff gotte
vaar oc der jarlen det saa, sagde gand, at alle de vunder i ver-
sen exe, monne ingen saadan hoffuet skeede bere, som denne vun-
inn gaffuer ger, det er rompen aff en mar, Ragne sagde
det er sanden mand ygleiex sig at saa exe saa visse at kiende sig alting
t vere som det er, tydeligere er aff en gest oc ikke aff en mar, da tog
nu en stelke dug oc snöbte omkring sit hoffuet, oc folde sit synde
for Jarlen, gand tog noget tungligen mod gender mat det förste
man dgange de snakede tilgaabe disligemaade gand mod
gende oc sit sin sag klaar efftes som sinn vilde begere oc
lyde skall der til mat vdi tienisten oc vaar gand længe for Ragn-
vald jarl, jarlen oc gand de giorde de rim som mand kalder
drapalykis sin forme oc giorde sem vers met sinn slag, oc tykkis
det at vere forlangst oc exe nu tre aff sinn slag.

Dire Vuerd Asleifersson reise til Dyrder-
öer

Der Vuerd Asleifersson kom at Hollbode vaar kommen
igen til Dyrderöer, da begierede gand folk aff Ragnvald jarl
at gand kunde gethue sig paa Hollbode, jarlen sirk gannem sem
sine alle berörket paa det ene vaar Torbiörn klerker östmerske, paa
det andet halfflide Ferkil sleggis bön, paa tredie Duftnaall
Harvards bön sinn oldefader sed gumni, fierde Rikarder Thorleifer
bön, paa det femte vaar Vuend sielff, men der Hollbode gördeat
Vuerd vaar forvenfendis sköde gand synder til sundö igen oc sog
gand stalbrader gannem til sig, men Vuend oc de gannem skulde
finde mangesteds paa Dyrderöer, röffuede oc brende or sege mange

i Grie

Jarlen bryder dret.

Ragnr kra. ger til Frie ren.

Flandrerne kommer i Tvist met Jarlen.

Vuend drager hen at soffue sig paa Hrlbodr

Hrlbodr skyr ut aller fra Dyndrörer.

rgiel, de finge mögit bygge, men bolbøde kunde de ikke faa oc alden
Kam gand vdi Sønderøer der efter, Vnund vilde bliffue vdi Dyn
derøer om vinteren, men Thorbiorn oc de andre vilde fiern af
droge de fild om gofset syden til Hautener, oc dor de Kamme til
Gyttr skiff. Dungalsby, oc fulde skiffe deris bygge, da vilde Vnund at de
alle saffue lige møget vden gand alene, gand vilde saffue en
vdskibings lod eller vant oc sagde, at gand satte alene veret ofsne
oc sagde at Rognvalder jarl satte skiket sammen denum af de
skulde følge sammen oc sagde at gand satte satte nogen sager
met Dignderdiniger men de ingen, men Thorbiorn oc de andre
Vnunds stald bröder her ider tiefteds met dennem for Gyttr skild. lod dennem tyske at de satte saa vel fortient det bygge som gand
oc veret saa vel ofsnerster forfolket oc vilde at de fulde alle
saffue lige møgit, men de skik af lade det vere lige som Vnund
vilde det saffue, fr. gand vaar møgit sterkere paa folk end de der
paa nest, men Thorbiorn oc de andre droge vd til Orknöer til
Rognvald jarl oc sagde dennem alt forleden det vaar gaat mel
dennem oc Vnund oc vare møgit ilde tiefreds, at gand satte
Rognvald Jarl stiller Vnunds stald bröder til freds. ikke skiffet ret met dennem. Rognvalder jarl sagde, ikke er det
nu alene at Vnund er vretferdig komme oc ikke mange til lige
met sammen, men der kommer vel en gang, at gand faar beta-
ning for sin vretferdiged skyld, dog skulle i ikke tresse der om
Jeg vil faa der ikke at i skulle klage paa dennem for oc
forskis mig det gaat, at vere om ikke kommer mere vt aff
dennem, men alt tenker tenker Jeg, at der skal ikke vere lang
til, Thorbiorn sagde, Vnd tarke Eder for denne are i gröre oss oc
ikke mume vi tresse met Vnund for om, men aldrig for
Thorbiorn for klinder Vnund af Gyttr. efter skal ieg vere gand ven, oc gröre skal ieg dennem nyt
forsmedelse for denne stöke, oc efter det skilde Thorbiorn sig aff
met ingerlide Vnundt søster oc sende gaven ostuder paa nest
til

Sie Suend oc tog gand Gruder til sig oc torftis gannom at Egorbiorn hafde giort gannom stor forganeise der met, oc var da stor findskab mellom dennom, men det gik som mand pleier at sige af to ond fygle mast for huer andre, oc sogte ingen aff dennem obenbarlige paa sin anden.

Findskab imel lom Suend oc Thorbiorn Prouerb:

Vroalder paa Kattenes ihielslagen.

Den tid Suend var vdi Sonderher, da hafde gand saet i Suisted at skulde regere alting vdi Dungalsby Margat grijms son oc hafde faet gannom den Hyssel eller fogderi, som gand hafde aff Rognuald jarl, men Margaden gaff skolk mange sager oc vden grunde klage paa almuen oc fik der aff vrenskab, thi gand vaar oc noget vretferdig, men mange aff dennom som hafde faetnek varet aff gannem drog sen til Vroald bonde oc holde dennem der, oc der affbleff der stor findskab mellem Vroald oc margad oc lik effter at Suend vaar giennkommen drog Margaden hiem til vig met 20 Vtlend vdi Suends bestilling oc forend gand drog giem Lam gand til Vroald oc tog gannom ihiel, oc nogle mend met gannom, drog der effter til Dungalsby oc fant Suend, oc der gand fik Lamsberg oc saage der alting til rette det vaar it fast slot der vaad Suend met 60 Vtlend oc forde dis fetalie oc andet gnad gand gaffe besoff, desse slott stod paa nogle klipper ved stranden oc en sterck mur offuen omkring oc paa den anden side klipperne ginge langes ved met stranden paa den ene side, Suend oc Margaden gionde nogen ogvon paa kagenes met deris vaffnieri det somme forde alt ind paa samme slot oc finge de stor vrensk at assalle Vtlend sammestedt.

Margat Grims son vg Dungal vretferdig.

Vroald Bon. or vrenb mot Margat.

Margat slaar Vroald ihiel.

Lamborg it fast Vtrd or Slot.

Suend or Margader giør op. vor paa Kattenes.

Rognvald iarlis reise paa Kattenes.

Disse tidender kommne til Rognvald jarle oc Suend Vroalds # bon begierede Suend gierly aff jarlen vdi denne sag, de vare oc mange som gierne Suend der til oc dam det saa langt at Rognvalder gionde sin reise offuer paa Kagenes oc disse stif-

alius dic Sueno.

Rognuald fo. ger Suend.

dinger

dinger met gannem Thorbiorn Klenkes Gaffuede Thorkelsön
Duffnal Hrafnkelsön oc Rikarden o raade de tre det verste ya
Vnend side, de droge til Duingalsby oc vaar Vnend da Gorte vaar
det sagt at gand vaar dragen synder tre veys, droge de oc der fa
oc der de komme der kunde de göre, at gand vaar i Lambaboy
da drog jarlen oc de andre der fra, oc der de komme tel sloget
sfunde Vnend gnem der raade for det Krigsfolk, gannem blef
sagt at Rognvalder jarl raade for det, Vnend tog vel imod gan
nom, oc sgnde gnad gand vilde, jarlen siger at gand tre at Vnd
skal faa dennem nargat vdi vaaruden, Vnend sgnde om gand
skulde gaffue nade, jarlen sagde, at gand ikke vilde Gaffue gannem
det, Vnend sagde gand reg giffue mit Holdbroder vnder Vnend
Rognalds sönns vaben eller andre mine vvennere sönder
ere gor den, men gerne vilde reg vere forligt met dig, da
sagde Thorbiorn Klenker gör gnad den gennesnyger siger at
gand vil vere forligt met jarlen oc holder denne, somer for gan
nom vdsleges giort, oc gaffuer tilforne vdfuet gand land oc
löben den som tinge ydeige af giöre, betaler du jarlen ikke in
vere gand gaffuer dig sönst som du monne oc saa giöre alle
dennem som du kandst komme til met, Vnend sagde, ike
gaffuer du beged Thorbiorn at tale der saa megit om, hvi det
skulle ikke giort for dine ord, monne det oc ligesaa gaa som
reg tenker, at du monne gannem noget vere betale den ere
gand gaffuer dig benist förend du skiller fra gannem, tenker
Jeg os at ikke skulle mange lade aff dig de som gaffue noget
met dig at skaffue, da sagde Rognvalders jarl, at de ike kunde saa
skendis, oc der efter belagde de skogen, saa at de kunde intet fore
der til, gik der saa en lang tid, men ike kunde de komme til
at söge vid, gaa skoget, oc der fra tien begynte skuy af vinds
gor

Vnend tager vel imod Jar. len met Ord.

Cap. 10 An die idem qui supra.

Thorbiörn klerr. vber taler imod Vnend.

Vnend svarer for sig.

Rognvalderr svarer.

Gor Vnend oc gans folck kallede gand dennom alle trieslig oc sqnde dennom om gode raad, men de sagde alle at gand skulde see for saa lenge som gand vaar gor dennom, da sagde Vnend det torstis mig vere ganligt at fiælte her forst oc gifue oss der efter vdi vores vrenner vold, gafue deste lige saa gaael som mand kunde tenke at Rognvaldes jarle skulde offuergaa oss met vidom oc lyksaligged, vi gafue bgiert forligelse oc naade, men vi kunde den ike bekomme, gafuer det vernet neitet min stallbroder mere dat, men det ved ieg at andre saar her vel naade, men seg kand ike gifue Margat vnder dye eller Vnend deter oc ike ret at saa mange skulde nyde samnom ont at, endog ieg ike kand saa bratt skilles fra gannom, oc der efter seg Vnend det raad, at de kunde nogen Lejer tilgaabe oc lod Vnend oc margat komme om nagen ned for klipperne paa stranden der efter sammede de langs met klipperne der til de kommé for enden paa dennom siden ginge de paa landet oc drog gen vdi Dynderland oc paa mer gass, der fra til Dussore, der sitte de nogle mend aff orknder som vaare paa en byrding, derfra offuerse sd Manarder oc en anden ked naffn Egerkel de vaar jo tilgaabe der ginge de Egerkel oc Margader paa skibet met dennom, oc drog saa re tilgaabe sqnder for Skotland til Wrander der vaar samme tid munke klosster Abbeden sd Balldoim sin raade for samme klosster, der lage de 7 netter for modvind skyld, oc sagde at de vare sende tie Kongen aff Skotland met Bretf. fra Rognvald jarl men Munkene trode dennom ilde oc mente at de vare rosfuere, oc sende bud paa Landet efter folck, men der Vnend oc de andre singe det at vide rosfuede de mogt gods aff staden oc lobe der met tie skibe, noge ind efter morke fiord de funde Kong Dauid i Den borg gand tog vel imod Vnend oc lod dennom alle at vere vorlig, Vnend sagde Kongen alt gnorledis det gaffde sig oc gnorledis det

gafft: gand

Vnund raad i Orc.

Vnund or Mar gat flyer.

Wrander.

Baldvin Abbet.

Vnund rosf vnder staden.

Rex Dauid Edinburgi re.. pertus exci.. pit Sueuonem benigne.

Isl. Papp. Fol. 39 - 70v

Sand kam fra Rognvald jarle oc det der for af de sagde vorent
vdi Wadex, sand oc sans folck vaar lenge for Kongen oc
synderlige vel tractered, Kongen sende bud tildennom alle som
Svend sagde taget noget fra vaa reisen oc bad dennem selff dem
skade, men sand bod gver igen det sand sagde mist, Kong David
bod Svend at lade sende sans kunde fra Orknøer oc vide san-
nom fra nogen ave vdi Skotland at sannom kulde det vel skee
Svend sagde Kongen sin begiering, at sand vilde at Kongen
kulde lade margat blifve for sig tilbage men sand sende
Rognvald Jarl bud at sand vilde antamme sammen selff vdi
venskab igen, men Svend sagde at sand vilde sin, alle sag vdi
jarlens vold, thi sand sagde at sand vaar da vel tilfreds naar
sand vaar forligt met jarlen, men ellers ikke tilfreds om sand
ikke kunde bekomme sans venskab, Kong David sagde det
sand vel vere at den jarl er frem tyskis mig oc atden
men ather er ingen sand lige, voger du oc noget vra sans
troskab der som du for alter det som mei kunde dig, Svend
sagde at sand vilde aldrig forlade sans venskab, men sagde
at sand vilde dog begiere af Kongen kulde lade sammen
det ester, Kongen sagde det skulle lige saa vere oc kun
nogle mend til orknøer til Rognvald jarl met nogen skut
oc begierede dersor af jarlen, skulde tage Svend vdi sin
venskab igen, drog Svend da oc sen til orknøer men Margad
blef tilbage hos Kongen, Kongens legater komme til
Rognvald jarl, tog sans svare vel imod dennem or saa de
klenodier som de offrede sammen vaa Kongens vegne, tog
sand oc saa svend da til naade, oc drog sand til sine gaarde.

Margat blifver hos Kongen.

Svend sender bud til Rognvald Jarl.

Svend svarer

Kong Davids vrd.

Svend svarer

Brudferd til R. Jarl.

Svend tager til Naade.

Om Svend oc Margat

Den tid Svend oc Margader vare borte aff Lambeborg
toge de det raad som vare vdi Kastelen eller sogte at giffue
det

Det org for Rognwald jarl, oc giffue demom vdi gaus vold, sagde
de da giør vnend vaar bleffuen siste gang, oc der faulen gorde
det da sagde gaud, visseligen er det at ingen aff demom som vi gaffue
ne fød oss ere saadanne storker mogit mandelige oc vaagsindige,
men ike vil ieg giøre eder ont euddog at i gaffue veret vdi denne
flemme sag met vnend, skal gaer aff eder drage ifred for mig gior
gen i ville, Rognvalder jarl drog da igen tie ortnöer men sende
Thorbiorn klerk met 40 Mend vaa it fro synder tie breide fiord
at lede efter vnend oc Margat, oc kunde gaud ike spørge sa-
mmen og, da sagde Thorbiorn tie demom dette maa vere vnderligt
at vi drage saa tid oc did efter vnend, oc vi kunde ike spørge
sannom og, men ieg gaffuer sikret at ike længe er tvaa er
Valtgiofer jarl som slog min fader igiel, oc gaffuer gaud mi ike
veden saa Mend met sig oc ville i gielde mig tie at sla gammen
igiel, da vil ieg det loffue eder, at ieg skal ike giøre eder veret
i nogen kiffuen om vi kand komme tie nogen byge som vnend
giorde tilforne, ti alt gnad i kunde bekomme de kulle i gaffue oc
skifte mig det ene som der selff begager, Valtgiofer vaar til
gestebud der Thorbiorn kom met sit folk, saage de stray ild vaa
huset, men der Valtgiofer oc gaus folk toge deris vaben oc ginge
tie Døren, da synde Valtgiofer gnem den vaas som gaffue sagt
ilden vaa huset, Thorbiorn sagde gammen gnem gaud vaas Val-
tgiofer dd ded fordet gaud gaffue slaget Thorsten igiel, Thorbiorn
sagde at der vaas ike begiff at søge efter nogen forligelse, Valtgiofer
oc gaus folk sloge en tid lang fra dennom oc der ilden begynte
flue at brende loke de vd oc bleff deris vergen da liden, sa i de vare
mogen tilforne bemødde met ilden, Bleff Valtgiofer der slagen
oc 30 Vtlend met gammen, derfra Thorbiorn oc gaus folk mogen
byge oc holt gaud vel sine ord, med sine vtland, droge de der
efter til Ortnöer oc funde der Rognvald jarl, oc begagede

gammen

Vnder an-
slag at forla-
der Lambeborg.

Lambeborg
opgiffuer.

Thorbiorn
klerck drager
bort at leder
efter vnend
oc Margat.

Thorbiornd
anslag.

Valtgiofer
bleffuer sla-
gen aff Thor-
biorn.

Kolbrin bringa en Norsk Mand.

fannom dennis reyse vel, Vaar det da stille vdi dönne der effter
oc en god fred. Vdi denne tid bode dä Riger i orknöer Kolbein
bringa en Norske Mand oc nöget mandelig hand lod der giöre
en Kastel eller slog aff steen o Vaar det en sterck befestning
Kolbein hafde tie eitte Kiarborge Kragenbrus kosten, men denis
Moder sed sig riden gendis moder Kiarborg stunde farlis egen
sindsbus Daager, men denis Söen vaare disse Kolbein Kare, Biarne
Dunnarlide, Aslaker, Frida. Alle vaare de nögit attendis.

Om Rognvald farlis reyse.

Harald Hilder Kong i Norge.

Wared gilles sönner raade for Norge samme tid kyften vaar
feldst aff dennom, men Kage vaare ktesöd oc atted adelen
fannom nest, hand lod dennom oc raade alt hvad de vilde, den
tid raade nest vdi landet met fannom Angmunder, oc fr
Linger Kongunge Ormis sönner de raadde inge Kröning til
at hand skulde sende bud tie Rognvalds farlis oc byde fannom
Thorstein Hafstin Bryst Höfdingr i Norge i Angmunder or Orkning Kyrtingr.

tie it kerlige gestebud, oc sagde som sandged vaar at farlen
hafde vered hans fäders gode ven, oc bade fannom at hand skulde
oc giöre fannem tie sin beste ven, yea at hand skulde hafue
mere venskab met fannom en hans brödre, hvad somgelst
Hortantur ad amicitiam & imitandum Rognualdum.

den kunde kömme yea met dennom, farlen vaar disse to
brödris grende oc den beste ven, Ide den disse bud komme tie
Rognvald jarle gioide hand sig stray ferdig th hand hafde
stor lyst tie at drage tie Norge oc talde met hans frender
oc gode venner, hvarfor jarl begerede at drage met for fom
Rognuald Jarl dragr met Harald Grel til Norge.

sögelse skyld oc lyst skyld. hvad vaar samme tid ikt eller
Var gammel oc nögit fol oc den jarlene vaar ferdige
droge de vesten met nogle Kiöbmend oc hafde dog gode sölgere
met sig oc nögit folck, oc komme tid ligen vdi florevaret
tie Norge oc hitte Jarle kong vdi Bergen. Hand saae

vel

Vel imod dennom, der hiise Rognvalder jarle mange hine frender oc venner, tosthnede hand der møget længe omkommeret Endrider Ungr kommer fra Constantinopel.
Dette samme sommer kom Viden aff Møylegaard Endrider unge hand gaffde længe tient der for gud oc sóleff, Kunde hand hine møget der om oc mange tidender, oc torktis hisse mend det stor lyst at snacke met hannom. Rognvalder jarle oc hand bedrukte derne vdi en skytning tilgaabe, talede jarlen møget met hannom or torktis det stor tid skortning at sporge hannom om andre fremmede lande, oc der de saa snackede, sagde Endride, det torktis mig vnderligt vere jarle, at du ikke drager vdi dragen vdi tiil jorsalerland, vaa det, at du kand gaffne noget andet at vide om det som mand kand der see, end saadan snack allene som en kand der saa fortelle, Kunde saadanne vrend som iere der best tilkommne, Jere en visse oc forstandig vrend vellerd at bruge allegaande konster, oc der tiil met let paa legommet, enomme du blifftue der mest aatet som du kommer tiil yyperligeste vrend. De der Endride Endrider raader Rognvald Jarl at reise tiil Myrklegaard or Jerusalem Land.
gaffde talet der om vaare der mange som raadde Jarlen tiil at hand skulde blifftue ostuerste for denne reise, Erlingen Skiaktalede oc mygit der om oc sagde at hand vilde drage met, om jarlen vilde vere ostuerste for dennom, oc der Rognvalder det horde saa mange raade hannom der tiil tosthnede hand at ville drage samme reise, oc da andre det horde at Rognvalder jarl oc Erlingen gaffde det stadfestet met dennom, da blefftue der mange som ocsaa vilde drage met dennom, vaare disse aff Adelen Endride ung, Vi hand skulde tiilsage dennom Jon Hedasón jarlens Dreger, Thorer Erlendsson, Thorer mer, Manlokseller aff Hialtelandt, det vaar oc stadfestet, at ingen aff dennom skulde gaffne store sits end met tredine vore vdi vden jarlen der skulde oc ingen gaffne sits beryydet met Huus eller andet noget synderligt vden jarlen det vaar giort derson at ingen aff Erling Skiakkr.

Dennom

Orlogsmenn.
1 Erling.
2 Endrid Ungr.
3 Jon Hedarsson jarls Dreger.
4 Thorer Erlendsson.
5 Thorer mer Manlokseller aff Hialtelandt.

Jon sod skulde
lade sig rent
ski bygge.

Jngr ergaffuer
sig rent.

infra ⊙
Rognualdr
Jarl or Harald
Jarl drager
hiem aff Norge.

☌

☿

Skibbrød.
Vendr
Jtrland.

Rognalds
frimodighed
or Riim.

dennom skulde bere affwind ved at en andens ski eller folk vm
meer oc beder begrydet end en andens Jon sod skulde lade bygge
noget besynderlige Rognvalder jarl drog giem om hösten oc
tenkte at blifue hiem vd i nit rige om vinteren, Kong Jnge
gaff Rognvald jarl to lange ski noget fine oc affnemade
skuide oc bygget met tie at rowaa, de löbe meere end nogen
andre ski, Rognvalder jarl gaff Harald jarl det ene, skibet det
kalledis [1] skia, men det andet giely met disse ski droge jarlen
aff sted vester affuer hafuet, Rognvalder jarl hafde oc faet
mange andre store skenker aff sine frender oc vennet, det
vaar en Tisdag affsten at de löbe aff oc singe god vind om
nagen oc begynte vinden af voxe, oc ondagen vaar en
stor storm, men torsdags natt bleffue de Land vare, da vaar
nogit mörkt de kunde see det gnidde aff bölgerne eller froden
alle vegne omkring. Segled de altid tilgaabe, vaar der da
ingen andre raad, end löbe op tie skibrød met begge skiene
der vaare store stenner oc fuller ved strandsiden, men offuen
for høye berg or klipper de bleffue alle forskrekte ved lifnet o
tafle noget bode som parten bleff op kastet aff böen om
nagen, Rognvalder jarl gott sig best aff dennom som gand
altid gleede, gand vaar saa lystig oc glad at gand legde met
fuer sin finger, oc giorde rejm ved fuer andet ord, gand tog
en guldering aff sin finger met leberen oc sagde, seer her
1. guld ieg gaffuer dig mig, ike sirk gaffuet det tie sig, en
2. Jomfrue skön det mig giemme bad, derfore er ieg baade lystig o
glad, oc der de nu gaffde opbaaret deris gord ginge de paa Landet
oc see om de kunde giette noget folk eller byer, thi de tenkte vist
at de vaare komne paa Vetland, de funde straxs ngle gaande
der de ginge paa landet ginge komme tie den ene o somme

tie

til den anden, der blefftue folkene glade ved at jarlen kam til
dennom, kristnuen i konget sqnde huorledis det vaar gaaet
til met dennom, storm oc kulde gaffuer giort oss men, vi ere
wel frosne om alle vore been, bolge oc steen monne sqnder riff-
ne begge vore skib baade giely af feise, kristnuen sidt gammen
en sindfeld oc en kiortel, gand vaste kuenderne eendis ind
oc tog aff gender oc sagde, ieg takker dud ieg kand nu faa en
konket skindfeld baade gammel oc graa, min gryelse oc graat
fuld liden er, i ynkelig maade kommer sig her, alt det ieg skulle
gryde mig aff, det ligger nu i det dybe gatt, begge vore skibe
vrett til lige, vi kunde neygelige selff nu vijge, der vaar da
giorde store ilde for dennom af de skulde varme dennom ved
tienisten kuinden kam ind oc bestrede aff kulde sin saake
de noget oc kunde det ingen forstaa, jarlen sagde at gand kunde
wel forstaa gendis sqraag, oc sagde at det betyde saa meget atta
tasa, i side fuld varme, suto tuto end ieg arme, eego tego det
er wskiel, itte tilte, ieg frysser ikel, dogge totote i side nu fra ikke
te tylede or lader mig naa, sillele lylle giffuer mig nogen varme.
lader oder giffuer mig forbarme Roguvalder jarl sende sz affuu
Vkend til kuner bonde vdi gulbere vig men gand sagde gand
vilde ikke tage dennom til sig vden jarlen kam selff oc oder
Roguvalder gorde det, drog gand sen til gammen to skude gand
lenge paa hegland oc drog dog samme host til orknoer oc vaarom
vinteren vdi sit rige, dogge samme host komme til gammen
to islandske mend, den ene sed ar nider oc vaar en pict, den
anden sede udde den lille glums son oc vaar fod vdi breidfiord
gand kunde vel giore vijn, jarlen tog dennom begge vdi
sin tienniste ou vinteren, jarlen giorde den vinter miget
gestebud vdi sin oc gaff mange aff sine venner store gaffue
oc

Hustruen taler mit Jarlen.

Hr antworder kunnum en skind kiortel.

Tiennstquin-den taler.

Jarlen spa. ner sunder.

Roguvald Jarl sender bud til Ei.. nar Bonder i Gulebog Vig.

R. Jarl drager fra Hetland til Orknoer.

Do ankommer til R. Jarl.

1 Aarnoder
2 Oder den eiele, Ellum son
Dogge Worter.
Fuergestrond or Dlum.

oc gaffuer, gand nerkede et forgylt spyd til dr mod. oc bad ga-
De kappit nrt vrim at giorr nom giøre rijm der imid. gnad gand orsaa giorde det vaar
oc en anden dag vdi gnè at de saa paa de tapeter som hengde vd
Tapeter vdi Otiun. stoffuen, da sagde jarlen at odde lille gnelde giøre et rijm om den
mand sigus som stod vd ved dørren met it Sverd vdi haanden
saa vefnet paa samme tiell eller tapet, jarlen vilde se self
ner giøre andet oc gnelde odde vare lige snar som jarlen met
sit rijm gand gnelde oc ikke gaffnè de samme ord vdi sit
rijm som jarlen gaffde vdi sit oc det giorde gand lige som
jarlen sagde oc befalede gannum Rognvalder jarl gaff de Biscop
Biscop Wilhelm tie gest hos R. Grel. Wilhelm til gjeste vdi de gnè, oc mange andre aff sine ypperste
Wend, da giorde gand det obenbaret for alle at gand ønsker at drage
Mange herrer som giffuer sig i Crestaff nrt Rognuald Grel paa Jerusalems ferd vnder. aff land oc vd til Jerusalems lande, oc begierede at Biscopen
vilde drage met gannum, biscopen gaffde studeret til farijs
1 Biscop Wilhelm. oc vilde farlen, at gand gnelde vere derris folk, det loffuede
2. Rognd Haward. 1 Biscopen jarlen, at gand vilde drage met gannum, disse
3. Vnund Brodalds søn. Wen loffuede orsaa at de vilde drage met farlen, 2 Rogens
4. Thorgirr 5. Koller. 6. Odder. 7. Thorbiorn 8. Arnodder 9. Torkiel 10. Thrimbre 11. Biarnr. Haward gunnre sons søn, 3 Vnund Vrodalds søn, de to vaare Cape
tæner en paa gner skib, desdroge oc met som vaare aff noget
ringer skib 1 Thorgeirs saare, 2 Koller odde 3 lille 4 Thorbiorn fuarte
5 Arnodder disse vaare jarlens gøtter, dernest disse Wend
2 Torkel drogde grønbel aff gleggauet oc 3 biarne tonstens
aff flindnuske søn, oc der disse to vinter vaare forgangne som
de gnelde gaffnè giort dennem ferdige vdi, drog Rognvalder
jarl aff orknoder tilleige vdi for aaret oc øster til Norge oc
R. Grel dr. gr til Norgr vdi foraaret til Bergen. vilde se om de andre vaare nor ferdige, oc der gand kom til
Bergen vaar de der vdenne 1 Thorgeir skarki oc 2 Jon jarls-
fruger der vaar, oc saa Konnen 3 skaker oc 4 gnThorgerner dom
lik der effter det skib som Jon gaffde ladet bygge paa der

for

for bryggen det vaar 35 vom langt oc meget herligen bygget
hvilcken der vaare paa despigest offuer alle
forgylte, skibet selff vaar oc mangensteds forgyldet oc vaar det
vel et synderlig skib i alle maader Kindride Kam til tie Øyen
det sommer oc sagde gaard at gaard kunde ikke blifue ferdig
i den neste tiid sommendis vge oc kunnde folcken der om
at de skulde saa lenge tøffue efter gammen sømme vilde ikke
tøffue efter gammon, oc sagde at folck gaffde vandret saa langt
tilforne endog gaard gaffde ikke verit i weien met dennom,
lit der efter Kam Kindride tie Øyen oc sagde at gaard vaar
da ferdig oc bad Jarlen drage affsted naar som gammon
tøffte at de gaffde god wind, oc der den dag Kam løbe de fra
øyen oc kunde deris segle ey. vinden vaar meget liden oc
kunde jarlens skib ikke komme fort thi skibet vaar it storskib
oc gaffde mere wind agoff, fordi de da mindre segl paa de
andre skibe, thi de vilde ikke løbe fra Jarlen, oc der de komme
vdfor øerne begynte det at blese fast saa at de maatte tage segel
ind paa de mindre skibe, men Jarlens skib begynte da at gaa
fuort, da saa de to store skibe komme efter dennom oc løbe paa
omkring dennom det ene skib vaar megit besynderlige bygget, det
vaar endrage som mand kalder oc vaar kostnedet oc denkery
som vaar bag paa mogit forgylt det vaar oc formalet allt
sammens offuen øen der som det tøffte vere tie ingen vyr-
delse, Jarls folck sagde at det vaar vist Kindride, oc sagde at
gaard gaffde ilde folcket det gaard kostnede, oc de gaffde paa saag
tilforne at ingen skulde gaffue forgyldet skib vden i vore
Jarlen sagde mogit gaffverdig er Kindride nu oc er det ikke
vnderligt at gaard vil ikke vere vor lige saa ringe som
wi ere for gammen ~~eller efter~~, men det gaffue wi ikke
end nu seet gnad seller løben drager for ved gammen eller
efter

R. Frels skib.

Kindrider kiød ikke offuer fordig.

R. Frel løber ad aff Norge.

Kindrider kom mer nær it stort skib imod verd. togt.

efftter. Ville wi ike giøre wor reise efftter kraus kraftiged, dr
Eindride da brat fra dennom met det store skib, men Jarlen
Solt sede mes de andre oc gik det vel til, Komme de Orkn
samme høst der efftter met alt Guad de gaffde wforderffuet i
naade soge de det raad at blifftue der om Vinteren vaar sam
Vinterleyr paa Orkenøer. paa deris egen bekostning, samme hos Bønderen oc mange
vaare hos Jarlen, Der bleff nogen wsandrectiged mellem de
Wsamdrectig-hed. Norske at dennom som bode wdi oerne Krobstad oc deres Kuin
oc noget andet, Gaffde Jarlen der nock at giøre at forlige dennom
men legge gaasterne mente at de dette sammen wel o
Gaffde ofttaa noget gaat forbygdet aff Gammene, men om frid
de kunde wi dett sige at Gand kam tie Vetland samme høst o
brod der det store oc gode skib som Gand Gaffde i tusind stycker oc
Eindride mister sit store skib or brød-der, or beiff-nær paa Hetland om Vinteren. tabte der nogit godt oc begolt det mindre skibet igen Eindride
Arnor Spyttr legger Vagrr fra Hetland til Orkenøer. vaar paa Hetland den vinter oc sende mand, til Norge at
bygge it andet skib tiesammes reise, en mand som hed Arne
Spyttr, ligger Gand Var Eindridis swager, Gand dreg sig under
tie Orkenøer om Vinteren, oc ingen aff Gans medbroder
ellers so Arne vaar nogit wretferdig oc en sterck Mand,
Arne oc de som vaare med Gammen holde dennom paa der-
ring i en aff øerne om Vinteren, Arne krøbte nogit meget
Gunnd Aserissr som bonder. oc gick til at slaste affen aff Vnend Asleifssons Bønder
men der Bonden kraffuede vendingen for Gallede Arne altid
tiden for Gammen oc en anden gang der Gand kraffuede sig
ike den ende ord, oc forend de skiltis at slog Arne Gammen
Arnor slaar Bønderne. med en hegammer, oc sagde gark nu oc sig den kempe du
truger med altid oc bad Gammen gette sin skade, saa gaffuer
Gunnd vil gett nr sin Bon. sti skade. du ike mere begott, Kunde Gan tie Vnend oc sagde Gammen
dette, oc bad Gammen gette sin skade, Vnend suarde Gammen
saa

saa gaat sam inted der tid oc sagde at sand Ende inted loffne
sannom der andet vaar en dag vdi foraaret at Vnend Asterssön
drog omkring at samle sine Landgilder sand gaffde en Offering
det er it fisk eller bad med ose aaser oc der paa fire mend sams
der sall omkring ved den ó som arne oc sams folk vaar paa da
bad Vnend at de skulde lide til den den tid vaar Vden meget vd
falden oc vaar lags vand, Vnend gik ey alene oc gaffde ikke vden
vden en standóy bad sand de skulde tage vare paa fisket at vandet
falt ikke vd fra det men det skulde altid flyde arne sid vdi etgus
oc dunk ikke langt fra stranden der vaar sand sett fente inde
Vnend gik ind de gilde sammen oc sand dennom, sand talede
med arne, oc bad sand vilde betale bonden, arne sagde der vaar
tid nock der til, Vnend bad sand vilde giore saa meget for sams ord
oc giore klaar med Bonden, arne sagde, at sand giorde det ikke for
sammen, Vnend sagde at sand vilde ikke heller bede sammen
meget der om, oc med det samme stage sand øyen i hoffuedet
paa arne, sa gun gik i gierden oy til skaffet Vnend stay
øyen med det samme oc lob sams veg, men somme af arnis
Vtend lobe til sammen, somme lobe efter Vnend ned paa san-
den lobe de saa efter sanden oc blef en af dennom snarist
oc gaffde nær faet fat paa Vnend der saa meget stor tang
vd vanden oc paa vanden alle vegne, Vnend tog meget taang
oy oc kastede i ansigtet paa sammen med vand oc leser, manden
tog med baade sams sender til øyen oc forrede bort sanden
oc skarnet, men Vnend lob til sit fisk oc drog giem til garekio
oc lit der efter drog sand it skinde offuer paa klaastenes, da
sende sand bud til Rognvald jarl oc bad sammen giore forligelse
paa sin vegne for det sand gaffde slaget arne igiel, oc der sand
fik bud, kalled sand dennom til sig som vilde klage paa for-
sag oc forligis med dennom saa af denne vel begagede oc boge sess
aff

Vnund Aff-
eriffersön
drager tie
Arur.

Arur.

Vnund fug-
ger Arur
igiel.

Astus

Vnund frier
tie Garekiö
or arr fra tie
Kallund til
R. Jarl.

forligelsmaal.

aff sit eget gods mögen nyden oc rön bolge sand aff sit gods.
som skeff giord summe vinter baade aff orknöer oc de Norske k
de gaffde möget ilde sandlet met guer andre om vinteren, sidlig
vdi foraaret skeffnede jarle til möget stort ting vdi hroßö, did folg
Stoffnr. alle de höffdinger som vaar vdi sands rige, giorde sand da obenbe
regi hroßö. forden nom, at sand vilde reise vd til Jerusalems laude oc sagde
supra. at sand vilde fare skared jarl vtaddader sön sin frende Riget vd
Harald skr. skaand, oc bad alle folk af de vilde følge sannom mandomligen
Madadr sön i guer maade sand kunde saffne dennom begott nyden sand va
R. skrald skrn. gen skarald sand vaar den tid nær 20 aar gammel, sand vaa
dr. skrtis til möget stor oc sterk, sand siuntis ikke deilig, men vaar dog forstan
at vrgrer dig tóktis sand vere ikke wlyg tic at vere höffding Esbiorn
landet. Klerker raade möget met sammen.

Esbiörn Klerkr.

Om Rognvald jarlis reise

Rognvalder jarl giorde sig ferdig det sommer vd aff orknöer oc
bleff det möget silde, sti de maatte töffne lenge etter sindri
der til sans skib kam östen fra Norge det som sand saffde lad
lyge am vinteren, men der de vare ferdige seglede de vort aff
R. jarl lö. orknöer met 15 store skib, Disse vaare öffuerster yra skisene,
orr vdaff kr. Rognvalder jarl, 1 skringer, 2 skarki 3 vilgelm biscop, 4 Jon skorsön
knöorr i for askaker 5 skrlendsßön, gudformer 6 Mankokoller, 7 Mögens skal
aarit met vardsön, 8 Sigurd skroaldsön, 9 sindride 10, 11, 12, 13, 14 mige oc fem andre
15 Skib. for nesßnis ikke de vaare megit sindridis angengere de seglede
Sönder om sniider for skotland, oc Nordymbraland, dernest for sngeland
Skotland or oc sigis der intet om denis rige förend de komme til vallands
Northmania. til den sösted som kaldis Narbona der vare de tidender for han
Narbona in den af den jarl som der gaffde regieret tilforne vaar dödgand
Gallia pto sed Germannis, sand gaffde en datter som hed Ermengerder
Germanus Nar- sun vaar vng oc megit deilig, sun regerede da offuer gardz
bonensis Dux. saderne met gardis Kenner oc frenderis raad, de raadde gerder
til

til at gun skuld byde jarlen til itgaat gestebud oc sagde af der aff
monne gun bliffue ved bevunt om gun tog vel inod saa store
varsser som vaare saa langt til komme, gun bad dennom raade
der saar, oc der det vaar beslutet, sende gun Wtend til jarlen o
lod ganom byde til det gestebud met saa mange Wtend som gand
vilde selff saffue met sig, jarlen tog det bud met taksomligsed oc
bolde til de synderligste aff sine Wtend, som skulde drage met til
samme gestebud, oc der de komme til gestebudet bleffue de jalle
maade vel tracteret, iffr der blef ingen tung skamet det som jarlen
eller gans folck kunde vere til are, en dag som jarlen sad ved
bord gik jomfruen ind oc en stor saab grundefelt met gender
gun satte it drike kar aff guld vd standen, gun satte dyr-
baar klæder paa, gun satte lyst guor som jomfruer vele gerne
af gjøre, oc satte it gnid lad om sit soffuet, gun skenkede for jar-
len men jomfruerne dantzede oc legte for dennem, jarlen tog
gender ved haand met samme drikekaar oc bage sinde ned for
sig oc takkede de tilsaabe den dag, der tolfnede jarlen en tid lang
met stor lyst oc glæde, de synderligste Wtend vdi staden raade jarlen
til at gand skulde bliffue der oc talede der om, at de vilde giffue jun-
nom jomfruen, men jarlen sagde at gand vilde først drageden
reise, som gand satte skatsig for, men sagde, at gand vildekom-
me der naar gand drog tilbage igen oc skulde de da giøre ligesom
dennom da toktis got af vere, der efter drog jarlen nerfra met
sit folck, oc der de seglede vesten for Thranes satte de god vind sad
de da oc drucke oc vaare meget lystige, da gionde Rognvalder
disse vsim, ieg kender alt paa fremengerdis ord, huor ieg sider
ved drick eller bord, gun bad ieg skulle den reise fuldkomme, mig
skeff til are oc mogen fromme, oc naar som helst ieg kam tilbage,
da skulde ieg først til gender drage, da sagde Arnoder vsden min
Egte diss bedre er, til fremengerd kommer Jeg ikke meer, gun er

Kom-

K. Jarl bliu.
gr til gest aff
Ormgaard m
Jomfrv or Frv.
eiuder vdj Nar-
boua.

Arbirkn
Ormgaard.

Orr handler
om giffterma[a]l
mett Rognvalds
Jarl oc Frøj-
rkn Ormgaard

R. Jarl Jngler
Jrem bedrr.

Thranes.

Rsiim.

1.

2.

3

1. Arnoder.

2. Geomstex for Lunder alle, oc nomme mig oc saa vel beskalle, af

3. Lyrkelig maatte ieg sigis den vare, sende tog tik ede met vre,

Der liker. 1. da sagde odde kille dette, ieg ved forvist, wi ere ikke verd en na

at dotte gor sammengerd, kuer oc komkuer i verden alle, sin

2. Herre oc Kong meget de sender kalder, for lige som Polen for ma

3. nen sin, saa er gun for dennom derlig ofsin, Herre Gud sik

4. sender kyrke god, det beder ieg aff min kierteus wod, de segled der

R. Jarl tik Galicie Land. tik de komme vester tik gallize land om vinteren for jul oc

astede at sidder offuer om jul tymen, der sandlede land med

landsfolken af de skulde folde torre for dennom, at de kunde kiobe

mad, men der vanker ikke mogen mad vdi samme land oc tolkis

landsfolket det stor tynge af de skulde fode saa moget krigs folk

som de gaffde, Men der vaar da samme tid vdi landet en fremmede

En fremmet Herre paa ort slot i Galicien. Herre som vaar paa it slot der vdi land oc layde stor tynge oc nida

straff paa folket, sand stridde paa dennom oc dette ikke sagde ja tik

alt kuad sand vilde, saa trengde sand dennom offuer maade

moget, oc der jarlen vilde handle met dennom om madkiobet,

loffuede de af de vilde selge sannom orsand folk mad alt tik for

Herre som vaar paa for sete oc sans folk, skulde Rognvalder

oc sans folk gaffue all vonag derfaare oc bigolde orsaa alt detgyds

oc gending sonde kunde der saa tik bygte aff dennom. Dette

obenbarede jarlen for sit folk, oc syntes gioresdis de vaare tik sinds

der om, men de raade alle til at fore krig paa dennom som vaar

vdi kastelen eller paa slotzet, oc mente at der skulde vere bygte

for saaden, oc giorde de der gast om met landsfolken, oc der det

R. Jarl raad. saar sig mot sit folk om blottet at tuinge. vaar vile langt til jul kalede jarlen sit folk tik sig, oc gaffue

wi veret gor en tid lang oc gaffuer eintet giort ved dennom som

ere paa slotzet, men landsfolken kendis ved at kiobe met vs

oc mene det er ikke vden fare[n] wi gaffue loffuet dennom, oc

vil

Vil ieg Erlinger frende søge raad for Eder huorledis vi skulde vinde
disse slott, tør ieg ved at, kunde mange gode raad, men dog vil Jeg
bede dennom alle som her ere forsamlede, at giffue sit raad her
til, at vi da kunde bruge det som vi mene at best skal være for-
linger sagde ike vil ieg tige herre efterdi, tale mig til men
ike er ieg god raadgiffuere udi saadan sager, skuld i saffne spurt
dennom om raad, som mer ere vant til saadan end ieg som er kun-
de unge mer, men Jeg forstaar at det gaar her til som mand pleier
at sige, at mand skal spyde til fuglen førend mandsaaden, kand
Jeg ec forsøge, at giffue nyget Raad huorledis som det siden gaar affi,
skulle vi idag om det ike finnis andre vraad, gange til slottsuen
oc skal huer affos bere trei agel byrder ved til sloget, at linet oc
dukket skal ike være fast om mand tender ild der got, skulle vi
saa gange udi trei neste dage oc see huad vi kunde faa gjort der
met, de gjorde som Erlinger sagde dennom for, oc der de vaar alt
ferdig, vaar jnd for haanden oc vilde Biskopen ike af de skulde
slaaes meden de største vogtider vaar udi jnden.

Erling.

Endrider Angr.

Prouerb.

Stratagema.

Om Gudefred.

Gotofredus.

En gammel som sloget hafde at holde hed Gudefred hand vaar
en vijs mand oc noget gammel, hand vaar velleerd oc nyget
forandret, oc kunde af gilde Tunge maal, hand vaar megit
gierig oc vredferdig, der hand saa huad Jarlen begynte, kaldte
hand sit folck tilgaabe oc klagede det for dennom, mig synnis siger
hand at det er it vijsligt raad som de Norske gaffue begynt oc oss
noget fadeligt, oc monne det sig beuise om de tende ild omkring
sloget at muren er ike fast, men de Norske ere dristige oc sterke, Consilium Gothofredi.
mige wi vel vente oss en skarp krig om de kommer saa nar til
oss, vil ieg nu søge gode raad for Eder huad vi skulle begynde udi
denne vanskeligged som oss er paakommen, men alle gamle Wend
bede gammen raade der for oc begynde det som gammen folck fick
best raad af vere, hand sagde det er det første mit Raad sagde hand
at

at j skulle binde el snore om mig i nat or lade mig sea komme
Asmus. ned for veggen eller slotz murene, jeg skal or gaffue semme klæder
paa, vil jeg gange vdi de Norske leiger a forsøge huad jeg kand der
giøre, dette giorde de ligesom gudefrøer gaffde sagt dennom, oc
der kand kom til Rognvalds jarl sagde kand, at vere en staffkar
or begierede almisse allestedz vdi leigerne or talede paa falske sprog
hvi det kunde de best forstaa, kand kunde nogenlund adte at der va
Gotfrøyer drager ned Erøyrn. nogen venskab vblant dennom or skrev at i to gaabe kundride
vnge vaar offuerste for den anden, men jarlen for anden kudes
frøer kom til kundride or kom i snak med jannom, kand sagde
til kunde at den herre som vaar paa slotzet gaffde sendt kom
til kundride or sagde, at kand vilde giøre mankerskab med jan
hvi kand forventer (siger kand) at du kalt giffue jannom fred
om slotzet bliffuer vunden, vil kand da heller giffue dig min
keendeder om du vilt giffue jannom liff end den som vill
gaffue jannom død, desse snakmøget vndet gaffde de tilgaabe d
jarlen fik ikke at vide, gik det or meget lenligen med det første
D der kudefrøer gaffde veret saa lenge vdi leigerne som kand
lostede vende kand tilbage igiem til sit eget folk igen, men der for
førde de intet bort aff slotzet eller flyde selffue hen af de vilde
ikke huad heller de bleffue besøgte med krig aff de Norske eller
ikke, de mødte ikke heller hvo landz folket.

Rognvalders jarl vandt slotzet.

Den tiende juledag vaar Rognvalden jarl kaldt oppe den tid
vaar klokt vorligt, kand bad alle sine vtrend tage deris vaben paa
or bød alle af alle folken skulle gaa op til slotzet skede de da alle
treerne til slotzet, or giorde en kast omkring murene der efter
ikke jarlen dennom skulde føge hil or huor hver aff
dennom skulle staa, jarlen, vaar selff kyndem for med orkn øinger
Erlinger or aflaker vesten for, Jon or Thrøndemer østen for
or

oc Kindride Norden met sit folk, oc der de vaar ordnede or sine
de gaar der sin sted, sage de ilden vaa, søgte de da vaa flogetbade
met ild oc vager, somme kastede met steene, end somme skode, for de
kunde enda ikke bruge andre verger, for folket kunde ikke
vel staa vaa muren for skud, dog slage de vel mange ihjel, men jarlens folk fange ingen skade der aff, gik det lige
saa til som Erlinger hafde sagt, at den tid ilden brendt oc
lymet bleff var, bleff muren los oc falt neder mange steds,
Sigmunder ongul sød en aff Rognvalds jarls krigs mend
fand vaar vænd kristersøns stuffsøn, fand vaar en villig
krigsmand oc ikke megit gammel, fand søgte allermest til flogen
oc vaar gierne for ved jarlen, oc der de hafde søgt til en tid lang
løbe alle folkene ind aff muren ind vaa flogen vinden vaar
sigaden a flog røgen der gen som kindrede vaar, oc der ilden
forminskede sig lod jarlen bere vand til oc giøre muren kold der
som den hafde faldet ned saa at de kunde gaa der ind, der
effter gik jarlen ind vaa flogen oc Erlinger met deris folk fange
de lit modstand, døde de mange mend ihjel oc de andre gaffue
dennom op ved jarlens vold der toge de meget gods men ikke kunde
de finde den herre som hafde været vaa flogen oc ingen kyndige
kiendoms saa gnat, hafde de kindride unge meget mistenkt
af hand skilde gaffue forskud sammen, oc af hand gaffue kommet
bort met røgen ved til foren.

Vig or Vinoffuel ved til. Sotr.

Sigmunder Ongul krigs mand.

Klottet Vin. dr.

En Thorv.

Hvr Rognvald iarlis reise

Effter at de hafde fact denne skjervinding tilfunde de en kort
tid vaa galize land oc sejlede der fra vester for Spanien de stride
mangesteds vaa den sydenske Spanien oc fange der meget guld oc
pendinge de løbe op ved et Thorv en gang lige som jarlen sagde
dennem for, men de som bode ved forsamlede dennom oc stode fast
imod dog vaa det sidste flyde de oc blefue mange slagne, derefter sejlede de

ved.

Storm.

Ved for Syanien oc singe en stor storm oc lage tre dage for Zuker
oc gaffde meget ont, vaar det nær af de skulde gaffne brot skibene der

Norr sund.

efftter de dreff seige ved oc segelde meget hi tiel Norre sund thi vind
vaar dennom meget gaa side de löb igennem Norre sund begynte
storme da af for mindskis, oc der de segelde ved aff sundet kiedr

Endrit Ungr dragr fra Syrlen nort ó Blis til Marsilien.

Endrede vige fra dennom met o skib segelde sand nör offuer sa
net til Marsilien, men Regnvalder jarl oc de andre lage igen d
ved sundene, talede folk da ilde om Endrede oc segde af sand d
det da seett at sand gaffde for skuet Rudefaar, jarlen lod der efftter sig
segel oc löb nd paa gaffnet al'aff syder paa ved Serkeland ik
gaffne nör gört nogen tiderder om jarlen a dennom som skulde
sannom förend sand Rane syder for Serkland oc laa der ner
ved som kaldis Sardinien eller Sardinarö oc veste dog ike af
sand at sige for di den tid vaar meget stille met taager oc sö-
mörk, saa at de kunde nayy se fra skibene oc droge de da seer
sagt frem den samme tid vaar liws nayy, det skeede en morgen
som taagen löfftis noget og da stode folkene og oc saae dennom
omkring, jarlen spurde mede kunde see noget nyt, men de sagde
at de saa ike viden to smaa der söge og fra döen, der efftter toge
mad oc öll og oc singe mad oc der de saa anden gang gen til dem
kunde de ike see den ene, det sagde de til jarlen, sand sagde det

Sudspicio audita de illo

K. Arel til Serkeland o: Africam ni fallor.

Sardinia.

R. Arel beiff aver Drommunderen var.

gaffne vaseligen ike veret der, det monne gaffne veret nogle skib
som de segle sed i verden met som de kalde Drommedere, de skib
ere saa store at see som holmer, men kand see dersom den ene
Drommid gaffner leiget, gaffner kommet nogen kind paa
gaffnet oc monne den vere kort leiglet men disse ere viselige
anten Kiöbmend eller de som ville drage nogle synderlige steder
Der efftter lod jarlen kalde til sig alle offuerstyren aff gner, skib
oc sagde eder vil ieg först spörge herre Biscop oc Erling min
frende kunde i see af vi kunde ved nogen made vende kun
gaa

Anslag om at angriber Drommunderen.

Biscoyens raad.

yaa dennom sin ere yaa Drommiden, Biscoyen sagde dette
ther ieg at i skulle ike saffne saa gott vid at giøre som i mene at lobe
met Lens skibe ind under Drommiden thi i monne ike kunde
sage yaa bordet met breddye aff vore skibe yaa Drommiden
men de monne saffne beg oc snoffnee oc giøre det vellendis ofsaa
vder yaa vore Gotneder kunde i det vel see jasel forstandigt som
i ere at det vil er det storste vogesqil oc vonnelist at sage dit
sikt vdi saadan fare, da sagde Erlinger det raad vel vere bedre
Biscop at i kunde det vel see at det er storfaare, at gifftne sig
til dennom, mand det synnis mig at endog vi komme met vore
skibe ind vnder Drommiden at det storste aff det som de kund. saa
yaa oss, kommer vden for vore skib om vi ligge dicht om bord
ued dennom, men er det ike saa som ieg siger da kunde vi bat
komme fra dennom oc monne de ike soge efter oss Ger yaa gaffnet
met Drommiden, jarlen sagde det er mandeligen talet Erling
oc efter mit sind vil ieg nu giøre obenbaret for alle officerer a
alle vaar folck, at giver mand sin sted skebne sig det beste
sand raad, der efter ville vi drage til dennom oc ere de Christne
krigsmend, da giøre vi dennum ingen vofred, men ere det vegninger
som ieg tenker da monne den almectige Gud hielpe oss imod
dennom, men aff alt det vyge vi see ville vi gifftne de saadige den
salfftrisinds tiltrende pending, strax soge de oc deris vaben oc
giorde dennom oc deris skibe ferdige efter som de kunde best,
jarlen sagde dennom giver giver aff dennom skulde soge til der
nest rode de det snareste de kunde tie Drommiden.

Erlings raad.

R. Jarls suarer.

Dise dennom kom vaar yaa Drommiden.

Der de som vaare yaa Drommiden saa at der soge nogen skibe til
dennom, soge de yerler oc yngvar oc anden Dyrbar vare, ve sengde
den vd yaa bordet yaa Drommiden, oc vobte meget tattis sarleus
skolt at de maatte dennom til at slaa ned sig, Rognvalder lagde
sit

Slag mod Drommiden.

Sil skib lag ved Dronningen paa styrebord mgn Erlinger om
bagbord, Jon oc Aslaker for paa, Guer paa et bord, dernest de andre
med deris skibe mit paa begge siderne, saa at de laae allevegne
dicket om bord med dennem, oc der de vaare komme under Dron-
ningen vaarder saa gogt paa bordene, at de kunde ingen verger
bruge, men de paa Dronningen slog skoffnedis snaffel oc vel-
lendis beg ned paa dennom, gik det lige saa som Erlinger sagde
at det vaar mest vant som falt ved offuer deris skibe, oc gaffde de
ikke agtt at sinde dennom som vand paaden side paa deris skibe
som vende ind til Dronningen, men de som vare paa den
anden side gaffde skiolde oc solde dennom offuer deris skoffnedder
oc beskiffne de der med forvarede, oc der de saae, at de kunde inted
giøre ved dennom drog Liskoyen fra med to andre skibe oc ginge
alle skytterne der paa de droge ved skodnael med dennem som
vaare vad Dronningen oc skode paa dennom, oc kunde de der med
mest giøre dennom skade, saasom de da alle deris verren der imod
men tenkte lit paa gnad de giorde som lae med deris skibe ved
Dronningen, Rognvalder jarl bad at gaus folck skulde tage øyer oc
skugge sul paa Dronningen der som de kunde see at der mindst
vern vaar saa, oc der de saae det paa de andre skibe begynte de det
samme paa den side som Erlinger gaffde lagt lit skib til gengde
it stort anker, oc vende stokken ned men skamene vaar kastet
paa bordet, anden rode sed Erlinge stafnbue eller stafnsmand
som altid skulde forsuare stafnen paa gaus skibe ved krig eller
slagning, denne samme beskiffte oyeblikket paa ankerstokken oc der efter
tog gaud saa mange oy til sig som der kunde staa oc skugge sull
paa Dronningen oc bleff det nogot høyere oy end de andre sull oc der
de gaffde skugget saa store sullen at de kunde komme igiennem,
giinge de ind ved Dronningen, komme de Jarlen oc gaus folck
ind ved de nederste vonn men Erlinger oc de andre i de offuerste

Dr kastr glo-
rndis sig ned
aff Dronnin-
gen.

Norsk
skytter.

Norsk skygge
skib paa dro-
ningen.

Dr kliffur oy
paa det stort
Anker.
Erlingr
roder.

Norsk gaa
ind i Dronnin-
gen.

rom

rom oc der de komme ind vd: Dronningen, bleff der en stor
slatning, paa sammen Dronning vare Saracenerdet kalle
vi Wragmots Kiempere der vare mange Kæmend eller mori-
aner de gjorde den største modstand, Erlinger fik nógit saar paa
halsen ved skulderne den tid sand løb ind vdi Dronningen oc
grodedet saa til at sand sellede altid siden mest gjennedet dersom Erling blek
bleff sand klodet sarker, det er vrang eller krøgt, men der nr hior aff
Roguvalder jarle oc Erlinger komme tilgaade, flyde Saracener sand first sit
frem paa hobet, men jarlens folk ginge og da den ene effter straffen.
den anden oc bleffne de da fleire oc ginge fast frem de saa at
paa Dronningen vaar en mand som vaar støre oc ypperligere
end de andre oc derligere let mente de at det vaar deres gjelding.
Roguvalder jarl bad de skulde ikke slaa sammen igiel men fange Gjelding paa
sammen om de kunde, da førde skiolda runden omkring sam- Dronningen
mon, oc singe sammen fangen bleff sand ført sen paa biscopens bliffuer fan-
skib oc nogle faa mend met sammen, men all andet folk floge gen.
de igiel or singe den offuerflodige mógit gods oc mange kreaturer der
de gaffde aff giort det suarist saasse de dennom ned oc skiælede
dennom, da talede de om de tidender som der gaffde skied oc sagde
da suer det sand gaffde siet oc talede der om sinem der gaffde sørst
sørst. opganget oc kommede ikke offuer ens da sagde de at det Ertter om
maatte vere vederligt at de skulde ikke komme offuer ens naar Gerst Manddom
de skulde sige aff saadan store tidender or paa det sidste komme de ormer Vlag-
offuer ens at jarlen skulde dømme om sjad det vaar sandist oc ting.
det vilde de alle siden sige oc der ved blessine, da giorde sand
deste vigen paa denne Dronning gik allersørst anden vide,
met mandom størst, der til sialv os vor Herre vel, de suorte
hegninger ere slagne igiel, der denn gaffde taget all godtgiet
aff Dronningen, saasom de ild paaden oc brende den op, oc der Ild sættes
paa Dronnin-
gen.

Hoffdingen bliffuer Mistrøstig derover.

Vdi den store Vaad som de hafde fanget hadet, bleff gand meget vnderlig den ved, at hafde mange farwer at kunde ikke holde sig stille, men ikke vilde gand tale gnad som de kunde gannom at de ikke skiøge gand noget gnad de troede gannom

Vandinger, gnid or dölff smurt, tiss i skibet.

ellers ikke, men der skibet begynte at brende allermest, kunde see at lige som vellendris eller kommendris sl. løb ned i gattuet vdaff samme skib det gorde fangerne meget ont, de mente de norske at de andre hafde forstukket deris vendinger oc afgnidet eller dölff eller gnad for gott metall det kunde vere hulde hafue

Vendland Africa forte.

smeltis vdaff gleden. Rognvalder jarl segled derfra sønder vnder Vendland at lade der ved en dösted oc giorde 7 dages fred med stadsfolket de giorde oc kiöbmend hab met dennom at holde dennom fangerne, men der vaar ingen som vilde kiöbe dennom

Høfdingen giffuis løss er kommer igen.

store mand, der effter gaff Jarlen gunnom loff at drage bort oc fem met gannom, gand kom til dennom igen om morgenen der effter met en stor grab folk oc sagde at gand vaar en Edelmand vdaff Vendeland, oc hafde vered lost eller forsend derfra met for[re] skib oc godt oc at det taktis gannom verit af de ogbrende skibet

NB. for der sagde gand, taktis offuermaade solff oc guld saa at ingen hafde der grat aff, men nu hafuer jeg meget vold offuer dem men i skulle det nyde at i gaffue mig loff oc giorde mig der til met stor Ere, men gierne ville ieg at wi skulde aldrig see huer andre meer oc farer der met vel. Der effter red gand gen vaa land met Jarlen oc gaus folk segled derfra synder til Cretam at laae der nogit lenge for storm skyld, der nest fiinge de god vind oc segled

R. Jarl sygler til Cretam eller Candiam.

til Jerusalems Land oc komme til agersborg sinnen om

Hic videntur quædam deesse: Nam non ita citò nauigatur Hierosolymam.

Til Jerusalem. Til Aggersborg.

Morgenen den fredag, der ginge de oc met en stor grijs oc

Kingdom iblant folcket.

pryddelse som mand hafde der ikke tilfeet der høffuede Jarlen nogen

Mend

tid, oc kom der nigen kingdom vaa gaus folk oc dode mange ypperlige

Dorbern for. tr dør.

Nu Mend, der døde Thorbiorn forte Jarlen oc gandz folck droge gen
til Jordans flod oc tøede dennonder, Jarlen selff oc Digmunder
Engell swømmede vd offuer Aaen, oc ginge der paa Landet som
vaar nogen vijskier oc giorde der aff stone Kunde aff sammenjs
ellersmaa traer, der effter vende de tilbage oc droge til Jerusalem,
Rognvalder oc gandz folck droge om sommeren der effter aff Jerusa-
lems Lande oc vilde drage til mygle gaard a Komme om Gotten til
den sted som seder imbolum der tøffnede de noget længe, de gaff de
for ordsprog vdi samme sted, at naar som to mødte sin anden paa
gaden eller paa stræder oc den ene vilde sætte vom, da sagde gand
midgaff midgaff det vaar en affden at de ginge vd aff byen oc for-
linger skulde gik vdi bryggen til sit skib ginge der nogen aff Borger-
ne imod gammom oc robte midgaff midgaff Erlinger vaar mygt
drucken oc lod som gand gorde ikke, oc der de Komme imod gner andre
sprang Erlinger vdaff bygge neder vdi en stor dyng leir, da lob gands
folck til oc slette gammom ov, maatte gand lade sig føre aff alle Kledem
oc lade gammom to, men om morgenen effter, der de sagde deroe
for gammom laa gand at a giorde vijm der om, lit effter giordis de
fiender at jon fordi mend sagnede gammom allene de sende bud paa
andre skibe, at søge effter gammom paa de andre skibe oc Kunde ingen
finde gammom, men ikke maatte de lede effter gammom paa landet
om dagen, om morgen vdi det første det bleff lyst giorde oc
oc søge gammom ikke langt fra Stadz muren, gand vaar da død,
men ikke vidste de gnem det gaffde giort at slaa gammom ihiel, Thi de
Kunde finde saar paa gammom, der effter giorde de gans fordskud
oc droge der effter derfra oc gaffne wi ikke gort eller læst noget om
deris reise forrind de Komme nór for Ligrebnes der laa de nogle
narfer oc tøffnede effter vind som dennom tykkis god at seyle
nór at gaffnet til Mygle gaard de beyrydede da meget deris seglatz
lige som de gaffde gort at Kong Harald jorsalefare gaffne giorde.

Om

Erling Skiaks støder ind i Skarnet.

Jon Jod segrer.

Ligrebnes.

Om Rognevald jarls reise tie Wegle gaard.

Rognvalder jarl oc gans folk kam til Wegle gaard oc bleff der vel vndfangen aff Kongen selff oc aff verninger den tid vaar Menelaus Kong offuer Wegle gaard. Den kalde vi Manuela. Gand skenkede jarlen mögit skiöld oc gyending, oc bod at giffue dem sarlige lön, men de vilde blifue der noget lenge for gaarnom der töffuede de lenge om vinteren vdi stor lyst oc glade tindrider. Vaar der kommen oc vaar vdi stor dignitet oc ære for Kongen, gand talede ikke mögit med jarlen eller gans folk, men førde heller alting til det verste for dennem, naar gand kam i tale med de frem mede. Rognvalder jarl begynte sin reise om vinteren fra Wegle gaard, oc seglede først vester for Volgaraland tie Durraks borg derfra vester paa haffuet tie sul der gik Rognvalder jarl fra sitene oc Kolinger oc Vilgelm Biscop oc alle de ypperste aff dem folk de kiöbte feste oc ride først til Rom oc derefter denne Romerske veg derfra oc nör at, oc vaar den reise den ypperligste oc folkis de alle af vere ypperst mere derefter vdi kiöfornu som gaffde reiset samme reise, medens de gaffde veret paa samme reise gaffde Ingemunder Erling, Karlis broder död, gand folkis af vere ypperst aff de to brödre den tid de lefftede baade, Erlinger gaff sig da vdi felskab med Junge Kong de gand vaar sammen altid kierist aff gand brödre oc skiödis de aldrig af saa lenge som de lefftede baade men efter at Kong Junge bleff slagen, bleff til Kong tagen offuer det folk Ottogens Erlingesön oc Christinus som vaar Kong Kivard Jorsalafaris Dadter, men Erlinger raade allene for landet Valdemar Kong aff Dannemark gaff Erling jarl naffn bleff gand derefter en veldig mand oc vijs folk, som Lindrider vnder staar screffuet vdi gams Historie, Lindride vngi Kom ingen gr kommer igen til Norge vaar der efter, af Rognvalden oc de andre vaare fiender Kömne noglr aar derefter.

Lindrid Vngr vaar kommet for drunun. or Engern Dud slaff med sin Landsmend.

R. Jrulf sirm. frid.

1 Wilgarland

2 Durrachs. borg Durrachium

3 Wiel.

4. Rom.

5. Nörpad.

Ingemunder Erling Karls Brodrr död vdi widerr tid.

Magnus Erling sön.

Kong Valdrmar.

Lindrider Vnder gr kommer igen til Norge vaar der efter noglr aar derefter.

Hr Menelaus Kong offuer Wegle gaard vor Herre Immanuel.

fra

fra Wroglegaard, gaff sand sig straxs hen til kysten Kong Ch. sand
vilde ikke gaffue met erling at kaffue, oc effter at Kong kysten
vaar igiel slagen samlede Eindride unge oc Dirard Harald Hauldz
søn aff Reyre en mectig haab folck oc tog til Kong Magen hardi Oyrar i Norge.
bred som vaar Kong Dirard Harildsons søn de sloge i fiel
Gregorius Dagsson oc Kong inge, der Magen oc Eindride sloger Vide Chroni
oc met erling parde vnder sek, der bleff Magen slagen, men ca Norwagica
Eindride flyde tod erlingen jarl slaa Eindride unge lit der effter Eindrid unge
ester i vijen. i fire slagen.

Rognevalder jarle kommer giemt til orkner igen.

Rognevalder jarl toffnede lenge paa Wandeland om sommeren effter Wandrland.
at sand vaar giem kommen gorde sand mange tidender om guor-
ledis det gik til vdi orknoer vaar det sagt for sannom at der vaar R. Jarl dra
stor vofred oc af de beste mend vdi derne vaare afslide vdi triender yar. ger sinn.
tier, men de vare saa som vaar stille oc kloge gnerken om den Wnrigfred vdi
ene eller sin anden, vaar der paa den ene side Waris jarl, men Orknoer
paa den anden side erlender jarl, oc Gnund Thrisserson jarl kaffde 1. Harald.
de ingen skibe derfaare begierede sand aff sine frender oc venner II. Erland jarl
at de skulde lade giore sannom nogen lange skibe om vinteren men or Gnund Af-
de alle snarede sannom vel der til oc loffnede at lade byge effter som trisserson.
sand begierede jarlen giorde sig fordig om sommeren at drage vester R. Jarl lader
til Orknoer til sit rige sand bleff sidde ferdig for mange arsager skib bygge.
skyld, sand drog vester paa it kiobskib som ejede en mand ved nassu
Thorallus Asgrimsson sand vaar en islender oc kommen aff Thorald
stor slect sand kaffde gaarde synder vdi Biscops tungom, jarlen Asgrimsson
kaffde dogligevel noget folck oc folgere paa skibet met sig, de komme
ind vider Skotland der det vaar noget gen paa vinteren oc laae R. Jarl kom
ved torffuet oc kom jarlen lit for jul til orkender vdi sit rige. mer inod sit
ri-
ge.

Om Kong kysten Harildsson.

Nu ville vi tale noget om de tidender som skede vdi Orknoer den Hand sig kaff
tid ner tildragen
i Orknøyer
vej R. Jarls
fraværelse.

Anno Regnvaldes jarls vaar gaa reysen til Jerusalem det samme sommer som jarlen vaar igen dragen aff Orknøer, kom der østen fra Norge kong Øystein Haarick gillis søn gand gaffde mygit krigs folck, oc der gand kom til der ne løb gand met sine flode ind vnder Regnvaldis der førde gand af Haarick jarl Wæddaderssøn vaar dragen offuer paa Kageness met en tritogsaxe det er it skib met 20 raaer paa gnær side, oc paa samme skib met gannom 80 Wend gand laa vd i Thorsaa oc der kong Øystein fick at vide gnor gand vaar saadan gand folck paa trei fuder oc drog vester offuer Fetlands fiord oc saa til Thorsaa kom gand saa paa dennom af jarlen oc gands folck viste ikke forr aff end kongens folck gick ind paa skibet til dennom oc fangede jarlen, gand bleff siden ledt igen til kongen oc gick det saa aff met dennom af jarlen maatte kiøbe sig fri met 3 marker guld, men gand gaff sit rige kong Øystein i vold, oc skulde gand gaffue det alle tid vd i forlening aff kongen, bleff jarlen da kongens skiøven mand oc tiener, oc der effter drog kong Øystein til Skotland oc stride der paa om sommeren, gand stride oc mangensteds paa Engeland i samme reyse, oc lod at gand seffnede kong Haarick Riwardssøn, der effter drog kong Øystein øster til Norge til sit rige oc talede folck vd i adskillige maader om gands reyse, Haarick jarl vaar vd i Orknøer i sit Rige oc kunde alle folck vel lide gannom den tid vaar gands fader Maddader jarl død, men Margret gands Broder vaar kommen vd til orknøer som vaar en dellig kunde oc mygit saarck som denne tid døde ocsaa Dauid kong i Skotland oc bleff effter gannom tagen til kong Wams søn Wellolmer gand vaar barn den tid gand fick riget

Kong Øystrom Haarald Gillis søn drager ind i Orknøer.

Thorsaa

Kong Øystrom fanger Jarlen Haarald.

Haarald Jrck elisiuer Kongens søstersøn Aland.

Kong Øystrom frider paa Skotland oc Engeland.

Kong Dauid dørr. Kong Melcholm effter gannom.

Om Irland Jarl

Irlender Haarick sleymales søn vaar mest gaat vd i Thorsa men stundom vaar gand vd i Syder øer eller vd i Krigen effter at

Irland Haarald sextmand lid søn. Ottar Jarl.

Ottar Jarl

Laus Erlandj.

Anakol sand fosterfader.

Erland kragr til kong Merlerkolm.

Erland fanger kattnurd i forlening.

Erland farl mod sin frender Harald farl.

Harald Madderr son samerr orsa folk.

Erland drager tie Norge.

Anakol beiffr tilbagt.

Bunni.

Harald farl or Dunnd uenner.

Paar dod, sand vaar en Mandelig Mand oc vel begraffuet
met mange herlige stonder, sand vaar vind vdi sine gaffuer, vd
myg, oc vilde grisme aflyde gode Mends raad, oc fadde mogit god
vindist vdaf sit folck, sand holt oc megit folck, der vaar en Mand ved
nafn Anakol, sand fadde fostret Erlend op, oc raade mest met
sannom, Anakol vaar en krigs Mand oc kommen aff storsleet
vdi dyndeder, sand vaar Erlends raadgiffuere. Der Erlend
spurde af Rognvalder farl vaar dragen fra sit rige vd tie fare-
salem, drog sand til sin frende Melkolm Norge konning oc begierde
af sand vilde giffue sannom farl nafn, oc faa sannem kagenes
vdi forlening, lige som Harald farl sans fader hadde tilforne
hafft aff Melkolms farfaders fader konning Dand, oc efterdi at
kong Melkolm vaar den tid barn eller i sine barndoms dage, de
Erlender fadde der mange vggerlige Mend tie frender som strax
paa sagen met sannem, da sik sand farl nafn oc fick kagenes
mod sin frende Harald farl vdi forlening, drog Erlender da gen
paa kagenes til sine venner oc samlede strax mogit folck, oc drog
vd til Orknoder oc begierede af de skulde der tage imod sannom
Men Harald farl Maddadder son, samlede stray folck den tid sand gorde
af Erlender farl vaar forventerdis, gringe da Mend imellom
oc vilde forlige dennom Erlender begierde saldfue herne mod Harald
men sand vilde det ingenlunde, bleff da dog sagt fred mellom den-
nom vdi de to neste saldfue dage, oc bleff det stadfestet af Erlender
fare skulde drage ostes tie Norge tie kong-osten oc begiere den
part vdaf dennem sin Rognvalder farl hadde daff, oc lod Harald
af sand vilde giffue den op for sannom, drog sand da ostes tie
Norge, men som parten aff sans folck vaar tilbage met Anakol
vdi Orknoder. Bunni elukesson, Duend osterhersons broder
hadde affset et barn met Margrete Haralds datter Moder, men
farlen giorde sannom vdsleger der aff bleffue de Duend oc Harald
farl Magnus oc forstiuk Duend Bunne sonder tie hiod hus tie
sin

Oeff

Vnnj Vnnd Aserisser sönd broder.

sin den Liotolff som Vnnd gaffde veret gos tieferne, fogl Liot Oeffis søn gaffde veret met Harald faue en tid lang oc vaar end da fand oc Vnnd vaare icke megit gode kunner den tid Hylenden faue drog ofter tie Norge, drog Harald faue offuer

Harald frie drager tie Kat.. trund.

vaa Kagenes oc vaar i leje om vinteren, Vnnd Aserisserson vaar den tid vdi Egrasvig vaa Kagenes oc tog den vaare vaa

Vnnd Aserisser oc hans broder j Dörn.

sine stiefsönners gaarde fand gaffde fret tie cete Magnilde aug- mundes Daager de vaare icke lenge tie gaarde deris Vön gede Oeff der efter fik fand ingenvide Egiertelsdaager deris Vön gede Andrea det vaar Vnsdagen stidst vdi faste, at Vnnd vaar gangen oy i Lambeborg met nogle Mend de faa fuor en Lysding kam ofter offuer Jetlandz fiord, der torkis Vnnd, at fand kunde kiende Harald faueis mend som fand gaffde sent efter prag nor paa Hetz land, Vnnd bad de kulde gaa tie skib oc rocke tie Lysdingen det gorde de oc toge lysdingen oc alt det som der vaar gaa oc noget drigde, men saage folken gaa fand, oc ginge de ofter tie vig oc sagde dette for Harald faue, fand talde lif der om oc sagde at ston- dom kunde fand standom Vnnd gaffue sammen gods, eller de kun- saa gaffue tie fellis met giue andre fand de gaffde, om gaaffuen der efter kiffte faulen sit folk af, somme tie en gaard oc somme tie andre, men stray offer Vaaffte drog Vnnd met for lue Lysding oc en kulde som mand kunde roe vaa vd tie Orknöer, oc der fand kam vaa vskalg eid, tog fand der it fra

Vnnd dra.. ger fra Kattr.. nes.

Fogl Liotolffs søn

aff fogl Liotolffsson fand Vaar den tid kommen Lysnden fra Liodgiu fra sin fader, oc bilde hen tie Harald faue, de tog oc xij boer gild fra di vaare kloffe hand- faulis kunde, det Vnnd gaffde veret fort vd tie gaarden, men de som det ejede vaare i kirkeby, der efter drog Vnnd offuer vaa nesset oc igen oc oy vd Skotland oc fandt Welkolm kong vd Ayrdien, fand vaar samme tid ix dag gammel, der fosfnede Vnnd en Maatt oc bleff vel traciteret, oc sagde kongen, at fand kulde gaffue all den vedtegt som fand gaffde for gaffue paa Kagenes, forend fand bleff vdsat

Vnnd dra.. ger til Kong Welkolm vdj Ayrdin

met

met Dauid Jarl der effter fiedis Vriend fra Kongen met stor
Kierligged drog Vriend tiel sine Vkile gien oc seglede synden tiel Orkn-
promontorium
oer den tid vaar Anakol yaa Dyrnes oc saae seglene for Østen Mule
Anakol sende gel tiel Vriend bonde aff Skeggbiar naa stoduu oc begierde
at Vriend skulde forligis met Kogl oni det sand gaffde taget sibet fra
hinnom, tgi de vaare i sleet sammen, oc vaar Kogl samme tid gos
Anakol, oc der vaar kam tiel Vriend oc sagde hinnem hnad Anakol
vaar begierendis, da bad Vriend at de skulde mode hannom ved Vndo
tgi sand loffnede at sand vilde dragge did samme gang, der giorde de oc
gaffde huer aff dennom mange Mand, vaar det lenge forend de kunde
bliffue forligte oc bleff det ved sia maade, at Vriend skulde selff raade
for alt derid forligelse effter som sand vilde selff, oc effter gaff Anakol
tgi ved selskab met Vriend oc loffnede at sand vilde forlige hannom met
Erlend Jarl, naar som helst sand kam fra Østen, tgi der vaar ster fiend-
skab imellom effter at Vriend gaffde brent krabant inde, Vriend oc
Anakol drogte til Orknø o eclaae ved Kolfinnes nogle nagen den tid
Roe de: Orknø Thorfinder Brusesøn sand gaffde den tid the ette
stoggerde Vriends Kosser som Thorbiern Klerker gaffde, skilte sig aff
met, der Vriend oc Anakol laae ved Kolfinnes Kom Erlender saae
der seglendis vaar Kolfinet, drog Anakol oc Thorfinner Brusesøn
straxs til hannom oc vilde forlinge Vriend met hannom, gaff
Jarlen dennom nigen god bested met det forste oc sagde at Vriend
haffde altid veret sig oc sine frender imod, oc inde heller holdet det som
sand haffde loffnet Orkø Jarl, at sand skulde skilye sig tiel Kiget
da bad Vriend at sand vilde tiene Jarlen i 8 maader sand, de
vaar en fiel dag om at forlige hinnom oc kunde dog intet forend Anakol
oc Thorfinner sagde, at de vilde folge Vriend bort aff Yarne om
Jarlen vilde icke lade sig forlige met hannom, Jarlen sagde dett Kong
Kystens stadfestning, at sand skulde hassue den deel aff orknøer som
tilforne haffde haffe Dauid Jarl, den tid Vriend vaar forligt met
Jarlen, gaff sand det raad ved, at de skulde straxs

Hic quædam desunt.

Kong Mrekolm drager orl imod Vriend Jrl.

Anakol.

Vando.

Forligrs maal imellom Vriend Kender or fo. grl

Torfind Brun sr sæffr sin gute Vriends søster.

Erlender kommer igen aff Norge.

Vriend beliffuer forligt met Endrit Jarl.

En selff tridie, aaden sieff fiend alle deris Vlend de fyndede
dennom offuer paa neset de som kunde faa nogen ferier, men
Erlender Jarl oc Vnend toge alle begge Jarlens fibe oc offuer maade
Vnund fager R. Frels dlis. mógit gods Vnend lod sitte sig alle skendsker som vaar paa Rognvalds
Jarlis fib oc sende sammom dennom alle offuer paa neset, Vnend vaade
Jarlen til Vogeland, oc skulle ligge der ved fiorden tyde kunde seeder
fra naar nogle fibe komme aff neset tordris dennom af der kunde
de giøre mest modstand naar som begaff giordis, men Erlender Jarl
Erland Frøl paa Vogeland. tog det raad som gaus krigsfolk begierede, at sand drog nor til sam-
nisd oc drukke der om dagene ved en stor slosshus, men siuer affen
belagde de deris fibe tilgarde oc dosshede paa dennom om nat-
ten, det vaar sem nesser for sue af Vnend Arnesson drog sysser til Vaa-
Vnund fra gre fra Er- vig til sui fiendis bygride oc skulde forlige sender met en affsinds
land. Naboer som sede Viorn, men forend sand drog affsted paa minde
sand Erlend Jarl, at sand skulde sossus paa fibene om nettene
oc sage ikke minder vare paa end naar Vnend vaar selff tilstede.
Vnend vaar en natt for sands fiendis bygd.

Erlendes taxe bleff sagen tigiel.

En Mand som sede Dlis oc vaar Vnendes bonde oc vaar sandsøde
ven, sand begierede, at Vnend vilde komme til sammom til gest
oc see offuer sans Gesskab, oc giffue sammem gode raad baade ved
it oc andet denne Mand saffde brugat, mungat eller ferst ód o
vilde bede Vnend oc sans folck der til oc der Vnend kom til
Vnund Aser. for dragr til Dlis Vnendz Bon- dr. Dlis om affenen bleff sammom sagt at Erlender Jarl sell
ikke gaet til fibs om affenen oc der Vnend skulde deige af gore
sende sand stray margat Ericusson oc to andre til Jarlen oc
Vnund sender Margat Erimd- son til Erlen or bad sammem gaa til fibs. bad sammom tenke paa hues sand saffde raad sammom endoog
sand saffde det ikke giort den forgangne nat, men det frøsster ig
sagde Vnend, at sig skal ikke saffue lenge bagsff, at giffue denne
Jarl nogen raade, Mandgaden kom til Erlend Jarl oc sagde sammom

det

det som Vrand hafde befalet hannom, alle Farlens & rigsmend
sagde at stondom lod hand som hand frygtede aldrig for nogen ting
men stondom vaar hand saa ved, at hand viste ikke hvor hand skulde
finde oc hielpe sig eller andre, sagde de at de vilde hafftue met vo oc
gaa ikke tie skibene, men Farlen sagde, at hand vilde giore som Vrand
hafde raadet hannom, oc gik til sit skib met 24 Mend, men alle de
andre laae ay i husene de paa Vrands skib laae vdi en anden vig
ike langt derfra, denne samme nat komme de Rognvalder Farl
oc Harild Farl vforvarendis paa Irlend jarl, saa at vesterne de
som skulde vage paa landet oc paa skibene viste ikke for aff end de ginge
paa skibet, en mand som sede Ormen oc en anden som sed vfi de
vaare for dei Irlends Farlis skib, vfi lob ay oc vilde vecke Farlen ay
men hand kunde det ingenlunde saa vaar hand dod drucken, vfi
sik hannom ay dei sui fadin oc sprang for bord met hannom vdi en
liden bod som stod bag ved skibet men ormen lob for andet bord oc
kom tie land, men Farlen oc mest parten aff det andet folck bleff dod
som paa skibene vaare, de som vaare paa Vrands skib vagnede ay
der ved, at de gorde deris vaaben de gingo strax deris forig oc droge
ombring nest det begynte da at blifftue lyst oc kunde de see af
Farlene droge fra, fordi dennom at de viste vel at det hafftde da fuet
en ende met dennom vdi nogen maade, rode da Vrands kiemere
da gen oc komme forst til Rennedal oc sende en Mand der fra til
Vrand som skulde sige hannom dise tidender, da hafftde de gort at hand
Farl vilde giffue alle Irlends Farlis mend fred, men Rognvalder
Farl vilde hafftue der tie hand gorde om hand vaar dod eller ikke eller
om de kunde nogenstads sige hans liff eller gore om hand vaar
gortkommen, Irlend Farlis liff bleff sit tonetter for sue saa
folcken da hvor it hoyd skafft stod vdi fanget som vaar kastet ay aff
Boen oc der de komme der tie stod det samme hoyd igiennem Irlend
Farl oc bleff hans liff fort til kirken da singe oc alle hans Mend

fred

Vrand gaar tie skibs met 24 Mend. Der andre bliff vd i husene.

Harald Irl for vaabne sig. Leid Irl or slaar hannom ihiel.

Harald Irl giffuer Irlands Kirner Venskaff.

fred oc fire aff Vnend trenere som gaffde veret sangne, der vaar
Joan Vengrr. en mand som sede Joan Venger sand vaar Joan Venges sosters
sön om sniikken mi gaffne talet tiesenne, sand gaffde veret gos
Jon Vengrs tegerning. dagen dart oc belegen sands sosters oc tobet der hen vdi sribysteri mi
dnabol, oc nu vaar sand dos Erlend sare, men irke vaar sand
met vdi plantningen Erlends sarlis mend sleyde tie Kirkedog oc sind
dennom der vdi Mogens Kirke, sarlene drogc did hen oc sunde d
da sorligen met dennom vdi Kirken, oc dunde jon ike sor
saa fred end sand lossiede af giore ecteskab met samme Vnndsk
alle de som der vaare sriore sarlene Gildskab oc troskab, oc vaare der
Jon Vengrr bliffuer vdaeld Frelb Mand. villige til jon Venger, dett vaired sarlis Mand, der Vnend
asteriserson sgnde af Erlenders jare vaar slagen, drog sand til
Rennedal til sine trenere dunde de sige sammom alle disse ti
denden lige som de vaare tilgangne vdi Dannisd, der effter drog
Vnend til Torelfsd oc dommo did den tid det vaar fuld vand
de toge all vedskabet fra libet oc forvarede den, de siffis af paa
af sillige, gaarde oc gaffde sgnderne alle vegne vde om sarlene
komme irke, oc dnad de eller de andre Hoffdinger vdi landet
gorde. Vnend asterserson gik der vaa sieldet sietl sieste oc
ned tie stranden vaa den anden side oc sneg sig siem vaa en gaa
Vnend Asterserson sniger sig sneffsirtr ind paa 1 Thorfind or 2 Angmind or 3 Erland.
vdi mörke, de gorde af der vaar megit snart inde, der vaare de
Thorsinder oc Angmindes sans son oc deris Vnger Erlender
sand roste det for Thorsinn oc Angmind, at sand gaffde giffuet
Erlend sarl sans Vaanesaar, men de torstis alle trei at
gaffne stridet Mandelige, oc der Vnend gorde det lob sand ind
i suset til dennom oc de som sammom sulde, dog effter sammom
Erland slagen Thorfind fangen. Vnend dam forst ind, oc dog Erlend strag baane sig, men de
sangede Thorsinn oc gorde sammom met dennom men Angmin
der bleff nogit saar. Vnend drog da sen vaa Thingevalle der bode den

tid

tid sans frendesbroder, oc tosinede der lovligen først om sielen, Rogn
valder jarle drog tie Dannirks om sine tiden, men Harild jarl vaar
tilbage vdi Kiøge bog, Rognvalder jarle sende bud tie helge paa
sin yngre vell, at sand skulde sige sin frende Vrend, om sand visse no-
get sior sand vaar, at jarlen vil byde sannom tie sig vdi sinene a
det met at sand vie forlige sannom met Harild jarl, oc der Vrend
fik dette at høre, drog sand tie Rognvald selff siege a vaar gods sammen
der tie sine vaar forgangen, men efftex sine bedst lag stefftne sior
Vrend oc jarlene skulde forliges, oc skiede de giøre klart vdi alle de
lagen som de gaffde tilforn veret wends om, oc dex de komme
til gaabe lagde Rognvalder jarl vild paa at forlige Vrend oc ha-
vild jarle, men mest part aff folket de som ikke vare enten Vrends
frender ellex vennex lagde att det verste tie som de kunde a lagde
it altid kam noget out aff sannom om sand ikke bedstnex giord
dsiegex aff dørne, men det blef paa det sidste giort i forligelsen, at
Vrend skulde giffue sinex aff jarlene en marck sylff oc misse jaff-
parten aff sine graade, oc it [illegible]angskib, Vrend sagde, da mon forlige
en best holdis naar seg blifftue ikke for noget kaget, Rognvalder
jarl vilde ikke gaffue noget gield aff Vrend, oc sagde, sand vilde
ikke fare ilde met sannom vdi nogen maade, oc sagde, at sand alde
sinere sans venskab end godts eller pendring, Harild jarl drog efftex
forligelsen tie skarecksø tie Vrends gaard oc sandlede noget ilde
met sans korn oc andet fiad sand der gaffde, men der Vrend
fik dette at høre, klagede sand det for Rognvald jarl, oc sagde at
Harild gaffde vrygget den pact som bleff giort imellom dennom
oc sagde, at sand vilde drage hiem oc see sior vdis det stod till
hiemme. Rognvalder jarl sagde, bliff for mig du Vrend, oc seg vil
sende jarlen bud, at det skal endnu stilles met sannem oc dig, thi
seg vil ikke, at du skalt tenke at svege met Harild jarl, thi sand bliffue dig

Vrend drager fra Kiøge til Lingrnæs.

Harald i Kirkebog.

Vrend drager tie Rognvald or dre landlis om sted.

Harald drager til Skarøsø.

Dr krigdre forligelsmaal.

Dr krigdre forligelsmaal

dig for ſtor at truge met, endog dú eſt foſs a en gód Krigsmand
men Vrend vilde ingenlunde giffue det affen, oc drog ſielff treuve
paa en ſtude tie Vareckió oc kam der ſilde om affenen de ſaat
der vaar ide vdi Vagtuſet, yrle Vrend did gen oc vilde af de ſtulde
gaffue taget ilden oc ſatte paa ſtoffuen ſom folket laa vdi oc brend
gaarden op, oc Jarlen der inde, Vrend Blakara ſpór gand vaar
offuerſt aff dennem ſom den tid vaare met Vrend, gand raadde
Vrend, at gand ſkilde ikke det giøre oc ſagde, at det kunde vel ſke at
Jarlen vaar ikke paa gaarden, men dog gand vaar der, da ſagde de
af de monne ikke lade gand kunde eller dørre gaa vd oc vaare
det vtilbørligt at brende dennom inde, Vrend oc gand folk ginge da
ſom folket ſtoff inde, Vrend oc gand folk ginge da tie dören oc
inden for den ſtoffue dör ſom folket ſtoff inde, men de Wrend ſom
vdi ſtoffuen vore löbe af op oc ſloge dören ifor dennom, bleff Vrend
det da vis at Jarlen vaar ikke paa gaarden, men alene de ſom
der vaare inde gaffue dennom op for Vrend oc finge gannom
deris vaben oc verger oc ginge vd alle vden vaben oc finge alle
Jarlens Sönder fred. Vrend lod act ſit ól eller mungät löbe vd oc
tog ſin kunde oc dörgen, gand ſynde ſin kunde ſigerige
ſiun Harald Jarl vaar men gun vilde ikke ſige gannom det, da
ſagde gand, da kandſt tu tie oc giffue oß en vink eller tegn der
om, det vilde gun ikke gierne giøre, gun vaar i fleet met Jarlen
oc der Vrend kam tie vhist fick gand ſomme aff Jarlens folk
deris vaben igen, oc der Harald Jarl fick det at vide vaar all deris
forligelſe tie intet, Harald Jarl vaar dragen hen til en liden ö at
jage effter Vaaer, Vrend drog tie Wellisö der ere kliper runden
om kring, oc it ſtort gue vdi berget oc falt ſöen op tie gulket
naar det vaar höyt vand, der Harald Jarls trenene fatte fat deris
berger aff Vrend, droge de ſtrax tie Harald Jarl oc ſagde gannem

Vrend vil ikke lade ſig ſige aff Rognuald.

Vrend drager til Varreſö.

Vrend vil ſette ild paa gaar- den, men Vrend Blak- rrö ſön raa den fra.

Vrend ſpör ingred om Harald Jarl.

Hun er Ha- rald troſaſt.

Wellisö.

Vrend drager

gaarden

Harald vorr
ræfter Thrund.

Thrund raad.

Harald søger
ræfter Thrund.

Thrund drager
ad aff Huert

Thrund drager
tie Volones.

Barder paa
Volones.

Thorleder det vaar tilganget, jarlen lod da straxs skyde sit skib
frem, oc bad de skibe vor efftter gannom oc lade deris kreffte
da faa ende, der nest rode de efftter dennom der til de kunde see
dennom oc kunde siun da kiende andre, oc der Thrund saa at
de drog fast efftter gannem, sagde gaud, wi wille drage nogen andn
steds hen, thi jeg wil ikke giærne komme tie Harald gare efftter
at det er saa fast som i vide oc gaud gaffuen skare folck oc saa wi
af sage andet raad, wille wi drage oc tie det gud som hen er oc se
huad der bliffuer aff siden, det giorde de oc komme tie Gullet den
tid det vaar landfald eller seen fast ind oc droge skibet ind i bierget i
samme gud, thi det gik oc at ind ved kleyen fald doen straxs
oc forgabet paa gullet Harald gare søgte efftter dennom om dagen
alle wegne paa øen oc kunde ikke siette dennom vnderede de at de
kunde ikke heller see nogen skibe komme fra øen, men tvede dog
ilde af gaud skulde gaffue sinnket ned mut skib oc godtz, de rode
oc omkring øen oc kunde ikke heller see gannom, mente de da
at gaud skulde gaffue rød hen til andre øer, rode de da der hen oc
lieste efftter gannem dersom de mente, at gaud vaar genkommen
vaar det lige snart som jarlen oc gaus folck kam hen, at vandet
falt ved fra gabet paa gullet. Thrund oc gaus Mend gaffde sort
huad jarlen talede tie sin folck, Thrund bad sit skib bliffue der ved i
gullet, oc tog en gammel byrding der ved øen som nogen mønke
ejede oc seylede der met til vands der gik gaud oc met gaus
folck, men lod skyde byrdingen ved paa stranden igen oc dreff gaud
saa lenge til gaud skyd skyder, men Thrund oc gaus folck giorde
til den graad som Gedeon Volones der bode en mand som hede
Barder, oc vaar Thrunds frende, de kaldede gannom kuliger
ved oc sagde, Thrund at gaud vie bliffue der saa gannom, Barder bad
gaud skulde vaade der for, men sagde at gaud torde ikke holde
gaud.

Jon Krüger oc
fry andre kommer
til Volones oc
taler ilder om
Vriend.

Jon taler il-
der om Irland.

Vriend bryder
ind paa Jon.

Jon feyrer
i stor Lyed
oc Drost.

Jannom den løntigen, de ginge ind oc vaare alene vdi it
Jus vaar der ikke vden tønd yannel eller fieler mellom dennom
oc andet folck, der vaar en løntige dør yaa det Jus Jun de vaare
vdi oc vaar Kastet nogen store steene vdi dørren eller løne gun-
gen, denne samme affen Xander Jon Krüger oc fry andre
met Jannem aff Warild Jamis mend, tog Vunden vel ind
dennom oc lod giøre store ilde for dennom, at de Kunde varme
dennom ved Jon Vaar noget for møget Jnack Jon oc fallide om
det Jun der Jadde fred vdi derne met Jarlene, talede Jand
mødt ilde om Vriend Aslakes Jøn oc Kallede Jannem en yæt-
tebryder, oc at Jand Vaar Utro vdi alle Kiøber oc Jagde at Jand
Vaar nyss forligt met Kdarild Jarl, men Kray dere Kiffer vilde
Jand brende Jannem inde, Jand Jagde oc at der Kleff aldrig noget
fred eller ro vdi Landet vden Vriend Kleff tilforne borttrefftin
Xanders bonde oc de Jun droge met Jon forhærede Vriend vdi nogen
maade der efter begynte Jon at tale om Irland Jare møget ilde
oc Jagde det vaar Jngen skade at Jand vaar ihielslagen thi Jand
Jadde verket saa meget ofthuerdadig saa at ingen Kunde Jadde
verket vdi fred for Jannem, oc der Vriend hørde det, Kunde Jand
ikke længer holde sig, tog Kray sin vaben oc løb Jon tilhøndre
oc giorde Jand meget Vnder der met at Jand skød steenene aff
Krigen Jom vaar oplagde til Gaabe vdi Jamme dør, Jand Jadde tænkt
at løbe for Krafftig dørren, Jon Jad alene i en skiorte oc Limbrey inde
Hos ilden, oc der Jand hørde tie Vriend vaar Jand ikke længer om
at binde sine skiænemmer oc løb vd fra ilden oc bort affgaarden
men det vaar meget mørke oc bidder frost, Kom Jon om nogen
Jen til en anden gaard oc vaar saa ilde frosen, saa at Jand miste
Jommen aff Jans Jar, Vriend gaff de andre fred for Xanders
ord Jyld. Vriend vaar der ofthuer om nogen oc drog derfra
om morgenen met en flide Jom Xander bonde fik Jammen

Jegilde

seglede i sand da sagden til Rognvaldsø oc kam til Landvd
Vellir i Barzvijg Vnund vaar og i gaardene om dagen at drik
men sofnede paa fiket om natten oc tog altid vare paa sig oc
sit folck, det vaar en Morgen arle at Vnund saa it stor Langfis
komme seglendis fra Hroßø oc til Rognvaldsø oc Kundskund
kiende af det vaar det fis som Rognvalder jarl pleiede selff
at gifue dage fis løs til Rognvaldsø der som der vis finde sum
laa, der ginge fem Mend og aff Rognvald jarlis fis, men
Vnund oc sand folck vaar paa en sog oc kastede met steene til
sandens folck, oc der det saae de som vaare vdi fiket tog de deris
vaaben og men der Vnund sik dog at see da løb sand aff sogen
oc sans Mend met gannem oc sode sunden paa vandet a
oc lobe der paa oc vilde sen, men Langfiket gaffde løbet saa langt
og til Landet, at det vaar fast paa grunden. Vnund stod og vdi
skuden oc gaffde syd vdi haanden den tid de rode Langfiket
forbi, oc der Rognvalder jarl det saa, tog sand sin skiold oc saase
for sig, men Vnund kod dogligevel icke løs met samme syd, eder
Rognvalder jarl saa at de kam sen fra dennom, da lod sand og
sa en fred skiold, oc gaff dennom it tegn, at de skulde komme til
til Land igen, oc sagde at sand vaar da best tilfreds naar sand
vaar ven met Rognvald jarl, der efter ginge de paa Landet Rog-
nalder jarl oc Vnund, oc talede lange to tilsaade og gik det alt
vel til met dennom, oc der de saa snarlede tilsaade saa de huor
Harald jarl seglede fra Katzenes til Vgeland oc der fiket kam
ind vnder den, syrde Vnund jarlen, at suad vaade sand skulde
da tage for haanden, jarlen vaade gannom til, at sand skulde
strax drage ofver paa nesset deres vaar vdi Lange sastede drog
baade tillige fra Rognvaldsø drog jarlen til Hroßø, men Vnund
vester til stromø oc sik Harald jarl fiket af see, oc torffis den
nom

Vnund drager dem fra.

Vnund sees it stort Langt skib som R. Jarl vaar paa.

Vnund flyer.

R. Jarl kaster op Fredstegn.

Rognvald Jarl or Vnund taler vd.

Harald Jarl kommer seglendis fra Kattnes til Vogeland.

Harald Jarl drager efter Dúrnd.

dennom det vere Dúnder ſkib, oc drog ſtraxs hen paa ſiorden efter dennom, Dúnd drog met ſit ſkib til Strómó, oc der fand ſa at Harald jarl drog efter dennem, gik fand fra ſkibet met ſit folk oc hen i ſiné gnor fand kúnde, oc der Harald Jarl kom til Strómó, ſaa fand at Dúnder ſkib vaarr der men forde at fand mente at der vaar noget folk naar vde vilde fand ikke gange oc ikke geller gaus mend, der vaar en

Aumund Nerſr. ſon paa Strómo forliger Harald oc Dúrnd.

Harald ſom gode Aumunde Neſeſón fand vaar Harald jarls gode ven oc Dúnder ſtiffbórnis fader bróder, Aumund vilde da forlige dennom oc dreff fand det ſaa langt, at de vilde goldi der paa, ſom bleff giort om vinteren tiéforne, da kómme paa ſtem

Harald oc Dúrnd ligge i en Dreg.

ſtormme oc fande ſtrómme oc mange de da bliffué der begge fo om nagen oc lod Aumunde jarlen oc Dúnd ligge vdi en Seng tilgaabe om nagen, oc lod ligge mange vdi en Seng tilgaabe, aff dogge deris mend liggende ſamme ſtéde ſos dennom, efter denne

Dúrnd til Kattnes men Harald til Orkenóer.

forligelſe maal drog Dúnd paa Kaagenes men jarlen tod hé erkinder, det bleff ſagt for Dúnd af Harald jarl ſaffde ſagt af deris forligelſe vilde inte vere ſtadigt det acted Dúnd intet oc drog ſynder til dalle oc vaar der offuér om faſtne

Harald til Hórtland.

hos ſin ven ſommerlide men Harald jarl drog nór paa Hetland oc vaar der lenge om for vaaret, Dúnd drog ſynden efter paa

Jon Vangs bróder i Skiin Skotr 2 Blaa Dúnd.

oc mótte to aff Jon Vangs bródre dene ene ged Skinn Skeder den anden Blaa Dúnd oc fans folk tog dennom fangne oc tog alt fra dennom det de haffde, men forde dennom ſiellf til Lan

Dalgr Gjeder til Gisſr to bróder.

oc bleff der ſyggen galle tid dennom, oc der alting vaar ferdig Sagde Dúnd af de ſkulde lóbe paa Landet oc ſagde at det vaar deris Bróder Joan Vangs ſkórve ſkam, af de ſtyrke mód vaare leſſne

Dórnró Liodhúſe.

dis, de vaare lenge vde oc frose nógit forend de kómme til gaar dene derfra drog Dúnd hen til Synderder til Liodhúſe oc toffnede

der

der en tid lang, men der Jon Vengers fólde at Vnnd hafde
fanget hans Brodre oc viste ikke hvad hand hafde giort aff
dennom, drog hand til den ó som kaldis Øen Gelge oc toy der
Olúff Vnndzsón som foddis oc got Kolbein fenge oc forde
hannom med sig vdi Vesterá de Giese Regnvald jarle paa
Hrepp-gódnes oc der hand sá Olúff sqúnde hand hannom fior
for hand vaar der kómmen, Olúff sagde at det hafde Jon Vengers
Voldet, Jarlen saa til Jon oc sagde hvorfaar forde dú Olúff sid
fódi fiyen Jon at Vnnd hafnúer taget mine to brodre oc
ved ig ikke vden hand hafnúex taget dennom igiel, Jarlen
sagde fór hannom hiem igen med det forste, oc der ikke sá dri-
stig at dú giór hannem noget ont, hvorledis som det gaar
med dine brodre, skí dú mone aldrig kúnde fri dig for dá gierne
hverken for Vnnd eller Kolbein om dú giór hannom noget
mein, vdi foraarit effter gaske drog Vnnd fra Hyndeer oc Vnnd kom
hafde 60 mend, oc drog til Orkuder oc forst til Hrolfsá der ó til Hrolfsó.
foge de den maand som gód Hagen Kare hand hafde veret Hagen Kare
vdi selskab med Hawild fare den tid Orlender hare blef fangen.
Hagen kiobte sig vdi fred med 3 órer solff, der vd Hrolfsá fiude Hagen kió-
de det langskib som Vnnd skulle miste for jarlene den tid ber sig lóss.
de bleffue forligte, der vaare to bordene eller vlaukerne
fugne, fvnder det hafde Regnvalder fare ladet giore, fri
nigen hafde villet bigge skibet eller kiobe aff Jarlene, Vnnd
segled derfra til Grosó oc Kom til Regnvald fare vdi
Eyrgis herrit, jarlen fog vel imod hannom oc vaar Vnnd
leng hos hannem vdi foraarit, Regnvalder fare sagde
at hand hafde derfor ladet bigge bordene aff hannem skib
at hand vilde ikke at Vnnd skulde giore nogen de gierninger

naar

naar ſand kom ſiem aff ſynder oer at ſand fulde derfaare
vdinne bort met ſamme ſkib, vrend vaar ſelff ſemtlige fo
Harald kom fra Irtland. Rogvald Jarl, Harald Jarl kom fra Irtland om Pintzedag
tid, oc der ſand kom til orknöer lende Rogvalder Jarle
mend til ſammen oc lod ſammen ſige, at ſand vil for lige
ſammen oc vrend vaa ny igen, oc fulde de mode om fredag
i den hellige vge vdi Rogens kirke, gik Rogvalder dit
Harald ordnerd forligte. met en vred öye vdi haanden, oc vrend gik met ſammen da
bleff den forligelſe fuldgiord ſom de begynte om vinteren,
da gaff Rogvalder Jarl, Harald Jarl det ſkib ſom vrend
haffde gaffue tilforne, men gaff vrend oy alt ſammen
andet for ſin vare, Rogvalder Jarl oc vrend ſtode ved kirke
dören den tid reglet bleff vd bordet, thi det haffde der veret
forvaret vdi kirken, oc ſaa vrend mögit ilde vaa dennom
NB. Den tid debatte reglet vd, om loffuerdagen der efter den tid
af den ſang vaar vde, ſom ſiungis ved gilde den kallede de
Nona tider, kom der nogen aff Harald Jarles Mend til
Harald begr. vrr at tale met vrend. vrend aſkiffuerſon oc ſagde at Jarlen begierede at tale
met ſammen, vrend ſagde dertil Rogvald Jarl oc
vilde ſand intet raade ſammen til, at ſand fulde komme
til ſammen, oc ſagde, at ſand viſte vel den ſtor ſtiemme
vrend gik lige vel der ſtor frelff ſiegt, Harald Jarl
vaar vdi en liden ſtoffue vaa en fuer fälle eller fuer bund
oc Thorbiorn klerker ſos ſammen der vaare vel mange
vrend drager til Harald. flere ſos Jarlen da ſelſkede ſammen ydmygelige oc ſand
dennom imod, diſſigeſte de ſaffue vrend vom at ſide
ſos dennom, druke de der efter, nogen tid der efter gik
Thorbiorn ud oc ſagde vrend da til dennom ſom ſaffue ind
ynge

Jangrt met Jammom, at Jand mistenkede Jarlen om deese
giestebud, Thorbiorn Jkam igen lit der efter oc gaff Suend en
skarlatis skiortel, oc en kappe oc it Suend, oc sagde Jand vidste
ikke om Jand vilde kalde det skenk eller ikke, thi deege Jaffde
verct taget fra Suend for om vinteren, Suend tog vel mod
disse skenker Harald Jare gaff Suend lang tiid som Jand Jaffde
Jaffn tilforne oc Jaffn yarlen aff Jans godegiodtz igen oc
alt thuad Jand Jaffde mist, Jand bad Suend at Jand skulde
bliffue hos hig oc sagde at deris venskab skulde aldrig skilles
at, Suend tog det alt til take oc gik straxs tie Rognuald
Jarl om nagen oc sagde Jammem deege, deege besagde Jam
mom vel oc bad Suend skulde tage vare paa at de bleffue ikke
mere wrenner lit der efter droge disse trei høffdinger vdi
Kring Suend Asleifferssön, Thorbiorn klerker oc Smiker de
droge forst til Synder øer oc aff vester vdi Hollinger oc singe
der en stor seier vdi marie Jaffn Columbe messe oc singe
offuerflodige bygge, droge der efter siem til Orknøer oc gicke
derud forligelse oc bliffuen vee aff.

Harald or Thorbiorn klerck giffuer Suend skenck or gaffuer.

Suend A.
2 Thorbiorn klerker
3 Smikker droge vdj Kring.

Suend Asleifferssöns Krigsreise i Irelanden af bliffue i skiellagers Jammenkomste Wærelder.

Effter at Rognvalder Jarl oc Harald Jare vaare forligte
mef Suend Asleifferssön vaare Jarlene giernne tilgaabe oc
Jaffde Rognvalder raad for dennom bygge de Skude oc Jaare
vel forliges, den tid Suend Asleifferssön oc Thorbiorn klerker
kommne siem fra Kringen gaff Thorbiorn hig til Harald
Jarl oc bleff Jans radgiffuere, men Suend drog siem til
garerke oc vaar der mef en stor Jaab folck om vinteren

oc

oc satte det som sand satte sact til byese, til sni tarring
met det andet som sand satte sienme, sand sengde altid
meist att Rognuald sarls yast, oc sner sommer vaar sand
vdi i Kris, det sagde mange mend, at Thorbiorn klerken
Thorbiorn klerk mistenkt for sorsrum or to svender. sulle ikke sore alting til det beste met de svender Rognuald
sarl oc Harald sarl, der vaar en att Rognuald sarls mend
som sede tserarin Kyllenes oc vaar sarlens gode ven, sand
vaar gierne sed yarlen, tserikel sede en att Thorbiorn klerken
Torkiel giör Thorarin man- gn saar or sli: er til Thorbiorn klerk. selskab oc vaar sand gode ven, Thorarin oc tserikel klesne
vend om drikken, vdi Kirkeby oc giorde tserikel Thorarin
mange saar, oc kam der ester sen til Thorbiorn de som
vaare Thorarins Wærkere søgte ester Tserikel men sand
oc thorbiorn vaare kommene og i it losk oc friede dennom
Thorarm sleer Tserikel i stirl. der, denne bleff sagt til sarlene oc kame de af silie dennom af
Thorbiorn oc Tserikel vilde ikke af Rognvalder sarl sulle dom
me mellom dennom oc gasne de andre seyed for de lobe, ester
dennom, men der Thorarin vaar leget igen, slog sand Tserikel
sigel en gang som sand gik til Kirke, Thorarin lob der esse
ind vdi Kirken, men Thorbiorn oc gans selskab søgte ester
sannom det bleff sagt til Rognuald sarl, oc gik sand did met
Thorbiorn bi: sesser sand sa mange mend oc syndte om Thorbiorn vilde bryde Kirken
vt paa Kir: kerne, men Rognuald sarl forbiu: der samrum det. Thorbiorn sagde at Kirken burde ikke af golde den som ind
vaar kommen, Rognvalder sagde, at Kirken skulde vere vbrót
den gang oc bleff Thorbiorn oc gans selskab trengt fra Kirke
dørene, ser paa bleff nogen forligelse giord, oc drog Torbiorn
offuer paa nesset oc vaar der en tid lang, da kam oc saa megit
audet mellom Rognuald sarl oc Torbiorn, sa Thorbiorn giorde
de da megit ont baade met Mundfolk, som sand tesseff oc sa
mand sa

Wandsleeg, sand drog en gang vd til Orknöer Louligen paa en
Skude met 30 mend, or gik paa Land ved Skalveid, oc gik derefter
selff fierde til Kirke veg, sand löb alene ind vdi stuing om aftenen
Der som Thorarin sad inde oc drück, Thorbiorn sing sammen stor
bane sing, oc löb derefter ved i mörket, for del gierde Regnvalder
Jarl Thorbiorn Klerck vdsleger offuer alt sit Rige, Thorbiorn
drog offuer paa nes oc vaar der Louligen hos Kaupstü den
sterke sin Viager, sand gaffde tie Ecte Ragnilde Thorbiorns
söster, derfor dön sed staffen som vaar Thorbiorns morder oc
madgiffuene lil der efter drog Thorbiorn tie Malkolm Skotte
Konning oc vaar en tid lang hos sammen vdi stor lyst oc glede,
Hos Kongen vaar den mand som Hede gilli Odran sand vaar
Kommen aff stor sleckt, oc megit vaar sand vretferdig, Kongen
bleff vred paa sammen for mandslet oc anden vro som sand
gierde vdi sand rige gille löb sen vdi Orknöer, oc toge Jarlene
vel imod sammen, Thille vaar gierne paa Kaugenes oc gaffde
der hoyderi aff Jarlene, helge Hede en vyrderlig Mand som baade
paa Kaugenes sand vaar Regnvald Jarlis gode ven, [illegible]ne
Thille oc sand bleffue wens om noget hoyderi der paa ne[illegible]et
or slog Thille sammen ihiel, oc drog der efter sen vdi Skotlands
fierde, oc tog den höffding sammen tie sig som Hede Sommerlide
Kaulder, sand gierde riget vdi Dalene vdi Skotlandes fierde
sand gaffde sict til ecte Ragnilde Duff biskings Kynderö
Konnings Daager, Ragnildis moder vaar Ingeborg Hagen
Jarlis Powelsöns daager, disse vaare deris börn Sommer=
lidis oc Ragnildis, Drügall Konning, Regnvalder, Engus oc
Kalder mand Dalverie sleckt, Regnvalde Jarl lod Vnend
Asleifferson kalde tie sig förend sand drog vdi krigen, oc der
Vnend kam tie sammen, bygierede Jarlen, at sand skulde sette
paa gille Odran, om sand kunde saa komme der tie met,

Vnend

Thorbiörn slaar Thoraam i skire or Cliffuer giort Vesterger aff R. Frue.

Thorbiörn drager til Markkolm Kong i Skotland. Hans sön stemder vd Regniel Thorbiörns döster i Staffru.

Gilli Odran.

Gilla slaar Helgr skud i Firl.

Sommerlider Kaue drr fager sammen i forsaar.

Dalverie ferdt

Regnuald Jarl breder Vnund saff ur Odrani dal paa Gille.

Suend's krigs. ferd

Suend sagde sand viste ikke sinad sand kunde giore, der efter drog Suend aff sted, oc satte sem Langskibe, oc der sand kom vesten Vd. Vlofiords fiorde, forde sand, at Dommerlide vaar kommen til skibs oc vilde oc vdi krigen, sand satte sin skibe oc vaar skille offuerst vaadet ene skib, oc vaar sand dragen ind vdi fiordene efter det folck som ikke vaar kommen, oc der Suend syntde sior Dommerlide vaar, drog sand did oc slog en stor sal ning nied sammen vdi samme krig bleff Dommerlide slagen oc niegt aff sans folck, da bleff Suend det vis, at Ville vaar der ikke, da drog Suend sen af leide efter sammen oc sant sam nom vdi mönkefiord oc slog sammen igiell ocsaa mend nied sammen, der efter drog Suend vd vaa skibyter som sand yfede oc sieni om kosten, oc der sand kom siem Giest sand brat Rognuald Jarl, oc bisagede Jarlen de gierninger som Suend satte giort det forgangne Dommer.

Dommerlider bliffuer sagen aff Suend or sidem Ville.

Ville bliffuer sagen i vdor. kerfiord.

Rognvalder Jarle bliffuer igiensagen

Da vaar Jarlenis sint at drage saa gaat som giuer Dommer offuer vaa Marskerne vaa kaagenes at jage efter roddyr oc freins dyr, Thorbiorn klerker vaar Jod Weckolm Vkostedag stoendom drog sand nid vaa kaagenes oc vaar der konligen Jod sine Venner, sand satte trej Venner vaa kaagenes som sand stolede mest vaa, den ene vaar Hauskir sand Drager anden Liffolfer, sand bode vdi Thorsdal, tredie vaar Hall Valder Dufesson sand bide vaa kosse vd kaalfedal som gaar Vd fra Thorsdal, den tid Rognvalder satte Verck Jarl vdi 22 Aar, efter at Hane Jarl vaar tagen fra Riget, drog sand oc Harick Jarl offuer vaa nes som de ysleigede at giore sidst om Sommeret, oc der de komme til Thors da sorde de af Thorbiorn skulde vere konligen og i Thorsdall oc ikke met vet fra Wend, oc vilde komme vforvarendis vaa

Rognvalder Jarl drager til vaa Kat. trued paa Jart.

Jorbiorn klerk Vdner paa Kattnes.

1 Hauskir sand Drager

2 Liffolfer vdi Thorsdal.

3 Halvalder Dufesson

R. Jarl or Harald formerker at Thorbiorn er forsaar den.

denne

dennom om sand kunde komme det atsted, da samlede Jarlen
folk oc droge met 300 Mand oy vdi Dalen, zo att dennom
vaare vidende, men de andre ginge, de komme oy vdi dalen
dersom vaar noget ey det kalle vi seyer, der bleffue de offuer
om nattenn, oc om affuenen der de lade vd ilden kingsede
Harild Jarl nogit til, da sagde Roguvalder, kingsen betyder Mersen
frengang, frende det er sanden sagde Harild om ingen kingser
flere, de droge dersfra om Morgenen derefter, oc Roguvalder
Jarl vd altid for dennom om dagen oc en Mand met sam-
men som sede Jomar oc vaar sams frende oc en anden kom
sede Asolfferson Gunnis att sangdenn en Norsk Mand
de vaare sem tilgaak som vede for de andre, da vide oy till
Skalfftedal, oc der de komme til Skaarden som sede Kost, stod
Hallvarder Borde paa en korn lade eller kornstark vi lagde til-
saabe men sams trenere forde til sammen, Harild Jarl vaar
da nyet tilbage, oc der Hallvarder kiende Roguvald jarl
selsede sand sammen ved sams nafn oc raabte vaare høyt
oc synde sammen om tiderider deyge vobte sand alt saa høyt
at de kunde høre som vaare langt borte, deyge vaar vike langt
fra gaarden, oc stode husene vdi en gry bredde eller lijd oc
vaare de snefftue vey oc dyb lige som Hil at ride oy til Skaar-
den oc mang høye omkring gaarde, paa denne gaard vaar
Thorbiorn sand sad inde oc drank, samme snefftue vey eller
stille ginge alt ind til enden paa husset, oc vaare der dorene
paa husene men andre vaare paa hus gafflen oc vaare der
saatte vdi nogle lose steene, Thorbiorn oc sams folck horde det
af Hallvarder selsede Roguvald Jarl, toge de stray derus vaben
oc stode steenene vd aff veyen oc lobe saa vd aff den dor, Thor-
biorn lob for hus gafflen oc paa det sted som vaar paa
den ene side ved veyen oc hug stray til Jarlen men

asolffer

Jarlen samler folck.

Harald Jarl kingser

R. Jarl rider faar mit
1 Jomar or
2 Asolfer Gun-
nisson.

Hallvarder taler mit R. Jarl.

Vrjen til gaar-
den.

Thorbiorn or sams folck horer Roguvaldi J. tale.

Thorbiorn hugger til R. Jarl.

Asolffer tager med Snerdet or mister sin hand

Asolffer tog imod met Haanden, oc tog Snerdet, fanden
flet aff oc kam paa Hagen paa Jarlen, oc haan
det megit saar. Asolffer sagde der hand miste Haan
den, nu maa de folge Jarlen oc sielge sammen
som saaffne mere got at betale sammen end seg oc
de som saaffne taget flere saaffner aff sammen. Asolffe
haar den tid bygen kar gammel oc haar nygs kom
men til Jarlen Rognvalder Jarl. vilde lobe aff Gesten
Rognvald Jarl vic lober fra Bersten, or bliffuer slagen aff
1 Staffen.
2 Thorbiörn
den tid fand paa Thorbiorn oc bleff fand fast ved stibenlene
i det samme kam Staffen til oc stak til Jarlen Thorbiorn
giorde sammen oc saa andet saar, men sommar stak met
Sommer stirber Thorbiorn or at
kaart i liffuet.
syyd ved kaaret paa Thorbiorn, oc gik det langt og ved smal
tarmene, vend Thorbiorn oc sans folck da bag ved husene
oc lobe der ned for en brecke paa en blod plan eller myre
mose i det samme kam Harald Jarl oc det andet folck
Harald Jarl kom mer imod Thorbiörn, or taliß ved.
oc kommer de ret imod Thorbiorn oc sans folck oc kiende
sig ander, da sagde Jarlens folck de som viste af de kom
der paa did kommer, at de skulde soge efter Thorbiorn
men Harald Jarl raade dennom fra oc sagde af sand
vil sore sinad Rognvalder jarl siger forst der om, oc det
der god at Thorbiorn er nar i slect met sammen oc der
for kunde sand ikke stray sage sammen aff dage,
Rognvald Jarl dödr.
men de som kaarne for Rognvald Jarl stode offuer sam
nom meden sand döde, oc bleff det en lang tid der til
at Harald Jarl gorde disse tidender kaar Thorbiorn da
kommen met sans folck ned paa moser, oc offuer
den Morads eller dige som gik langs af moser, men
efter di af dll folcken raarde til da lob Harald oc sans folck

ned

ned paa mosen til for[n]e dyge eller vand grøfte oc vaas
Thorbiorn met sit folck, men Harald paaden anden
oc alt det andet folck som Farlene gaffue dog gaff plog
Thorbiorn oc gans folck da fra dennom, saa at ingen
kunde komme offuer til dennom; komme gans føl-
gere til gannom stray aff graaden oc blødne de do paa
det sidste, somme dyge vaar dybt oc bret oc mosen meget blød
saa at de kunde ikke anderledis komme til at flais end de
rede met sydd til fuer andre, Thorbiorn sagde de fulde ikke
flyde igen met nogen sydd, oc der Farlens folck gaffue ikke
flere fund for dennom, da robte Thorbiorn til Harald
gans oc sagde, det vilde ieg gierne begiere aff eder frende
at i vil sette all denne sag vdi eders vold, saa i domme
der alene om oc ikke vil ieg sige noget imod det som eders
are kand forøge, tanker ieg oc frende, at kommer vel
igen de dage gaffuer veret af, fulle ikke giøre det fiels mis.
mellom eders frender Regnvald Farl oc mig, at du fulde
slad mig igiel enddog ieg gaffuer giort denne giernings
den tid gand vilde vnder tryck dig oc lod dig ikke vaade mere
end en aff gans vnderne, men ieg gaff dig de beste gaffuer
oc søgte efter af forøge din dignitet oc ære i det ieg kunde
men denne giernings som ieg gaffuer giort er vist en vgier-
ning oc ienger den paa mig, men rigets oc all den herlig-
hed som gand gaffuer gaff er falden til dig, det maa i oc
vide, at Regnvalder gaue attede mig denne bicker somm
gaffuer gand saet aff mig, oc siger mine tanker mig det
det, at dersom gand nu vaar leffuendis men ieg igiel slagen da
fulde i dage gannom ligeved tie eders stalbroder, i det sted som

Velitatio.

Thorbiørns tale til Harald om sind.

Thorbiørns langr tale.

nu̇ ville ſaffnę mig i gield ſlagen mange andre ſaadane
ord ſagde Thorbiorn ſer om oc andre begynte oc at bede for
hannem, oc der Jarlen hørde af mange begynte det ſamme
hørde ſand til ſnad de raade ſannom til, da begynt Mogens
Havard Thunneſons ſøn at ſige ſand vaar i ſtedt met Jarlene
oc en ſynderlig Mand oc den yngſte ſøn der vaar ſamme
tid i blant folket met Harald Jarl, ike Sunde vi (ſiger ſand)
1 af giffnę der Raad jarl efter diſſe ſtore gierninger men
det vil ieg ſige der ſnad der kommer om Thorbiorn
bliffner ved liffnet efter det ſom nu̇ er ſked for det andet
2 at ſand tør ſige dig i neſen af ſand ſaffner giort denne
regierning for din fryed oc dig til are, ſom dig oc alle Jarlens
frender kand vere til emige ſam oc ſaanged om det bliffner
ike ſaffnet, det vil ieg af Regnvalds Jarls kenner ſulle
for Vandged golde, at du̇ længe ſiden villet forrade ſannom
enddog det ſaffner ieg ike før end nu̇ tilkiende giffnet,
eller tenker du̇ af ſand ſal giøre dig vfryedig naar ſand
3. ſal vndfylde ſig, derſom ingen ſvarer ſammen paa ders
vegne, efterdi ſand nu̇ ſiger der vdi neſen, af ſand ſaff=
ner denne gierning giort for Dex, eller ſnorledis kandſt du̇
mere bekiende det ſom ſand ſiger end at du̇ giffner ſan=
nom fred, men dex ex Jeg beraad paa, af ſand, ſal aldrig fred
ſaffne om nogen vil mig der til hielpe, ſnad ſeller det beſager
Dex vel eller ilde (dagg) ſamme ſagde oc ſaa Mogenſis brodre
Thorſten oc Hagen, dejligeſte dnend hvoalldt ſen ginge
de da bort fra Jarlen oc Langs oy nef diget oc liege
efter ſnor de kunde komme offner oc der Thorbiorn
oc ſans folk ſaae det af de ginge langs oy nef diget da
ſagde Thorbiorn viſeligen kom kommen de ike offner end

Mogns Hanard Thunneſon vaa- ner fra Ferd.

Mogenſis Bro- drer Thorſten oc Hagen i ſamme Morning.

Thorbiorn ſeer dem komme.

met

met deris raad, oc mon Jarlen ville gifftue mig fred men Wegens
monne sige imod, oc der de talede dette vigede de lit fra diget
Harild Jarl stod eidar wed siden paa diget oc som yarlen
aff folket gos gannom oc dex gand saa at der vilde ikke blifftue
fred aff, lob gand offuer diget wed all gans rystning, diget
vaar 1x alen offuer gans folk pab effter gannom oc kunde
nigen komme offuer men mest yast kunde de naa til Baken
paa den anden side, oc komme saa dryghendis offuer, Thorbiorn
Wend raade til at de fulde vende demnom mod Jarlen oc
gans folk eller imod Wegens oc de andre, oc lade den strid
stan offuer met det forste, da sagde Thorbiorn det er best at
fuer tager det raad som gand meener best af vere, men seg vil
forst gange gen til Harild Jarl fest yast gans folk raade gans
nom dersfra oc vilde af de fulde soge forbuen oc seyde sig saa
aff vegen men Thorbiorn actede det ikke, oc der gans folk sende
det lobe de fra gannom alle vegne gen fuor de kunde finde
dennom, men Thorbiorn blefft tilbage fest mende, oc der gand
saa at Harild Jarl vaar kommen offuer diget, gik gand
imod gannom oc falt paa kna for gans foder oc gaff gannom
sit forsuet vdi vold, Jarlens folk bad da en anden gang for
gannom, jarlen sagde forsee dig Thorbiorn, ikke nender seg
at slaa dig igiel, men aldrig vil seg see dig ger effter de droge
da langt ned met Kalffe dals da den tid de talede dege, men
Wegens oc de andre sogte da effter dennom, oc der Jarlen
saa det sagde gand forsee dig Thorbiorn, sgi ikke vil seg slaes
for dit fyld met vorit egen Wend, da droge de Thorbiorn
fra Jarlen oc gans folk til nogen eyde setter de som Kaldis
Asgrijms erg Wegens oc gans selskab vende stray did effter
gannom sgi de saae fuor gand drog frem oc sage stor ild paa sul

Thorbiorn

Harald Jarl løber først offuer digen.

Thorbiorn vil ikke fly eller strider.

Thorbiorn gaar imod Harald Jarl mit 9 Mand.

Harald Jarl talar mit Thorbiorn.

Wegnud mit sit Selskab jager efftter Biorn.

Isl. Papp. Fol. 39 - 94v

Thorbiorn oc Gaut stalbrødre forsnarededennom en da mande-
ligen ymenden tid fusest begynte at brende oc falde ned
gik Thorbiorn vd oc Gaut stalbrødre met Gannom bare de
andre stray sexu yaa dennom den tid de kommue saa nær
vaare de tilforne mogit bemødde met ilden, bleffne de alle ix
Thorbiorn far. der igielslagen oc der de leigge efter Thorbiorns saar, vaare
ner vd løbur. Tarmeare vdløbne i det saar som Tomar gaff de gifftuet Gan-
nom, Harald Garl drog sin kaar ned af dalen men Mogens
Mogens tagr Rognuald Jarls Lig op, er førr ort til Berken-
dorr, or lod ort begraffuis i S. Mogns kirke.
oc Gauts folk vend tilbage igen oc giorde Rognvald Jarlis
lig den tieniste som det sig burde, oc førde det ned til Thorsha-
der fra førde Harald Garl liget met sig til Dukuoer oc lodde-
grafftue i Mogens kirke oc koret, der gnilede Rognvalder
Biarne Bisp optagr sielf liget met Ga-
uands forloff.
Garl til Biarne Biscop lod oy tage Gans gelgendom met
Rognuald Jarls forloff.
Gauens forloff, dersom Rognvald Jarl bleff igielslagen oc
Gans blod Gam yaa Steenene Gand mand end nu sec denne
dag lige som det vaar først blod nyst kommet der yaa, alle mend
Rognuald Jarls Død. sorgede megit Rognvald Jarlis død, hi Gand gaffde moget god
yndest aff folk baade der vdi Øerne oc anden stedis, Gand
gaffde veret en saare let mand, vnd aff Guld, sølff oc
Hand dagtter Ingegerder Erich Sagbrer. ler Gandis Mand vdi Otte Børn. andet gods, Gactmodig oc trofast, konstig Mand vdi alle stycker
en god høff Gand gaffde ikke Børn vden en daagter Gun gde
Ingegerder Gider fik hi Ecte Erike Sagbreller deris børn
vaare 1 Hagen vnge, 2 Mogens 3 Mangis, 4 Rognvalder oc 5 Ingi-
borg, 6 Elin oc 7 Ragnfieder.

Om Harald Gilleskiørs

Harald alle. ner Garl.

Efter Rognvald Jarlis død bleff Harald Garl alene gott
dinge offuer Øerne oc talede nogen Gannom vnd Gand
vaar en meectig hoffding større oc sterkere end nogen anden
mand stiffuidet oc Gardsindet, Gand gaffde hi ecte Ofreka

deris

derris Børn vaare de Henrik, Hagen, Elena, Margret den
tid Hagen vaar saa Aar gammel, bød Suend Aslefferssøn sammen
til sig oc vilde fostre sammom op, oc fødis Sand op sad Suend, oc den
tid Sand vaar saa gammel, at Sand kunde drage med andre.
Saffde Suend sammen Suer Sommer i Krigen med sig, oc søgte
vdi alle maade efftter at forøge Sands are, det vaar Suends sid
den tid at Sand vaar kiemme vdi Skarerkrø om Vinteren oc
holt der idelig so Karle paa sin tarning, Sand saffde saa storen
drikestoffue, at ingen anden vaar saa stor vdi orbuder, Suend
saffde altid meget arbeid for Saanden vdi for Aaret bød meget
saa oc vaar der selff stoendom for oc giælpe til, men Suer
for Aar der det arbeide vaar affgiort, drog Sand vdi Krig oc roff-
neri vdi Syndersøer oc Irland oc Sam gierne giem efftter
midsommer, det kallede Sand Vaarvijking eller for Aarets roff-
neri, Vaar Sand da kiemme der til agerne vaare alle soestede
oc Kornet forvaret, da giorde Sand en anden reise, oc Sam
ride for kiem end en maned vaar loben aff Vinteren den
reise kallede Sand Høst Vijking eller Høst roffneri.

Om Suend Aslefferssøn.

Det Vaar en gang at Suend drog vd i Krig eller til roff-
neri, da drog med sammom Hagen Harald Garlis søn oc
saffde Suend da fem eller sex skibe oc alle store, Sandstride
mangen stedz paa Syndersøen, oc vaar all folken saa redde for
Sammom, at de stunde all deris gods gen aff vegen vdi Jord
eller Kiygger, Suend drog alt Syndersøer til Vten oc fik dog
saa vaat som intet byste, der fra seglede Sand vd vnder Irland
oc stride der alle vegne, oc der de komme noget nær Syndersøer
til Dufflin, de vaare saastet med Engelst klæde oc anden god
Vare, Suend drog stray til dennom oc bød dennom det Sand saffde
mist

Afreka Sand Kiøstrø
1. Kiøtvirk.
2. Hogrn
3. Helena.
4 Margret.

Suend Hogrns Kiøstrø fadrr.

Drikestur.

Sondergiørning.

Kiøffteri første Aaring.

Anden Suends Reise.

2

Vikinger, pirata inde Vikíng S.c. bellum piraticum.

Suends Kiøff neri

Mona.

Isl. Papp. Fol. 39 - 95v

Suend optager to Engelsker tolig.

mist aff vaar det kalde stern, De Engelske giorde ikke stor modstand, forend Suend kam og til dennom saa stibet bleffue de Engelske dogtigere fangne oc toge fra dennom alt gnad de hafde uden de klæder de ginge vdi, oc nogen betalie, lode de dennom siden drage gnor gen de vilde, men Suend drog til hynderder gen oc sette der det bytte de hafde faet, de segled vesten igen oc vaalede mogit oc tiældede offuer dennom gnor saar de laae vdi Haffuen met got Engelst klæde, oc der de segled til orknder sagde de klædene for saa dertil sege oc vaar det lige saa at see til som seglene hafde veret aff idee klæde, den

* resse kallede de klade vd offuer. Suend drog siem til Skarerkro til sin gaard, gaid hafde taget mogen vin oc Engelst mid fra de Engelske, oc der gaid hafde veret en kort tid siemme, bod gaid Harald hasle til gest oc giorde it herligt gestebud mod gammen, oc der folken vaar igestebudet blefft der mogit talet om Suends mandelige bedrifft, Harlen sagde dog

Harald raader Suend fra sin vdfart.

Vilde seg Suend, at du skulde nu lade disse resser fare, seg det

Kroneri: er nu gaat af age siem met siel vogn, men du vidst, at du hafuer lenge sod dig aff krig oc vdfart oc dit folck, men vor retferdige Wend bliffue gierne slagne i krig, vden de golder dennom derfra i tide, Suend saa til gammen oc lo af, vel er det sagt herre (siger gaid) oc venligen vaar det oc vere got af hafue Herres gode raade, oc seg det oc nogle af i ere ikke seller retferdige herre, Harlen sagde seg saar af staa der for gnad seg gior, men kand see at seg taler dette noget vforstandeligen til dig, Suend sagde aff en god mening mon

Suend contra. i raade mig dette herre oc skal seg lade aff disse resser seg seg fornemmer at seg bliffuer nu gammel oc min styrke formindskis mogit aff denne vmag oc krigs resser derfor vil seg nu i gost drage i bodstrygning aller gost vdfart

oc

Oc vilde Jeg aff den skulde vdi ingen maade blifue mindre end denne som Jeg giorde vdi foraaret, oc der efter skal Jeg lad aff saadan Reise. Jarlen sagde det er vanskeligt at see gnad geller for Kommer Rosen eller langvarendis skelig, der efter lode de det snart fare, hvorved drog siem fra for giestebud oc fik gerlig skenke, oc gaffuer aff vnend, oc skiedis de at met aldermorst venskab lit der efter giorde Vnend sig ferdig tie Rosen oc gaffde sin Langeskibe oc alle store. Wagen Wardsøn drog met gammon, de seylede forst til Syder ø oc finge der lit byge, droge de gen vnder Jarland oc stridde der, de stridde mangenstedz paa Jarland oc droge alt Syder til Diflen oc Kommer der vdforvarendis saa at Borgerne vilde ikke aff for end de vaare Kommer ind i staden oc toge der offuer maade mogit gotz oc fangede dennom som vare offrigsed vdi Byen eller skulde regiere staden, oc gik det saa aff at de gaffue staden op for vnend, oc vdi gandz vold, oc loffnede af giffue gammon saa meget grelt som gand saage paa, vnend gik til gand skibe om affenen, oc om morgenen der efter skulde gand Kommer i staden igen oc annamme gelden oc foge alting til rege efter gand vilie oc sage giffter det er Deris Born eller frender til gaute, nu ville wider om tale gnad de vdi staden gaffde for gaanden om nogen alle Raadmendene Kommer til saabe om nogen oc tallede om denne tynge som dennom vaar Kommen paa forbrik dennom ud af lade deris stad. oc by Kommer vdi Ordningers vold oc egen dom oc alle verst vdi den mands vold som de vilde af vaar vretferdigste vdi vester landene, Kommer de offuer ens der om at de vilde smige vnend om de kunde, de foge det raad at de giorede store greyffer fra stads porterne oc allevegne vdi gaderne mellom husene der som vnend oc gand folck skulde gange,

96.

Dürnd Dragor i höfvirking

Diflein ind fagit or höfvid aff gammon.

Stratagema Duflinorum.

men

Men berømbte mand vare lønligen vdi Sønderne, der gjorde de lagde nogen vrar offuer grøfterne saa at de skulde falde ned naar der kommer nogen folck paa dennom, der efter strøde de Galm der offuer saa atingen kunde see for grøfter, om morgenen efter stod Svend og de gamle folck de togede deris vaaben og vevier og ginge og til Byen, og der de ginge ind stode Borgerne paa Sengge sider fra stadsporterne og lode dennom ginge alt gen til samme grøfter, men Svend og gamle folck kunde ikke tage dennom vare for saadan snigeri og falde de vdi grøfterne da lobe somme aff Borgerne for stads portene men somme til grøfterne og sloge paa dennom alle vegne, men de gaffde ont Svend Svend kommer igiern til Byen.

Excitus Sueonis Afleiferj.

Oled at faa fra sig og bleff Svend der slagen vdi de grøfter og alle de som gaffde gaaet ind vdi staden met gannom, men de andre ginge strax til skibs, og droge deris Kos, kunde vinde sige om dennom førend de komme giem vdi Orknøer, nu gaffuer denne Historie om Svend en ende, og er det alle

Laus Sueonis

Wends maal og tale, af gamb gaffuer veret den beste Krigsmand vdi alle stetter, gnaa som gamb skulde giøre, aff alle dennom som gaffue veret vdi vestelandene baade for og siden de som ikke gaffue gaff større dignitets endeel end gamb gaffde. Finis.

Endelige historiske beslutning paa denne
Kronike, huor vdi bereeges, huer sig begiff=
ued saadanes fraaden tid af denne Kronicke
tager ende adi 1170 oc saa fremdelis ind=
til denne vor naerwerendis
dag adi 1615.

Vdragen aff Norske oc danske saavel
som aff andre nest omliggendis land=
skabs historier. etc.

Isl. Papp. Fol. 39

Isl. Papp. Fol. 39

Isl. Papp. Fol. 39